ROBERT SILVERBERG

TIMP AL SCHIMBARILOR

PREMIUL
NEBULA
1971

EDITURA PYGMALION

COLECȚIA SCIENCE FICTION CYBORG

7

ROBERT SILVERBERG

TIMP AL SCHIMBĂRILOR

I.S.B.N. 973-9207-09-X

ROBERT SILVERBERG

TIMP AL SCHIMBĂRILOR

Traducere din limba engleză de
DIANA VOICU

EDITURA PYGMALION PLOIEȘTI
– 1995 –

Coperta : WALTER RIESS

A TIME OF CHANGES
ROBERT SILVERBERG

Copyright © 1971 by Robert Silverberg

Copyright © 1995 Editura Pygmalion Ploiești
pentru ediția în limba română

Copyright © 1995 Editura Pygmalion Ploiești
pentru grafica coperții

PREFAȚĂ

Fără doar și poate, una dintre obsesiile eterne ale SF-ului a fost recunoașterea de către marea literatură, de către mainstream *(mai exact de către pretențioșii critici literari, care strâmbau din nas la auzul cuvântului* science*).*

Am spus obsesie și aș divaga puțin pe această temă, întrucât mi se pare de-a dreptul anormală insistența respectivă. Fără a considera SF-ul un gen închis, un domeniu în sine, care nu necesită criterii exterioare de raportare, consider că au existat/există/vor exista mereu lucruri atât de bune în science fiction, încât autorecunoașterea unei stări de ghetto este lipsită de justificare; SF-ul există, se scrie și se citește ca atare.

Un caz aparte îl reprezintă însă scriitorii care evoluează (literar, dacă vreți — deși eu cred că este vorba de conturarea unei filozofii personale, care vine o dată cu timpul), ajungând nume respectate și pomenite printre cele ale marilor autori ai lumii. Printre aceștia s-ar număra Ursula K. LeGuin (cunoscută deja în România), Gene Wolfe (vă spune ceva numele ăsta? nu vă pierdeți speranțele) și Robert Silverberg.

Despre Robert Silverberg cred că v-aș putea plictisi cu o introducere de douăzeci de pagini — fără să acopăr, probabil, toată opera lui — însă îmi voi impune să nu depășesc (cu mult) cele 8000 de semne alocate unei prefețe.

De unde să încep? În ultima vreme, am apelat la seaca bio-bibliografie, completată cu prezentările câtorva cărți mai celebre ale autorului. Nu știu dacă este ceea ce vă doriți, dar poate fi și un ghid util în perspectiva

unor apariții viitoare. De astă dată, copleșit de Silverberg, voi încerca altceva.

Pe 15 ianuarie, Robert Silverberg a împlinit șaizeci de ani. La șaptesprezece ani, debuta în science fiction, iar imediat după terminarea facultății (în 1956), devenea scriitor profesionist! Tot în 1956, convenția fanilor SF americani îi acorda premiul Hugo pentru cel mai promițător debut· (În același an se năștea și cel ce scrie aceste rânduri, dar paralela nu l-a ajutat cu nimic...).

Cariera sa literară poate fi împărțită în patru perioade. Perioada timpurie (1952—1959) se caracterizează prin abordarea unor teme SF clasice: extratereștri, gadgeturi tehnologice, confruntări între pământeni și alieni etc. Prolificitatea celebră a lui Silverberg este evidentă în numărul romanelor publicate sub numele său, ori sub pseudonim: 14 (!!!), alături de o multitudine de texte scurte, presărate prin diferite reviste.

În 1959, deși ajuns milionar grație muncii sale susținute și a unor investiții inteligente, el se declară nemulțumit de satisfacțiile oferite de SF și, fără a-și înceta contribuția în domeniu, începe să manifeste un interes crescând pentru cartea de popularizare științifică, dublată de cercetări personale. În această a doua perioadă (1959—1967), Silverberg publică 6—7 cărți de popularizare, legate îndeosebi de istorie, dar și 10 (!!!) romane science fiction. Cele din urmă, deși tind să urmeze stilul SF tradițional, în privința conflictului și personajelor, prevestesc modul în care autorul va aborda ulterior diverse teme și idei în...

Spre sfârșitul anilor '60, el pare să descopere ceea ce singur denumește „extazul science-fiction fundamental". Începând cu Thorns (Ghimpi — 1967) și Hawksbill Station (Stația Hawksbill — 1968), *își găsește drumul propriu și unic de abordare a SF-ului, atât în conținut cât și în stil, care nu se mai conformează cu formulele impuse de editorii domeniului. Pentru Silverberg, o carte science fiction bună ar trebui nu numai să „sfarme zidurile universului", ci și să transforme cititorul (și scriitorul).*

Romanele sale indică însă că zidurile universului se întind cu mult dincolo de limitările fizice; ele implică un univers fizic în variate reprezentări viitoare, dar și

un univers psihic, interior. Ambele au ziduri, diferite, iar cărțile lui Silverberg încearcă să le năruie.

Temele lui primordiale, dezvoltate consistent în cele mai importante romane, reflectă preocupări umaniste, filozofice, psihologice, teologice și sociale. (Îmi dau seama că sună puțin cam pretențios, totuși (SF-ul nu se limitează la roboții asimovieni — deși, vai!, am tradus și eu destul·..). Exegeții le-au împărțit în patru categorii:

1) Cum poate fi abordată și depășită diferența, atât fizică cât și psihică între oameni și alieni?

2) Cum pot găsi și întrupa oamenii și alienii un nou concept de „sine", care să implice un simț mai adecvat al demnității, autenticității și integrității?

3) Cum reușesc indivizii care descoperă că posedă însușiri excepționale, de obicei psihice, să stabilească noi relații cu alte ființe și cu ordinea naturală, sau cosmică?

4) Cum învață indivizii care se pomenesc într-un mediu psihic sau fizic diferit să se adapteze și să se schimbe, astfel să-și păstreze, ori modifice identitatea de sine?

Fac o mică paranteză, întrucât se apropie cele dintâi premii literare luate de Silverberg. Mai exact, în 1969, el primește Nebula pentru povestirea „Pasagerii" (Passengers") și Hugo pentru nuvela „Aripi de noapte" („Nightwings"). Peste alți doi ani, avea să primească un premiu Nebula pentru romanul pe care-l țineți în mână, dar asupra lui vom reveni puțin mai târziu. Și ca să termin cu premiile: în 1971, Nebula pentru povestirea „Vești bune de la Vatican" („Good News from the Vatican") în 1973, Nebula pentru nuvela „Născut lângă morți" („Born with Dead"); în 1985, Nebula pentru nuvela „Navigând spre Bizanț" („Sailing to Byzantium"); în 1987, Hugo pentru nuvela „Ghilgameș în exterior" („Ghilgamesh in the Outback"); în 1990, Hugo pentru nuvela „Introducem un soldat. Apoi: Încă un soldat", („Exit a Soldier. Later: Enter Another") și, uf!, cred că ajunge.

Revenind la perioada anilor 1968—1975, iată câteva dintre romanele excepționale ale lui Silverberg, însoțite de un comentariu al său ulterior: „Singurul lucru pe

care am pornit să-l fac în mod conștient a fost să revin la temele clasice ale SF-ului, care mi se păreau în general imperfect tratate — ca execuție, nu ca gândire — și să încerc să le reiau în mod literar, punându-le într-o nouă lumină" :

Omul din labirint (The Man in the Maze), *apărut în 1969, un SF tradițional, ticsit de aventură, insolit și gadgeturi, care în realitate examinează alienarea.*

Revenind pe Pământ (Downward to Earth) — 1970 și Turnul de cleștar (Tower of Glass) — *1970, explorează ambele o aceeași temă, privită în alt context : aroganța indivizilor care refuză să-i vadă pe cei din jur ca ființe cu drepturi și demnitate personală. De altfel, întrebarea comună celor două romane este : care trebuie să fie relația normală dintre un om și o făptură oarecum diferită de criteriile umane.*

Vremea schimbărilor (A Time of Changes) — *1971, se ocupă tot de subiectul diferențierii fizice și fiziologice. Kinnal Darival, de pe planeta Borthan se răzvrătește treptat împotriva Legământului planetar, o credință cvasi-religioasă ce interzice individului să-și deschidă sufletul în fața altui om. Utilizarea unui drog îi permite lui Kinnal să depășească prejudecățile înrădăcinate din copilărie, iar convertirea lui finală la posibilitățile iubirii și la împărtășirea sinelui cu alții este extrem de convingătoare și efectivă, datorită abilității cu care Silverberg construiește ordinea spirituală respectivă împotriva căreia trebuie să lupte eroul.*

Este interesant de observat cum SF-ul este utilizat ca metaforă în acest roman, pentru a identifica și clarifica una dintre tendințele umane fundamentale — cea de a-și ascunde adevărata față înapoia unei sau mai multor măști sociale.

Murind pe dinăuntru (Dying Inside) — *1972, examinează dezintegrarea lentă a puterilor telepatice a personajului principal. În loc să cerceteze cum poate utiliza omul niște capacități excepționale, Silverberg răstoarnă tema clasică și arată în ce fel pierderea puterilor unei persoane îi afectează atât identitatea cât și atitudinea vizavi de lumea înconjurătoare.*

Se poate comenta de altfel că Silverberg nu este atras de situații inedite într-un plan imediat și superficial. El folosește teme aproape clasice, dar extrapolarea pe care

o izbutește de fiecare dată este susținută de personaje incredibil de bine realizate, cu o psihologie atât de complexă încât creează aproape imediat necesara comuniune cu cititorul.

Alte cărți de referință în aceeași perioadă sunt Omul *stocastic* (The Stochastic Man) — *1975 și* Dilema lui Shadrach (Shadrach in the Furnace) — *1976, după care Silverberg se retrage de tot din viața literară, se separă de soție (în 1956 se căsătorise cu Barbara Brown, ingineră) și se dedică grădinăritului. Motivația acestui autoexil fusese că puriștii genului science fiction (faceți parte dintre ei?) îi primeau romanele cu comentarii extrem de critice și, în ciuda premiilor și recunoașterii obținute pe plan literar, cărțile sale nu reprezentau succese comerciale.*

Revenirea lui în anii '80 constituie ultima etapă a perioadei sale literare. Silverberg se declară adeptul unui SF mai comercial și scrie romane aparținând genului science fantasy, mult apreciat și extrem de popular în SUA. Nu renunță însă la măiestria literară și la arta creării personajelor, deși umanismul real și tulburător al celor mai bune opere ale sale lasă acum locul intrigilor planetare și al detaliului descriptiv. (Castelul lordului Valentine, *1980, sau* Valentine Pontifex *(1983) sunt doar câteva asemenea exemple).*

Mihai-Dan PAVELESCU
8 aprilie 1995

BIBLIOGRAFIE:

1. **Twentieth Century American SF Writers,** editori: David Cowart și Thomas L. Wymer.

2. **The New Encyclopedia of SF,** editor James Gunn.

3. **The Encyclopedia of Science Fiction,** editori: John Clute și Peter Nicholls.

PENTRU TERRY ȘI CAROL CARR

Eu sunt Kinnall Darival și intenționez să vă dezvălui totul despre mine.

Fraza aceasta mi se pare atât de stranie încât îmi zgârie ochii. O privesc în latul paginii și-mi recunosc propriul scris, cu litere roșii, înalte si înguste, așternute pe coala grosolană și cenușie. Numele meu este acolo, pe pagină, și în minte îmi răsună încă ecoul acelui impuls cerebral care a dat naștere cuvintelor scrise: EU SUNT KINNALL DARIVAL ȘI INTENȚIONEZ SĂ VĂ DEZVĂLUI TOTUL DESPRE MINE. Incredibil!

Aceste rânduri vor fi ceea ce pământeanul Schweiz ar numi o autobiografie. Adică o istorisire despre cineva și despre isprăvile sale, scrisă de propria-i mână. Autobiografia nu este un gen literar pe care lumea noastră l-ar putea înțelege, așadar va trebui să-mi inventez propria metodă narativă, de vreme ce nu există precedente care să mă poată îndruma. Dar așa și trebuie să fie. Sunt singur acum pe planeta mea. Într-un fel, eu am inventat un nou mod de viață, deci sunt sigur că voi fi în stare să inventez și o nouă specie literară. La urma urmei, întotdeauna mi s-a spus că am darul cuvintelor.

Iată-mă, așadar, într-o colibă de șindrilă, aflată în șesurile pârlojite, scriind obscenități, în vreme ce-mi aștept moartea și fălindu-mă cu virtuțile mele literare.

Obscen! Cât se poate de obscen. Numai pe pagina asta am folosit de nu știu câte ori prenumele personal „eu", ca să nu mai vorbim de forme ca „mine", „meu", „îmi" strecurate pretutindeni în text și pe care nici nu

vreau să le mai număr. E o nerușinare strigătoare la cer !!! EU EU EU EU EU ! Nici dacă mi-aș expune în văzul tuturor bărbăția, în mijlocul Capelei de Piatră din Manneran de Ziua Numirii, n-aș putea să comit o nebunie mai mare decât cea pe care o fac în această clipă Aproape că-mi vine să râd. Priviți-l pe Kinnall Darival cum se dedă unui viciu solitar. În acest loc singuratic și nenorocit, el își masează propriul ego puturos și-și strigă în vântul fierbinte prenumele său blasfemic, hrănindu-se cu iluzia că îi vor fi purtate pe rafale și vor ajunge să-i spurce și pe semenii săi. Așterne pe hârtie frază după frază în această sintaxă delirantă. Dacă i-ar sta în putere, v-ar prinde de mână și ar revărsa o cascada de murdării, în auz, chiar dacă nu l-ați asculta. De ce ? Să fie, oare, mândrul Darival nebun ? Să se fi năruit cu totul dârzenia-i, înghețată de șerpii închipuirilor ? Să nu fi rămas din el decât învelișul, în această colibă jalnică, unde acum se excită obsedat cu limbajul său nedemn, mormăind în neștire „eu", „mie", „pe mine", „al meu" și amenințând că va da la iveală toate ascunzișurile sufletului său ?

Nu. Darival este în toate mințile, în vreme ce voi toți sunteți nebuni și chiar dacă pare absurd, eu am să susțin acest adevăr. Nu sunt un lunatic care îngaimă obscenități pentru a mai smulge un dram de plăcere acestui univers indiferent. Eu am trecut printr-o vreme a schimbării și m-am vindecat de boala care îi macină pe toți locuitorii lumii mele. Eu vreau să scriu paginile acestea ca să vă vindec și pe voi, chiar dacă în această clipă vă îndreptați spre locul în care mă aflu, decișI să mă ucideți pentru credința mea.

Fie ce-o fi !

Eu sunt Kinnall Darival și intenționez să vă dezvălui totul despre mine.

2

Mă mai chinuie încă rămășițele bolnăvicioase ale tradiției împotriva căreia mă ridic. Veți reuși, poate, să

înțelegeți cu câtă trudă reușesc să-mi formulez frazele, sucind și răsucind fiecare formă verbală pentru a o adapta persoanei întâi. Nu scriu decât de zece minute și trupul îmi este deja scăldat în sudoare, dar nu acea sudoare fierbinte pe care ți-o stoarce aerul pârjolitor dimprejur, ci transpirația rece și lipicioasă a chinului minții. Știu prea bine care este stilul pe care trebuie să-l folosesc, însă mușchii brațului mi se împotrivesc, luptându-se să aștearnă cuvintele așa cum se obișnuiește în lumea mea : „Cineva scrie de zece minute și trupul îi este deja scăldat în sudoare", sau „Cineva a trecut printr-o vreme a schimbării și s-a vindecat de boala care îi macină pe toți locuitorii lumii lui".

Cred că numai aceste două fraze dintre toate cele pe care le-am așternut puteau fi scrise în vechiul stil, fără să afecteze cu nimic scopul mesajului meu, însă eu duc o bătălie împotriva acestei gramatici a lumii mele care eludează eul. Dacă va fi nevoie, voi lupta cu proprii-mi mușchi pntru a-mi câștiga dreptul de a folosi cuvintele așa cum îmi dictează filosofia pe care am îmbrățișat-o.

Dar oricât m-aș lăsa furat de vechile obiceiuri de a-mi alcătui în mod greșit frazele, sunt convins că mesajul meu va străpunge dincolo de suprafața cuvintelor. Pot scrie același lucru în două moduri diferite : „Eu sunt Kinnall Darival și intenționez să vă dezvălui totul despre mine", sau „Numele cuiva este Kinnall Darival și intenționează să vă dezvăluie totul despre sine" — dar între aceste două fraze nu există o diferență esențială, Oricare ar fi formularea, mesajul lui Kinnall Darival rămâne — după criteriile voastre, acele criterii pe care le voi distruge — unul dezgustător, vrednic de dispreț, obscen.

3

Acum, la începutul acestei mărturii, mă preocupă și problema auditoriului. Trebuie să iau în calcul existența unor cititori. Dar cine sunt ei ? Cine sunteți voi ? Voi,

bărbați și femei de pe planeta mea natală, răsfoind, poate, înfrigurați aceste pagini la luminile torțelor, tremurând de frica unei bătăi în ușă. Sau poate cititorii mei vor fi oameni de pe alte lumi, interesați doar să se delecteze sau să depisteze în scrierile mele simptomele caracteristice unei societăți străine și înapoiate ? Nu știu. Nu mi-e ușor să construiesc o relație cu tine, cititorul meu necunoscut. La început, atunci când mi-a mijit ideea de a-mi așterne sufletul pe hârtie, mi-am închipuit că va fi ușor, ca o simplă confesiune, nimic altceva decât o sesiune prelungită de descărcare în fața unui decantor imaginar care te ascultă la nesfârșit și în cele din urmă îți dă iertarea. Acum, însă, îmi dau seama că este nevoie să-mi schimb optica. Dacă tu, cititorule, nu ești de pe lumea mea, sau dacă ești de pe această planetă, dar te-ai născut într-un alt timp, multe dintre cele pe care le scriu îți vor părea de neînțeles.

Așadar, trebuie să încep prin a-ți explica. E foarte posibil să mă pierd în detalii și să te plictisesc cu amănunte care par evidente. Mă iartă dacă voi încerca să-ți explic ceea ce știi deja. Mă iartă dacă stilul și tonul meu vor dovedi inconsistență și vei avea impresia că mă adresez altcuiva, căci tu nu vei rămâne același pentru mine, cititorule necunoscut. Vei avea mai multe chipuri. Văd acum în fața ochilor nasul coroiat al lui Jidd, decantorul, apoi zâmbetul suav al fratelui meu jurat, Noim Condorit, pe sora mea jurată Halum, cea atât de dulce, pentru ca o clipă mai târziu tu, cititorule, să te transformi în Schweiz ispititorul, sosit de pe jalnicul Pământ sau în fiul fiului fiului fiului meu, cel care nu se va naște decât după un șir lung de ani, căutând curios să afle ce fel de om era străbunul său. În cele din urmă, mi te înfățișezi asemenea unui străin de pe altă planetă, pentru care noi, cei de pe Borthan, părem grotești, misterioși, complicați. Eu nu te cunosc pe tine, cititorule, așa că nu pot decât să bâjbâi în încercarea de a-ți vorbi.

Dar jur pe Poarta Sallei că, mai înainte de a-mi sfârși viața, vei ajunge să mă cunoști, așa cum nici un locuitor de pe Borthan n-a fost vreodată cunoscut de către semenii lui !

Sunt un bărbat de vârstă mijlocie. Din ziua nașterii mele, Borthan s-a rotit de treizeci de ori în jurul soarelui verde-auriu, iar în lumea noastră un om este considerat bătrân dacă a trăit vreme de cincizeci de asemenea ocoluri. Cel mai bătrân om despre care am auzit vreodată a murit la puțin timp după ce împlinise optzeci de cicluri solare. Vei putea astfel să-ți faci o idee despre durata vieților noastre prin comparație cu a ta, dacă vii cumva de pe o altă lume. Pământeanul Schweiz pretindea că are patruzeci și trei de ani după timpul planetei sale și cu toate acestea nu părea mai bătrân decât mine.

Trupul meu este puternic. Sunt pe cale să comit un păcat dublu : voi vorbi despre mine fără rușine și voi păcătui prin a recunoaște că simt mândrie și plăcere față de propriul meu trup. Sunt înalt : o femeie de talie obișnuită de abia îmi ajunge sub piept. Părul meu este negru și lung până la umeri. În ultima vreme, au început să-mi apară fire sure atât în plete, cât și în barba mare și deasă, care îmi acoperă aproape întreaga față. Am nasul drept și proeminent, lat la rădăcină, cu nări mari. Buzele cărnoase îmi dau, după câte se spune, un aer senzual. Am ochii căprui și foarte depărtați. Așa cum mi s-a dat a înțelege, las impresia unui bărbat care toată viața a fost obișnuit să comande.

Am spatele lat și pieptul puternic Un păr des și aspru mă acoperă aproape în întregime. Brațele îmi sunt lungi și palmele late. Mușchii bine dezvoltați ies în evidență sub pielea trupului. Pentru un bărbat de statura mea, mă mișc armonios și echilibrat. Sunt un foarte bun sportiv și în tinerețe obișnuiam să arunc sulița cu pene, astfel încât să străbată în lung întreg stadionul Manneran, o performanță pe care nimeni n-o mai atinsese înaintea mea.

Majoritatea femeilor mă consideră foarte arătos, bineînțeles, cu excepția acelora care preferă tipul firav și adolescentin pentru că se tem de forța și virilitatea masculină. Puterea politică pe care am deținut-o la vremea mea mi-a atras, neîndoielnic, multe partenere de culcuș. Cu siguranță că erau fascinate atât de trupul

meu cât și de aspecte mai puțin evidente. Cele mai multe dintre ele au fost dezamăgite. Nu e îndeajuns să ai mușchii impunători și corp păros ca să fii un bun amant ; cât despre dimensiunile impresionante ale mădularului meu, ele sunt cu atât mai puțin o grație a plăcerii. N-am excelat niciodată în actul sexual. Vezi bine, nu-ți ascund nimic, cititorule ! În mine stă cuibărită o anumită nerăbdare pe care doar plăcerile carnale reușesc să o scoată la iveală. În chiar clipa când pătrund o femeie, îmi pierd așa de repede cumpătul, încât arar sunt în stare să continui actul până la împlinirea plăcerii ei. Nicicând până acum nu am mărturisit cuiva această neizbândă a mea, nici măcar unui decantor și nici n-am visat c-o voi face vreodată. Dar multe sunt femeile de pe Borthan care au aflat despre această lipsă majoră a mea în modul cel mai direct cu putință, spre neplăcerea lor, iar unele dintre ele, înciudate, s-or fi grăbit, desigur, să răspândească zvonul pentru a se bucura de glumele răutăcioase rostite apoi pe seama persoanei mele. Scriu, așadar, aici despre rușinea mea, pentru ca mărturia să fie astfel completă. N-aș vrea în ruptul capului să crezi despre mine că aș fi un uriaș păros și atotputernic, fără să bănuiești măcar de cât amar de ori mi-au fost înșelate dorințele de propria-mi carne. Neizbânda aceasta a mea ar putea chiar să fie una dintre forțele care mi-au modelat destinul, conducându-l până aici, în șesurile pârjolite, iar tu, cititorule, trebuie să o cunoști.

5

Tatăl meu era prin naștere septarh al provinciei Salla de pe coasta de est. Mama era fiica septarhului de Glin. S-au cunoscut în timpul unei misiuni diplomatice a tatei, iar despre unirea lor se spune că a fost hărăzită din chiar prima clipă în care s-au zărit. Întâiul lor copil a fost fratele meu, Stirron, cel care a moștenit de la tatăl nostru rangul de septarh de Salla. Eu am apărut pe lume doi ani mai târziu și după mine s-au născut încă trei copii, de sex femeiesc. Două dintre surori trăiesc și astăzi, însă mezina a fost înjunghiată în urmă cu douăzeci de perioade lunare de către năvălitori din Glin.

Pe tata l-am cunoscut prea puțin. Aici, pe Borthan, cu toții suntem distanți între noi, dar de obicei tatăl îți este mai puțin îndepărtat decât alții. Nu era cazul cu bătrânul septarh. Între noi se înălța impenetrabilul zid al etichetei. Copiii i se adresau cu aceleași formule prin care își exprimau respectul supușii săi. Atât de rare îi erau zâmbetele, încât pot spune că mi le amintesc pe fiecare în parte. O singură dată — și nu voi uita nicicând această clipă — m-a așezat alături de el pe tronul cioplit grosolan din lemn de esență neagră, m-a lăsat să ating străbuna pernă galbenă și mi-a pronunțat cu afecțiune numele de copil. Era ziua în care murise mama. În rest, mă ignora. Îi purtam un respect amestecat cu teamă și dragoste, mă ghemuiam tremurând în spatele coloanelor din sala tronului ca să-l privesc cum face dreptate, convins că dacă m-ar fi zărit acolo ar fi poruncit să fiu nimicit, totuși incapabil de a mă rupe din fața spectacolului pe care mi-l oferea în măreția sa.

În mod straniu, tata avea un trup firav cu o statură modestă pe lângă care, atât eu cât și fratele meu păream încă de mici, niște uriași. Avea însă o voință de fier datorită căreia depășea orice obstacol întâlnit în cale. Odată, pe când eram copil, la curte a sosit un ambasador : un ins ars de soare, o adevărată huidumă din vest, care mi s-a părut de înălțimea muntelui Kongoroi, dar care probabil era tot atât de inalt și lat în spate pe cât sunt eu acum. La vremea ospățului, trimisul, care se întrecuse cu gluma la băutul vinului vinețiu, a grăit în fața tatălui meu, a curtenilor săi și a familiei sale :

— Cineva ar dori să-și arate puterea în fața bărbaților din Salla, pe care ar putea să-i învețe câte ceva despre lupta adevărată.

— Se află aici cineva, a ripostat tata înverșunat, căruia probabil că nu îi trebuie nici o lecție.

— Să iasă în față atunci, a spus matahala, ridicându-se de la masă și lepădându-și mantia.

Însă tatăl meu, zâmbind — cu o expresie care îi făcu pe curtenii săi să tremure — i-a zis străinului că înfruntarea nu avea să fie cinstită atâta vreme cât mințile lui erau încețoșate de vin. Remarca aceasta a avut darul de a-l înnebuni de furie pe străin. Muzicanții se grăbiră

să intervină pentru a destinde atmosfera, dar furia ambasadorului nu se domoli de fel și, după o oră, atunci beția i se mai limpezise într-o oarecare măsură, a cerut din nou să-l înfrunte pe campionul tatălui meu. Nici un bărbat din Salla nu se va dovedi în stare să-i reziste, a adăugat oaspetele nostru.

La acestea, septarhul i-a răspuns :

— Mă voi măsura eu însumi cu tine.

În seara aceea, fratele meu și cu mine ședeam la celălalt capăt al mesei lungi de ospețe, acolo unde este locul femeilor. Dinspre tron se prăvălise năprasnic cuvântul „Eu", urmat într-o clipită de „însumi". Acestea erau obscenități pe care Stirron și cu mine le șopteam râzând pe înfundate în întunericul dormitorului nostru, însă niciodată nu ne închipuisem că le vom auzi aruncate în mijlocul sălii ospețelor de către septarh însuși. Șocați, am reacționat diferit. Stirron a început să tremure convulsiv, răsturnându-și pocalul, în timp ce eu am lăsat să-mi scape un chicot, ascuțit și numai pe jumătate stăpânit, de încântare amestecată cu jenă, care a făcut pe una dintre doamnele de la curte să-mi repeadă o palmă. Râsul meu nu era decât o formă exterioară de manifestare a groazei care mă pătrunsese. Nu-mi venea să cred că tatăl meu cunoștea aceste cuvinte, cu atât mai puțin că ar fi fost în stare să le rostească în prezența unui auditoriu atât de ales.

„Mă voi măsura eu însumi cu tine". În vreme ce ecourile acestor formule interzise ale limbajului îmi răsunau încă în urechi, năucindu-mă, tatăl meu a făcut iute un pas înainte, și-a lepădat mantia și, îndreptându-se către trimis, l-a prins de un cot și de pulpă, cu o abilă priză sallană, după care l-a expediat pe pardoseala lustruită din piatră cenușie. Trimisul a slobozit un urlet teribil, căci unul dintre picioarele sale rămăsese în sus, făcând un unghi nefiresc cu restul trupului și înnebunit de durere și umilință a bătut podeaua cu palma de nenumărate ori. Poate că astăzi, în palatul fratelui meu Stirron, demersurile diplomatice sunt mai rafinate decât pe vremuri.

Septarhul a murit când eu aveam doisprezece ani și părăseam adolescența, intrând în lumea bărbaților. Mă aflam lângă el în clipa în care moartea l-a răpus. Ca să scape de anotimpul ploios din Salla, tata se refugia în fiecare an în Șesurile Pârjolite, unde venea să vâneze

vulturi cornuți, chiar aici în comitatul în care m-am ascuns și aștept.

Eu nu mergeam niciodată cu el, însă de data aceasta îmi fusese permis să-l însoțesc la vânătoare, în calitate de tânăr prinț ce trebuia să deprindă îndeletnicirile clasei sale. Stirron, ca viitor septarh, trebuia să deprindă cu totul alte meșteșuguri, de aceea rămăsese la curte, regent în răstimpul petrecut de tata departe de capitală. Sub un cer întunecat și îngreunat de nori de ploaie, alaiul format din peste douăzeci de vehicule s-a urnit din orașul Sallei, luând direcția vest peste șesul neted și îmbibat de apă, pustiit de iarnă. Ploile căzuseră nemiloase în acel an, spălând cu șiroaiele lor stratul subțire de loess prețios de la suprafață, lăsând în loc solul pietros și sterp al provinciei noastre. Peste tot fermierii se căzneau în van să reconstruiască digurile. Vedeam cum râurile umflate de culoare galben-brună absorbiseră întreaga bogăție a Sallei și aproape că-mi dădeau lacrimile la gândul că toată această avere avea să fie vărsată în mare. Pe măsură ce pătrundeam în Salla de vest, drumeagul îngust începea să urce poalele dealurilor Huishtor și, curând după aceea, ne aflam într-un ținut mai rece și mai uscat, unde cerurile dezlănțuiau zăpadă și nu ploi, iar copacii nu erau decât niște pari întunecați pe fundalul alb orbitor.

Ne-am continuat urcușul în Huishtor, pe drumul spre Kongoroi. Localnicii ieșeau din casele lor la trecerea septarhului pentru a intona cântece de slavă. Munții golași ni se iviră apoi în fața ochilor asemenea unor colți purpurii care sfâșiau cenușiul cerului. Chiar și în vehiculele noastre bine izolate se făcuse frig, cu toate că splendoarea acestor locuri bântuite de furtuni mă făcea să uit neplăcerile călătoriei. Scuturi uriașe și drepte de rocă roșietică, striată flancau drumul plin de hârtoape. Aproape că nu se zărea nici un pumn de pământ, iar copacii și tufele nu creșteau decât în locurile ferite. Privind înapoi, puteam zări Salla ca și când ne-am fi uitat la o hartă, cu albul comitatelor apusene și cu aglomerația întunecată a populatului ținut estic ; totul micșorat, din cauza distanței și, parcă, ireal. Niciodată până atunci nu mai fusesem atât de departe de casă.

Deși ne aflam acum la altitudine, parcă la jumătatea distanței dintre cer și mare, culmile semețe ale munți-

lor Huishtor se aflau încă, înaintea noastră, formând, după percepția mea, un zid de stâncă neîntrerupt ce străbătea continentul de la nord spre sud. Vârfurile încununate de zăpadă țâșneau neregulat din lanțul masiv, și unitar de stâncă stearpă. Oare noi aveam să urcăm până pe creastă, sau exista pe undeva o trecătoare ? Auzisem despre un loc numit Poarta Sallei (și știam că alaiul se îndrepta către el) totuși locul acela mi se părea acum doar un mit.

Am urcat mereu, tot mai sus, până când generatoarele vehiculelor noastre s-au poticnit în aerul înghețat și am fost nevoiți să facem popasuri dese, pentru a dezgheța conductele de energie. Lipsa de oxigen ne amețea. În fiecare noapte ne odihneam la popasurile construite special pentru călătoriile septarhilor, dar confortul aici era departe de a fi regesc, iar la unul dintre adăposturi am fost chiar nevoiți să săpăm un tunel prin gheață până la intrare, întrucât servitorii lăcașului pieriseră cu toții într-o avalanșă care se năpustise asupra lor cu câteva săptămâni în urmă.

Alaiul era format în întregime din nobili și cu toții am mânuit cazmale, în afară de septarh, pentru care orice îndeletnicire manuală ar fi reprezentat un păcat. Eu mă număram printre cei mai puternici și mai bine făcuți dintre nobili și am săpat mai vârtos decât oricare altul, dar pentru că eram tânăr și necumpătat, m-am străduit dincolo de puterile mele și în cele din urmă am leșinat. Mai bine de o oră am zăcut pe jumătate mort în zăpadă până când am fost observat. În vreme ce mi se acordau îngrijiri, tata a venit lângă mine și a zâmbit așa cum făcea atât de rar. Am crezut atunci că era un semn de afecțiune, ceea ce mi-a grăbit simțitor refacerea, dar mai apoi mi-am dat seama că nu fusese decât un zâmbet disprețuitor.

Surâsul acela mi-a alimentat restul ascensiunii în munții Huishtor. Nu-mi mai era teamă de escalada ce ne aștepta, fiindcă știam că voi reuși cu bine, iar de partea cealaltă, împreună cu tata, aveam să vânez în Șesurile Pârjolite, vom fi nedespărțiți, ne vom păzi unul pe altul de pericole, vom lua împreună urma vânatului și tot împreună îl vom ucide, împărtășind o apropiere care în copilăria mea nu existase niciodată între noi.

Despre toate acestea i-am vorbit într-o noapte fratelui meu jurat, Noim Gondorit, care călătorea în același vehicul cu mine, unica făptură pe lume căreia cutezam sa-i destainui astfel de gânduri.

— Cineva speră să fie ales pentru a face parte din grupul de vânătoare al septarhului, i-am spus. Cineva are motive întemeiate să creadă că acest lucru îi va fi cerut și că astfel se va pune capăt răcelii dintre tată și fiu

— Visezi, îmi răspunse Noim Condorit. Trăiești printre fantasme.

— Din partea unui frate jurat s-ar putea aștepta și cuvinte de încurajare.

Noim era întotdeauna pesimist. Am trecut repede peste această încăpățânare a lui și am început să număr zilele care ne mai despărțeau de Poarta Sallei. Când, în cele din urmă, am ajuns, splendoarea locului m-a luat prin surprindere. Totodată dimineața acelei zile si jumătate din după-amiază ne-o petrecusem urcând un drum cu pantă de treizeci de grade ce mergea pieptiș de-a lungul coastei munților Kongoroi, fiind permanent învăluit în umbra celor două vârfuri. Mi se părea că vom sui la infinit și muntele va fi mereu deasupra noastră. La un moment dat, caravana a cotit brusc spre stânga și vehiculele au dispărut pe rând înapoia unei coloane de gheață aflată pe marginea drumului. Când a venit rândul mașinii noastre să dea colțul, în fața ochilor mi s-a desfășurat dintr-o dată o priveliște uluitoare : în peretele muntos se căsca o săpătură imensă, de parcă o mână cosmică rupsese acea bucată din muntele Kongoroi. Prin breșa aceea, lumina zilei năvălea strălucitoare. Aceasta era, deci, Poarta Sallei, trecătoarea miraculoasă prin care veniseră strămunii noștri prima oară când au pătruns pe teritoriul provinciei de azi, cu sute de ani în urmă, după lungi rătăciri în Șesurile Pârjolite.

Ne-am avântat bucuroși în trecătoare, aliniind câte două sau chiar trei vehicule deodată la trecerea prin Poartă, pe zăpada bătătorită. Chiar înainte de a poposi peste noapte, am putut admira frumusețea stranie a Șesurilor Pârjolite care se întindeau în fața noastră într-o priveliște uimitoare.

A doua zi și ziua următoare, am călătorit de-a lungul serpentinelor de pe panta vestică a muntelui Kongoroi,

târându-ne într-un ritm de-a dreptul comic pe un drumeag mult prea îngust pentru noi : o singură mișcare greșită a manșei și vehiculul se putea prăbuși într-un hău fără fund. Versantul vestic al lanțului Huishtor era lipsit de zăpadă, iar stâncăria golașă, încinsă de soare avea un aer deprimant, apăsător. În fața noastră, pământul se întindea roșu. Am pătruns în deșert, lăsând în urmă iarna și intrând într-o lume cu aer înăbușitor, unde fiecare respirație 'suiera în plămâni, vânturi uscate ridicau colbul în rotocoale, iar fiare ciudate o zbugheau îngrozite la trecerea alaiului nostru.

În cea de-a șasea zi de călătorie, am ajuns la terenurile de vânătoare, aflate într-un ținut cu povârnișuri pleșuve, mult sub nivelul mării. Eu însumi mă aflu acum la mai puțin de o oră distanță de acele locuri.

Aici își fac cuiburile vulturii cornuți. Cât e ziua de lungă, ei colindă câmpiile încinse în căutarea prăzii, iar la apusul soarelui se întorc, năpustindu-se din înaltul cerului într-un zbor straniu, în spirală, pentru a-și lua locul în vizuinile lor inaccesibile.

La împărțirea grupurilor de vânătoare, am făcut parte dintre cei treisprezece aleși să-i țină companie septarhului.

— Cineva se bucură pentru tine, îmi spuse Noim solemn și lăcrimă la fel ca și mine, deoarece știa câtă durere îmi provoca indiferența tatălui meu. La revărsatul zorilor, grupurile de vânătoare se puseră în mișcare, erau în număr de nouă și fiecare dintre ele plecă într-o altă direcție.

Să încolțești vulturul cornut în apropierea cuibului său este socotit lucru de ocară. Când se întoarce la culcuș, pasărea este de obicei încărcată de carnea pe care o aduce puilor săi, așadar greoaie și vulnerabilă, despuiată de întreaga ei grație și putere. Nimic mai ușor decât să ucizi vulturul atunci când e greu ca plumbul și totuși numai un las de-sine-dezgolitor ar fi în stare să facă așa ceva. (DE-SINE-DEZGOLITOR ! Până și condeiul mă trădează ! Tocmai eu, cel care și-a dezgolit sinele mai mult decât oricare alți zece bărbați de pe Borthan, tocmai eu să folosesc acest teren ca pe o înfierare ! Rămână dar, așa cum l-am scris !). Vreau să spun că meritul vânătorului rezidă în pericolele și greutățile cu care s-a confruntat în urmărirea prăzii și nu în trofeu, astfel încât

poporul meu vânează vulturul cornut pentru a-și încerca îndemânarea și nu pentru a obține carnea sa întunecată.

Așadar, vânătorii ies pe Șesurile Pârjolite, acolo unde soarele este nimicitor chiar și pe timpul iernii, unde nu există nici un copac la umbra căruia să te poți adăposti și nici vreun firicel de apă care să-ți potolească setea. Ajunși în pustie, vânătorii se împrăștie, câte unul sau doi ici-colo și stau la pândă pe pământul sterp și roșu, lipsit de orice reper, oferindu-se drept pradă vulturui cornut. Pasărea își poartă zborul la înălțimi incredibile, planează într-atât de departe încât n-o poți zări decât ca o liniuță neagră pe cupola orbitoare a cerului. Numai ochiul cel mai ager izbutește să o vadă, deși anvergura unui vultur este de două ori mai mare decât lungimea unui trup omenesc. Din înaltul văzduhului, vulturul cornut scrutează deșertul în căutarea unei prăzi imprudente. Nici un animal, oricât ar fi el de mic, nu scapă ochilor străluctori ai păsării. Iar când, în sfârșit, zărește prada pe care și-o dorea, se prăvale din înaltul cerului prin aerul agitat de curenți, oprindu-se să planeze cam la înălțimea unei case deasupra solului. Acum, vulturul își începe zborul ucigaș : se învârte la mică înălțime, descriind cercuri sălbatice și rotindu-se într-o buclă a morții deasupra victimei care nu bănuiește încă primejdia. Prima roată poate acoperi jumătate dintr-o provincie, dar de fiecare dată cercul se strânge tot mai mult, și accelerația sporește până când, în cele din urmă, vulturul se transformă într-o veritabilă mașină a morții ce se năpustește vuind dinspre orizont cu o viteză de coșmar. În clipa aceea, nefericitul vânat înțelege care îi va fi soarta, dar groaza nu-l pătrunde decât pentru scurt timp : șuierul aripilor puternice, vâjâitul produs de trupul alungit care sfârtecă văzduhul încins sunt urmate de cornul lung și ucigător care țâșnește din fruntea osoasă și își lovește cu precizie ținta, făcând-o să se prăbușească sub giulgiul aripilor desfăcute ale vulturului.

Vânătorul trage nădejde că va putea ademeni vulturul la înălțimi la care poate fi zărit de ochi omenesc. El poartă o armă făurită anume pentru a lovi la mare distanță, iar reușita constă în ochirea precisă, în calcularea cu exactitate a intersecției celor două traiectorii la distanțe atât de mari. Pericolul la care te expui atunci când hăituiești un vultur cornut este acela că nu poți ști ni-

ciodată dacă ești vânător sau vânat, căci pasărea, aflată în zborul ei ucigaș, nu este vizibilă decât în secunda când își lovește prada

Așadar, am pătruns în deșert. Am stat la pândă din zori și până în miezul zilei. Soarele mi-a pârjolit pielea palidă precum iarna, sau cel puțin acele părți din ea pe care avusesem curajul să le expun, căci eram aproape cu totul înfășurat în straie de vânătoare croite din piele moale, de culoare roșu aprins sub care fierbeam. Din bidon sorbeam doar atât cât să mă pot ține pe picioare, fiindcă mi-i închipuiam pe camarazii mei privindu-mă atenți și nu doream să arăt vreun semn de slăbiciune. Eram dispuși sub forma unui hexagon dublu, iar tata se găsea singur între cele două grupuri. Din întâmplare, eu ocupam colțul hexagonului din imediata lui apropiere. Distanța dintre noi depășea însă o azvârlitură de suliță cu pene și dimineața a trecut fără ca eu și septarhul să fi schimbat vreo silabă, necum un cuvânt.

Ședea acolo, cu picioarele bine înfipte în pământ și cerceta văzduhul, ținându-și arma pregătită. Nu știu dacă a băut vreun strop în timpul pândei, pentru că eu unul nu l-am zărit făcând-o.

Scrutam și eu, la rându-mi, cerurile, până când ochii au început să mă doară și fâșii paralele de lumină fierbinte mi-au brăzdat creierul, lovindu-se ca un ciocan de peretele interior al craniului. Nu o dată mi s-a năzărit pe cer forma prelungă și întunecată a vulturului cornut, ba chiar, la un moment dat, înfrigurat și transpirat, am fost gata să ridic arma asupra acelei năluci, ceea ce mi-ar fi atras rușine, căci nu este voie să tragi decât atunci când ți-ai anunțat printr-un strigăt prioritatea, dând astfel de știre că ești întâiul care a zărit pasărea. N-am tras atunci, iar mai apoi, când am clipit și am deschis din nou ochii, n-am zărit pe cer urmă de vultur. Se părea că în acea dimineață își făcea pânda prin alte părți.

La amiază, tata dădu un semnal și ne-am răspândit pe suprafața câmpiei, depărtându-ne și totuși păstrând formația inițială. Probabil că vulturul ne văzuse strânși laolaltă si din această cauză se ținea la distanță. Noua mea poziție se găsea pe o mică movilă de pământ, având aproape forma unui sân de femeie ; ocupându-mi locul, m-am simțit cuprins de frică. Îmi imaginam că astfel

eram foarte expus și, deci, în pericol de a fi atacat de către vulturul cornut. O dată cu groaza care urca în mine deveneam tot mai convins că, în chiar acele clipe, un vultur se rotea în zborul ucigaș deasupra mea și dintr-o clipă în alta înfiorătorul său corn avea să-mi străpungă rinichii, în vreme ce eu nu eram în stare decât să mă holbez la cerul de o strălucire metalică. Premoniția pusese în asemenea măsură stăpânire pe mine, încât a trebuit să mă silesc ca să rămân în picioare. Tremuram și aruncam ocheade înspăimântate peste umăr, în vreme ce-mi încleștam mâinile pe patul armei ca de un sprijin. Auzul îmi era încordat la maximum, străduindu-mă să surprind apropierea inamicului și speram din toată inima că voi fi în stare să mă răsucesc brusc și să trag mai înainte de a fi spintecat. Amarnic mă mustram pentru lașitatea mea, ba chiar mulțumeam sorții că Stirron fusese primul născut, fiind evident că eu nu eram deloc potrivit să-i succed la tron septarhului.

Îmi repetam într-una că de mai bine de trei ani încoace nici un vânător nu mai murise în acest mod. Mă întrebam, apoi, dacă era posibil să mor atât de tânăr, în timpul primei mele vânători, în vreme ce atâția alții, printre care și tatăl meu, vânau de treizeci de anotimpuri și nu se aleseseră nici cu o zgârietură. Și de ce mă copleșea această frică îngrozitoare, când toți mentorii mei se străduiră să mă învețe că sinele nu înseamnă decât neant, iar preocuparea pentru propria-ți persoană este un păcat dintre cele mai ticăloase ? Tata nu se găsea în aceeași primejdie ca și mine, acolo, pe întinsul roșietic al pustiului ? Și oare nu avea el cu mult mai multe de pierdut decât mine, fiindcă era prim-septarh în vreme ce eu eram doar puștan ?

Am izgonit în acest fel frica din suflet și am început să scrutez cerul fără urmă de teamă că voi fi secerat de cornul vulturului ce putea să se năpustească din spate, astfel că peste puține clipe spaima de mai înainte îmi păru absurdă. Voi rămâne pe loc și zile întregi, dacă va fi nevoie, neînfricat.

Pe dată am primit și răsplata triumfului asupra sinelui : pe cerul orbitor, am putut distinge o formă întunecată care plutea, asemenea unei crestături a văzduhului, însă acum nu mai era o nălucire, căci ochii mei tineri

deslușeau deja aripile și cornul. O zăriseră, oare, și ceilalți ? Să fi fost acela vulturul meu ? Dacă reușeam să-l omor, oare tata avea să mă bată pe umăr și să mă numească „fiul său cel mai bun" ? Tăcere profundă din partea celorlalți vânători.

— Cineva își cere dreptul ! am strigat jubilând și am ridicat arma, ațintind-o asupra păsării și rememorând ceea ce fusesem învățat, și anume să-mi las judecata interioară să facă toate calculele, să ochească și să tragă, cu un singur impuls fulgerător, atât de iute încât intelectul șovăitor să nu aibă răgaz să zădărnicească porunca instinctului.

În fracțiunea de secundă care se scurgea înainte ca săgeata mea să fie slobozită, din stânga se auzi un strigăt sugrumat care mă făcu să trag fără să mă uit, răsucindu-mă dintr-o singură mișcare către locul unde pândea tatăl meu. L-am zărit pe jumătate ascuns sub aripile fâlfâitoare ale altui vultur ce se năpustise străpungându-l prin spinare și pântec.

Împrejurul lor aerul era învolburat de nisipul roșu pe care îl stârneau aripile monstrului, în zbaterea lui furioasă deasupra pământului. Vulturul se chinuia să-și ia zborul, totuși această specie nu e în stare să ridice greutatea unui om, deși faptul nu o împiedică să ne atace. M-am repezit să-l ajut pe septarh. Striga încă și am văzut cum mâinile i se încleștaseră în gâtlejul sfrijit al păsării, dar strigătul lui părea acum un lichid bolborosind. Am ajuns primul lângă el, însă zăcea străpuns și lipsit de grai, iar vulturul, înfipt în trupu-i, îl acoperea ca un giulgiu mare și negru.

Am scos sabia. Dintr-o lovitură am retezat grumazul vulturului, am îndepărtat restul leșului cu piciorul și am început să trag cu disperare de țeasta blestemată, hidos înțepenită în spinarea tatălui meu.

Sosiră și ceilalți și mă împinseră la o parte. Cineva mă prinse de umeri și mă zgâlțâi până când șocul trecu.

Când m-am întors din nou să-i privesc, vânătorii strânseră rândurile, împiedicându-mă să văd cadavrul septarhului, după care, spre uluirea mea, căzură cu toții în genunchi pentru a-mi aduce omagiu.

Bineînțeles, Stirron a fost acela care a devenit septarh de Salla și nu eu. Încoronarea sa a fost un eveni-

ment de seamă, pentru că, deși tânăr. Stirron avea să fie prim-septarh al provinciei. Ceilalți șase septarhi ai Sallei veniră în capitală — numai la o astfel de ceremonie îi puteai vedea pe toți adunați în același oraș — și vreme de multe zile urmară serbări, ospețe, parade cu steaguri și sunet de trompete. În centrul tuturor evenimentelor se găsea Stirron, iar eu de abia la margini, adică așa cum trebuia să fie, deși mă simțeam mai degrabă ca un grăjdar decât ca un prinț. Odată ce se văzu urcat pe tron, fratele meu îmi oferi titluri, pământuri și putere, fără să se aștepte ca eu să le accept, ceea ce nici n-am făcut. Exceptând cazurile în care septarhul este debil mintal, frații săi mai tineri nu trebuie să-i rămână în preajmă pentru a-l ajuta să guverneze, căci ajutorul lor nu este dorit aproape niciodată. Nu cunoscusem nici un unchi în viață din partea tatălui meu și nu-mi doream ca fiii lui Stirron să poată să spună același lucru, de aceea, îndată ce perioada de doliu luă sfârșit, am părăsit Salla.

M-am îndreptat către Glin, tărâmul natal al mamei mele. Pentru că atmosfera de acolo nu mi-a priit, după câțiva ani m-am mutat în provincia învăluită în aburi care poartă numele de Manneran. Aici mi-am câștigat soția și mi-am conceput copiii și tot aici am trăit sănătos și ferice până când a sunat pentru mine ceasul schimbător.

6

Poate că ar fi timpul să așternt câteva rânduri despre geografia lumii mele.

Pe planeta Borthan există cinci continente. În emisfera noastră sunt două : Velada Borthan și Sumara Borthan, adică Lumea de Nord și Lumea de Sud. De pe țărmurile lor, drumul pe mare este lung și anevoios până pe continentele din cealaltă emisferă, care au fost numite simplu, Umbis, Dabis și Tibis, adică Unu, Doi și Trei.

Despre aceste trei tărâmuri îndepărtate nu vă pot spune prea multe. Ele au fost explorate pentru prima

dată acum șapte sute de ani, de către un septarh de Glin care a plătit cu viața pentru curiozitatea lui. De-atunci încoace nu au existat mai mult de cinci expediții de explorare pe acele continente. Nimeni nu locuiește acolo. Despre Umbis se spune că seamănă cu Șesurile Pârjolite însă este și mai arid. Flăcări aurii țâșnesc din multe locuri prin ținuturile arse. Pe Dabis domnește jungla și mlaștinile bântuite de friguri ; într-o bună zi se va popula cu aceia dintre noi care vor dori să-și dovedească bărbăția, căci se spune că locurile colcăie de fiare înfricoșătoare. Tibis este acoperit de ghețuri.

Nu suntem o rasă măcinată de setea peregrinărilor. Eu însumi n-am fost niciodată un călător până în clipa când întâmplarea m-a silit să devin unul. Deși în venele noastre curge sângele vechilor pământeni, iar ei au fost rătăcitorii ai căror demoni i-au mânat să colinde stelele, noi, cei de pe Borthan, trăim în preajma căminelor noastre. Nici măcar eu, care sunt oarecum diferit în gândire față de tovarășii mei, n-am fost împins nicicând de dorința de a vedea câmpiile înzăpezite ale Tibisului sau mlaștinile din Dabis. Mi-am dorit-o, poate, în copilărie, atunci când visezi să cutreieri întreg universul.

În lumea noastră o călătorie din Salla până în Glin este socotită drept un lucru extraordinar și arar întâlnești oameni care să fi traversat continentul ; cu atât mai puțin sunt aceia care s-au aventurat până în Sumara Borthan așa cum am făcut eu.

Așa cum am făcut EU.

Velada Borthan este leagănul civilizației noastre. Cartografii îl înfățișează ca pe o întindere vastă de pământ, de forma unui pătrat cu colțurile rotunjite. Două mari crestături ca niște „V"-uri ies în evidență, marcând extremele continentului : una pe coasta nordică, la jumătatea distanței între colțul estic și cel vestic numită Golful Polar, iar cealaltă, simetric situată pe coasta opusă și denumită Golful Sumar. Între aceste două întinsuri de ape se găsesc șesurile, ca un jgheab care traversează întregul continent de la nord la sud. Nici un punct de pe ele nu se ridică cu mai mult de cinci staturi de om deasupra nivelului mării, în schimb există multe locuri, mai ales în Șesurile Pârjolite, care se află cu mult sub nivelul apei.

Există o legendă despre forma continentului Velada Borthan pe care o povestim copiilor noștri. Se spune că Hrungir, marele vierme al gheții, născut în apele Mării Polare de Nord, s-a trezit într-o zi cuprins de o foame cumplită și a început să ronțăie din țărmul nordic al Veladei Borthan. S-a ospătat vreme de o mie de mii de ani, până când a lăsat în urmă-i întregul Golf Polar. Căzând bolnav din pricina lăcomiei, viermele gheții s-a suit apoi pe continent ca să se odihnească și să digere ceea ce înghițise. Cu stomacul îngreunat, Hrungir s-a târât spre sud, făcând pământul să se afunde sub greutatea lui și ridicând munți la est și la vest de locul său de odihnă. Viermele a zăcut cel mai mult în Șesurile Pârjolite, care au devenit cele mai joase ținuturi de pe continent. După un timp, viermelui i s-a făcut iarăși foame, așa că a continuat drumul spre sud, până când a ajuns la un lanț muntos care îi bara trecerea, întinzându-se de la est la vest. Atunci, monstrul s-a pornit să muște din munte și așa a apărut trecătoarea Stroin, după care s-a îndreptat către coasta sudică. Cuprins din nou de foame, viermele a înghițit pământul care se întindea pe teritoriul Golfului Sumar. Apele Strâmtorii Sumar s-au năpustit să umple golul lăsat, iar fluxul l-a purtat pe țărmul continentului Sumara Borthan, unde trăiește și astăzi, încolăcit în inima vulcanului Vashnir și scoțând din când în când flăcări otrăvite pe gură. Așa spune legenda.

Bazinul lung și îngust, despre care noi spunem că este drumul lui Hrungir, se împarte în trei regiuni diferite. La limita sa de nord se găsesc Șesurile Înghețate, un tărâm al iernii veșnice unde nu calcă picior de om. Legenda spune că aerul de acolo este într-atât de uscat și rece, încât o singură respirație ar transforma plămânii unui om într-o bucată de piele tăbăcită. Clima polară nu afectează, însă, decât o mică parte a continentului nostru. La sud de Șesurile Înghețate se întinde imensitatea Șesurilor Pârjolite, ținuturi lipsite aproape complet de apă și aflate în permanență în voia bătăii nemiloase a soarelui nostru. Din pricina celor două lanțuri înalte de munți, care se întind de la nord la sud, nici o picătură de ploaie nu ajunge în Șesurile Pârjolite și nici vreun râu sau pârâiaș nu răzbate acolo. Solul are cu-

loarea roșu strălucitor și este vârstat pe alocuri cu roci galbene, o amintire lăsată de pântecul fierbinte al lui Hrungir, deși geologii noștri au cu totul altă explicație. În regiunea aceasta se găsesc plante mici despre care nu se știe de unde își extrag seva și tot aici trăiește o sumedenie de fiare, cu toatele stranii, diforme și înfiorătoare. În sudul Șesurilor Pârjolite, se află o vale adâncă, pe direcția est—vest, largă preț de câteva zile de drum, la capătul căreia începe micul comitat numit Șesurile Umede. În nordul său, briza Golfului Sumar aduce norii încărcați de vapori prin trecătoarea Stroin, pentru ca aceștia să întâlnească răbufnirile cumplit de fierbinți ale Șesurilor Pârjolite și să-și verse povara de apă nu departe de strâmtoare, unde creează astfel un ținut cu vegetație densă și luxuriantă. Dar niciodată vânturile umede ale coastei sudice nu reușesc să treacă dincolo de Șesurile Umede, ca să scalde în ploaie pământul roșu.

Precum vă spuneam, Șesurile Înghețate nu sunt niciodată vizitate, iar cele Pârjolite sunt cutreierate doar de vânători și de acei călători nevoiți să ajungă de pe coasta estică pe cea vestică ; în schimb Șesurile Umede sunt populate de multe mii de fermieri care cultivă fructe exotice pentru cei din orașe.

Am auzit că ploile veșnice le putrezesc sufletele și că nu au nici o formă de guvernământ, iar tradițiile noastre de auto-negare sunt imperfect păstrate. M-aș fi aflat acum chiar în mijlocul lor, pentru a le studia temperamentul cu propriile-mi simțuri, dacă aș fi putut străpunge cordonul pe care dușmanii mei l-au desfășurat la sud de aceste locuri.

Șesurile sunt flancate de două lanțuri imense de munți : la est, Huishtor, iar la vest, Treishtor. Culmile lor încep de pe coasta nordică, aproape de pe țărmul Mării Polare de Nord și se desfășoară înspre sud, descriind, treptat, o curbă către interiorul continentului. În cele din urmă, cele două șiraguri muntoase se întâlnesc nu departe de Golful Sumar, despărțite doar de trecătoarea Stroin. Ele sunt atât de înalte încât stau ca un baraj în calea tuturor vânătorilor. Ca urmare, versanții îndreptați înspre interiorul continentului sunt golași, în vreme ce pantele exterioare se bucură de toate semnele fertilității.

În Velada Borthan, spița omenească și-a stabilit teritoriul în cele două fâșii de coastă, dintre oceane și munți. În cele mai multe locuri, pământul este puțin și rar, fapt care ne pune la grele încercări pentru a ne procura hrana necesară, astfel încât viața este pentru noi o luptă continuă împotriva foamei.

Se pune adesea întrebarea : de ce au ales strămoșii noștri, cu generații în urmă, atunci când au venit pe această planetă, să se stabilească tocmai în Velada Borthan ? Pe continentul vecin, Sumara Borthan, agricultura ar fi fost cu mult mai lesnicioasă și chiar Dabis cel mlăștinos ar fi reprezentat o alegere mai fericită. Ni s-a explicat că străbunii erau oameni aspri și plini de sârguință care căutau în permanență provocarea și care se temeau să-și lase vlăstarele să se înmulțească într-un mediu ce nu părea îndeajuns de ostil. Coastele continentului Velada Borthan nu erau nici de nelocuit, dar nici plictisitor de confortabile, așadar, se potriveau perfect scopului urmărit. Cred că aceasta constituie explicația adevărată, pentru că, într-adevăr, moștenirea esențială rămasă de la cei vechi este noțiunea că orice confort reprezintă un păcat și orice înlesnire, o ticăloșie.

Cu toate acestea, fratele meu jurat, Noim, a remarcat odată că strămoșii noștri au ales Velada Borthan pentru că, din întâmplare, aici a aterizat nava lor spațială și, istoviți de atâta rătăcire prin imensitatea spațiului, n-au mai avut energia să exploreze un alt continent pentru a găsi sălașuri mai bune. Eu mă îndoiesc că așa au stat lucrurile, însă această remarcă mucalită îl caracterizează perfect pe Noim și gustul său pentru ironii.

Cele dintâi așezări ale strămoșilor se întindeau pe coasta de vest, în locul pe care noi îl numim Threish, adică Locul Legământului. S-au înmulțit cu repeziciune și, fiind indivizi încăpățânați și arțăgoși, s-au separat destul de curând, despărțindu-se în grupuri care au plecat să conviețuiască în alte locuri. Așa s-au format cele nouă provincii vestice. Disputele aprige dintre ele pe seama revendicărilor teritoriale au supraviețuit până în zilele noastre.

Cu timpul, resursele limitate ale coastei vestice au fost epuizate și emigranții au pornit în exploatarea coastei de est. În vremurile acelea nu existau transporturi aeriene, ceea ce nu înseamnă că acest domeniu ar fi

în zilele noastre, foarte bine dezvoltat. Nu suntem un popor cu înclinații tehnice și în plus ne lipsesc resursele naturale care pot servi drept combustibil. Astfel se face că drumul spre est a fost parcurs în mașinile de uscat, sau în ceea ce servea pe atunci drept mașini. Au fost descoperite cele trei trecători din munții Threishtor, iar apoi îndrăznești s-au aventurat în Șesurile Pârjolite. Aceste traversări deosebit de grele sunt cântate în lungi epopei și mituri. Escaladarea munților Threishtor și trecerea spre Șesuri au fost extrem de dificile, însă obstacolul aflat de partea cealaltă a continentului era de-a dreptul imposibil de trecut, căci nu există decât un drum care străpunge munții Huishtor dinspre ținutul roșietic și acela este prin Poarta Salla, a cărei descoperire nu a fost deloc ușoară. Cu toate acestea, ea a fost găsită și temerarii s-au revărsat prin ea, întemeind ținutul de astăzi al Sallei.

Când s-a ivit o nouă dispută, mulți dintre întemeietorii Sallei au pornit înspre nord, punând bazele Glinului. Mai târziu, alți rebeli au coborât la sud pentru a se stabili pe țărmul sfânt al Manneranului. Vreme de o mie de ani, trei provincii au fost deajuns în estul continentului, totuși după altă confruntare, dintr-un colț al Sallei și o părticică din Glin, s-a desprins micuțul dar prosperul regat maritim mic numit Krell.

Au existat și câțiva înaintași care nu se putuseră împăca deloc cu viața în Velada Borthan, așa că plecaseră pe mare, îndreptându-se către Sumara Borthan unde s-au stabilit.

Dar despre aceștia din urmă nu voi pomeni într-o simplă lecție de geografie. În legătură cu Sumara Borthan și poporul de acolo voi avea multe să îți povestesc, cititorule, atunci când voi începe să-ți explic schimbările care s-au produs în viața mea

7

Cabana în care mă ascund în clipa de față nu este altceva decât o dărăpănătură. De la bun început, pereții

din placaj au fost îmbinați neglijent și acum sunt coșcoviți, astfel încât largi interstiții se cască la îmbinări și nici unul dintre unghiuri nu-i cu adevărat drept. Vântul deșertului șuieră nestingherit prin această cocioabă. Coala pe care scriu e acoperită de un strat fin de praf roșu, hainele îmi sunt încrustate de el, ba chiar și părul a căpătat o tentă roșietică.

Creaturile locului se mișcă în voie în preajma mea : chiar în această clipă două asemenea ființe se târăsc pe podeaua din lut, una dintre ele e cenușie, cu multe picioare și de mărimea degetului meu mic ; cealaltă este un șarpe leneș, cu două cozi care nu depășește în lungime talpa piciorului meu. De ore întregi se tot învârt una în jurul celeilalte, de parcă și-ar dori să fie dușmani de moarte, dar nu se pot hotărî cine pe cine va înghiți. Tovarăși sterpi într-o pustie scorojită de arșiță.

Nu voi disprețui, totuși, acest loc. Cineva s-a străduit să care materialele până aici pentru ca vânătorii sleiți de puteri să-și poată găsi adăpost în aceste ținuturi neospitaliere. Cineva a construit sălașul, fără îndoială, cu mai multă dragoste decât meșteșug, lăsându-l parcă anume pentru mine. Și tare bine îmi mai prinde ! Se prea poate ca să fie nedemn de fiul unui septarh, însă am cunoscut la vremea mea confortul palatelor și nu mai simt nevoia să mă aflu între zidurile lor de piatră și sub bolțile arcuite.

Aici e liniște. Sunt departe de toți decantorii din lume, de negustătorii de pește, comercianții de vinuri și de toți aceia care umplu străzile orașului cu strigătele și cântecele lor de negoț. Aici omul poate gândi, se poate apleca asupra sufletului său pentru a scoate la iveală acele forțe care i-au modelat existența, pentru a le cântări, apoi, astfel încât să se poată cunoaște mai bine pe el însuși.

În lumea noastră, datina ne interzice să ne facem sufletul cunoscut altora. Dar de ce oare nimeni înaintea mea nu a observat că aceleași tradiții ne împiedică, neintenționat, să ne cunoaștem pe noi înșine ? Aproape toată viața am păstrat cuvenitele ziduri sociale dintre mine și ceilalți, și numai în clipa când ele au căzut mi-am dat seama că ridicasem bariere care mă izolau și de mine însumi. Aici, în Șesurile Pârjolite, am avut însă timp pentru a cântări toate aceste probleme și pentru a ajunge

să înțeleg. Dacă mi-ar fi stat în putință, nu locul acesta mi l-aș fi ales, totuși nu sunt nefericit aici.

Cred că va mai trece destul până când vor reuși să mă găsească.

Acum e prea întuneric ca să mai pot scrie. Mă voi așeza lângă ușa cabinei și voi contempla căderea nopții, lăsarea întunericului peste șesuri și lanțul munților Huishtor. Voi zări, poate, și un vultur cornut zburând prin amurg, spre cuib, după o vânătoare fără succes. Stelele vor străluci. Odată, Schweiz a încercat să-mi arate soarele Pământului, de pe vârful unui munte din Sumara Borthan. Pretindea că el îl poate vedea și mă implora să-mi ațintesc privirea în lungul brațului său întins, dar cred că nu era decât un joc al lui cu mine, fiindcă, după părerea mea, soarele acela nu poate fi zărit deloc din această parte a galaxiei. Schweiz obișnuia să se joace în fel și chip cu mine pe vremea când călătoream împreună și, poate că într-o bună zi, va glumi la fel, dacă ne va fi dat să ne mai întâlnim vreodată, dacă el este încă în viață.

8

Noaptea trecută mi s-a arătat în vis sora mea jurată, Halum Helalam.

Cu ea nicicând nu mai pot fi jocuri, căci nu mai ajunge la mine decât prin tunelul cu pereți lunecoși al viselor. Așadar, în somn, ea a venit să-mi strălucească în gânduri mai luminos decât toate stelele care împodobesc această pustie. Când m-am trezit, am fost năpădit de tristețe și rușine, simțindu-mă copleșit de amintirea pierderii ei, celei de neînlocuit.

Halum din vis nu era înveșmântată decât într-un văl ușor și transparent care lăsa să i se vadă sânii mici cu sfârcuri trandafirii, coapsele zvelte și pântecul plat, pântecul unei femei fără copil. În realitate, nu așa se îmbrăca, mai cu seamă atunci când își vizita fratele jurat, dar Halum cea din vis fusese transfigurată de zbuciumul și singurătatea mea și se înfățișa frivolă cum nu o știam.

Zâmbetul îi era cald și tandru, iar ochii ei negri și strălucitori răspândeau lumina iubirii.

În vis, mintea umană trăiește la mai multe nivele. În ceea ce mă privește, pe unul dintre nivelele existam în postura de observator detașat, plutind sub acoperișul colibei, învăluit într-un halou din raze de lună și privind în jos către propriul meu trup adormit. Într-un alt plan, mă găseam cufundat în somn. Acel eu din vis care dormea nu putea percepe prezența lui Halum, însă eul oniric ce veghea îi simțise prezența, în vreme ce eu, adevăratul visător, îi percepeam pe amândoi, fiind în același timp conștient că trăiam o viziune. În chip inevitabil însă aceste planuri se amestecau, astfel încât nu puteam ști cu siguranță cine anume visa și pe cine vedea în vis, așa cum nu puteam fi sigur dacă Halum care mi se arătase radioasă nu era cumva doar o creație a imaginației mele, și nu ființa reală pe care îmi fusese dat s-o cunosc cândva.

— Kinnall, șopti Halum și atunci, în vis, am văzut cum eul oniric cufundat în somn se trezește și se ridică, sprijinindu-se în coate, în timp ce fața îngenunchează foarte aproape de așternutul lui.

Făptura din vis se aplecă deasupra mea până își atinse sânii de pieptul meu păros și-mi mângâie buzele cu un sărut fugar.

— Arăți tare obosit, Kinnall.

— Nu trebuia să vii aici.

— Era nevoie de cineva, așa că cineva a venit.

— Nu e drept. Să străbați Șesurile Pârjolite în căutarea cuiva care nu ți-a adus decât suferință...

— Legătura cuiva cu tine este sacră.

— Ai suferit îndeajuns, pentru acea legătură Halum.

— Cineva nu a suferit deloc, spuse ea și-mi sărută fruntea asudată. Însă tu, tare mult trebuie că mai suferi ascuns aici, în acest cuptor nenorocit!

— Cineva nu are decât ceea ce merită, am răspuns.

Până și în vis îi vorbeam lui Halum cu pronumele politeții. Niciodată nu-mi venise la îndemână să folosesc persoana întâia de față cu ea. N-o făcusem înainte de schimbările mele, dar nici mai apoi, atunci când nu mai aveam nici un motiv să fiu atât de cast cu ea, nu m-am simțit în stare să spun „eu". Sufletul și inima îmi ar-

deau să rostească acest cuvânt în prezența ei, însă buzele și limba rămâneau veșnic pecetluite de convenienţă.

— Tu meriți cu mult mai mult decât acest adăpost. Trebuie să te întorci din exil, trebuie să ne arăți calea, Kinnall, drumul către un nou Legământ, un Legământ al dragostei, al încrederii în celălalt.

— Cineva se teme că n-a fost decât un profet jalnic. Nu crede că aceste eforturi merită să fie continuate.

— Totul a fost pentru tine atât de nou și de straniu, grăi Halum. Tu însă ai dovedit că poți să aduci și altora schimbarea...

— Să aducă suferință și altora așa cum și-a adus sie-și...

— Nu ! Nu ! Ceea ce ai încercat tu să faci a fost drept. De ce să te resemnezi cu propria-ți moarte ? Acolo, afară, te așteaptă o lume întreagă, o lume care are nevoie să fie eliberată, Kinnall !

— Cineva este prins aici ca într-o cursă și va fi cu siguranță capturat.

— Deșertul e mare. Te poți strecura neobservat.

— Deșertul e mare, dar trecătorile lui sunt puține și toate sunt păzite. Nu există nici o scăpare.

Halum scutură încăpățânată din cap, zâmbi și-și apăsă palmele pe șoldurile mele, pentru ca apoi să-mi spună cu o voce plină de speranță :

— Te voi conduce eu către un loc unde vei fi în siguranță. Urmează-mă, Kinnall.

Cuvântul „eu", rostit de gura lui Halum cea din vis, se năpusti asupra sufletului meu aidoma unei rafale de săgeți ruginite, iar șocul resimțit la auzul acestei obscenități rostite de gura ei aproape că mă trezi.

Îți mărturisesc toate acestea, cititorule, ca să înțelegi că eu însumi nu sunt, încă, pe deplin convertit la modul de viață pe care singur l-am ales, că reflexele dobândite prin educație îmi stăpânesc și acum străfundurile sufletului. În vise iese la iveală adevărata noastră natură, iar acest vis spunea multe despre gândurile mele cele mai ascunse : cum, altfel, s-ar putea interpreta mâhnirea profundă cu care am primit cuvintele rostite de mine — căci nimeni altul nu le ticluise — prin gura surorii mele jurate.

Ceea ce a urmat a fost la fel de semnificativ, deși mai puțin subtil. Pentru a mă urni cât mai iute din așternut, mâinile lui Halum îmi alunecară de-a lungul trupului, strecurându-se prin hățișul ce-mi acoperă pântecele, până când, în cele din urmă, degetele ei răcoroase au luat în stăpânire tulpina întărită a sexului meu. Într-o secundă inima îmi bubui, sămânța țâșni, iar pământul se cutremură de parcă șesurile se despicau. Halum lăsă să-i scape un strigăt de spaimă. M-am întins ca s-o cuprind în brațe, dar imaginea ei devenea din ce în ce mai nedesluşită și lipsită de substanță și într-o convulsie teribilă a planetei am pierdut-o din priviri, pentru ca apoi să dispară cu totul. Câte lucruri avusese să-i spun, câte întrebări rămaseseră nerostite !

M-am trezit, parcurgând în sens invers nivelele visului. Eram singur în colibă, firește, cu pielea lipicioasă din cauza propriile secreții și îngrețoșat de ticăloșiile ticluite de mintea mea abjectă, lăsată să hoinărească slobod în noapte.

— **Halum !** am strigat. Halum ! Halum ! Halum !

Vocea mea făcu pereții colibei să tremure, dar fata nu mai apăru. Treptat, mintea-mi înceţoşată de mreje le somnului pricepu adevărul : Halum care mă vizitase nu avusese nimic real.

Cu toate acestea, noi, cei de pe Borthan, nu tratăm cu ușurință astfel de viziuni. M-am ridicat și am ieșit din colibă în întunericul de afară ; m-am plimbat împrejur, răscolind cu tălpile goale nisipul cald al deșertului, în timp ce mă străduiam să găsesc scuze pentru propriile-mi născociri. Încetul cu încetul, am reușit să mă calmez. Am ajuns în cele din urmă la echilibru, totuși am continuat să veghez ore întregi în pragul colibei, până când primele franjuri verzi ale zorilor s-au strecurat în preajma mea.

Fără îndoială, vei fi de-acord cu mine, cititorule, că un bărbat care a petrecut timp îndelungat departe de femei, trăind în încordarea ce mi-a fost mie dat s-o cunosc din clipa în care m-am refugiat aici, are toate șansele să cunoască asemenea erupții de natură sexuală în somn și, din acest punct de vedere, nimic nu poate fi mai natural. De asemenea, sunt convins — deși nu dețin prea multe dovezi care să-mi susțină afirmația — că multor bărbați de pe Borthan li se întâmplă ca în somn

să dea frâu liber dorinței îndreptate către surorile lor jurate, asta pur și simplu din cauză că dorințele de acest gen sunt cele mai sever reprimate în stare de trezie.

In plus, chiar dacă Halum și cu mine ne bucurasem de intimități ale sufletului ce depășiseră limitele existente de obicei între un bărbat și sora sa jurată, totuși nici măcar o singură dată nu o căutasem ne Halum — femeia și între noi nu a existat o astfel de împreunare. Va trebui să mă crezi pe cuvânt, cititorule, căci în aceste pagini îți mărturisesc atât de multe fapte care mă discreditează, fără să fac efortul de a ascunde vreun amănunt de ocară, încât, dacă aș fi violat legământul lui Halum aș fi recunoscut acest lucru. Va trebui, deci, să mă crezi că nu am făcut niciodată așa ceva. Iar pentru păcatele din vis nu pot fi învinuit.

Oricum, eu continuam să-mi găsesc vină în vreme ce întunericul nopții se subția și se iveau zorile și abia acum, când mă eliberez, așternând totul pe hârtie, pot spune că bezna mi se risipește din suflet. Cred că ceea ce m-a frământat cu deosebire preț de atâtea ore, nu a fost atât mica mea fantezie sexuală așa de sordidă — fantezie pentru care probabil până și dușmanii m-ar fi iertat — cât convingerea că sunt răspunzător pentru moartea lui Halum pe care nu pot cu nici un chip să mi-o iert.

9

Poate că ar trebui să spun că, pe Borthan, orice bărbat, ca de altfel orice femeie, este jurat la naștere sau curând după aceea unui frate și unei surori. Nici unul dintre cei trei astfel legați nu are voie să fie rudă de sânge cu ceilalți doi. Legămintele sunt stabilite curând după ce un copil a fost conceput și adesea se întâmplă ca ele să ducă la negocieri complicate, pentru că fratele și sora jurați cuiva sunt mai apropiați pentru acesta decât propriile rude de sânge. Așadar, un tată este dator să fie cât se poate de grijuliu atunci când alege legămintele pentru copilul său.

Deoarece urma să mă nasc fiu de septarh, aranjamentele legate de jurații mei erau socotite chestiuni de stat. Deși democratic, ar fi fost o prostie ca să fiu legat prin jurământ de odrasla unui țăran, căci un individ trebuie să fie jurat unuia din același strat social, altfel relația nu folosește la nimic. Pe de altă parte nu puteam fi legat de rudă altui septarh, pentru că soarta ar fi putut face ca într-o bună zi eu să dețin tronul tatălui meu, iar un septarh nu trebuie să fie prins în legăminte cu o casă regală din alt comitat, dacă dorește ca libertatea lui de alegere să nu fie îngrădită. Așadar, în cazul meu era nevoie de legături cu vlăstare ale nobilimii, dar fără sânge regal.

Întregul proiect a fost elaborat de către fratele jurat al tatălui meu, Ulman Kotrils acesta a fost cel din urmă sprijin pe care l-a dat tatii, fiindcă a fost înjunghiat de către banditii din Krell curând după nașterea mea. Ca să-mi găsesc o soră potrivită, Ulman Kotril a călătorit în Manneran și a obținut legământ cu vlăstarul nenăscut încă al lui Segvord Helalam, Înalt Judecător al Portului. Fusese stabilit că lui Helalam avea să i se nască o fiică. Apoi, fratele jurat al septarhului se întoarse în Salla și încheie tripletul prin legământul față de Luinn Condorit, un general al trupelor noastre de nord, care urma să aibă un fiu.

Noim, Halum și cu mine am venit pe lume în aceeași săptămână și tatăl meu prezidă în persoană oficierea legăturii noastre. (Pe atunci se foloseau, bineînțeles, numele noastre de copii, însă eu am omis acest aspect pentru a simplifica lucrurile). Ceremonia a avut loc în palatul septarhului, unde doi împuterniciți au ținut locul lui Noim și al lui Halum. Mai târziu, atunci când crescusem destul pentru a putea călători, ne-am legat din nou prin înnoirea ju.ământului, dar de data aceasta direct. Eu am fost cel care a călătorit până în Manneran ca să fiu jurat cu Halum. După acest eveniment, nu ne-am despărțit decât arareori. Segvord Helalam n-a avut nimic împotrivă ca fiica lui să fie crescută în Salla, căci își pusese speranțe că astfel Halum va putea să facă o partidă strălucită cu unul dintre prinții aflați la curtea tatălui meu. Avea să fie dezamăgit, întrucât Halum a mers în mormânt nemăritată și, din câte știu eu, fecioară.

Aceste legăminte creează o mică breșă în singurătatea la care noi, cei de pe Borthan, suntem constrânși și învățați să trăim. Trebuie să știi deja, cititorule — chiar dacă ești străin de planeta noastră — că de multă vreme ne este interzis prin tradiție să ne deschidem sufletele unii față de ceilalți. A discuta exagerat de mult despre propria-ți persoană, spuneau strămoșii noștri, nu atrage după sine decât delăsare, auto-compătimire, degradare și coruperea individului. Suntem, așadar, educați să ne păstrăm în noi înșine și, pentru ca legăturile cutumei să fie cu atât mai oțelite, ne este interzisă până și folosirea unor pronume ca „eu" sau „mie« în vorbirea reverențioasă. Dacă avem vreo problemă, o rezolvăm în liniște, dacă avem vreun țel, ni-l urmăm fără să facem caz de ambițiile noastre; dacă simțim dorință, îi dăm curs într-un mod impersonal, lipsit de identificare. Aceste legi implacabile nu cunosc decât două excepții. Ne putem descărca sufletele în fața decantorilor, care sunt simpli funcționari religioși plătiți pentru serviciile lor și ne putem dezvălui, în anumite limite, în fața semenilor noștri jurați. Acestea sunt poruncile Legământului.

Ne este permis să facem aproape orice confesiune către sora sau fratele nostru jurat, dar suntem crescuți în spiritul unei etichete care restrânge până și acest lucru. De exemplu, oamenii cu educație aleasă consideră că nu se cade să folosești persoana întâia atunci când te adresezi unui frate jurat. Așa ceva nu se face, în ruptul capului. Oricât de intimă este confesiunea pe care o facem, ea trebuie să fie exprimată într-o formă gramaticală respectabilă și nu în limbajul vulgar al unui de-sine-dezgolitor.

(În limba noastră, un **de-sine-dezgolitor** este acela care se expune pe fața altora, adică își dezgolește sufletul, nu carnea. Acesta este considerat un gest blestemat și se pedepsește prin ostracizare socială, sau chiar mai grav. De-sine-dezgolitorii se folosesc de pronumele murdare, așa cum am procedat eu pe tot parcursul acestui text pe care îl citești. Deși ne este permis să ne **dezgolim sinele** în prezența unui frate jurat, acest lucru nu este interpretat ca o auto-dezgolire decât dacă sunt folosite pronumele „eu", „pe mine", „mie").

Suntem, de asemenea, învățați să ne ghidăm după criteriile reciprocității în relațiile cu frații noștri jurați.

Cu alte cuvinte, nu ne este iertat să-i încărcăm cu mărturisirile noastre, fără ca în același timp a-i ajuta să-și ușureze la rândul lor propriile poveri. Este o chestiune de bun simț; relația se bazează pe reciprocitate, astfel că ne putem folosi de frații noștri jurați numai dacă avem grijă să-i lăsăm să se folosească și ei de noi înșine. De obicei, copiii sunt unilaterali în relațiile cu frații lor jurați. Unui copil i se poate întâmpla să-și domine fratele de legământ, pălăvrăgind la nesfârșit despre ale sale, fără să se oprească pentru a asculta și ușura povara celuilalt. Asemenea aspecte se reglează totuși, de timpuriu. A nu te arăta preocupat de problemele fratelui jurat reprezintă o încălcare de neiertat a regulilor bunei-cuviințe. De păcatul acesta eu nu știu să se fi făcut cineva vinovat, nici măcar cel mai slab și mai neglijent dintre noi.

Dintre toate interdicțiile existente în relațiile cu frații și surorile de legământ cea mai strictă se referă la legătura fizică, sexuală, cu fratele jurat. În ceea ce privește chestiunile sexuale, suntem un popor destul de libertin, însă acest lucru nu ne permitem să-l facem. Și tocmai interdicția cu pricina m-a făcut să sufăr cel mai mult. Nu pentru că aș fi tânjit după Noim, căci eu nu am ales niciodată această cale și nici nu este un obicei prea comun în rândurile noastre. În schimb, pe Halum mi-am dorit-o dintotdeauna, fără să pot vreodată să o am ca soție sau amantă. Lungi ore vegheam împreună, ținându-ne mâinile strânse, mărturisindu-ne lucruri pe care nu le-am fi putut spune nimănui altcuiva. Cât de ușor mi-ar fi fost atunci să o trag mai aproape de mine, să-i înlătur veșmintele și să las carnea mea vibrândă să pătrundă în carnea ei. Nici măcar n-am încercat s-o fac; am reușit să păstrez cu fermitate angajamentul luat față de mine însumi. Nici după ce l-am cunoscut pe Schweiz și licoarea sa care mi-a schimbat sufletul, n-am încetat să respect sfințenia trupească a lui Halum, deși am avut ocazia să o pătrund în multe alte feluri. Ceea ce nu înseamnă că aș nega dorința mea trupească pentru ea sau că aș putea uita vreodată șocul teribil pe care l-am resimțit în copilărie, atunci când am aflat că, dintre toate femeile de pe Borthan, singură Halum îmi era refuzată.

Am fost extraordinar de apropiat de Halum din toate punctele de vedere, cu excepția celui fizic, iar ea a însemnat pentru mine sora jurată ideală: deschisă, gene-

roasă, iubitoare, senină, radioasă, flexibilă. Pielea crem, ochii întunecați, părul negru, talia subțire, trupul grațios Halum nu era numai o frumusețe, ci și o femeie cu totul remarcabilă, datorită sufletului său blând, a firii dulci și a spiritului plin de suplețe, care îmbina în chip miraculos puritatea cu înțelepciunea. Gândul la ea îmi aduce în fața ochilor o poiană din pădurile montane, mărginită de arbori pereni cu cetină întunecată, ace strâns înmănuchiate laolaltă precum niște fantastice săbii ce țâșnesc din covorul de nea proaspătă. Poiana e traversată de un pârâu jucăuș care sare printre pietrele pătate de razele soarelui, într-un peisaj pur, fără urmă de nor, un univers suficient lui însuși. Uneori, când mă aflam în preajma ei, mă simțeam insuportabil de butucănos și neîndemânatic, aidoma unui munte de carne stângaci și îngrămădit, cu un trup urât și păros și mușchi greoi, inutil. Halum avea, însă, darul de a-mi arăta cu un singur cuvânt, cu un surâs sau o zbatere a pleoapelor, că îmi făceam mie însumi o mare nedreptate atunci când, cucerit de suavitatea și volubilitatea ei, mi-aș fi dorit să fiu moale și diafan asemeni unei femei.

Pe de altă parte, de Noim mă legau relații la fel de puternice. În multe privințe, el reprezenta întocmai opusul meu : subțire și delicat, în vreme ce eu eram, voinic, plin de tact acolo unde eu acționam prea direct, precaut și calculat ori de câte ori mă pripeam, întunecat și îngândurat, pe când eu eram senin. În tovărășia lui, ca și în cea a lui Halum, mă simțeam adesea stânjenit, dar nu într-un sens fizic (așa cum ți-am mai spus, cititorule, mă mișc bine pentru un bărbat de talia mea) ci în adâncurile ființei mele. Mai ager decât mine, mai plin de viață, mai rapid în raționamente, Noim părea că sare peste obstacole și dansează, ori de câte ori eu mă târam din greu și cu toate acestea, pesimismul dominant al spiritului său îi conferea aerul unui ins mai profund decât mine și în același timp mai aerian. Spre lauda mea ar trebui spus că Noim mă privea cu tot atâta invidie. Era gelos pe forța mea extraordinară, ba chiar mai mult, a mărturisit odată că se simțea meschin și mic la suflet atunci când se uita adânc în ochii mei.

— Cineva zărește acolo simplitate și putere, recunoscuse el, și cineva este conștient că uneori înșeală și

este leneș, că nu e demn de încredere, că face zilnic o mulțime de răutăți mărunte, pe când la tine nici unul dintre aceste defecte nu-ți este mai străin decât ți-ar fi să te hrănești cu propriul trup.

Trebuie să înțelegi, cititorule, că Halum și Noim nu-și erau frați-jurați unul altuia, fiind legați doar prin relația lor comună cu mine. Noim avea la rândul său o soră jurată, pe nume Thirga, în vreme ce Halum făcuse legământ cu o fată din Manneran, numită Nald. Prin aceste relații, Legământul creează un lanț viu ce ține bine închegată societatea noastră, căci Thirga avea la rândul ei o soră jurată, așa cum și Nald avea un frate jurat și aceia la rândul lor erau legați prin jurământ de altcineva, și tot așa într-o serie fără sfârșit. Bineînțeles, cuiva i se întâmplă adesea să se întâlnească și să discute cu frații jurați ai propriilor frați de legământ, deși nu-i este permis să-și asume și cu ei aceleași privilegii. O vedeam des pe Thirga lui Noim, ca și pe Nald, sora jurată a lui Halum, dar niciodată nu s-a înfiripat între noi mai mult decât un sentiment de acceptare mutuală, în vreme ce Noim și Halum s-au plăcut de la bun început. Într-o vreme, chiar bănuiam că ei doi s-ar putea căsători, ceea ce ar fi fost un lucru neobișnuit printre noi, dar nu ilegal. Totuși Noim simțise că m-ar fi tulburat foarte mult să știu că fratele meu jurat împarte același pat cu sora mea jurată, așa că avu grijă ca prietenia dintre ei să nu se pârguiască niciodată într-o dragoste care ar fi putut duce la căsătorie.

Acum Halum își doarme somul de veci sub o piatră funerară în Manneran, iar Noim mi-a devenit un străin, poate chiar un dușman, iar nisipul roșu al șesurilor pârjolite îmi biciuie fața în vreme ce așternaceste rânduri.

10

După ce fratele meu, Stirrón, a devenit septarh de Salla, eu am plecat spre provincia Glin, așa cum bine știi, cititorule. N-aș putea spune că am **fugit** din Salla de vreme ce nimeni nu mi-a interzis pe față să rămân

pe pământul meu natal, dar pot să-mi denumesc plecarea „o decizie strategică". Am făcut-o ca să-l scutesc pe Stirron de stânjeneala pe care ar fi resimțit-o dacă ar fi fost nevoit să mă condamne la moarte, faptă care i-ar fi împovărat conștiința. O singură provincie nu poate adăposti în siguranță pe cei doi fii ai unui septarh decedat.

Am ales provincia Glin, pentru că era destinația exilaților din Salla, însă și pentru că familia mamei mele deținea acolo bogăție și putere. Mi-am închipuit că voi avea de câștigat de pe urma acestei legături de sânge, dar m-am înșelat, așa cum se va vedea, de altfel.

Când am plecat din Salla, mă mai despărțeau trei perioade lunare până la împlinirea vârstei de treisprezece ani. În lumea noastră acesta este considerat pragul dintre copilărie și maturitate. Ajunsesem aproape la înălțimea mea de acum, deși eram mai zvelt și mai puțin puternic decât aveam să devin în curând iar barba a început să-mi crească abia mai târziu. Știam câte ceva despre istorie și arta guvernării, despre meșteșugul războiului și despre vânătoare și fusesem educat o vreme în practica și exercitarea legii. Mă culcasem deja cu peste o duzină de fete și de trei ori până atunci îmi fusese dat să cunosc furtunile iubirii nefericite, deși pentru scurtă vreme. Viața mea întreagă mi-o ghidasem după preceptele Legământului ; sufletul îmi era curat și respectam pe zeii noștri și pe sfinții mei strămoși. Mă consideram inimos, aventuros, capabil, cinstit și flexibil. Lumea întretagă mi se așternea la picioare asemenea unei șosele strălucitoare, iar viitorul îmi părea o mină care merita explorată. Perspectiva celor treizeci de ani de am acum îmi spune că tânărul care părăsise Salla era în același timp naiv, credul, romantic, încrezător din cale-afară în propriile forțe, convenționalist și greoi la minte. Pe scurt, un tânăr obișnuit, care ar fi putut foarte bine să se îndeletnicească toată viața cu jupuitul puilor de mare într-un sat pescăresc, de n-ar fi avut marele noroc să se nască prinț.

Am plecat la începutul toamnei, după o primăvară când toată suflarea din Salla l-a jelit pe tatăl meu și o vară în care mi-au aclamat fratele. Recolta fusese sărăcăcioasă, fapt deloc neobișnuit aici, unde ogoarele rodeau mai abitir pietricele și bolovani decât semănăturile Toate străzile orașului Salla forfoteau de gospodari fa-

ți care sperau să câștige ceva de pe urma generozității noului septarh. Zi după zi, o arșiță mistuitoare și orbitoare se înstăpânea deasupra Sallei, iar peste ea tronau primii nori amenințători ai toamnei, sosiți ca întotdeauna dinspre mările estice. Străzile erau prăfuite, copacii începuseră să-și scuture coroana înainte de vreme, ba chiar și măreților copaci-de-foc ce împrejmuiau palatul septarhului le cădeau frunzele. Bălegarul adunat în urma animalelor cu care veneau fermierii putrezea prin rigole. Acestea erau semne rele la începutul domniei unui septarh în Salla, iar mie mi se păru cel mai potrivit anotimp pentru a pleca. Chiar din acele zile de început, stările de spirit ale lui Stirron alternau, astfel că unii consilieri mai lipsiți de noroc sfârșiseră deja în temnițe. Eu mă bucuram, încă, de grațiile curții, eram măgulit și îmbărbătat, dăruit cu blănuri și gâdilat cu promisiuni pentru un titlu de baron în munți, dar până când aveau să mai rămână lucrurile astfel ? Stirron continua să fie măcinat de remușcări din cauză că el moștenise tronul, în vreme ce eu nu aveam nimic, ceea ce-l făcea să mă trateze cu gentilețe. Ajungea totuși o vară secetoasă care să lase locul unei ierni mușcătoare, chinuită de foamete, și balanța se putea răsturna. Invidios pe libertatea mea și lipsa de responsabilități, fratele meu mi se putea întoarce împotrivă. Studiasem prea bine cronicile caselor regale. Astfel de lucruri se mai întâmplaseră de multe ori în istorie.

Așadar, m-am pregătit pentru o ieșire rapidă din scenă. Numai Noim și Halum îmi cunoșteau planurile. Mi-am strâns cele câteva lucruri pe care nu doream să le abandonez : un inel de ceremonie lăsat moștenire de tata, costumul meu preferat de vânătoare făcut din piele galbenă și o amuletă cu un medalion dublu care adăpostea portretele surorii și fratelui meu juraţi. Ar mai fi fost și cărțile, dar pe ele le-am lăsat în urmă pentru că se pot găsi oriunde te-ai duce. N-am luat nici măcar cornul de vultur, trofeul meu de vânătoare din ziua morții tatei, ce atârna pe peretele dormitorului meu din patul regal. Deținеam o sumă considerabilă de bani, pe numele meu și am procedat cu ea într-o manieră pe care am apreciat-o extrem de abilă. Banii se găseau într-un cont al Băncii Regale din Salla. Mai întâi i-am transferat la șase bănci mai mici, provinciale, de-a lungul unui

interval de timp destul de mare. Noile conturi erau înscrise pe numele meu, al lui Halum și Noin și cu mine. După aceea, Halum a trecut la transferarea treptată a banilor în Banca de Comerț Marinăresc din Manneran, în contul tatălui ei, Segvord Helalam. Dacă am fi fost descoperiți efectuând această operațiune, Halum avea să declare că tatăl ei traversa o perioadă de regres financiar și-mi solicitase un împrumut de scurtă durată. De îndată ce posesiunile mele s-au regăsit în siguranță pe teritoriul Manneranului, Halum l-a rugat pe tatăl ei să facă un alt transfer, de această dată într-un cont pe numele meu la Banca Legământului din Glin. În acest mod întortocheat am reușit să-mi mut banii din Salla în Glin fără să trezesc vreo suspiciune din partea funcționarilor Visteriei, care se puteau întreba, pe bună dreptate, de ce un prinț moștenitor dorea să-și expedieze averea în provincia rivală din nord. Imperfecțiunea care ne putea fi fatală în toată această combinație era că dacă sesiza scurgerea de capital, interogând-o pe Halum, apoi pe tatăl său, ar fi ieșit cu ușurință la iveală că Segvord prospera și nu avea nevoie de „împrumutul« meu, — lucru care ar fi atras după sine multe întrebări și, în cele din urmă, descoperirea mea. Însă manevrele noastre au trecut neobservate.

Ultima etapă a constat în audiența la Stirron, căruia trebuia, conform etichetei curții, să-i cer permisiunea de a părăsi capitala.

Acesta reprezenta un punct sensibil, pentru că onoarea nu-mi îngăduia să-l mint pe Stirron ; cu toate acestea, nu îndrăzneam să-i spun adevărul. Mai întâi am petrecut cu Noim lungi ore în care îmi exersam șiretlicurile. Eram un elev tare lent în privința minciunilor. Noim scuipa, blestema, plângea, și-și pocnea palmele a disperare, fiindcă de nenumărate ori reușea să mă prindă pe picior greșit cu câte o întrebare de verificare.

— N-ai fost făcut să devii mincinos !, mi-a aruncat în cele din urmă.

— Nu, am încuviințat, acesta n-a fost făcut să devină mincinos.

Stirron mă primi într-o încăpere de ceremonie din aripa nordică, o sală întunecată și sobră, cu pereți de stâncă și ferestre înguste, folosită mai ales pentru audiențele căpeteniilor de sate. Cred că nu avusese intenția să mă jignească prin alegerea ei, ci pur și simplu aici se întâmplase să fie când mi-am trimis pajul, solicitând o întrevedere. Era după-amiază târziu și o ploaie măruntă și unsuroasă cădea peste Salla. Într-un turn îndepărtat al palatului, un clopotar își instruia ucenicii și sunete haotice de clopote, teribil de distonante răsunau prin coridoarele bântuite de vânt. Stirron era înveșmântat conform etichetei : o mantie greoaie și cenușie din blană de lup-de-furtună, jambiere strâmte din lână roșie, cizme înalte din piele verde. Sabia Legământului îi stătea alături, talismanul greu al puterii septarhice îi apăsa pe piept, mai multe inele reprezentând tot atâtea titluri îi străluceau pe degete și, dacă memoria nu-mi joacă o festă, purta încă un însemn al puterii în jurul brațului drept. Numai coroana în sine lipsea din acest șir orbitor. În ultima vreme îl văzusem destul de des împodobit astfel la ceremoniile oficiale și întrunirile de stat, dar mi s-a părut aproape caraghios să-l găsesc așa împovărat de însemne într-o după-amiază ca oricare alta. Să fi fost oare, atât de nesigur pe poziția lui încât simțea nevoia să se acopere în permanență de toate obiectele acelea, pentru a se convinge că era, într-adevăr, septarh ? Simțea nevoia de a-l impresiona pe fratele său mai tânăr ? Sau poate, asemeni unui copil, se bucura pur și simplu de strălucirea podoabelor ? Oricare ar fi fost explicația, ea revela un defect în caracterul său, un soi de prostie. M-a surprins că fratele meu îmi părea mai degrabă amuzant decât înfricoșător. Poate că geneza rebeliunii mele finale se găsește tocmai în acel moment când am fost primit de Stirron, împodobit cu toate splendorile sale și a trebuit să mă străduiesc din răsputeri ca să nu pufnesc în râs.

Jumătatea de an petrecută pe tronul de septarh își lăsase deja urmele asupra lui. Fața îi era cenușie și pleoapa stângă lăsată, probabil din cauza extenuării. Tinea buzele strânse și înțepenise cu un umăr mai ridicat decât celălalt. Cu toate că între noi nu erau decât doi ani diferență, mă simțeam un copilandru pe lângă el și mă minunam de felul în care domnia și grijile ei pot să urâțească chipul unui tânăr. Vremurile când Stirron și cu mine râdeam împreună în dormitor și rosteam toate cuvintele interzise, dezgolindu-ne trupurile

în creștere ca să facem toate comparațiile posibile la vârsta adolescenței, păreau acum la multe secole distanță în timp.

Am executat ritualul de supunere pe care-l cerea eticheta în fața acestui frate deja uzat, încrucișându-mi brațele peste piept, îndoindu-mi genunchii și plecându-mi fruntea, în vreme ce murmuram :

— Mulți ani să ne trăiești Stăpâne Septarh !

Stirron era destul de matur ca să îndepărteze gesturile mele oficiale printr-un surâs frățesc. Îmi răspunse așa cum se cuvenea la salut, cu brațele ridicate și palmele întoarse către mine, dar apoi traversă iute încăperea și mă îmbrățișă. Totuși, gestul avea o oarecare artificialitate, ca și când ar fi studiat îndelung cum trebuie să-și arate căldura față de un frate. Curând se desprinse din îmbrățișare. Se îndepărtă după aceea de mine, fixându-și privirea asupra celei mai apropiate ferestre și primele cuvinte pe care mi le adresă au fost:

— Haină vreme. Neîndurător an !

— Coroana apasă greu, Stăpâne Septarh ?

— Ai permisiune să te adresezi fratelui tău pe numele lui.

— Se simt în tine tensiuni mari, Stirron. Poate că pui prea mult la inimă problemele Sallei.

— Poporul flămânzește, îmi răspunse. Poți pretinde că acesta e un lucru de nimic ?

— Poporul a flămânzit dintotdeauna, an după an. Dar dacă septarhul își lasă inima inundată de grija pentru el...

— De-ajuns, Kinnall. Nu poți decât să presupui.

De data aceasta tonul nu mai era deloc al unui frate. Își ascundea cu greu iritarea pe care i-o produsesem. Fusese înfuriat de faptul că-i observasem extenuarea, deși el începuse discuția lamentându-se. Conversația se abătuse prea mult în zona intimă. Starea nervilor lui nu constituia problema mea. Nu era de datoria mea să-l liniștesc ; la urma urmei, avea un frate jurat. Încercarea de a-mi manifesta îngrijorarea fusese nepotrivită și prost plasată.

— Ce anume te aduce aici ? întrebă aspru.

— Cer îngăduința stăpânului septarh să părăsesc capitala.

Se răsuci cu spatele la fereastră și mă țintui cu privirea. Ochii lui, până atunci lipsiți de viață și apatici, deveniră dintr-odată strălucitori și aspri, zbătându-se în orbite într-un fel care îmi dădea fiori.

— Să părăsești capitala ? Ca să mergi, unde ?.

— Cineva dorește să-și însoțească fratele jurat, Noim, la granița de nord, am spus cât mai firesc cu putință. Noim face o vizită la cartierul general al tatălui său, generalul Luinn Condorit, pe care nu l-a văzut în acest an de la încoronarea înălțimii voastre, și i s-a cerut cuiva să-l însoțească, în numele dragostei față de fratele jurat și al prieteniei ce ne leagă.

— Când ar urma să pleci ?

— De azi în trei zile, dacă septarhul este de acord.

— Și cât timp vei lipsi ? Stirron aproape că lătra cuvintele.

— Până la căderea primei zăpezi

— Prea multă vreme ! Prea multă !

— Atunci cineva ar putea lipsi mai puțin timp, am sugerat.

— Chiar trebuie să te duci ?

Piciorul drept îmi tremura din genunchi în mod rușinos. Mă chinuiam să-mi păstrez calmul.

— Stirron, gândește-te că cineva nu a părăsit Salla nici măcar o zi de la întronarea ta. Gândește-te că cineva nu-i poate cere fratelui jurat să călătorească nemângâiat prin dealurile nordice.

— Gândește-te că ești moștenitorul tronului de prim septarh al Sallei, și că, dacă nenorocirea se abate asupra fratelui tău, câtă vreme tu te afli în nord dinastia noastră e pierdută.

Răceala din vocea lui și răutatea cu care mă interogase ceva mai devreme mă neliniștiră. Avea de gând să se opună plecării mele ? Febrilă, mintea mea inventa zeci de motive ale ostilității lui. Aflase despre fondurile pe care le transferasem și ajunsese la concluzia că vreau să fug în Glin. Ori poate că-și închipuia că Noim și cu mine, laolaltă cu tatăl lui Noim, aveam de gând să pornim o rebeliune acolo, în nord, care să mă instalez pe tron. Sau luase deja hotărârea de a mă aresta și distruge, dar nu sosise încă momentul și nu dorea să mă știe prea departe în așteptarea clipei po-

trivite, sau... Dar n-avea rost să sporesc numărul ipotezelor. Noi, cei de pe Bortahn, suntem oameni bănuitori și nimeni nu este mai suspicios printre noi decât acela care poartă o coroană. Dacă Stirron nu avea să-mi acorde învoirea de a părăsi capitala, așa cum părea că are de gând, mă vedeam silit să plec pe furiș, iar aceasta s-ar fi putut să dea greș.

— Nu se va abate nici o nenorocire, Stirron și chiar așa n-ar fi mare scofală să te întorci din regiunile de nord, dacă ți se întâmplă ceva. Ți-e teamă de uzurpare ?

— Cuiva îi este teamă de totul, Kinnall, și nu lasă nimic în voia sorții.

Începu apoi să-mi țină o dizertație despre necesitatea de a fi precaut și despre ambițiile pe care le nutreau aceia care înconjurau familia regală. Aici numi câțiva lorzi pe care eu unul i-aș fi enumerat printre stâlpii de vază ai regatului. În vreme ce-mi vorbea, depășind cu mult strictețea poruncită de Legământ în expunerea nesiguranței care îl stăpânea, mi-am dat seama cât de torturat și îngrozit devenise fratele meu într-un atât de scurt răstimp de domnie. Am priceput, de asemenea, că nu aveam să pot pleca. Continuă să peroreze, gesticulând nervos, în timp ce monologa, pipăindu-și talismanele și ridicând de câteva ori sceptrul de septarh de pe masa străveche cu tăblie din lemn, plimbându-se până la fereastră și revenind, schimbând brusc tonalitățile vocii dinspre registrul acut înspre cel grav, de parcă ar fi căutat tonul cel mai potrivit pentru un septarh. Îmi era frică pentru viața lui. Era la fel de bine clădit ca și mine, iar la vremea aceea mult mai solid și mai puternic. Toată viața mea îl idolatrizasem și mă străduiam să-i semăn. Și iată-l acum, măcinat de spaimă și păcătund prin **dezvăluirea față de mine**. Oare cele numai câteva perioade lunare în care deținuse puterea supremă fuseseră îndeajuns pentru a-l aduce în preajma ruinei totale ? Să fi fost singurătatea septarhului atât de greu de îndurat pentru el ? Pe Borthan ne naștem singuri ; tot singuri trăim și de unii singuri ne sfârșim zilele. De ce să fie mai grea povara coroanei decât cea a restricțiilor pe care noi înșine ni le impunem în fiecare zi ?

Stirron îmi vorbea despre comploturile asasinilor, despre revoluții ce mocneau în rândul fermierilor care aprovizionau orașul, ba chiar lăsă să se înțeleagă că nici moartea tatălui nostru nu fusese un accident. Am încercat să mă conving că un vultur cornut ar putea fi antrenat special ca să omoare un anumit om aflat într-un grup de treisprezece vânători, dar pur și simplu mi se părea o idee prea absurdă. Părea că responsabilitățile domniei îl scoseseră pe Stirron din minți. Asta îmi amintea de un duce care-l nemulțumise pe tatăl meu în urmă cu mai mulți ani, și ca atare fusese trimis pentru o jumătate de an într-o închisoare unde să fie torturat în fiece zi cu soare. La intrarea în temniță era un bărbat viguros și solid, dar a ieșit de-acolo într-o asemenea degradare încât își murdărea veșmintele cu propriile-i fecale fără măcar să-și dea seama Oare cât îi va trebui lui Stirron să ajungă la fel ? Poate că era mai bine, cugetam eu, că nu se învoia să plec. Dacă rămâneam în capitală, eram cel puțin pregătit să-i iau locul în cazul în care el se distrugea fără putință de scăpare.

Surpriza sosi însă la sfârșitul discursului, lipsit de noimă. Fierbințeala care-l cuprinsese în timp ce vorbea îl adusese în cele din urmă de partea cealaltă a încăperii, la un alcov împodobit cu lanțuri de argint. Odată cu ultimele cuvinte, Stirron prinse mănunchi lanțurile și, smucind din locașurile lor vreo duzină, se răsuci spre mine și strigă aspru :

— Jură, Kinnall, că te vei întoarce din regiunile nordice la timpul potrivit pentru a fi de față la nunta regală !

Mă vedem pus într-o dublă încurcătură. În ultimele minute începusem deja să-mi țes planuri legate de rămânerea în Salla, iar acum mi se spunea că pot să plec, tocmai când nu mai eram atât de sigur că mi-o doresc, dată fiind starea de degradare a lui Stirron. În plus, fratele meu îmi cerea să-i promit că mă voi întoarce foarte curând, ori, cum aș fi putut să-i promit septarhului și să nu mă țin de cuvânt ? Acesta ar fi fost un păcat pe care nu eram pregătit să-l comit. Până atunci nimic din ceea ce-i spusesem nu era minciună, deși reprezenta doar o parte din adevăr. Aveam, **într-adevăr**,

de gând să mă îndrept spre nord, unde Noim dorea să-și viziteze tatăl și intenționam **cu adevărat** să rămân acolo până la căderea primei zăpezi din acea iarnă. Așadar, cum puteam eu stabili o zi a revenirii în Salla ?

Fratele meu urma să se căsătorească peste patruzeci de zile cu cea mai tânără dintre fiicele lui Bryggil, septarh al comitatului din sud-estul Sallei. Alegerea fusese inteligentă. Conform tradiției întâietății în ierarhia septarhilor de Salla, Bryggil era al șaptelea și cel mai neînsemnat dintre septarhi, însă, în același timp cel mai în vârstă și mai înțelept, deci, cel mai respectat dintre aceștia, după moartea tatii. Combinația dintre înțelepciunea și autoritatea lui Bryggil și prestigiul de care se bucura Stirron, datorită rangului său de prim septarh, însemna o cimentare a dinastiei noastre pe tron. Și, fără îndoială, nu avea să treacă mult și fiii vor începe să curgă din pântecele fiicei lui Bryggil, eliberându-mă din poziția de unic mostenitor. Fertilitatea ei fusese cu siguranță testată, cât despre a lui Stirron nici nu mai încăpea îndoială, de vreme ce reușise deja să împânzească Salla cu o liotă de bastarzi. Mie nu mi-ar fi revenit decât un rol formal în ceremonialul prilejuit de căsătoria fratelui meu.

Uitasem cu desăvârșire de nuntă. Dacă evadam din Salla mai înainte ca nunta să aibă loc, mi-aș fi jignit fratele într-un mod care mă făcea să sufăr. Dar dacă aș fi rămas aici, cu Stirron într-o asemenea stare de dezechilibru, nimic nu-mi putea garanta libertatea, ca să nu spun viața. În plus, nu avea nici o noimă să pornesc spre nord împreună cu Noim doar ca să revin după patruzeci de zile. Alegerea se vădea dificilă : să-mi amân plecarea, riscând să cad pradă capriciilor regale ale fratelui meu, sau să dispar imediat conștient că iau asupra-mi păcatul încălcării unui jurământ față de septarh ?

Dogma Legământului ne învață să ne bucurăm de dileme, căci ele întăresc caracterul și-l pregătesc pentru a face față problemelor insolubile și a descoperi în cele din urmă calea de ieșire. În acest caz însă evenimentele își râdeau de mărețele principii morale. În timp ce ezitam derutat, telefonul sună, solicitând

atenția lui Stirron. Smuci receptorul, lovi butonul de bruiaj și ascultă vreme de cinci minute bolboroseala de la celălalt capăt al firului întunecându-se treptat la față și mijindu-și fioros ochii. Într-un târziu, întrerupse legătura și-și ațintì privirea asupra mea de parcă aș fi fost un străin :

— În Spoksa, oamenii se înfruptă din trupurile celor morți de curând, murmură el. Pe culmile muntilor Kongoroi, ei închină dansuri demonilor în speranța că vor primi de mâncare. Nebunie ! Nebunie !

Își încleștă pumnii și se îndreptă spre fereastră, lipindu-și fruntea de geam. Închise ochii și uită de mine cel puțin pentru o vreme. Telefonul îl chemă din nou. Stirron tresări ca un om care a fost înjunghiat și se întoarse. Când mă zări, în picioare, înțepenit lângă intrare, își flutură mâna nervos și-mi spuse :

— Du-te, du-te ! Mergi unde vrei cu fratele tău cu tot ! Ah, regatul ăsta ! Și foametea ! Tată, tată,... tată !

Apucă receptorul. Eu mi-am început plecăciunea de rămas bun, dar Stirron îmi făcu semn furios să ies din încăpere, trimițându-mă fără promisiune și fără nici o verificare dincolo de granițele regatului său.

11

Noim și cu mine ne-am așternut la drum trei zile mai târziu, singuri, însoțiți doar de un număr restrâns de servitori. Vremea era urâtă, căci uscăciunea verii lăsase loc nu numai norilor greoi și întunecați ai toamnei, ci și unor ploi abundente care aminteau de apropierea iernii.

— Veți muri din cauza umezelii mai înainte să ajungeți în Glin, ne spusese Halum chicotind. Și asta dacă nu cumva vă veți îneca în noroaiele Marii Autostrăzi a Sallei.

Ea rămăsese cu noi, în casa lui Noim, în ajunul plecării, dormind laolaltă, casti, în mica încăpere de sub acoperiș. La micul dejun mi se alătură și fu de față la pregătirile noastre de îmbarcare. Niciodată nu mi

se păruse mai frumoasă. În dimineața aceea avea o prospețime lucitoare și superbă care lumina în beznă zorilor împovărați de ploaie asemeni unei făclii într-o peșteră. Poate că imaginea ei căpăta și mai multă atracție din cauză că Halum urma să iasă din existența mea pentru o perioadă nedefinită de timp și, conștient de pierderea pe care eu însumi mi-o provocasem, îi amplificam gingășia. Era învești mântată într-un strai țesut asemenea unei plase aurii și extrem de delicate, sub care doar un voal străveziu îi ascundea trupul gol. Sub acest acoperând diafan, mișcările-i permanente îmi trezeau gânduri ce mă făceau să mă sufoc de rușine.

Halum se găsea pe-atunci în floarea tinereții, începută cu câțiva ani în urmă.

Mă surprindea deja că rămâne nemăritată. Cu toate că Noim, Halum și cu mine eram de aceeași vârstă, ea părăsise copilăria înaintea noastră; de un an de zile, avea sâni și ciclu menstrual, pe când Noim și cu mine nici măcar nu aveam tuleie pe obraji sau pe trup. Chiar dacă treptat am ajuns-o din urmă din punctul de vedere al dezvoltării fizice, în privința comportamentului rămăsese mai matură decât noi doi. Vocea îi era mai calmă, purtarea mai cumpătată, eu unul nu reușeam să mă dezbăr de senzația că ne e soră mai mare. O soră care trebuia să accepte curând un pretendent, dacă nu vroia să devină prea coaptă și să se ofilească în fecioria ei.

Brusc am avut certitudinea că Halum avea să se mărite în răstimpul refugiului meu în Glin, iar gândul la un străin asudat, opintindu-se să sădească plozi între coapsele ei minunate îmi făcea atât de rău încât la masă m-am văzut silit să-mi feresc ochii de la ea și să mă refugiez la fereastră, ca să respir aerul umed atât de necesar în acea clipă plămânilor mei înecați.

— Nu te simți bine? întrebă Halum.

— Cineva simte o oarecare apăsare, soră.

— Dar e mai mult ca sigur că nu există nici un pericol. Septarhul și-a dat acordul pentru călătoria ta în nord.

— Nici un document nu atestă acest lucru, remarcă Noim.

— Doar ești fiu de septarh! strigă Halum. Care paznic de drumuri va îndrăzni să glumească în prezența ta?

— Întocmai, am spus. Nu există motive de teamă. Cineva nu simte decât o oarecare nesiguranță. Acela începe o nouă viață, Halum

Spunând acestea, m-am căznit să zâmbesc.

— Cred că a sosit clipa plecării.

— Mai rămâi puțin, mă imploră Halum.

Dar n-am făcut-o. Servitorii ne așteptau deja în stradă. Vehiculele erau pregătite. Halum ne îmbrățișă, cuprinzându-l în brațe mai întâi pe Noim și apoi pe mine, căci eu n-aveam să mai revin și acest amănunt impunea un rămas bun mai prelung. Când veni în brațele mele, mă ului cu intensitatea cu care se oferi. Buzele i se lipiră de buzele mele, pântecul ei îl apăsă pe al meu, sânii i se striviră de pieptu-mi. Ridicată pe vârfuri, Halum se străduia să-și împingă cât mai tare trupul în mine și, preț de o clipă, am simțit-o tremurând, apoi am început să tremur și eu. Acesta nu era sărutul unei surori și câtuși de puțin al unei surori jurate. Era sărutarea pasională a unei mirese care își trimite tânărul soț la un război din care știe că nu mai există întoarcere. Am fost pârjolit de văpaia ei instantanee. Mă simțeam de parcă un văl fusese smuls și o altă Halum, pe care n-o cunoscusem niciodată, se repezise să mă îmbrățișeze, o Halum arsă de dorurile cărnii, care nu se sinchisea să-și dezvăluie foamea proscrisă de a cuprinde trupul fratelui jurat. Sau poate că toate acestea existau numai în imaginația mea? Mi se păruse că pentru o singură clipă, fata nu-și mai reținu nici un imbold, lăsând buzele și brațele să-mi mărturisească adevărul despre sentimentele ei. Eu însă nu i-am putut răspunde pe măsură — prea bine mă instruisem în păstrarea atitudinii corespunzătoare față de o soră jurată — și am îmbrățișat-o distant și rece. Se prea poate s-o fi respins chiar, șocat de îndrăzneala ei. De fapt, cum spuneam, se prea poate să nu fi existat nici un fel de îndrăzneală în realitate și totul să se fi petrecut în mintea mea înfierbântată, în vreme ce Halum nu făcuse decât să-și exprime legitima-i întristare. În orice caz, intensitatea trăirii dispăru rapid din atitudinea fetei, îmbrățișarea ei slăbi și în cele din urmă se desprinse, mâhnită și sobră, ca și când eu o

respinsesem prea crud și rece tocmai când ea găsise cu cale să dăruiască așa de mult.

— Să mergem, spuse Noim nerăbdător.

Încercând să salvez în vreun fel situația, am ridicat mâna lui Halum, atingându-i ușor palma răcoroasă și i-am zâmbit stingher. Ea mi-a răspuns cu un surâs și mai stânjenit. și poate că am fi îngăimat câteva cuvinte, dar Noim mă prinse de cot și mă conduse cu mână fermă afară, de unde îmi începeam călătoria ce avea să mă ducă departe de pământul natal.

12

Insistasem să mă confesez unui decantor înainte să părăsesc Salla. Nu făcea parte din plan și pierderea de timp îl scoase din sărite pe Noim, însă un dor nestăvilit de pace sufletească pe care ți-l conferă religia se stârnise în mine, în vreme ce ne apropiam de suburbiile capitalei.

Călătoream de mai bine de o oră. Ploaia se îndesise, iar rafalele de vânt loveau stropii de parbrizul mașinilor, așa încât fuseserăm nevoiți să poruncim ca vehiculele să fie conduse prudent. Străzile pavate cu bolovani erau lunecoase. Noim conducea una dintre mașini, avându-mă alături pe mine, posac tovarăș de călătorie. Cealaltă mașină, în care se aflau servitorii, ne urma îndeaproape. Era dimineața devreme și orașul părea încă adormit. Fiecare stradă pe care o depășeam părea pentru mine o intervenție chirurgicală, căci odată cu ea mi se amputa un segment din propria-mi viață. Am trecut de palatul regal, am depășit și turelele Curții de Justiție, am lăsat în urmă clădirile cenușii, impozante ale universității... Iată și casa de rugăciune în care tata mă adusese pe drumul Legământului, apoi Muzeul Omenirii pe care îl vizitam adesea împreună cu mama, ca să admir comorile aduse de pe alte lumi. Străbătând zona rezidențială care mărginește Canalul Skangen, am zărit până și casa bogat împodobită a Ducelui de Kongoroi, tatăl frumoasei fete pe ale cărei cearșeafuri de mătase îmi lăsasem fecioria, într-o răvășire asudată, nu cu mulți ani în urmă.

În acest oraș îmi trăisem întreaga viață de până atunci și era foarte posibil să nu-mi fie dat să-l mai văd vreodată. Trecutul meu se ștergea de pe fața pământului, așa cum este spălat solul sărac al fermelor din Salla de către biciul nemilos al ploilor de iarnă.

De copil știam că fratele meu va fi într-o bună zi septarh și că acest oraș va înceta să-mi mai fie cămin, cu toate acestea refuzasem să mă gândesc la asta și îmi spuneam : „Nu se va întâmpla prea curând... poate că nu se va întâmpla niciodată".

Însă tata zăcea mort în coșciugul din lemn de copac-de-foc, iar fratele meu era chircit sub cumplita povară a coroanei, în vreme ce eu fugeam din Salla mai înainte de a-mi începe cu adevărat viața. Auto-compătimirea mă cuprinse atât de profund, încât nu îndrăzneam să-i vorbesc nici lui Noim, deși la ce este bun un frate jurat dacă nu pentru a ne ușura sufletul ?

Când traversam străzile desfundate ale orașului vechi, în apropierea zidurilor, am zărit o casă de rugăciune dărăpănată și i-am spus lui Noim ;

— Oprește la colțul acesta. Cineva simte nevoia să intre pentru a-și deșerta sufletul.

Îmbufnat, Noim nu fu de acord cu această pierdere de vreme și dădu să-și continue drumul.

— Ai de gând să refuzi cuiva dreptul de rugăciune ? l-am întrebat cu glas fierbinte, și abia atunci consimți să oprească mașina și să dea înapoi până în fața casei de rugăciune.

Fațada acesteia era crăpată și cojită. Inscripția care te întâmpina lângă ușă nu mai putea fi descifrată. Pavajul din fața așezământului era plin de gropi și crăpături.

Orașul vechi data de peste o mie de ani și multe clădiri au fost locuite permanent în acest interval, deși majoritatea nu erau decât niște ruine, din cauză că viața acestui cartier încetase odată cu decizia unui septarh de a-și muta reședința pe vârful Colinei Skangen, unde se afla acum palatul nostru, adică mult mai la sud. Noaptea, vechiul oraș se anima de vânzoleala celor în căutare de plăceri, care se înghesuiau să-și toarne pe gâtlejuri vinul vinețiu în pivnițele-cabaret. La acea oră a dimineții nu era însă decât un cartier întunecat. Pereți goi de piatră mă întâmpinau la fiecare clădire : în Salla,

aveau obiceiul să folosim drept ferestre niște simple fante, dar pe aici obiceiul în cauză fusese împins până la extrem. M-am întrebat dacă acea casă de rugăciune avea un scauner care să-mi detecteze prezența. Răspunsul se dovedi afirmativ; când m-am apropiat de ușa locașului, ea sări în lături și un bărbat uscățiv, în straie de decantor, mă privi. Era urât, bineînțeles. Cine a văzut vreodată un decantor frumos? Profesie ce nu e destinată celor răsfățați de natură. Cel din fața mea avea o piele verzuie, presărată de ciupituri de vărsat, un nas ce aducea mai degrabă a rât și un ochi beteag; pe scurt, era anume făcut pentru cei din tagma lui. Mă privi indiferent și, judecând după lipsa de chef cu care se mișcă, părea să regrete că mi-a deschis.

— Pacea tuturor zeilor fie pogorâtă asupra ta, am spus. Aici este cineva care are nevoie de meșteșugul tău.

Își ațintì privirile asupra costumului meu scump, a hainei din piele și a bijuteriilor masive, cercetă cu atenție statura și forța mea și ajunse, fără îndoială, la concluzia că nu eram decât un tânăr aristocrat răsfățat care-și pusese în gând să stârnească un scandal la marginea orașului

— E prea devreme, răspunse stingherit. Ai venit prea devreme la rugăciune.

— Doar nu vei refuza pe cineva aflat în suferință!

— E prea devreme

— Haide, lasă omul să intre! Ai în fața ochilor un suflet chinuit.

Cedă în cele din urmă, așa cum știam că va face și-mi deschise, strâmbând din nas. Înăuntru, totul mirosea a putregai. Lemnăria învechită era îmbibată de umezeală, draperiile se mucegăiau, iar mobila fusese roasă de insecte. O lumină zgârcită dădea la iveală interiorul. Soția decantorului, la fel de urâtă ca el, bântuia prin preajmă. Mă conduse la chilia lui, o încăpere mică, separată de aripa de locuit și mă lăsă îngenunchiat în fața unei oglinzi crăpate și îngălbenite, în vreme ce aprinse lumânările. Se învesmântă corespunzător și reveni în sfârșit lângă mine.

Îmi spuse prețul. Am icnit.

— Și jumătate este prea mult, am răspuns.

Reduse suma cu o cincime. Când mă văzu persistent în refuz, îmi spuse să merg și să-mi găsesc în altă parte

alinarea, însă eu n-aveam de gând să mă ridic, astfel încât, bombănind, fu nevoit să-și mai coboare prețul cu câteva procente. Chiar și așa ceruse probabil de cinci ori mai mult decât unui om obișnuit din orașul vechi, însă știa că eu aveam bani, iar la gândul că Noim mă aștepta nervos în mașină, am renunțat la orice altă negociere.

— În regulă, am încuviințat.

Îmi aduse contractul. Ți-am mai spus, cititorule, că noi, cei de pe Borthan, suntem oameni suspicioși, dar ți-am explicat că ne bazăm doar pe contracte? Cuvântul unui om nu e decât o pală de vânt. Mai înainte ca un soldat să se culce cu o prostituată, cei doi cad la înțelegere asupra condițiilor și le înscriu pe hârtie. Decantorul îmi întinse un formular standard, prin care mi se făgăduia că tot ceea ce spuneam urma să fie păstrat sub cel mai strict secret, decantorul nefiind decât un intermediar între mine și zeul pe care mi-l alegeam. Pe de altă parte, eu mă angajam că nu-l voi face răspunzător pentru nici una din informațiile pe care le căpăta despre mine, că nu-l voi cita ca martor în vreun proces și nu-l voi folosi drept alibi în cazul unei cercetări penale, și așa mai departe. Am semnat. A iscălit și el. Am făcut schimb de copii și i-am achitat suma.

— Care este zeul care vrei să oficieze întâlnirea de azi? întrebă.

— Zeul protector al călătorilor, veni răspunsul meu.

Noi nu pronunțăm numele zeilor.

Decantorul aprinse o lumânare de culoarea corespunzătoare, adică roz, și o așeză lângă oglindă. Prin acest gest se înțelegea că zeul ales de mine era dispus să mă asculte.

— Iată-ți chipul! Uită-te în proprii tăi ochi.

M-am uitat îndelung în oglindă. Noi înfierăm vanitatea și nu e lucru obișnuit să-ți examinezi fața, exceptând asemenea ocazii religioase.

— Acum deschide-ți sufletul! îmi porunci decantorul. Lasă toate grijile și visurile, toate poftele și suferințele să iasă la iveală.

— Fiul unui septarh fuge de pe pământul său natal, am început și dintr-o dată decantorul își încordă atenția, șocat de dezvăluirea mea. Deși nu mă uitam decât

la oglindă, mi-am închipuit că începuse să scotocească în căutarea contractului, ca să vadă cine-l semnase.

— Frica de fratele său îl îndemnă să plece peste hotare și cu toate acestea are sufletul greu acum.

O vreme am continuat pe același ton. Decantorul rostea interjecțiile cunoscute ori de câte ori ezitam, storcându-mi cuvintele cu iscusința profesiei lui. Curând nu mai fu nevoie de nici un astfel de îndemn, căci mărturisirea începuse să curgă liber. I-am spus cât de aproape fusesem de a-l minți pe Stirron, că voi lipsi de la nunta septarhului, rănindu-mi astfel fratele și am mai recunoscut și câteva păcate minore, de auto-apreciere, așa cum oricine comite zilnic.

Decantorul asculta.

Pe aceste ființe le plătim să asculte și să nu facă nimic altceva decât să asculte, până în clipa când ne simțim eliberați cu totul și vindecați. Împărtășania noastră sfântă ne face să ridicăm aceste lepre din noroaie și să le înscăunăm în casele de rugăciune, unde le cumpărăm cu bani grei răbdarea. Legământul permite ca unui decantor să i se spună orice, chiar dacă sunt nebunii, ori înșiruiri interminabile de păcate ale cărnii și mizerii sufletești ascunse. Putem să-l plictisim pe decantor așa cum nu ne este permis cu frați jurați, întrucât prin contract, lui îi revine obligația de a sta să ne asculte răbdător, în vreme ce-i vorbim despre noi înșine. Nu trebuie să ne facem griji în legătură cu problemele sale, să ne întrebăm ce crede despre noi, sau dacă nu cumva ar fi fost mai fericit cu altă îndeletnicire. Aceasta îi este chemarea și e plătit pentru ceea ce face. Așadar, trebuie să se pună în serviciul celor care au nevoie de el.

A existat o vreme când eram convins că este un sistem minunat și perfect: decantori care ne stau la dispoziție ca să ne putem ușura inimile de suferință. Au trecut prea mulți ani din viața mea până când mi-am dat seama că mărturisirile făcute unui decantor nu-ți oferă mai multă alinare decât a face dragoste de unul singur. Există atâtea alte modalități mai fericite de a face dragoste, așa cum există și chipuri mai plăcute de a te confesa.

Atunci însă nu știam acest lucru, drept care mă frământam în fața oglinzii, străduindu-mă să obțin cea mai profundă alinare pe care o poți cumpăra cu bani.

Fiece fărâmă de rău care se cuibărise în sufletul meu ieșea în acele clipe la suprafață, dezvăluindu-se silabă cu silabă, într-o curgere lină, asemănător cu scurgerea acelui lichid dulce care izvorăște din trunchiul pociților copaci-de-carne atunci când le rupi țepii. Pe măsură ce mă confesam, lumânările mă prindeau în vraja lor și pâlpâitul lor mă îmbia să plonjez în apa limpede a oglinzii, ieșind din mine însumi. Decantorul era doar o pată neclară ce se contura în întuneric, o prezență ireală și neesențială, în vreme ce eu mă adresam acum direct zeului protector al călătorilor, care avea să mă vindece și să-mi arate calea. Iar eu credeam că așa se va întâmpla. Nu pentru că mi-aș fi imaginat un sălaș al zeilor unde divinitățile noastre ședeau laolaltă, gata să ne sară în ajutor, dar pe atunci înțelegeam religia în mod abstract și metaforic, considerând-o tot atât de concretă și palpabilă ca și brațul meu drept, de pildă.

Șuvoiul de cuvinte care ieșea din gura mea se întrerupse în cele din urmă și decantorul nu schiță nici o încercare de a mă face să continui. Mormăi frazele standard de iertare a păcatelor. Terminasem. Stinse cu două degete lumânarea dedicată zeului și-și sufleca roba, gata să plece. Încremenit în genunchi, rămăsesem slăbit și cutremurat de propria-mi deșertare, pierdut încă în reverii. Mă simțeam acum curățit și purificat, dezbrăcat de murdăriile și gunoaiele sufletului, astfel încât, cuprins de extazul acelor clipe, ignoram aproape complet abjectul din jur. Capela devenise un loc mirific, iar decantorul era atins de aripa frumuseții divine.

— Sus! îmi zise, împungându-mă cu vârful sandalei. Ieși! Du-te pe cărările către care te îndreptai!

La auzul vocii sale sparte, întreaga vrajă se destrămă. M-am ridicat, scuturându-mi capul ca pentru a înlătura ușurarea ce mă cuprinsese, în vreme ce decantorul aproape că mă împrinse pe coridor. Pocitania nu se mai temea de mine, chiar dacă eram fiu de septarh și l-aș fi putut ucide cu un scuipat, căci îi mărturisisem lașitatea mea, pofta interzisă pentru Halum și toate meschinăriile sufletului meu, iar acestea mă micșorau în ochii lui. Nici un om care s-a descărcat prin confesiune nu-l poate impresiona în clipele imediat următoare pe decantor.

Când am părăsit clădirea, ploaia era mai încrâncenată decât înainte. Noim ședea fierbând în mașină, cu

fruntea rezemată de mansă. Își ridică privirea și-mi arătă încheietura mâinii, semn că întârziasem prea mult în casa de rugăciune.

— Te simți mai bine acum că ți-ai golit vezica ? mă întrebă.

— Cum ?

— Vreau să zic, ți-ai pișat bine sufletul ?

— Noim, astea sunt niște cuvinte tare urâte !

— Cineva devine blasfemic dacă se abuzează de răbdarea lui !

Lovi starterul și vehiculul porni. În scurt timp, ne aflam la străvechile ziduri împrejmuitoare ale Sallei, lângă nobila poartă, împodobită cu donjon și cunoscută sub numele de Poarta Glin, păzită de patru războinici somnoroși și ursuzi, îmbrăcați în uniforme șleampăte. Nu ne dădură nici o atenție. Noim ieși, trecând pe lângă indicatorul ce semnala intrarea pe Marea Autostradă Salla.

Orașul rămase în urmă, micșorându-se rapid. Mergeam spre nord-vest, spre Glin.

13

Marea Autostradă traversează unul dintre cele mai mănoase ținuturi agricole, bogata și fertila Câmpie Nand, care primește în fiecare primăvară un dar al naturii sub forma solului spălat de ploi și viituri de pe suprafața Sallei de vest. Actualul septarh de Nand era un zgârcit notoriu și, datorită avariției sale, autostrada era foarte prost întreținută pe această porțiune, astfel că, așa cum prevăzuse în glumă Halum, am fost puși la grele încercări pentru a înota prin noroiul drumului. Ne-am bucurat ieșind din Nand și intrând în Salla de Nord. Acolo solul este bolovăniș amestecat cu țărână nisipoasă, iar oamenii se hrănesc doar cu buruieni și cu ceea ce pescuiesc din mare. Vehiculele de teren reprezintă evenimente rare, iar în două ocazii am fost loviți cu pietre de către orășeni înfuriați și înfometați, care socotiră că simpla

noastră trecere prin această regiune nefericită constituia o insultă. Drumul însă nu avea nici urmă de noroi.

Trupele comandate de tatăl lui Noim erau staționate la extrema nordică a Sallei de Nord, pe malul mai scund al lui Huish, cel mai mare râu din Velada Borthan. El începe prin o sută de pârâiașe înșelătoare care zburdă pe pantele estice ale munților Huishtor, în nordul Sallei Vestice. Pâraiele se unesc la baza dealurilor într-un singur torent cenușiu și învolburat, pentru a se năpusti apoi printr-un canion îngust săpat în granit și presărat cu șase praguri abrupte, asemenea treptelor unei scări. Ieșit din aceste cataracte sălbatice și odată pătruns pe câmpia aluvionară, Huish curge mult mai liniștit pe un curs nord-estic către mare, lărgindu-se treptat prin ținutul neted. În cele din urmă, se ramifică formând o deltă vastă și se varsă în mare prin opt guri. De-a lungul sălbaticului său curs vestic, Huish formează granița dintre Salla și Glin, iar către vărsare, în regiunea estică, separă provincia Glin de Krell.

Pe toată lungimea sa, râul nu are nici un pod și s-ar putea crede că nu este nevoie de fortificații ale malurilor, împotriva invadatorilor din cealaltă parte. Însă istoria Sallei păstrează mărturia multor traversări ale celor din Glin, făcute cu bărcile, în scopuri războinice ; de tot atâtea ori noi, locuitorii Sallei, am trecut la rândul nostru fluviul ca să prădăm Glinul. Nici istoria vecinătății dintre Glin și Krell nu este mai puțin zbuciumată. Așadar, peste tot de-a lungul malurilor sunt amplasate posturi de pază militară, iar generali asemenea lui Luinn Condorit își petrec viețile cercetând noapte și zi ceturile de deasupra apelor, în căutarea unor semne ale inamicului.

Am rămas pentru puțin timp în tabăra tatălui lui Noim. Generalul nu semăna deloc cu fiul său, fiind un bărbat solid și greoi, a cărui față roasă de ani și frustrări părea o hartă în relief a Sallei de Nord. În cei cincisprezece ani cât veghease la frontieră nu avusese loc nici măcar o confruntare și această inutilitate îi împietrise sufletul. Nu vorbea prea mult, se încrunta des, făcea din fiecare frază o cugetare amară și se refugia în visările sale în loc să participe la conversație. Probabil că tânjea după războaie. Nu încape îndoială că de câte ori scruta râul își dorea să-l vadă viermuind de ambarcațiunile ina-

micului din Glin. Întrucât oameni asemeni lui stau de pază și pe celălalt mal al râului, e o minune că grănicerii aceștia nu se atacă niciodată, pur și simplu din pură plictiseală, implicând provinciile noastre în conflicte lipsite de sens la fiecare câțiva ani.

Șederea în tabără a fost plicticoasă. Legăturile filiale îl sileau pe Noim să-și viziteze tatăl, dar cei doi nu aveau nimic să-și spună, iar pentru mine generalul era un străin. Îi spusesem lui Stirron că aveam de gând să rămân aici până la primele zăpezi ale iernii și vroiam să mă țin de cuvânt. Din fericire, n-a însemnat prea mult timp, căci iarna pogoară devreme în regiunile nordice În cea de-a cincea zi petrecută în bivuac, fulgi albi se abătură asupra noastră și eu m-am simțit eliberat de promisiunea făcută.

Salla și Glinul sunt legate între ele de bacuri care traversează fluviul în trei puncte, mai puțin pe durata războaielor. Într-o dimineață mohorâtă, Noim mă conduse până la cel mai apropiat dintre aceste puncte luându-ne rămas bun. I-am promis că-i voi comunica adresa mea de îndată ce mă voi stabili în Glin, astfel încât să mă țină la curent cu tot ceea ce se petrecea în Salla. El mi-a făgăduit că va avea grijă de Halum. În treacăt am amintit și despre momentul reîntâlnirii noastre comune. Poate că aveau să mă viziteze în Glin anul următor, sau poate că plecam toți trei să ne petrecem vacanța în Manneran. Totuși, planurile respective ni le expuneam cu voci în care se citea prea puțină convingere.

— Ziua aceasta a despărțirii n-ar fi trebuit să existe niciodată, spuse Noim.

— Despărțirile nu duc decât la regăsiri, l-am îmbărbătat eu.

— Poate că ai fi reușit, totuși, să ajungi la o înțelegere cu fratele tău...

— Nici o clipă nu s-a întrezărit o astfel de posibilitate.

— Întotdeauna Stirron a vorbit cu căldură despre tine Vrei să spui că era nesincer ?

— Pentru moment, este chiar binevoitor. Dar n-ar fi durat mult până când fratele său să-i devină incomod, ca orice pretendent la tron, apoi stingheritor și,. în cele din urmă, o prezență imposibil de tolerat. Somnul unui

septarh este cu adevărat liniștit atunci când în preajma sa nu există nici un rival potențial și de sânge regal.

Bacul îmi semnală plecarea cu un claxonat.

Am strâns brațul lui Noim și ne-am luat încă o dată rămas bun, în grabă. Ultimul lucru pe care i l-am spus a fost :

— Când îl vei vedea pe septarh, spune-i că fratele său îl iubește.

Apoi am trecut granița.

Traversarea fluviului a fost mult prea rapidă. După mai puțin de o oră, m-am pomenit pe teritoriul străin al provinciei Glin. Autoritățile însărcinate cu emigrarea mă cercetară cu bruschețe, însă și-au modificat atitudinea în clipa când mi-au văzut pașaportul de culoare roșu aprins, pentru a desemna poziția ocupată în rândul nobilimii, și împodobit cu dunga aurie, a membrilor familiei unui septarh. Viza de intrare mi-a fost acordată pe loc, pentru o perioadă nedefinită de timp. Funcționarii de graniță sunt mereu în căutarea unor evenimente de bârfit. Fără îndoială că de-ndată ce i-am părăsit, au și telefonat guvernului că un prinț de Salla se afla pe teritoriul țării. Probabil că nu trecu mult și informația ajunse la urechile reprezentantului diplomatic al Sallei, care, la rândul lui, avea s-o transmită fratelui meu, spre neplăcerea sa.

Peste drum de clădirea vămii am zărit o filială a Băncii Legământului și mi-am schimbat banii din Salla în moneda celor din nord. Cu ei, am plătit un șofer să mă ducă în capitala provinciei, Glain, aflată la jumătate de zi de mers în nordul graniței.

Drumul era îngust și șerpuit, traversând o regiune cenușie în care sosirea iernii dezgolise de mult copacii. Zăpada murdară fusese adunată în troiene înalte. Glinul este o provincie înghețată. A fost întemeiată de puritanii pentru care viața în Salla era prea lesnicioasă și care simțiseră că dacă vor rămâne acolo vor putea fi ispitiți să nesocotească Legământul. Fiindcă n-au reușit să impună Sallei o reformă religioasă drastică, ei au plecat, traversând Huish cu plutele, ca să caute în nord locuri în care să-și ducă traiul. Oameni aspri într-o lume aspră. Oricât de sărace ar fi recoltele în Salla, în Glin ele sunt de două ori mai nesatisfăcătoare. Viața se bazează aici pe pescuit, artizanat, comerț și piraterie. Dar dacă mama

nu s-ar fi născut în Glin, nu mi-aș fi ales niciodată ca loc de exil această provincie. Ceea ce nu înseamnă că relațiile mele de rudenie mi-au folosit la ceva.

14

Căderea nopții m-a găsit în Glin. Este o cetate împrejmuită de ziduri, la fel ca și capitala Sallei, dar alte asemănări nu prea există între ele. Salla respiră grație și putere, clădirile ei sunt făcute din blocuri mari de piatră rezistentă, bazalt negru și granit trandafiriu aduse din munți, iar străzile sunt largi, oferind priveliști splendide și promenade încântătoare. Cu excepția obiceiului nostru de a înlocui ferestrele prin fante înguste, Salla este un loc deschis, îmbietor, a cărui arhitectură anunță lumii întregi semeția și vanitatea cetățenilor lui. În schimb, vai, cât de posomorât este Glain !

Glain e clădit din cărămizi de un galben murdar, tivite ici și colo de gresii de un roz spălăcit, care se prefac în praf numai când le atingi cu degetul. Nu are străzi, ci doar ulicioare, iar casele se înghesuie una într-alta de parcă s-ar teme că un intrus ar putea să se strecoare între ele dacă slăbesc vreo clipă strânsoarea. Un bulevard din Glain nu se compară nici cu o rigolă din Salla. Arhitecții acestui oraș au construit pentru o nație ce pare făcută numai din decantori, de vreme ce totul este nefiresc, neregulat și grosolan. Fratele meu, care fusese cândva în Glin, într-o vizită diplomatică, mi-a descris locul în culori foarte sumbre, dar atunci am pus cuvintele lui pe seama unui patriotism exagerat. Acum vedeam însă că Stirron fusese chiar prea îngăduitor.

Nici locuitorii nu erau cu nimic mai atrăgători. Pe o lume unde suspiciunea și tăinuirea sunt considerate virtuți divine, te poți aștepta ca farmecul și frumusețea să nu fie lesne de găsit ; în plus, glainicii erau virtuoși până la exagerare, purtând veșminte întunecate, priviri întunecate, suflete neguroase și inimi mici. Însăși vorbirea lor le oglindește spiritul limitat. Limba folosită în

Glin este aceeași ca și cea din Salla, deși nordicii au un accent mai pronunțat, cu silabele contrase și vocalele inversate. Nu acest aspect mă deranja, ci sintaxa lor. Șoferul meu, care nu era orășean, și de aceea părea aproape prietenos, mă lăsă în fața unui han, unde considera că puteam fi tratat cu omenie. Am intrat și m-am adresat hangiului :

— Cineva dorește o cameră pentru această noapte și probabil pentru alte câteva zile.

Hangiul mă fulgeră cu privirea, de parcă aș fi spus „Eu vreau să-mi dați o cameră", sau altceva la fel de vulgar și abject. Ceva mai târziu, am aflat că până și locuțiunile folosite de noi în limbajul cuviincios pentru evitarea persoanei întâi singular erau considerate prea trufașe de către un nordic. N-ar fi trebuit să spun „Cineva dorește o cameră", ci mai degrabă „Există vreo cameră disponibilă ?"

Într-un restaurant, nu spui niciodată „Cineva dorește să mănânce cutare și cutare fel...", ci „Acestea sunt felurile de mâncare ce au fost alese". Enumerarea ar putea continua în același stil ce convertește fiecare frază la diateza pasivă, ca să evite păcatul neîngăduit de a face prezența cuiva simțită.

Ignoranța mi-a fost răsplătită cu cea mai amărâtă cameră, pentru care s-a perceput un tarif dublu. Prin felul meu de a vorbi, mă auto-etichetasem drept un străin din Salla, deci, de ce s-ar fi străduit hangiul să fie curtenitor ? Totuși, în clipa în care am semnat contractul pentru închirierea camerei, a trebuit să-mi arăt pașaportul. Văzând că avea drept oaspete un prinț, hangiul se mai îmblânzi și mă întrebă dacă nu doream să-mi trimită vin în cameră sau, poate, vreo zdrahoană de târfă glainică. Am acceptat vinul, refuzând cealaltă ofertă, pentru că eram foarte tânăr și extrem de înspăimântat de bolile ce puteau pândi în trupul unei străine.

Noaptea aceea mi-am petrecut-o singur în cameră, privind căderea fulgilor de zăpadă care se topeau într-un canal mizerabil, aflat chiar sub fereastră. Mă simțeam atât de izolat de restul omenirii cum nu fusesem niciodată în anii scurși până atunci, și nici n-aveam să fiu în cei care urmau să vină.

A trecut mai bine de o săptămână până mi-am luat inima în dinți ca să-mi vizitez rudele mamei. În fiecare zi, mă preumblam ore întregi pe străzile orașului, ținându-mi mantia strâns lipită de trup, ca să mă apere de vânt, și mirându-mă de urâțenia a tot ce vedeam. oameni și obiecte. Am localizat ambasada Sallei și i-am dat târcoale, fără să-mi doresc să intru, dar bucurându-mă de existența unei legături cu tărâmul natal, asigurată de acea clădire pătrățoasă și sobră. Am cumpărat teancuri întregi de cărți ieftine și citeam nopțile târziu, pentru a învăța câte ceva despre provincia mea adoptivă : istoria provinciei Glin, ghidul orașului Glain și un poem epic interminabil care evoca primele așezări întemeiate la nord de Huish, precum și multe altele. Îmi înecam singurătea în vin, dar nu în cel de Glin, căci pe aceste meleaguri nu se produce așa ceva, ci în vinul minunat, dulce și auriu, adus din Manneran în butoaie enorme. Dormeam destul de rău. Într-o noapte am visat că Stirron murise pe neașteptate și începuseră să mă caute peste tot. De câteva ori, în somn, am revăzut uciderea tatei de către vulturul cornut, un vis care mă mai urmărește și în ziua de azi, tulburându-mi nopțile de două, trei ori pe an. Scriam epistole lungi către Halum și Noim, pe care apoi le distrugeam, fiindcă duhuneau a autocompătimire. I-am scris și lui Stirron, ca să-l implor să mă ierte că am fugit din Salla, dar am rupt și scrisoarea aceea. Când toate celelalte modalități dădură greș, i-am cerut hangiului o femeie. Mi-a trimis o fată subțirică, cu un an doi mai mare decât mine, cu niște sâni mari și ciudați ce se legănau asemenea unor pungi de cauciuc, umflate

— Se spune că ești un prinț din Salla, îmi spuse ea timidă și se întinse, depărtându-și picioarele.

Fără să-i răspund, am pătruns-o imediat. Dimensiunile mădularului meu o făcu să țipe de plăcere și de teamă totodată, răsucindu-și șoldurile cu atâta presiune, încât în mai puțin de un minut sămânța a țâșnit din mine. Acest lucru mă înfurie cumplit și mi-am

întors mânia asupra fetei, împingând-o cât colo și strigând :

— Cine ți-a spus să te miști ? Eu nu eram pregătit pentru mișcările tale ! Nu vroiam să te miști !

Dispăru în fugă din camera mea, în pielea goală, mai îngrozită de obscenitățile mele decât de furia-mi dezlănțuită. Niciodată nu mai spusesem „eu" de față cu o femeie. La urma urmei, nu era decât o prostituată.

După plecarea ei, m-am săpunit timp de o oră întreagă. În naivitatea mea, mă temeam că hangiul o să mă evacueze pentru că vorbisem atât de vulgar acelei femei, totuși el nu spuse un cuvânt. Chiar și în Glin nu era nevoie să fii politicos cu târfele.

Mi-am dat seama că simțisem o plăcere stranie când strigasem acele cuvinte. Cădeam pradă unor reverii în care mi-o imaginam pe stricata cu sâni mari, dezbrăcată în patul meu, în vreme ce eu îi strigam în continuu : „EU ! EU ! EU ! EU !.

Aceste visări cu ochii deschiși aveau darul să-mi zgândăre bărbăția și să o țină mereu tare. M-am gândit că ar fi trebuit să mă duc la un decantor ca să mă eliberez, dar în loc să o fac, două nopți mai târziu, i-am cerut hangiului încă o femeie. De data aceasta, cu fiecare zvâcnire a trupului meu strigam în tăcere : Eu ! Pe mine ! Eu ! Pe mine !

Astfel mi-am cheltuit averea în puritana capitală a Glinului, îmbătându-mă, preacurvind și pierzând vremea. Când propriul meu dezmăț deveni o ofensă pentru mine însumi, am lăsat la o parte timiditatea și am pornit să-mi cunosc rudele din Glain.

Mama fusese fiica unui prim septarh de Galin. Acesta murise, ca de altfel și fiul și succesorul său. Acum tronul era deținut de fiul acestuia din urmă, Truis, nepotul mamei. Mi se păru că o abordare directă a vărului meu de spiță regală ar fi fost o îndrăzneală prea mare. Truis de Glin trebuia să pună în balanță atât rațiunile de stat cât și pe cele de familie, și putea decide că nu dorește să-l ajute pe fratele fugit al septârhului de Salla, mai ales că acest lucru i-ar fi putut aduce neînțelegeri cu Stirron. Aveam însă o mătușă, numită Nioll, sora mai mică a mamei mele, care venise adesea în Salla, în timpul când mama trăia și căreia

îi fusesen foarte drag în copilărie. Oare ea n-ar fi putut să mă ajute ?

Se măritase conform rangului ei. Soțul lui Nioll era marchiz de Huish, un om cu mare influență la curtea septarhului, care avea sub control cea mai bogată casă de comerț din întregul Glin — căci aici oamenii nu consideră nepotrivit ca un nobil să se ocupe și de și de negustorie. Aceste case de comerț sunt oarecum asemănătoare băncilor : împrumută bani briganzilor, comercianților și lorzilor industriei, dar cu dobânzi ucigătoare și întotdeauna pretinzând un procentaj din acțiunile firmei pe care o ajută. În acest fel, ele întind tentaculele în sute de organizații și obțin o imensă putere de acțiune și manevră în toate problemele legate de economie. În Salla, casele de comerț fuseseră interzise cu un secol în urmă, însă în Glin ele înfloresc aproape ca un al doilea guvern. Nu îmi plăcea deloc sistemul, dar preferam să mă alătur lui decât să cerșesc.

La han am obținut cateva indicații spre palatul marchizului. După criteriile din Glain, acesta era o clădire impozantă, alcătuită din trei aripi care convergeau pe malul unui lac artificial cu oglindă liniștită. Întreg ansamblul era situat în cartierul aristocratic al orașului. N-am încercat să intru, convingând gărzile că trebuie să fiu primit. Pregătisem din vreme un bilet prin care o informam pe marchiză că nepotul ei Kinnall, fiul septarhului de Salla, se găsea în Glain și solicita favoarea unei audiențe. Kinnall putea fi găsit în hanul cutare. M-am întors la adăpostul meu temporar și m-am așternut pe așteptat.

După trei zile, hangiul veni la mine cu ochii bulbucați de respect și uluire, ca să-mi spună că aveam un vizitator purtând livreaua marchizului de Huish Nioll trimisese o mașină după mine.

Am fost dus la palatul ei, mult mai luxos pe dinăuntru decât pe dinafară, și primit într-o sală măreață ai cărei pereți fuseseră acoperiți cu oglinzi ingenios potrivite încât să creeze iluzia de spațiu infinit.

Îmbătrânise mult în cei șase - șapte ani de când o văzusem ultima oară, dar uimirea mea la vederea părului ei alb și a chipului marcat de vârstă dispăru sub valul de uluire care o cuprinse pe Nioll față de transformarea copilului firav pe care-l știuse. Ne-am îmbrățișat în stilul din Glin — alipindu-ne vârfurile degetelor. Îmi adresă condoleanțe pentru moartea tatălui meu și scuze pentru absența ei de la încoronarea lui Stirron, apoi mă întrebă ce anume mă aducea în Glain, iar eu i-am explicat. Noill nu păru deloc surprinsă de cele ce-i spuneam. Intenționam să mă stabilesc definitiv aici ? Da, asta doream. Și cum vroiam să mă întrețin ? Lucrând în casa de comerț a soțului ei, am răspuns, dacă o asemenea poziție îmi putea fi oferită. Nu reacționă ca și când cererea mea ar fi fost imposibil de luat în considerare, ci pur și simplu mă întrebă dacă aveam vreo pregătire pe care să o poată pomeni marchizului. Am amintit că învățasem codicele legal al Sallei (fără să adaug cât de incompletă era instruirea mea) și că puteam fi de ajutor în afacerile casei de comerț cu provincia mea natală. De asemenea, am mai menționat, aveam legături de legământ cu familia lui Segvord Helalam, Înalt Judecător al Portului Manneran și aș fi putut contribui la rezolvarea problemelor acolo. La urmă, am pomenit că eram tânăr, puternic și ambițios, doritor să mă implic și să mă dedic în întregime servirii casei de comerț, în avantajul ambelor părți. Aceste afirmații părură să o liniștească pe mătușa mea, care îmi promise că va obține pentru mine un interviu cu însuși marchizul. Am părăsit palatul foarte mulțumit de perspectivele ce mi se deschideau.

Câteva zile mai târziu, am fost înștiințat să mă prezint la birourile casei de comerț. Întâlnirea, însă, nu era cu marchizul de Huish, ci cu unul dintre ajutoarele sale, un anume Sisgar. Ar fi trebuit să-mi dau seama că era un semn rău-prevestitor. Sisgar avea o piele atât de netedă încât părea unsuroasă : fața îi era complet spână — nu se zăreau nici măcar sprâncene — și chelia lui arăta de parcă fusese cernită. Roba verde închis era în același timp austeră și ușor pompoasă. Mă chestionă asupra pregătirii și experienței mele, descoperind după numai vreo zece întrebări că aveam foarte puțin din prima și deloc din cea de-a doua. Îmi expuse însă lipsurile într-un mod blând și înțelegător, astfel încât am presupus că, în ciuda ignoranței mele, originea nobilă și alianța de sânge cu marchiza îmi vor garanta un post. Câtă vanitate ! Începusem deja să țes un vis în care dobândeam responsabilități tot mai mari în ca-

drul casei când am prins din zbor cu numai o jumătate de urche ultimele cuvinte ale lui Sisgar :

— Vremurile sunt grele, după cum cu siguranță înțelege și înălțimea voastră, și este mare păcat că ați sosit la noi într-o perioadă când trecem prin restructurări. Avantajele noastre în cazul în care v-am acorda acest post sunt numeroase, însă problemele sunt și ele insurmontabile. Marchizul dorește să vă transmită că oferta dumneavoastră a fost foarte apreciată și că speră să vă poată primi de-ndată ce condițiile economice ale companiei o vor permite.

Cu multe plecăciuni și un zâmbet menit să mă concedieze, Sisgar mă conduse afară din biroul său și eram deja în stradă înainte de a putea înțelege cât de perfect fusesem distrus. Nu putuseră să-mi ofere nimic ! Nici măcar asistent gradul cinci într-un prăpădit de birou din vreun sat ! Cum era posibil așa ceva ? Aproape că m-am repezit înapoi, cu gândul să strig : „E o greșeală la mijloc ! Aveți de-a face cu vărul septarhului, l-ați respins pe nepotul marchizei !"

Dar ei știau toate acestea și totuși îmi închiseseră ușile în nas. Când i-am telefonat mătușii mele pentru a-mi exprima surprinderea, mi s-a spus că marchiza plecase să-și petreacă iarna în verdele Manneran.

16

În cele din urmă, am dedus tot ce se petrecuse. Mătușa îi vorbise marchizului despre mine, iar acesta se sfătuise cu Truis, care hotărâse că un asemenea ajutor din partea Glinului putea dăuna relațiilor cu Stirron și poruncise să fiu respins. Orbit de furie, mă gândisem să merg direct la Truis ca să-i cer socoteală, însă destul de curând mi-am dat seama de inutilitatea unui asemenea gest și, de vreme ce protectoarea mea părăsise Glinului, tocmai ca să scape de mine, era clar că nu-mi mai puteam face nici o speranță. Eram singur în Glain și iarna se apropia fără ca eu să-mi fi găsit

un loc în această țară străină ; de această dată originea mea înaltă îmi era mai mult decât nefolositoare.

Urmară lovituri și mai grele.

Într-o dimineață, prezentându-mă să ridic niște bani de la Banca Legământului, am aflat că, la cererea Marelui Vistiernic de Salla, contul îmi fusese sechestrat, pentru a se investiga posibilitatea unui transfer ilegal de fonduri. Făcând scandal și agitându-mi pașaportul regal, am reușit să smulg bani cât pentru șapte zile de hrană și adăpost, însă restul economiilor mele rămase pierdut, căci nu eram făcut pentru genul de manevre și demersuri care mi le-ar fi putut restitui.

După aceea, am fost vizitat de către un funcționar neînsemnat al ambasadei Sallei, care îmi aminti că nunta fratelui meu avea să fie celebrată în curând și eram invitat să joc rolul purtătorului de inel. Omulețul îmi comunicase toate acestea cu multe plecăciuni și nesfârșite formule de respect. Conștient că n-aș mai fi părăsit niciodată Salla dacă mă dădeam pe mâna septahului, i-am explicat că afaceri importante mă rețineau în Glain pe perioada serbărilor nupțiale și l-am rugat să-i prezinte lui Stirron regretele mele cele mai profunde. Individul primi scuzele cu grația caracteristică unui diplomat, dar nu-mi fu greu să detectez sub această mască sclipirea sălbatică de plăcere răutăcioasă. Pentru el era clar că-mi căutam necazul cu lumânarea și-l încânta să poată juca un rol în această privință.

La patru zile de la această vizită, hangiul veni să-mi comunice că nu mă mai putea găzdui, fiindcă pașaportul îmi fusese anulat și nu mai aveam un statut legal în Glin.

Așa ceva era imposibil. Un pașaport regal ca al meu era garantat pe viață, fiind valabil în orice provincie din Velada Borthan, mai puțin în vreme de război, ori în clipa de față nu exista vreun conflict între Salla și Glin. La vorbele mele, hangiul ridică din umeri și-mi arătă ordonanța poliției, conform căreia trebuia să-l evacueze pe veneticul nelegiuit și-mi sugeră că dacă aveam obiecții, trebuia să mă prezint la primăria din Glain, întrucât pe el unul îl depășeau. Un asemenea demers nu mi se păru deloc înțelept. Expulzarea mea nu era întâmplătoare și dacă m-aș fi prezentat la vreun birou gu-

vernamental, puteam fi arestat și expediat peste Huish, în ghiarele lui Stirron.

Deoarece această arestare mi se părea evenimentul cel mai probabil, m-am întrebat cum puteam evita orice întâlnire cu funcționarii guvernamentali. Cu câtă amărăciune resimțeam acum lipsa fratelui și surorii jurate, căci la cine altcineva mai puteam cere sfat și ajutor? Nicăieri în Glin nu exista măcar o ființă căreia să-i pot spune: „Cineva se teme, cineva se află în mare pericol și-ți cere ajutorul". Sufletul tuturor îmi era inaccesibil, zidit de tradiția de neclintit. În lumea întreagă, doar doi oameni îmi puteau fi confidenți și ei erau departe acum.

Am hotărât să mă ascund. Hanglul îmi lăsă un răgaz de câteva ore ca să mă pot pregăti. Mi-am ras barba, am schimbat hainele regești cu zdrențele altui locatar al hanului care avea cam aceeași statură și mi-am amanetat inelul de ceremonie. Restul bunurilor mele le-am strâns laolaltă, pentru a le putea duce sub forma unei cocoașe pe spate. Am părăsit hanul schiopătând, aplecat de mijloc, cu un ochi închis și gura strâmbată într-o parte. Nu pot spune dacă astfel deghizat aș fi putut păcăli pe oricine, totuși nimeni nu mă aștepta ca să mă aresteze și, astfel urâțit, am ieșit din Glin pe o ploaie mărunță care se transformă curând în ninsoare.

17

Dincolo de poarta nord-vestică a cetății, căci înspre ea mă purtaseră pașii, un camion greu se hurducăi pe lângă mine și șenilele sale trecură printr-o baltă cu noroi pe jumătate înghețat, stropindu-mă din plin. M-am oprit ca să scutur noroiul rece de pe jambiere; camionul se opri și el, iar șoferul coborî exclamând:

— Este cazul de scuze aici. Nu era intenționată această stropire!

Curtoazia șoferului mă ului în asemenea măsură încât m-am îndreptat de spate, lăsând strâmbăturile să-mi dispară de pe față. Fără îndoială că șoferul mă crezuse un btrân cocoșat și nevolnic. Se arță uimit de transformarea mea și râse din toată inima. Nu știam ce să spun. În tăcerea care se așternuse, el mi se adresă:

— Există un loc liber, dacă dorești sau ți-ar plăcea.

În mintea mea se aprinse imaginea unei speranțe: șoferul avea să mă ducă până pe coastă, unde urma să mă îmbarc la bordul unui vas comercial cu destinația Manneran, iar în acel ferice ținut tropical mă voi lăsa la mila tatălui surorii mele jurate, scăpând odată pentru totdeauna de hărțuială

— Încotro te îndrepți? am întrebat.

— Spre vest, către munți.

Așadar, adio Manneran. Cu toate acestea, am acceptat oferta. Șoferul nu-mi ceru să semnez vreun contract stipulând responsabilități și obligații, dar eu n-am comentat nimic. Preț de câteva minute, nici unul dintre noi nu vorbi. Mă simțeam mulțumit să aud scrâșnetul șenilelor pe drumul înzăpezit, cu gândul la distanța tot mai mare care se așternea între mine și poliția din Glain.

— Străin, așa-i? mă întrebă într-un sfârșit, șoferul.

— Adevărat.

Temându-mă că autoritățile dăduseră deja în urmărire un locuitor al Sallei, mă hotărâsem să adopt accentul molatec și tărăgănat al celor din sud, pe care îl învățasem de la Halum, sperând că bărbatul nu-și va aminti că primele cuvinte schimbate cu el avuseseră accent de Salla.

— Călătorești alături de un om din Manneran pentru care iarna voastră este stranie și apăsătoare.

— Ce anume te-a mânat spre nord? mă întrebă.

— Probleme legate de averea mamei. Era din Glain.

— Avocații te-au tratat bine.

— Banii ei s-au topit în mâinile lor, nelăsând nici o urmă.

— Ca de obicei! Ești cam pe sponci, așa-i?

— Pârlit! am recunoscut eu.

— Da, da, cinevai îți înțelege bine situația, căci a trecut și el prin așa ceva. Poate că se găsește ceva pentru tine.

Din felul în care își alcătuia fraza, am înțeles că și el era străin: nu reușea să folosească diateza pasivă a locuitorilor Glinului. Întorcându-mă ca să-l privesc, am spus:

— Are dreptate cel ce crede că nici tu nu ești de aici, ci dinaltă parte ?

— Exact.

— Accentul tău este necunoscut. Vreuna din provinciile de vest ?

— A, nu, nu !

— Nici Salla, atunci ?

— Manneran, sosi răspunsul și șoferul izbucni într-un hohot cald, apoi continuă, acoperindu-mi rușinea și deruta : Te pricepi bine la accent, prietene, dar nu mai e nevoie să-ți dai ostenceala.

— Nu ai nici urmă de accent, am îngăimat.

— Cineva a trăit vreme îndelungată în Glin, replică, așa că vocea îi este un amestec de inflexiuni.

Nu-l păcălisem cu accentul meu, dar nu încercă să-mi pătrundă misterul identității , ba chiar păru că nu-i pasa cine eram și de unde veneam.

O vreme am continuat să discutăm lejer. El îmi spuse că era proprietarul unui gater în vestul Glinului, undeva pe la jumătatea urcușului în Munții Huishtor, acolo unde cresc înalții copaci-de-miere cu ace galbene. Nu ajunsesem prea departe când îmi oferi o slujbă ca tăietor de lemne. Plata nu era cine știe ce, adăugă el, dar se putea respira aer curat ; pe-acolo nu trecea nici picior de oficialitate guvernamentală, iar pașapoartele și certificatele de stare nu contau de fel.

Bineînțeles că am acceptat. Tabăra lui era amplasată într-un loc minunat : deasupra unui iezer strălucitor, care nu înghețа niciodată, fiind alimentat de un izvor termal despre care se zicea că vine tocmai din subteranele Șesurilor Pârjolite. Deasupra noastră spânzurau magnificele piscuri acoperite de ghețuri ale vârfurilor Huishtor și nu departe de gater se zărea Trecătoarea Glin, pasul de legătură între Glin și Șesurile Pârjolite, ce atingea în treacăt și un colț din Șesurile Înghețate.

Avea o sută de angajați, oameni zdraveni și slobozi la gură, care strigau „Eu“ și „mie“ fără să se jeneze, în schimb erau cinstiți și muncitori, chiar dacă mie nu-mi mai fusese dat până atunci să mă amestec printre unii ca ei. Îmi pusesem în gând să rămân aici peste iarnă, economisindu-mi salariul si apoi să traversez Manneran, atunci când voi fi strâns costul călătoriei. Din când în când, la tabăra noastră, ajungeau și vești din lumea de-afară și astfel am aflat că autoritățile din Glin căutau un anume prinț de Salla, despre care se credea că înnebunise și rătăcea prin provincie. Septarhul Stirron dorea ca nefericitul tânăr să fie readus cât mai curând posibil pe pământul natal ca să i se poată acorda îngrijirea medicală de care avea atât nevoie. Bănuind că drumurile și porturile erau cercetate în căutarea mea, mi-am prelungit ședерea și în primăvară, iar apoi, intensificându-mi măsurile de precauție, am rămas la gater și peste vară. În cele din urmă, am petrecut în munți mai bine de un an.

Perioada aceea m-a schimbat enorm. Munceam din greu cu toții, doborând uriașii copaci pe orice vreme, curățindu-i de crengi și transportându-i la gater, iar zilele erau reci și foarte obositoare. Nopțile însă le stropeam cu vin fiert din belșug, iar la fiecare a zecea zi ne erau aduse dintr-un orășel apropiat câteva femei menite să ne distreze. Am câștigat în greutate pe jumătate cât cântărisem la sosire, dar pusesem pe mine doar mușchi oțeliți. Am crescut și în înălțime, până când l-am depășit pe cel mai înalt tăietor de lemne și începuse să se glumească pe seama staturii mele. Barba îmi crescuse deasă și trăsăturile feței se schimbară pe măsură ce delicatețea anilor adolescenței dispărea. Tăietorii de lemne mi se păreau mai plăcuți decât curtenii printre care îmi dusesem viața până atunci. Prea puțini dintre ei știau să citească, cât despre politețe și etichetă, acestea reprezentau noțiuni complet străine. Erau în schimb veseli și senini, și se simțeau bine. Nu trebuie să-ți închipui, cititorule, că dacă foloseau „eu« și „mie“ erau mai deschiși la suflet și mai dispuși la confidențe ; din acest punct de vedere respectau Legământul și, în privința anumitor aspecte ale vieții lor, puteau și chiar mai discreți și mai secretoși decât mulți dintre cei cu educație. Cu toate acestea păreau mult mai însoriți la suflet decât aceia care vorbeau cu pronume impersonale sau construcții pasive și poate că ședерea mea printre ei a sădit în mine acea sămânță a răzvrătirii : ideea că Legământul pornește de la un principiu de bază fundamental greșit, idee pe care pământeanul Schweiz mi-a dezvoltat-o, apoi, până când a devenit perfect închegată.

Nu le-am spus nimic despre rangul și originea mea. Puteau observa și singuri, după netezirea pielii melc, că

nu avusesem parte de muncă grea, iar felul meu de a vorbi mă individualiza drept un om educat, chiar dacă nu neapărat unul de spiță nobilă. N-am povestit totuși nimic despre trecutul meu și nici n-am fost întrebat. Le-am spus doar că veneam din Salla — asta pentru că accentul mă trăda oricum — iar ei nu mi-au pus la îndoială povestea. Cred că patronul ghicise repede că eu eram prințul fugit din Salla pe care îl căuta Stirron, dar niciodată nu mă chestionă despre asta. Așadar, pentru prima dată în viață avem o identitate cu totul diferită de originea mea regală. Încetasem să mai fiu Lordul Kinnall, al doilea fiu al septarhului, si devenisem Darival, uriașul tăietor de lemne venit din Salla.

Multe am avut de învățat din această transformare. Nu mă amuzase niciodată să fac pe nobilul arogant si neîndurător, așa cum obișnuiau mulți dintre tineri de același rang cu mine. Faptul că eram cel de-al doilea fiu îmi conferi o oarecare umilință, chiar dacă aveam sânge de aristocrat. Cu toate acestea, mă simțeam mereu stingher printre oamenii simpli. Fusesem servit, obișnuit cu plecăciunile, răsfățat și adulat. Oamenii îmi vorbeau îngrijit și făceau multe gesturi de respect încă de pe vremea când eram copil. La urma urmei, eram fiul unui septarh, adică al unui rege, căci șeptarhii sunt domnitori ce se succed pe criteriul eredității, făcând parte dintr-o spiță de regi care își are începuturile în zorii colonizării umane pe Borthan, ba chiar mai înainte, pe planeta Pământ, trăgându-se din vechile și uitatele dinastii ce au domnit peste străvechile ei popoare și se pierd în negura preistoriei, pe vremea șefilor de trib cu chipuri mascate și pictate, care erau încoronați în peșteri. Eu reprezentam o verigă din acest lanț, un om în ale cărui vine curgea sânge regal, deci superior din naștere. Însă în tabăra tăietorilor din munți am înțeles că regii nu sunt decât niște oameni care au fost ridicați mai sus decât semenii lor. Nu zeii le conferă poziția, ci mai degrabă voința oamenilor — aceiași oameni care le pot confisca toate atributele rangului. Dacă Stirron avea să fie detronat de o insurecție, iar în locul lui pe tronul de septarh, avea să urce acel decantor respingător din orașul vechi, atunci nu însemna că decantorul intra în mistică serie de domnitori, în vreme ce Stirron se întorcea în țară ? Iar fiii decantorului nu urmau să devină de spiță regală, așa cum mă consideram eu, chiar dacă tatăl lor fusese un nimeni cea mai mare parte din viața lui, și bunicul lor nici măcar atât ?

Știu, știu, înțelepții vor spune că binecuvântarea și sărutul zeilor au căzut asupra decantorului, ridicându-l pe el și toți urmașii lui și făcându-i pentru totdeauna sacri. Totuși, în vreme ce doboram copaci pe culmile munților Huishtor, vedeam mai clar regalitatea, cu atât mai mult cu cât eu însumi fusesem dat la o parte de evenimente, și-mi dădeam seama că nu eram decât un simplu om printre alți oameni și că niciodată nu fusesem altceva. Ceea ce urma să fac din mine depindea de darurile mele naturale și de ambiție, dar nu de rangul dobândit printr-o întâmplare.

Această descoperire mă umplu de atâtea satisfacții și îmi schimbă într-un asemenea mod percepția asupra sinelui, încât șederea mea în munți încetă să mai semene cu un exil și se transformă într-o vacanță. Visurile evadării într-o viață comodă în Manneran îmi dădură pace și, chiar și după ce economisisem mai mult decât suficient pentru călătoria într-acolo, m-am trezit că nimic nu mă împinge către această decizie. Nu teama de a fi arestat mă ținea în continuare printre tăietorii de lemne, ci mai ales dragostea pentru aerul curat, rece și tare al munților Huishtor și pentru noua mea meserie obositoare, precum și pentru oamenii duri, dar dintr-o bucată, în mijlocul cărora trăiam. Așadar, am rămas întreaga vară și toamnă care au urmat, m-am bucurat de sosirea iernii și nu m-am mai gândit la plecare.

Poate că și astăzi aș fi fost acolo dacă n-aș fi fost silit să fug. Într-o după-amiază apăsătoare, cu un cer asemenea oțelului și cu amenințarea viscolului îngrămădită deasupra noastră ca un pumn nimicitor, ni se aduseseră din orășel prostituatele, pentru obișnuita noapte de dezmăț care ni se cuvenea. De data aceasta, printre ele se găsea și o nou-venită, care după voce se vedea a fi din Salla. Am auzit-o din prima clipă, de cum și-au făcut apariția, sprințare, femeile. M-aș fi strecurat afară, dar ea mă observă și scoase un chiot de uimire, după care strigă :

— Ia uitați-vă ! Acela trebuie să fie prințul nostru cel dispărut !

Am râs și am încercat să-i conving pe toți că era beată sau nebună, însă obrajii mei împurpurați îmi dădeau de gol minciuna, iar tăietorii mă priveau într-un fel nou. Un prinț ? Oare e chiar prinț ? Așa să fie ? Își șopteau unul altuia, dându-și coate și făcându-și cu ochiul. Când mi-am dat seama de pericol, am cerut ca femeia să fie a mea pentru acea noapte și am tras-o deoparte, încercând s-o conving că se înșelase. Nu-s eu prințul, i-am spus, ci doar un biet tăietor de lemne. Ea însă nu se lăsa în ruptul capului.

— Lordul Kinnall a mers în procesiunea funerară a septarhului, îmi spuse, și cea de-aici l-a văzut cu ochii aceștia ! Iar acela ești tu !

Cu cât protestam mai mult, cu atât se încăpățâna să nu-mi dea crezare. Nimic nu putea să-i schimbe impresia. Chiar și în clipa când am îmbrățișat-o, era într-atât de cuprinsă de venerație și uimire că se dă fiului unui septarh, încât nu se umezi și pătrunderea mea o răni.

În noaptea aceea, târziu, când orgia luă sfârșit, patronul meu veni să-mi vorbească într-un mod solemn și stânjenit :

— Una dintre fete a vorbit foarte straniu despre tine în seara asta, îmi spuse. Dacă vorbele ei sunt adevărate, te afli în mare pericol, căci de-ndată ce se va întoarce în târgușorul ei va răspândi vestea și poliția nu va întârzia să apară.

— Așadar, cineva trebuie să fugă, nu-i așa ? am întrebat.

— Alegerea îți aparține. Acest prinț continuă să fie căutat. Dacă tu ești acela, nimeni de aici nu te poate proteja de prigoana autorităților.

— Atunci trebuie să fugă ! În zori...

— Acum ! îmi spuse. Acum, când fata doarme în tabără.

Îmi puse în palmă bani — cu mult peste ceea ce-mi datora pentru luna aceea. Mi-am adunat puținele lucruri și am ieșit împreună cu el. Noaptea era întunecată, fără lună și vântul iernii bătea cu sălbăticie. La lumina stelelor am văzut lucind fulgii ușori de zăpadă.

Patronul mă transportă fără un cuvânt în vale, dincolo de satul aflat la picioarele dealurilor, locul de unde ne erau aduse târfele, și mai departe, de-a lungul unui

drum dosnic de țară pe care am mers preț de câteva ore. La răsăritul soarelui, ne aflam deja în partea de centru-sud a Glin-ului, nu foarte departe de fluviul Huish. În cele din urmă, opri într-un sat care purta denumirea de Klaek : o așezare friguroasă, presărată cu colibe mici din piatră, amplasate la marginea câmpului acoperit de zăpadă. Lăsându-mă în camion, patronul intră în prima colibă și ieși după un minut însoțit de un bărbat cu fața brăzdată de cute, care revărsa un torent de gesturi și indicații. Cu ajutorul îndrumărilor date de el, am găsit drumul spre casa pe care o căuta patronul meu — aparținând unui fermier pe nume Stumwil. Acesta era un bărbat blond, de statura mea, cu ochi albastru-spălăcit și un zâmbet care părea să ceară scuze. Poate că era rudă cu patronul meu sau, mai probabil, îi datora un serviciu ; n-am întrebat niciodată. În orice caz, acceptă de-ndată rugămintea patronului și mă primi în casa lui.

Fostul meu stăpân mă îmbrățișă, apoi camionul său se îndreptă pierzându-se în ninsoarea tot mai deasă. Nu l-am mai văzut de-atunci. Sper că zeii s-au purtat cu el la fel de generos cum s-a purtat el cu mine.

18

Coliba era alcătuită dintr-o încăpere mare, despărțită în funcție de necesități prin niște perdele subțiri. Stumwil aduse o perdea nouă, îmi dădu un braț de paie drept saltea și astfel aveam un dormitor. Sub același acoperiș trăiau șapte ființe : Stumwil și cu mine, nevasta lui Stumwil, o femeie uzată despre care aș fi crezut că e mama lui, și trei dintre copiii lor — doi băieți abia trecuți de adolescență și o fată aflată în plină pubertate. Tot acolo sălășuia sora jurată a fetei, care în anul acela rămăsese la ei. Erau cu toții senini, inocenți și de încredere. Cu toate că nu știau nimic despre mine, mă adoptară imediat ca pe un membru al familiei, ca pe un unchi care se întorsese pe nepusă masă dintr-o călătorie foarte lungă. Nu eram pregătit sufletește pentru o asemenea primire și la început am pus-o pe seama vreunei îndatoriri pe care

o aveau față de fostul meu patron. Erau însă pur și simplu buni din fire, nu suspectau și nu puneau întrebări. Mâncam cu ei la aceeași masă, stăteam alături de ei în jurul focului, eram invitat să particip la jocurile lor. La fiecare a cincea zi, Stumwil umplea cu apă fierbinte o cadă imensă și ciobită pentru întreaga familie, iar eu mă îmbăiam dimpreună cu ei, câte doi-trei odată, chiar dacă mă tulbura să mă ating de trupurile goale și împlinite ale fiicei lui Stumwil și a surorii jurate. Cred că le-aș fi putut avea pe fete dacă mi-aș fi dat silința, dar mă țineam departe de ele, considerând că o asemenea seducție ar fi încălcat regulile ospitalității. Ceva mai târziu, atunci când am ajuns să cunosc mai multe despre țărani, am înțeles că tocmai abstinența mea fusese o încălcare a ospitalității, căci fetele erau la vârsta potrivită și-și doreau așa ceva, iar eu le desconsiderasem. Acest lucru l-am priceput însă numai după ce am părăsit casa lui Stumwil. Acum fetele acelea trebuie să aibă la rândul lor copii mari. Cred că m-au iertat deja pentru lipsa mea de curtenie.

Plăteam o sumă de bani pentru adăpostire și mă străduiam să ajut la treburi, deși iarna nu sunt prea multe de făcut, cu excepția curățatului zăpezii și a întreținerii focului. Nici un membru al familiei nu s-a arătat interesat de identitatea mea. Nu mi-au pus nici o întrebare și cred că nici nu le trecu vreodată prin minte să o facă. Nici ceilalți locuitori ai satului nu se preocupară, deși mă scrutară cu acea curiozitate de care au parte toți străinii.

Ziarele soseau accidental în sătuc și treceau din mână în mână până când le citea toată lumea, după care erau puse la păstrare în prăvălia de vinuri, la mai marele satului. Le-am citit acolo — un maldăr de petece pătate și îngălbenite — și am aflat câte ceva despre evenimentele din ultimul an. Nunta fratelui meu avusese loc la data stabilită, cu toată pompa regală potrivită. Chipul său prelung și preocupat figura pe o foaie neclară, pătată de grăsime, iar alături de el, radioasă, se găsea mireasa lui, a cărei față nu putea fi distinsă. Între Glin și Krell apăruseră litigii legate de drepturile de pescuit într-o zonă disputată de coastă și în timpul unor confruntări la frontiere fuseseră victime omenești. Mi-era milă de generalul Condorit, a cărui zonă de supraveghere se găsea tocmai în cealaltă parte a provinciei și care pierduse

ocazia de a implica Salla într-un conflict armat. Un monstru marin, cu solzi aurii și trup șerpuit, mai lung decât zece oameni, fusese zărit în largul Golfului Sumar de către un vas pescăresc din Manneran, al cărui echipaj depusese jurământ în Capela de Piatră că grăiseră adevărul. Primul septarh de Treish, un brigand bătrân și sângeros, dacă e să dau crezare tuturor istoriilor care se spun pe seama lui, abdicase și se retrăsese într-o casă de rugăciune din munții vestici, nu departe de Trecătoarea Stroin, unde servea drept decantor pentru pelerinii aflați în drum spre Manneran. Cam acestea erau evenimentele. Nicăieri n-am găsit vreo referire la mine. Poate că Stirron își pierduse interesul pentru a mă prinde și readuce în Salla.

Așadar, era foarte posibil ca plecarea mea din Glin să nu implice nici un pericol.

Oricât aș fi fost de nerăbdător să părăsesc această provincie înghețată, unde fusesem năpăstuit de propriile-mi rude și doar străinii îmi arătaseră bunăvoință, existau totuși două lucruri care mă reținеau. În primul rând, vroiam să rămân la Stumwil ca să-l ajut la semănăturile de primăvară, în schimbul bunătății cu care mă primise. Iar în al doilea rând, nu doream să pornesc într-o asemenea călătorie periculoasă fără să-mi deșert sufletul, de teamă ca acesta să nu se ridice către zei împovărat de otrăvuri dacă vreun accident urma să-mi curme viața. Satul Klaek nu avea un decantor al său, astfel că liniștea sufletească a locuitorilor săi depindea de decantorii ambulanți care colindau provincia, oprindu-se ici și colo. Iernile nu prea ajungeau pe aici, așa încât rămăsesem nespovedit din vara anterioară când un reprezentant al acestei profesii ne vizitase tabăra din munți. Simțeam nevoia unei decantări.

Pe neașteptate, se porni o ninsoare întârziată, o furtună de zăpadă ce acoperi cu gheață fiecare crenguță și, imediat după aceea, vânturi calde aduseră dezghețul. Planeta întreagă păru să se topească. Klaek era înconjurat de un ocean de nori.

La volanul unui vehicul vechi și uzat își făcu apariția un decantor, traversând pământurile desfundate ca să ajungă în sat ; se stabili într-o cocioabă amărâtă și începu să câștige bani buni de pe urma sătenilor. Eu l-am vizitat la cinci zile după venire, când cozile de așteptare se mai

subțiaseră, și vreme de două ore mi-am despovărat sufletul, fără să ascund nimic : nici adevărul privind identitatea mea, nici noua filosofie subversivă pe care o dezvoltasem în legătură cu regalitatea și ereditatea, și nici obișnuitele și meschinele pofte și orgolii reprimate.

Cu siguranță că destăinuirea mea a reprezentat mai mult decât se aștepta să audă un simplu decantor de țară și mi s-a părut că gâfâia și se umfla pe măsură ce-mi asculta cuvintele. Spre sfârșit, tremura la fel de tare ca mine, și abia reuși să îngaime cele necesare.

Mă întrebam unde se duceau decantorii ca să-și deșerte toată încărcătura de păcate și nenorociri pe care o absorbeau de la clienții lor. Le este interzis să vorbească oamenilor obișnuiți despre ceea ce au aflat sub taina confesiunii ; să însemne asta că existau decantori ai decantorilor, aflați în serviciul celor care ne servesc, la care se puteau duce să deșerte orice lucru pe care nu aveau dreptul a-l pomeni nimănui altcuiva ? Nu înțelegeam cum putea un decantor să suporte neajutorat o asemenea povară de nefericire un timp îndelungat. Erau de-ajuns doisprezece asemenea clienți într-o zi de lucru, pentru ca încărcătura să devină insuportabilă.

Cu sufletul curățat, trebuia să aștept doar vremea semănăturilor de primăvară și nu mai era mult până atunci. Anotimpul fertil este scurt în Glin. Semințele sunt sădite înainte de ultima zvâcnire a iernii, astfel încât plantele să beneficieze de fiecare rază de soare a primăverii. Stumwil aștepta până când fu sigur că dezghețul nu va fi urmat de o ultimă cădere de zăpadă, după care — deși solul era încă ud și înnoroiat — își luă familia și ieși la câmp, ca să semene sămânță-de-pâine, floare-de-mirodenie și glob-albastru.

Obiceiul era ca la semănat să se meargă în pielea goală. În prima zi, am privit pe fereastruica bordeiului și am văzut cum toți vecinii porniseră goi către ogoare, copii, părinți și bunici laolaltă, complet dezbrăcați și purtând pe umeri săculeți cu semințe. O întreagă procesiune de genunchi noduroși, pântece atârnânde, sâni sleiți și fese zbârcite se perinda pe uliță, luminată ici-colo de trupurile celor tineri, cu piele netedă și carne tare. Crezându-mă în toiul unei visări cu ochii deschiși, m-am întors și am dat cu privirea de Stumwil, nevasta lui și fiica lor, dezbrăcați deja și făcându-mi semn să-i urmez. Își

luară sacii și părăsiră coliba. Cei doi fii mai tineri plecară în urma lor, așa că eu am rămas împreună cu sora jurată a fetei lui Stumwil, care dormise mai mult și de-abia își făcea apariția din culcuș. Își lepădă și ea veșmintele. Avea trupul zvelt și elastic, sânii mici și săltați, cu sfârcuri închise la culoare, coapsele subțiri, dar mușchiuloase. În vreme ce-mi scoteam hainele, am întrebat-o :

— De ce se obișnuiește ca sătenii să iasă goi la câmp pe o vreme așa de friguroasă ?

— Noroiul te face să aluneci, îmi explică. Și e mai ușor să speli pielea decât hainele.

Ceea ce-mi spusese fata constituia purul adevăr, căci semănatul era un spectacol caraghios, în care țăranii alunecau în noroi la fiecare zece pași. Cădeau pur și simplu, pe-o coastă sau pe spate și se ridicau plini de noroiul brun. Îndemânarea consta în a apuca din zbor gura sacului aceluia care se prăbușea pentru ca nici una dintre prețioasele semințe să nu se risipească. M-am prăvălit și eu ca toți ceilalți, deprinzând repede îndemânarea și constatând că lunecatul avea ceva plăcut, mâlul din câmp fiind cumva mângâietor. Mergeam așadar înainte, împiedicându-ne și împotmolindu-ne de nenumărate ori, cântând, râzând, înfigând semințele în pământul moale și rece, astfel încât, după câteva minute, nimeni nu mai rămăsese nemânjit din cap până în picioare. După amurg, începusem să tremur îngrozitor, dar cascadele de râs m-au încălzit, iar când ziua de lucru luă sfârșit ne-am așezat cu toții, goi, în fața locuinței lui Stumwil, fără să ne simțim stingheriți. Aici am aruncat găleți cu apă unii pe alții, ca să ne curățăm. Mi se părea deja logic să preferi să-ți expui noroiului pielea goală, iar cu hainele, totuși, explicația fetei nu fusese corectă ulterior. Am aflat de la Stumwil că goliciunea constituia un ritual religios, un semn de umilire în fața zeilor recoltei și nimic altceva.

Au fost necesare opt zile pentru terminarea însămânțării. În cea de-a noua, urând recoltă bogată, lui Stumwil și alor săi, am plecat din Klaek și mi-am început călătoria către coastă.

19

În prima zi, un vecin de-al lui Stumwil mă duse cu șareta lui către est. Mare parte din a doua zi mi-am petrecut-o mergând pe jos. În a treia și a patra zi am călătorit cu cine s-a învoit să mă ia, iar în zilele a cincea și a șasea am mers iarăși pe jos. Aerul era rece, dar se simțea aroma primăverii, pe măsură ce mugurii se desfăceau și păsările se întorceau din ținuturile mai calde. Am trecut prin apropierea cetății Glain, lucru ce putea să fie foarte periculos, totuși, am ajuns fără incidente la Biumar, principalul port al Glinului și al doilea oraș ca populație.

Așezarea era mai acceptabilă decât Glain, deși cu greu putea fi numită „frumoasă" : o lăbărțare cenușie și slinoasă, suprapopulată și proiectată pe fundalul unui ocean întunecat și amenințător.

În prima zi petrecută în Biumar, am aflat că toate transporturile de pasageri între Glin și provinciile de sud fuseseră suspendate cu trei perioade lunare în urmă, din pricina pericolului pe care îl reprezentau pirații din largul coastelor Krellului ; întrucât Glin și Krell se aflau acum pe picior de război, chiar dacă nedeclarat. Singura modalitate de a ajunge în Manneran rămânea traversarea Sallei, ceea ce nici nu mă gândeam să fac. În schimb, de data aceasta dispuneam de bani. Am închiriat o cămăruță deasupra unei taverne din zona docurilor și am petrecut câteva zile ascultând flecăreala marinarilor. E drept că se suspendaseră cursele de pasageri, dar, așa cum am descoperit, nu și cele comerciale, fiindcă de acestea depindea bunăstarea Glinului. Convoaie alcătuite din nave comerciale înarmate până în dinți părăseau portul la intervale bine stabilite. Un matelot schilod aciuat în aceeași tavernă cu mine îmi șopti — atunci când vinul vinețiu de Salla îl tămâiase îndeajuns — că peste o săptămână avea să plece încă un asemenea convoi și el însuși urma să fie angajat pe una din nave.

M-am gândit atunci să-l droghez în ajunul îmbarcării și să-i iau locul, așa cum se întâmplă în poveștile cu pirați pe care le auzim în copilărie, dar s-a impus de la sine o soluție mult mai puțin dramatică : i-am cumpărat actele de marinar. Suma pe care a câștigat-o astfel depășea binișor ceea ce ar fi obținut din voiajul până în Manneran și înapoi, așa că a fost fericit să-mi ia banii și să mă lase să plec în locul lui. Am petrecut după aceea o lungă noapte de beție discutând despre îndatoririle lui pe vas, căci eu unul habar n-aveam despre marinărie. În zori nu știam cu nimic mai mult, în schimb începusem să întrevăd modalitățile prin care să mimez competența.

* * *

M-am îmbarcat fără nici o peripeție. Nava era o ambarcațiune cu chila joasă și propulsie cu aer, încărcată-ochi cu produse din Glin. Verificarea documentelor se făcu doar de formă. Mi-am luat în primire cabina, m-am instalat și apoi am ieșit la raport. Am reușit să duc la îndeplinire în chip rezonabil cam jumătate din însărcinările pe care le-am primit în primele zile, ajutându-mă fie de spiritul de imitație, fie de îndrăzneala de a experimenta. Celelalte îndatoriri mă depășeau și încurcam totul, astfel încât marinarii observară curând că nu sunt unul de-ai lor, însă păstrară această descoperire pentru ei, fără să o comunice vreunuia dintre ofițeri.

În rândul claselor inferioare exista un fel de solidaritate. O dată în plus mi s-a adeverit faptul că proiecția mea sumbră asupra omenirii se datora copilăriei petrecute în mijlocul aristocrației. Marinarii aceștia, la fel ca și tăietorii de lemne și țăranii, erau animați de o prietenie sinceră și adâncă, un sentiment pe care nu-l mai întâlnisem în rândul celor ce se țineau după litera Legământului. Camarazii făceau în locul meu acele corvezi pe care nu le puteam duce la îndeplinire, în vreme ce eu le ușuram povara muncilor plicticoase de care mă puteam achita, ținând cont de competența mea. Totul mergea perfect. Frecam punțile, curățam filtrele și petreceam ore interminabile încărcând armele pentru eventualitatea unei întâlniri cu pirații. Am trecut însă fără incidente, de coasta Krellului și am coborât încetișor, în jos, de-a lungul țărmurilor Sallei, înverzite deja de primăvară

Prima noastră escală a fost în cel mai mare port al Sallei, Cofalon, unde am petrecut cinci zile dedicate cu totul negoțului. Oprirea aceasta mă speriase pentru că

nu știusem că nava avea să poposească și în ținutul meu natal. La început, m-am gândit să mă prefac bolnav și să mă ascund sub punte pe durata șederii în Cofalon. Apoi însă mi-am zis că aș fi dat dovadă de lașitate, și că un bărbat trebuie să se confrunte adesea cu riscul dacă vrea să-și pună la încercare bărbăția. Așadar, m-am avântat îndrăzneț, alături de camarazii mei, fără să mă dau în lături de la orgiile cu vin și femei, sperând că timpul îmi schimbase îndeajuns chipul și că nimeni nu se aștepta să-l zărească pe fratele dispărut al septarhului Stirron sub înfățișarea și veșmintele unui marinar, într-un asemenea oraș. M-am dovedit norocos : vreme de cinci zile, nimeni nu mă luă în seamă. Din ziare și trăgând discret cu urechea, am reconstituit evenimentele mai însemnate petrecute în ultimul an și jumătate de când plecasem de acasă. Din câte îmi dădeam seama, Stirron era considerat de către popor un conducător bun. Reușise să salveze provincia din iarna de foamete, importând hrană din Manneran la prețuri convenabile și de atunci fermierii avuseseră parte de recolte mai bune. Impozitele fuseseră reduse. Oamenii erau cu toții mulțumiți. Soția lui dăduse naștere unui fiu, pe nume Dariv, declarat acum moștenitor al tronului septarhiei, și un alt copil era așteptat în curând. Cât despre Lordul Kinnall, fratele septearhului, nu se mai amintea : fusese uitat ca și când nici nu existase vreodată.

Nava făcu și alte escale, în Salla de sud și în Manneranul de nor. Astfel că am ajuns la timp în marele port maritim situat în colțul sud-estic al continentului nostru, cetatea sfântă a Manneranului, capitala provinciei cu același nume.

Aici, în Manneran, viața mea avea să înceapă din nou.

20

Provincia Manneran era un tărâm dăruit de zei. Aerul de aici este dulce și blând, parfumat pe tot parcursul anului cu aormele florilor. Iarna nu ajunge atât de departe

în sud, iar locuitorii din Manneran, dacă vor să vadă zăpadă, călătoresc până în munții Huishtor unde se holbează uimiți la stratul acela alb ciudat și rece, care în alte provincii este folosit ca apă. Marea caldă ce scaldă la est și la sud țărmurile Manneranului poartă în ea hrană îndestulătoare pentru jumătate de continent, iar înspre sud-vest se întinde Golful Sumar, care are și el bogățiile lui. Războiul nu a afectat decât arar ținuturile acestea, care sunt protejate printr-o pavăză de munți și ape față de locuitorii provinciilor vestice, și despărțite de Salla prin uriașul fluviu Woyn. Din când în când, Salla a încercat să invadeze Manneranul dinspre mare, dar fără speranța că va reuși vreodată cu adevărat o cucerire, așadar, fără succes. Când Salla se angrenează cu seriozitate într-un război, atunci inamicul este întotdeauna Glinul.

Chiar și Manneranul, ca oraș, trebuie să fi fost binecuvântat aparte de către zei. El oferă priveliștea celui mai frumos port în adâncul continentului, încadrat de două limbi de uscat aflate față în față care se îndreaptă una către cealaltă și nu necesită construcția de diguri — vasele pot ancora liniștite. Acest port este cea mai bogată sursă de prosperitate a provinciei. El constituie principala legătură dintre regatele de est și cele de vest, căci în interiorul continentului negoțul este îngreunat de șesurile pârjolite și, cum lumea noastră este total lipsită de combustibili naturali — cel puțin din câte cunoastem până acum — traficul aerian nu are șanse să ajungă prea departe aici.

Așadar, vasele din cele două provincii apusene călătoresc spre est, trecând prin strâmtoarea Sumar și ajungând în portul Manneran, iar ambarcațiile plecate de aici fac curse regulate către vestul continentului. Manneranii revând produsele vestice în Salla, Glin și Krell, de pe propriile lor vase comerciale, trăgându-și profituri din aceste intermedieri.

Portul Manneran este unicul loc de pe planeta noastră unde se amestecă laolaltă oamenii din toate cele treisprezece provincii și unde poți vedea simultan toate cele treisprezece drapele. În acest fel, comerțul înfloritor al portului revarsă un torent neîntrerupt de bogății în cuferele locuitorilor săi

În plus, comitatele aflate în interiorul provinciei sunt deosebit de fertile, chiar și cele aflate pe pantele munților Huishtor, care la această latitudine nu au gheață decât pe creste. Fermele din Manneran se bucură de două sau trei recolte pe an și, prin intermediul trecătorii Stroin, accesul este deschis spre Șesurile Umede, unde se cultivă o mulțime de fructe și mirodenii stranii. Nu-i de mirare așadar că cei care iubesc luxul pleacă să-și caute norocul în Manneran.

Ca și când toate aceste bogății nu ar fi fost de-ajuns, manneranii au demonstrat lumii că ei trăiesc în cel mai sfânt loc din Borthan, înmulțindu-și astfel veniturile cu sfintele altare, ce atrag pelerinii așa cum magnetul atrage fierul. S-ar putea presupune că orașul Treish, situat pe coasta de vest, locul unde s-au stabilit inițial strămoșii noștri și unde a fost redactat Legământul, are tot dreptul să se proclame întâiul loc de pelerinaj al lumii noastre. E drept că și acolo există un altar pe care vin să-l viziteze apusenii prea săraci ca să poată călători până în Manneran. Dar provincia în care mă aflam acum își crease renumele de cel mai sfânt dintre locurile sfinte ale planetei. Cu toate că era provincia cea mai recentă dintre toate — cu excepția Krellului, desprins de curând — Manneranul reușise să-și promoveze energic valorile și să demonstreze o asemenea convingere și credință în originea sa, încât se transformase pe sine în Pământul Sfânt. Ce ironie, totuși, de vreme ce manneranii respectă Legământul cu mai multă îngăduință față de păcat decât oricare dintre celelalte douăsprezece provincii. Viața în acest climat tropical i-a moleșit cumva și au obiceiul de a-și deschide reciproc sufletele, făcându-și confidențe pentru care în Glin sau în Salla ar fi ostracizați și considerați de-sine-dezgolitori. Cu toate acestea, la ei se găsește Capela De Piatră, locul unde s-au petrecut miracole despre care relatează surse credibile, locul în care se spune că zeii s-au arătat în carne și oase acum șapte sute de ani și toți cei născuți pe Borthan își doresc ca odraslele lor să primească numele de adult aici, de ziua Numirii. Pentru acest festival, sosesc în Manneran oameni de pe tot continentul spre profitul incomensurabil al hangiilor. Eu însumi mi-am primit numele aici.

După ce am acostat și cărăușii au început să ne descarce mărfurile, mi-am luat banii ce mi se cuveneau și am părăsit nava ca să-mi fac intrare în oraș. La picioarele digului, m-am oprit pentru a cere un permis de la autoritățile însărcinate cu trecerea frontierei.

— Cât timp veți rămâne în orașul nostru? am fost întrebat.

Fără să clipesc am răspuns că intenționam să petrec acolo trei zile, deși în realitate îmi pusesem în gând să mă stabilesc în oraș pentru tot restul vieții.

Până atunci mai fusesem de două ori în Manneran: prima dată, în fragedă pruncie, pentru a fi legat prin jurământ de Halum și a doua oară la vârsta de șapte ani, de Ziua Numirii. Amintirile mele despre orașul-port nu erau decât vagi pete de culoare: nuanțele de roz pal, verde și albastru ale clădirilor, întinderile verde închis ale vegetației luxuriante, interiorul negru și solemn al Capelei de Piatră. Pe măsură ce mă îndepărtam de rada portului, aceste culori se năpustiră iarăși asupră-mi și imagini strălucitoare din copilărie se înșiruiră în fața ochilor mei orbiți.

Manneranul nu este construit din piatră, ca majoritatea orașelor noastre, ci dintr-un fel de mortar artificial pe care localnicii îl pictează în culori pastelate, astfel încât pereții și fațada par să cânte vesele și să se unduiască asemenea unor draperii în bătaia soarelui.

Ziua se arăta minunată și strălucitoare și razele de lumină reflectate de pe clădiri dansau vesel împrejur, parcă incendiind străzile și silindu-mă să-mi umbresc ochii. Complexitatea stradală m-a uluit în aceeași măsură. Arhitecții manneranii utilizează din belșug ornamentul: clădirile sunt înconjurate de balcoane din fier forjat, împodobite cu spirale pline de fantezie, acoperite cu țigle vopsite în toate culorile, înzestrate cu ferestre în care tronează draperii înzorzonate. Toate acestea fac ca ochiul unui nordic să perceapă la prima vedere un haos monstruos și deconcertant, pe care abia mai târziu reușește să-l ordoneze treptat într-o panoramă de eleganță, grație și proporționalitate. De asemenea, peste tot există plante:

copaci se înșiruiesc de ambele părți ale drumurilor, iedera se revarsă în cascade din jardiniere, florile răsar din parcuri și peluze, și în fiecare curte interioară se ghicește vegetația luxuriantă. Efectul global este de rafinament și eleganță sofisticată : îmbinarea dintre risipa junglei și structurile disciplinate și geometrice ale orașului. Manneran este câteodată magnifică, subtilă, senzuală, languroasă, matură.

Amintirile din copilărie nu mă pregătiseră însă și pentru canicula. Un abur fierbinte învăluia străzile. Văzduhul era greu și umed. Aveam senzația că puteam pipăi căldura, că aș fi putut să o prind în palmă și s-o țin stâns, sau să o culeg din atmosferă ca pe picăturile de ploaie. Umezeala zădufului mă udase până la piele. Purtam o uniformă aspră și groasă de culoare cenușie, straiul obișnuit pentru o iarnă la bordul unei nave glineze de comerț, în vreme ce Manneranul era cufundat într-o primăvară înăbușitoare. Încă douăzeci de pași în umiditatea înăbușitoare și eram gata să-mi smulg veșmintele sufocante și s-o pornesc gol pe străzi.

Dintr-o carte de telefoane am aflat adresa lui Segvord Helalam, tatăl surorii cele jurate. Am luat un taxi și m-am repezit într-acolo. Helalam locuia în afara orașului, într-o suburbie răcoroasă și plină de verdeață, populată cu reședințe grandioase și grădini cu lacuri. Un zid înalt de cărămidă îi ferea casa de privirile trecătorilor. Am sunat la poartă, așteptând să fiu scanat. Șoferul taxiului aștepta și el, ca și când ar fi fost sigur că nu voi fi primit. O voce dinăuntru, fără îndoială a unui majordom, mă chestionă printr-un difuzor și i-am răspuns :

— Kinnall Darival de Salla, frate jurat al fiicei Înaltului Judecător Helalam, dorește să-i facă o vizită tatălui surorii sale.

— Lordul Kinnall este mort, mi se răspunse rece, iar tu nu ești decât un impostor.

Am sunat din nou :

— Privește aici și vezi lordul acela e mort sau nu ! am spus, ridicând în dreptul scannerului pașaportul meu regal, cel pe care-l ținusem ascuns atâta amar de vreme. Îl ai n fața ta pe Kinall Darival și nu-ți va fi bine dacă vei refuza să-l primești pentru a-l vedea pe Înaltul Judecător !

— Pașapoartele pot fi furate sau falsificate.

— Deschide poarta !

Nici un răspuns. Am sunat pentru a treia oară și de data aceasta majordomul nevăzut mă anunță că va chema poliția dacă nu plec imediat. Șoferul, care își parcase taxiul peste drum, tuși politicos. Nu mă așteptasem la așa ceva. Oare trebuia să mă întorc în oraș, să-mi găsesc un adăpost și să-i scriu de acolo lui Segvord Helalam ca să-i dau dovada că sunt încă în viață ?

Din fericire, am fost scutit de toate aceste bătăi de cap. În fața porții își făcu apariția o mașină neagră, somptuoasă, model folosit numai de aristrocrația de prim rang, din care coborî Segvord Helalam, Înalt Judecător al Portului Manneran. Se găsea pe atunci în culmile carierei sale și avea aerul grațios al unui rege. Deși mic de statură, era bine închegat, cu un cap frumos, chip radios și păr alb, impunător. Degaja putere și hotărâre. Ochii lui de un albastru intens erau în stare să arunce flăcări, iar nasul părea un cioc pleșuv, dar tot acest aer feroce era anulat de zâmbetul lui calm și îndatoritor. În tot Manneranul era recunoscut drept un om înțelept și tolerant.

Pe loc m-am repezit către el cu strigătul de „tată jurat". Întorcându-se pe călcâie, Helalam făcu ochii mari de uimire și doi tineri puternici, care fuseseră în aceeași mașină cu el, se postară între noi, ca și când m-ar fi luat drept un asasin.

— Gărzile dumneavoastră pot să stea liniștite, am grăit. Oare, chiar nu-l puteți recunoaște pe Kinnall din Salla ?

— Lordul Kinnall a murit anul trecut, răspunse repede Segvord.

— Ce veste tristă pentru însuși Kinnall, am zis.

M-am îndreptat cu totul, luându-mi un aer princiar, pentru prima dată de la exilul meu din Glain și am făcut semn celor care-l protejau pe Judecător, poruncindu-le atât de energic, încât ei îmi făcură loc, retrăgându-se în lateral. Segvord mă studie cu atenție. Ultima dată mă văzuse la ceremonia de încoronare a fratelui meu. Doi ani se scurseseră de-atunci și ultimele urme de gingășie copilărească mi se șterseseră cu totul din înfățișare. Anul în care doborâsem copaci se vedea în conturul mușchilor mei, iar iarna petrecută printre țărani îmi asprise chipul.

Săptămânile ca marinar mă făceau să arăt murdar și neîngrijit, cu părul în dezordine și barba încurcată. Privirea pătrunzătoare a lui Segvord dădu treptat la o parte aceste învelișuri, până când se convenise de identitatea mea. Apoi, dintr-odată, se repezi către mine, îmbrățișându-mă cu o fervoare care aproape mă făcu să-mi pierdu echilibrul. Îmi strigă numele și eu îl strigai pe al lui. Atunci poarta se deschise și el mă zori înăuntru. În fața ochilor mei se înălța reședința grandioasă de culoare crem, ținta tuturor rătăcirilor și zbuciumului meu.

22

Am fost condus într-o cameră primitoare, despre care mi s-a spus că urma să fie a mea, și două servitoare foarte tinere veniră la mine să mă descotorosească de veșmintele asudate de matelot. Mă conduseră apoi, chicotind pe înfundate, într-o baie imensă pardosită cu gresii, unde mă îmbăiară și mă parfumară, îmi aranjară părul și barba și mă lăsară să le ciupesc și să le tăvălesc puțin. Îmi aduseră haine din țesătură fină, așa cum nu mai purtasem din vremurile când eram încă la curte, albă și pură, unduitoare și răcoroasă. Îmi oferiseră și bijuterii : un set de trei inele, purtând o frântură din podeaua Capelei de Piatră, cum aveam să aflu mai târziu, precum și un pandantiv strălucitor, un cristal-arbore din Treish, prins de un șnur din piele. În cele din urmă, după câteva ore de ferchezuială, eram demn de întâlnirea cu Înaltul Judecător.

Segvord mă primi într-o încăpere pe care o numea cabinetul său, dar care de fapt era o sală măreață demnă de palatul unui septarh, unde ședea pe un tron ca și când ar fi fost încoronat rege. Îmi amintesc că aceste ifose m-au indispus puțin, căci Helalam nu numai că nu era de sânge regesc, ba chiar făcea parte din aristocrația mărunță a Manneranului și nu avusese nici o poziție înainte de numirea sa în funcția care îi deschisese drumul spre faimă și bogăție.

Am întrebat de-ndată despre sora mea jurată, Halum.

— E bine, mi-a răspuns, deși sufletul ei s-a întunecat de suferința provocată de presupusa ta moarte.

— Unde se află acum ?

— E în vacanță, în golful Sumar, pe o insulă unde familia noastră mai are o casă.

Un fior rece m-a străbătut.

— S-a măritat ?

— Spre regatul tuturor celor care o iubesc, nu.

— Dar există cineva în viața ei ?

— Nu, răspunse Segvord. Pare să prefere castitatea. Bineînțeles, este încă foarte tânără. Când se va întoarce, Kinnall, poate i-ai putea vorbi tu, ca s-o convingi că ar fi timpul să-și caute perechea, fiindcă acum are toate șansele să găsească un lord pe măsura ei, în vreme ce peste câțiva ani se vor ivi alte fecioare care îi vor face concurență.

— Cât de repede trebuie să se întoarcă ?

— Cât de curând, mă asigură el. Ce uluită va fi să te găsească aici !

L-am întrebat pe Segvord ce se auzise despre moartea mea. Mi-a răspuns că, în urmă cu doi ani, se zvonise că înnebunisem și rătăceam fără țintă, neajutorat și dezorientat, pe teritoriul Glinului. Îmi zâmbi spunând acestea, pentru a-mi arăta că știa prea bine de ce părăsisem Salla și că motivele mele nu aveau nimic comun cu nebunia.

— Pe urmă, continuă el, s-a spus că lordul Stirron trimisese agenți în Glin, ca să te găsească și să te aducă înapoi pentru tratament. În vremurile acelea, Halum tremura pentru viața și siguranța ta. În cele din urmă, vara trecură, unul dintre miniștrii fratelui tău a răspândit vestea că ai plecat în munții Huishtor, în mijlocul iernii, și te-ai pierdut în zăpezi, îngropat sub un viscol din care nimeni n-ar fi putut scăpa.

— Dar, firește, trupul lordului Kinnall nu a fost găsit în lunile calde ce au urmat, ci a fost lăsat să putrezească în munți, în loc să fie readus în Salla pentru o înmormântare așa cum se cuvine.

— Nu, nu s-a aflat nimic despre descoperirea trupului tău.

— Atunci se vede treaba, am cantinuat eu, că trupul lordului Kinnall Darival s-a trezit la viață primăvara și a pornit-o într-o rătăcire fantomatică pe drumul de sud, pentru ca în cele din urmă să se înfățișeze în pragul Înaltului Judecător al Portului Manneran.

Segvord râse din toată inima :

— Ce mai fantomă strașnică !

— Dar și epuizată.

— De fapt, ce ți s-a întâmplat în Glin ?

— Cineva s-a lovit de gheață, din multe puncte de vedere.

I-am povestit cum fusesem respins de rudele mamei, despre șederea mea în munți și tot restul. După ce mă ascultă, Segvord dori să știe care erau planurile mele pentru șederea în Manneran. I-am răspuns că nu intenționam decât să-mi găsesc o slujbă onorabilă, să fac carieră, să mă însor și să mă stabilesc aici pentru totdeauna, căci Salla îmi era pe veci închisă, iar Glinul nu mă atrăgea deloc. Segvord încuviință din cap cu gravitate. Exista, îmi spuse, un post liber de funcționar la birourile judecătoriei. Bani erau destul de puțini și prestigiul aproape inexistent, și ar fi fost absurd să ceri unui prinț din spița regală a Sallei să accepte o asemenea ofertă ; era totuși o muncă cinstită, cu perspective de avansare și putea să-mi fie de ajutor pentru stabilirea aici, cel puțin până în momentul când adaptarea mea la societatea mannerană va fi completă. Cum eu însumi mă gândisem deja la ceva similar, m-am grăbit să răspund că aș intra bucuros în serviciul său fără nici un fel de pretenții legate de originea mea, pentru că toate acestea rămăseseră de acum în urmă, erau încheiate pentru totdeauna și nu mai țineau decât de domeniul iluziei.

— Ceea ce va face cineva aici, am grăit solemn, va fi numai datorită meritelor sale, iar nu grație rangului și puterii.

Chiar și așa cuvintele mele nu erau decât pradă, căci, în loc să-mi găsesc un post folosindu-mă de titlul deținut prin naștere, aveam să trăiesc de pe urma faptului că eram fratele jurat al fiicei Înaltului Judecător al Portului, o înrudire prin legământ pe care o obținusem numai și numai pentru că mă născusem în casa unui septarh. Până acum nimic nu-mi vădea în nici-un fel meritele.

23

Hăitașii se apropie tot mai mult. Ieri, pe când făceam o lungă plimbare, am găsit, mult spre sud, urma proaspătă a unei mașini, adânc întipărită în coasta uscată și fragilă de nisip roșu. Iar în această dimineață, în vreme ce rătăceam prin locurile unde se adună vulturii cornuți — împins acolo de cine știe ce impuls sinucigaș — mi-a fost dat să aud un huruit în văzduh. Ridicând privirea, am zărit un avion militar din dotarea Sallei care patrula pe deasupra. Vehiculele aeriene nu se întâlnesc la tot pasul pe aici. Avionul se învârti, se răsuci, asemenea zborului unui vultur, dar eu m-am ghemuit sub un bolovan măcinat de eroziune și am trecut, cred eu, neobservat.

Sau poate mă înșel în legătură cu aceste incursiuni ; poate că mașina aparținea unui grup de vânători, aflați în trecere prin zonă, iar avionul militar executa un simplu zbor de antrenament. Deși, nu prea îmi vine a crede. Dacă pe-aici există vânători atunci eu sunt cel pe care-l vânează. Plasa se va strânge în curând în jurul meu. Trebuie să scriu mai iute și să fiu mai concis. N-am spus încă multe lucruri pe care trebuie să le destăinuiesc și mi-e teamă că voi fi împiedicat să-mi încheie mărturia. Stirron, mai lasă-mi câteva săptămâni !

24

Înaltul Judecător al Portului este una dintre cele mai de seamă notabilități ale Manneranului. El decide în tot ceea ce privește comerțul capitalei. Dacă se ivesc dispute între negustori, acestea sunt soluționate la curtea de justiție pe care o prezidează și, printr-un tratat special, Segvord Helalam are o autoritate care se extinde asupra tuturor naționalităților, astfel încât, odată ajuns în fața acestei curți, oricine — fie acela căpitan pe un vas din Glin sau Krell, din Salla sau din provinciile

vestice — este obligat să se supună verdictelor pronunțate de Curte fără drept de apel în tribunele din țara sa de baștină.

Încă din vechime acestea au fost atributele funcției de Înalt Judecător, totuși dacă n-ar fi fost decât un simplu arbitru al neînțelegerilor comerciale, nimic din grandoarea ce-l înconjoară astăzi nu l-ar fi putut încununa. Secole de-a rândul, alte și alte responsabilități s-au adunat pentru a fi puse în seama sa. El este singurul care decide asupra traficului de nave din port, oferind permisul de comerț diverselor vase : atâtea nave din Glin anul acesta, atâtea din Salla sau Treish... Prosperitatea a douăsprezece provincii se găsește în mâinile sale. Ca atare, Înaltul Judecător este curat de septarhi, încărcat cu onoruri și daruri, îngropat sub dovezi de apreciere și generozitate ; toate acestea, în speranța că anul următor va atribui o autorizație de comerț în plus. Așadar, el este un adevărat filtru economic al Veladei Borthan, un robinet care deschide sau închide după propriul său plac accesul vaselor și decide soarta comerțului. Criteriile sale nu sunt însă bunul plac sau toana, ci aprecierile privind circuitul și evoluția bogățiilor pe întregul continent, ceea ce face ca importanța lui în societatea noastră să nu poată fi depășită de nimic altceva.

Succesiunea în funcție nu este una ereditară, însă numirea Înaltului Judecător se face pe viață, iar înlăturarea lui ar necesita proceduri de acuzare complicate și aproape impracticabile. Așa se face că un înalt Judecător plin de viață și autoritar poate deveni în Manneran mai puternic decât septarhul însuși. Oricum, septarhia Mannerանului se află într-o stare de decădere ; două dintre locuri nu s-au mai ocupat de peste o sută de ani, în vreme ce ocupanții celorlalte cinci au cedat atât de mult din autoritatea lor funcționarilor statului, încât acum nu mai dețin decât poziții pur formale. Singur, primul septarh mai posedă câteva din atributele maiestății, însă e constrâns să se consulte cu Înaltul Judecător al Portului în toate problemele legate de economia țării, iar acesta s-a insinuat atât de adânc și ireversibil în structurile de guvernământ, încât este foarte greu să distingi cu adevărat cine e conducătorul provinciei și cine funcționarul de stat.

În cea de-a treia zi pe care o petreceam în Manneran, Segvord mă conduse la Curtea de Justiție pentru a semna contractul slujbei mele. Eu, cel crescut în palatul unui septarch, am rămas uluit de măreția Tribunalului. Nu opulența m-a surprins — căci nici nu putea fi vorba de așa ceva — ci dimensiunile impresionante. În fața mea se întindea o clădire din cărămidă galbenă, cu patru nivele, masivă și imensă, care părea să aibă exact lungimea digului portuar, așa cum era situată, la două cvartale distanță de chei. Înăuntrul ei adăpostea o armată de funcționari care trudeau neîntrerupt la niște birouri amărâte, înghesuite în încăperi cu tavanul înalt. Se agitau hârtii, se ștampilau chitanțe și sufletul mi s-a chircit la gândul că așa aveam să-mi petrec și eu zilele de-acum înainte.

Segvord mă purtă într-un marș nesfârșit de-a lungul coridoarelor întregii clădiri, primind omagiile lucrătorilor pe măsură ce traversa birourile umede și întunecate. Ici-colo se oprea să salute pe câte cineva, să arunce o privire fugară asupra unui raport încă neîncheiat, ori să studieze un panou mare pe care se însemnau toate mișcările și manevrele vaselor aflate la maximum trei zile distanță de Manneran.

În cele din urmă, am intrat într-o suită elegantă de încăperi amplasate departe de frecușul și alergătura pe care le văzusem până atunci. Aici își avea sediul însuși Înaltul Judecător. Îmi arătă apoi o cameră răcoroasă și spendid mobilată, aflată în imediata apropiere a cabinetului său și-mi spuse că acela urma să fie locul meu de muncă.

Contractul pe care l-am semnat semăna cu cel al unui decantor : juram să nu dezvălui nimic din ceea ce aflam prin exercitarea funcției mele, în caz contrar fiind pasibil de pedepse îngrozitoare. Tribunalul Portuar îmi garanta slujba pe viață, creșterea regulată a salariului și alte privilegii pe care de obicei prinții nu le prea iau în seamă.

Curând mi-a fost dat să pricep că n-aveam să fiu un funcționar umil și veșnic pătat de cerneală. Așa cum mă prevenise Segvord, salariul era mic și rangul meu în ierarhia birocratică aproape inexistent, în schimb îmi reveneau responsabilități însemnate. De fapt, eram secretarul său particular. Toate rapoartele confidențiale, reda-

tate numai pentru Înaltul Judecător; treceau mai întâi prin mâinile mele. Sarcina mea era de a înlătura pe cele ce nu prezentau o reală importanță și de a pregăti rezumate pentru restul. Doar cele extrem de importante nu aveau să fie condensate, ci supuse în întregime atenției Înaltului Judecător. Dacă acesta reprezenta filtrul economic al Veladei Borthan, eu unul aveam să fiu filtrul filtrului, pentru că Segvord Helalam citea numai ceea ce doream eu să citească și hotăra pe baza materialului pe care i-l furnizam eu. De-ndată ce acest aspect mi se revelă, mi-am dat seama că Segvord mă așezase pe drumul care ducea la putere în Manneran.

25

Așteptam nerăbdător revenirea lui Halum de pe insula din Golful Sumar. Timp de doi ani de zile nu avusesem nici frate și nici soră juraţi și decantorii nu putuseră să-i înlocuiască. Îmi doream cu disperare să stau de vorbă noaptea târziu cu Noim sau Halum, așa, ca în vremurile bune, și să-mi deschid sufletul către ei, cum și ei îl deschideau față de mine. Bănuiam că Noim se afla undeva în Salla, deși nu știam unde anume, iar Halum, cu toate că mi se spusese că trebuia să se întoarcă cât de curând, nu apăru deloc în prima mea săptămână petrecută în Manneran și nici în cea de-a doua.

În cea de-a treia săptămână s-a întâmplat să plec de la slujbă ceva mai devreme decât de obicei, simțindu-mă rău din cauza umidității și a tensiunilor legate de noul meu rol, și am fost condus înapoi la reședința lui Segvord. În clipa când am intrat în curtea interioară, îndreptându-mă spre camera mea, am zărit la celălalt capăt al grădinei, o tânără înaltă și zveltă, rupând o floare aurie, ca să și-o pună în părul negru și lucios. Nu-i puteam zări fața, însă silueta și gesturile nu-mi lăsau nici o îndoială, astfel încât am strigat fericit : „Halum !« și am pornit în goană spre ea. Tânăra se întoarse către mine încruntată, oprindu-mi avântul. Sprâncenele îi erau arcuite dezaprobator și buzele strâns lipite. Mă privea rece și distantă Ce putea însemna primirea aceea de gheață ? Fața era cea a lui Halum, cu ochi negri, nas subțire, frumos desenat și mândru, bărbie fermă și pomeți obraznici, și cu toate acestea chipul îmi părea străin. Era, oare, posibil ca sora mea jurată să se fi schimbat chiar așa de mult în doi ani ? Diferențele esențiale dintre Halum, așa cum mi-o aminteam eu, și femeia din fața mea erau subtile. Nuanțe ale expresiei, o arcuire a sprâncenelor, un freamăt al nărilor, mișcări imperceptibile ale gurii, de parcă întregul ei suflet se schimbase. Mai existau și câteva deosebiri minore de trăsături, le-am observat abia când m-am apropiat mai mult, dar acestea puteau fi puse pe seama trecerii timpului sau a memoriei mele imperfecte. Inima mi se zbătea într-un ritm nebunesc, degetele îmi tremurau și un val straniu de căldură provocată de derută îmi încingea umerii și spatele. Aș fi dorit să mă îndrept către fată și s-o îmbrățișez, dar dintr-o dată m-am temut de schimbările petrecute în ea.

— Halum ? am grăit nesigur, cu o voce aspră și răgușită, simțindu-mi gâtlejul uscat.

— Încă nu a sosit.

Vocea era asemenea unei ninsori, mai profundă decât a lui Halum, mai sonoră și mai rece.

Am înmărmurit. Semăna atât de tare cu Halum încât îi putea fi soră geamănă ! Știam că Halum nu avea decât o soră, la vremea aceea încă o copilă, căruia încă nu i se itiseră sânii. Nu se putea ca Halum să-mi fi ascuns permanent existența unei surori gemene sau a uneia puțin mai în vârstă decât ea. Totuși, asemănarea rămânea extraordinară și tulburătoare. Citisem undeva că pe vechiul Pământ existau ființe artificiale create în mod chimic care puteau păcăli până și o mamă, sau un amant, într-atât erau de asemănătoare cu persoana reală ; în acele clipe aș fi acceptat cu ușurință această ipoteză, posibilitatea ca acea tehnologie să fi ajuns până la noi, traversând secolele, și mărimile spațiului astfel încât această falsă Halum să devină o imagine diabolic de bine reprodusă a surorii mele jurate.

— Iartă această greșeală prostească, am rostit. Cineva te-a confundat cu Halum.

— Se întâmplă adesea.

— Îi ești rudă în vreun fel ?

— Fiică a fratelui Înaltului Judecător Segvord este cea din fața ta.

Mi se prezentă cu numele de Loimel Helalam. Halum nu-mi vorbise niciodată despre această verișoară, ori, dacă-mi pomenise cândva, eu nu-mi aminteam. Cât de straniu mi se părea faptul că-mi ascunsese existența acestei a doua Halum ! I-am spus numele meu și Loimel mă recunoscu drept fratele jurat al lui Halum, despre care era evident că auzise multe. Vocea i se mai înmuie puțin și ceva din răceala care o caracteriza se topi.

Cât despre mine, îmi trecuse deja șocul provocat de descoperirea că presupusa Halum era, de fapt, altcineva și începusem să mă simt încălzit. Loimel era frumoasă și provocatoare și, spre deosebire de Halum, accesibilă. Privind-o cu un singur ochi puteam pretinde că era Halum cu adevărat și chiar am reușit să mă păcălesc pe mine însumi spunându-mi că-mi vorbea sora mea jurată.

Împreună am pornit să ne plimbăm prin curte, conservând. Am aflat că Halum urma să se întoarcă diseară, iar Loimel se afla acolo pentru a-i pregăti o primire călduroasă. Am mai aflat și câte ceva despre Loimel, pentru că, în stilul nerușinat al multor mannerani, ea își proteja intimitatea cu mai puțină severitate decât un nordic. Îmi destăinui vârsta ei — avea cu un an mai mult decât Halum și, deci, decât mine. Îmi spuse că nu era măritată și că rupsese de curând o logodnă fără speranțe cu un print de familie nobilă și veche, un aristocrat manneran din nefericire. Asemănarea ei cu Halum îmi explică ea se datora faptului că mamele lor fuseseră verișoare, iar că tații lor erau frați. Apoi, cinci minute mai târziu, pe când ne plimbam deja braț la braț, insinuă în chip scandalos că, de fapt, Înaltul Judecător dăduse buzna în patul nupțial al fratelui său mai vârstnic cu mult timp în urmă, așa că era sora vitregă a lui Halum, nu verișoara. Multe altele îmi mai spuse Loimel.

Nu mă puteam gândi decât la Halum, Halum, Halum și iar Halum. Această Loimel exista pentru mine doar ca reflexie a surorii mele jurate. La o oră după întâlnirea noastră din curte, Loimel și cu mine ne aflam în dormitorul meu, iar când veșmintele îi căzură de pe trup mi-am spus că pielea lui Halum trebuia să fie la fel de crem,

că sânii lui Halum se asemănau foarte mult cu aceia, că Halum avea, cu siguranță, coapse tot atât de netede, că sfârcurile ei s-ar transforma de asemenea în veritabile turnulețe în clipa când degetele unui bărbat le ating vârfurile. Apoi m-am întins gol alături pe Loimel și cu multe mângâieri iscusite am pregătit-o pentru momentul pătrunderii. Curând, ea ajunse să respire sacadat și să gâfâie, rotindu-și șoldurile și atunci am acoperit-o cu trupul meu. Însă, cu doar o clipă mai înainte de a o poseda în minte mi se ivi un gând rece : „E interzis să te culci cu sora-ți jurată“ și atunci mădularul mi s-a înmuiat asemeni unui capăt de sfoară. Șovăiala mea n-a durat decât o secundă, pentru că, privind chipul celei de sub mine, mi-am spus cu bruschețe că era Loimel și nu Halum cea care mă aștepta s-o străpung. Bărbăția mi s-a revigorat pe dată și trupurile noastre se contopiră.

Mă aștepta însă o altă umilire. În clipa în care o pătrundeam pe Liomel, mintea mea trădătoare mi-a spus : „Sfâșii carnea lui Halum“, iar trupul meu a răspuns cu o explozie instantanee a tuturor pasiunilor strânse în mine. Cât de subtil și de complicat ne sunt condiționate vintrele de propriile noastre creiere și cât de greu și înșelător este să îmbrățișezi o femeie, pretinzând că este o alta ! M-am lăsat greu peste Loimel, rușinat și dezgustat, ascunzându-mi fața în perne. Dar ea, cuprinsă de dorințe de neamânat, continuă să se zvârcolească sub mine până când mi-am regăsit vigoarea și de data aceasta am purtat-o spre extazul pe care îl căutase.

În seara aceea, sora mea prin legământ se întoarse din vacanța în Golful Sumar și izbucni în plâns de fericire când mă văzu viu și nevătămat în Manneran. Când se așeză alături de Loimel, mă surprinse și mai mult îngemănarea lor aproape perfectă : talia lui Halum era mai suplă, Loimel avea sânii mai plini, dar asemenea diferențe există și între surorile adevărate, ori în ceea ce privea trupul, Halum și Loimel păreau croite după același model. Cu toate acestea, m-a izbit o diferență profundă și subtilă, vizibilă mai ales în ochii lor, pentru că ochii, așa cum spune poetul, sunt fereastra către lumina sufletului. Halum emana tandrețe, blândețe și bunătate, asemenea primelor raze mângâietoare de soare ce se ridică prin pâcla unei dimineți de vară. Strălucirea ochilor lui Loi-

mel era mai rece și mai aspră, amintind de o după-amiază posomorâtă de iarnă.

În vreme ce-mi plimbam privirea de la o față la alta, am încropit la repezeală o formulă bazată pe judecată intuitivă : **Halum este toată numai iubire, Loimel este numai sine.** Însă chiar în clipa când prindea formă, verdictul a fost respins. Nu o cunoșteam pe Loimel. Până în acea clipă nu descoperisem la ea decât sinceritatea, deschiderea și dărnicia. Nu aveam nici un drept să o judec și să o etichetez în acest fel.

Cei doi ani care trecuseră nu o îmbătrâniseră de fel pe Halum, ci îi conferiseră o anumită șlefuire, căci acum ajunsese la deplina strălucire a frumuseții sale. Era foarte bronzată și, îmbrăcată în capă scurtă și albă, părea a fi propria-i statuie de aramă. Unghiurile feței erau acum mai ascuțite decât înainte și acest lucru îi conferea un aspect delicat, parcă amestecat cu un fel de farmec băiețesc. Mișcările ei aveau o grație ca de plutire.

Casa era plină de străini pentru petrecerea dată în cinstea întoarcerii ei, astfel că, imediat după prima noastră îmbrățișare, Halum fu luată de vârtej și purtată departe de mine. Am rămas singur cu Loimel.

Cu toate acestea, către sfârșitul seratei am invocat drepturile unui frate jurat pentru a putea s-o răpesc pe Halum și să o duc în camera mea, spunând :

— Avem doi ani întregi de povestit unul altuia.

În mintea mea gândurile se amestecau și se rostogoleau haotic. Cum puteam să-i spun lui Halum tot ceea ce mi se întâmplase, cum să fac să aflu de la ea tot ce făcuse în cei doi ani cât fusesem despărțiți ? Cum să reușim tot acest schimb de informații în decursul primelor cuvinte pe care aveam să ni le adresăm ?

Nu vroiam să-mi ordonez într-un anumit fel gândurile sau relatarea. Ne așezarăm amândoi, privindu-ne în ochi, despărțiți de distanța cerută de etichetă. Halum ședea în divanul pe care, cu numai câteva ore înainte, mă împreunasem cu verișoara ei, încercând să mă amăgesc că o făceam cu Halum.

Un zâmbet încordat trecu de pe buzele unuia pe ale celuilalt :

— De unde se poate începe ? am grăit eu, în fine, iar Halum rosti exact aceleași cuvinte odată cu mine.

Coincidența ne-a făcut pe amândoi să pufuim în râs și a dizolvat ca prin minune tensiunea care se insinuase între noi.

Apoi, dintr-odată, mi-a fost dat să-mi aud propria voce care întreba, fără nici o introducere, dacă Halum credea că Loimel avea să mă accepte ca soțul ei.

26

Căsătoria mea cu Loimel a fost oficiată de Segvord Helalam în Capela de Piatră, în miezul verii, după luni întregi de ritualuri premergătoare și purificări. Ne-am supus acestor datini la cererea tatălui lui Loimel, un bărbat foarte cucernic. De dragul său, ne-am supus și unei serii lungi de confesiuni, și zile întregi am îngenunchiat și mi-am deșertat întregul suflet în fața unui anume Jidd, cel mai cunoscut și mai costisitor decantor din Manneran. Când această curățare a luat sfârșit, Loimel și cu mine am pornit în pelerinaj la cele două altaruri din Manneran și astfel salariul meu prăpădit a fost cheltuit în întregime pe lumânări și tamâie. Am îndeplinit până și străvechiul ceremonial al Dezvăluirii, în cadrul căruia am mers amândoi, în zori, pe o plajă izolată, însoțiți de Halum și Segvord, de ai căror ochi ne ascundea un paravan sofisticat, și ne-am dezgolit trupurile unul în fața celuilalt, astfel încât nici unul dintre noi să nu poată spune mai târziu că a purces pe drumul căsniciei ascunzând celuilalt propriile defecte.

Ritualul unirii noastre a fost un eveniment grandios, de la care n-au lipsit muzicanții și menestrelii. Chemat din Salla, fratele meu jurat, Noim, mi-a fost martor și garant, îndeplinind legarea prin inel.

Întâiul septarh de Manneran, un bătrân cu fața ca de ceară, a participat în persoană la nunta noastră, ca de altfel și mai toată nobilimea locală. Darurile primite erau de o valoare inestimabilă. Printre ele se găsea și un vas de aur încrustat cu nestemate stranii, meșterit pe cine știe ce altă lume și trimis nouă de către fratele meu, Stirron, dimpreună cu un mesaj cordial, în care își exprima re-

gretul că afaceri de stat îl împiedicau să părăsească Salla. De vreme ce eu însumi ignorasem cu totul nunta lui, nu era de mirare că și el proceda întocmai. M-a surprins însă tonul prietenos al scrisorii sale. Fără să facă nici o aluzie la circumstanțele în care dispărusem din Salla și mulțumind sorții că zvonurile privind moartea mea se dovediseră false, Stirron îmi dădea binecuvântarea lui și îmi cerea să fac, împreună cu mireasa, o vizită protocolară în capitală, de îndată ce acest lucru îmi stătea în putere. Se părea că aflase despre intenția de a mă stabili definitiv în Manneran, astfel încât n-aveam să fiu niciodată un rival la tronul pe care-l deținea. Își putea permite, așadar, să nutrească din nou sentimente calde pentru mine.

M-am întrebat adesea, și după atâta amar de ani încă mă mai întreb, de ce a acceptat Loimel să-mi fie soție. De abia refuzase un prinț din provincia ei pentru că era scăpătat și iată-mă pe mine, un prinț ca și celălalt, însă unul exilat și cu atât mai sărac. De ce tocmai eu ? Pentru iscusința de curtezan ? Nu putea fi vorba de așa ceva, fiindcă eram încă tânăr și greoi în exprimare. Pentru perspectivele de bogăție și putere ? La vremea aceea erau cu totul vagi. Pentru farmecul meu fizic, atunci ? Acesta nu-mi lipsea întru totul, însă Loimel era mult prea isteață ca să se mărite de dragul unor umeri lați și a unor mușchi proeminenți. În plus, încă de la prima noastră contopire îi arătasem cât de nepriceput sunt ca amant, iar în toate celelalte cuplări ale noastre numai rareori am reușit să mă întrec pe mine însumi.

În cele din urmă, am ajuns la concluzia că două ar fi fost motivele pentru care Loimel mă alesese pe mine. Întâi de toate, era singură și chinuită după ruptura cu cel care-i fusese promis ; căutând primul liman ce s-ar fi nimerit să i se ivească în cale, se oprise la mine, pentru că eram un bărbat puternic și atractiv, prin vinele căruia curgea sânge regesc. În al doilea rând, Loimel o invidia pe Halum din toate punctele de vedere și știa că, devenindu-mi soție, avea să fie stăpână pe unicul lucru pe care verișoara ei nu putea să-l aibă niciodată.

Propriul meu motiv pentru a mă căsători nu trebuie căutat prea departe. O iubeam pe Halum, iar Loimel era reflexia ei. De vreme ce Halum îmi era interzisă, m-am însurat cu Loimel. Astfel, având-o pe cea de-a doua, eram liber să-mi închipui că Halum îmi aparținea. Cu

Loimel în brațele mele, îmi puteam spune că o îmbrățișez pe Halum. Atunci când mă oferisem ca soț, nu simțeam pentru Loinel nici un fel de dragoste, ba chiar aveam motive să cred că nici măcar nu-mi va plăcea vreodată. Mă atrăgea doar pentru că reprezenta întruchiparea cea mai apropiată de idealul pe care mi-l doream în realitate.

Cel mai adesea căsătoriile care se bazează pe astfel de motivații nu sfârșesc prea bine. Căsnicia noastră se desfășoara destul de prost ; la început eram doi străini pentru ca mai apoi să ne înstrăinăm tot mai mult, pe măsură ce împărțeam același pat. În realitate, eu mă căsătorisem cu un produs al imaginației mele, nu cu o femeie.

Totuși, viața în cuplu trebuie să se desfășoare în lumea reală și palpabilă, ori în acea lume soția mea era Loimel.

27

Între timp căutam să mă achit de îndatoririle slujbei de la Tribunal. Pe biroul meu se adunau zilnic teancuri impresionante de rapoarte și memorii, iar eu încercam să decid care dintre ele trebuiau să-i fie prezentate Înaltului Judecător și care puteau fi ignorate. Firește, la început nu aveam nici un fel de criterii pe care să-mi bazez judecata. Segvord m-a ajutat, cum de altfel au făcut-o și câțiva dintre înalții dregători, care și-au dat seama că vor avea mai mult de câștigat asistându-mă decât încercând să-mi blocheze ascensiunea inevitabilă. M-am adaptat cu repeziciune acestei responsabilități, astfel încât, mai înainte ca vara să-și reverse arșița asupra Manneranului, acționam plin de încredere și siguranță, de parcă nici nu făcusem altceva în ultimii douăzeci de ani.

Majoritatea dosarelor supuse atenției Înaltului Judecător erau inepții. Am învățat repede să le detectez, printr-o simplă privire aruncată asupra textului. Uneori îmi ajungea și o singură pagină ca să mă convng. Stilul în care era redactat un raport spunea foarte multe ; am descoperit că un om care nu-și poate scrie cu claritate, nu merită atenție. Stilul este omul

însuși. Dacă frazele sunt greoaie și încâlcite, există toate șansele ca, în mod similar, să fie și mintea autorului acelor fraze : greoaie și limitată. Și atunci de ce s-ar interesa Tribunalul Portuar de un asemenea caz ? O minte de rând, limitată, oferă percepții mărginite, lipsite de substanță.

De scris trebuia să scriu și eu, pentru a rezuma rapoartele de importanță medie, astfel că tot ceea ce am desprins în domeniul literar se datorează anilor petrecuți în slujba Înaltului Judecător. Stilul meu reflectă omul care sunt, pentru că pot spune că mă caracterizează perseverența, seriozitatea, galanteria gesturilor și o anumită înclinație pentru comunicare, mai pronunțată decât ar dori unii să recunoască. Toate aceste trăsături pot fi regăsite în proza pe care o scriu. Cu defectele sale inerente, este totuși o scriere de care sunt mândru : cu alte cuvinte, deși am unele lipsuri, sunt mulțumit de mine.

Nu trecu multă vreme și am înțeles că cel mai important om din Manneran nu era decât o marionetă ale cărei sfori se aflau în mâinile mele. Eu hotăram ce cazuri va soluționa Înaltul Judecător, eu selectam petițiile pentru favoruri și grațieri pe care avea să le citească și tot eu îi furnizam acele comentarii laconice, pe baza cărora își pronunța verdictele. Segvord nu-mi oferise întâmplător frâiele acestei puteri. Cineva trebuia să execute toată această muncă pe care acum o făceam eu ; înaintea sosirii mele în Manneran, îndatoririle pe care le-am descris erau îndeplinite de un comitet alcătuit din trei funcționari, toți trei nutrind ambiția de a deține într-o bună zi titlul Judecătorului Segvord. Temându-se de ei, Segvord se îngrijise să-i promoveze în poziții de o mai mare prestanță, dar cu responsabilități mult reduse. Apoi, mă strecură pe mine în locul lor. Unicul fiu al lui Segvord murise încă din copilărie, așa că întreaga atenție și grijă părintească se revărsară asupra mea. Din dragostea pentru Halum, hotărâse să facă dintr-un prinț sallan exilat, o personalitate proeminentă a Manneranului

Toți ceilalți înțeleseseră cu mult înaintea mea ce poziție influentă și importantă urmam să dețin. Vlăstarele nobile sosite la nunta mea nu se aflau acolo din respect pentru familia lui Loimel, ci pentru a-mi câștiga favorurile. Cuvintele binevoitoare adresate de Stirron aveau rolul de a preveni ostilitatea cu care deciziile mele s-ar fi

putut îndrepta împotriva Sallei. Fără îndoială că vărul meu de sânge regal, Truis, septarh de Glin, se întreba stingherit dacă nu cumva știam că datorită lui provincia sa îmi închisese porțile în față. Cu ocazia nunții și el îmi trimisese un cadou minunat.

Avalanșa de daruri nu se opri însă după încheierea ceremoniei nupțiale. Primeam în mod constant tot felul de obiecte frumoase de la cei ale căror interese erau legate de Tribunalul Portuar. În Salla, astfel de cadouri poartă numele lor adevărat — **mită**, dar Segvord mă asigură că în Manneram acceptarea lor nu-mi va aduce nici un prejudiciu, atâta vreme cât nu le voi permite să-mi influențeze obiectivitatea. Abia acum îmi dădeam seama cum putea el să trăiască princiar din salariul modest de judecător. În realitate, de câte ori îmi îndeplineam îndatoririle oficiale, mă străduiam să uit de lucrurile primite și să cântăresc fecare caz în parte, după specificul său.

Așadar, iată-mă integrat în Manneran. Devenisem expert în secretele și dedesubturile Tribunalului Portuar, dobândisem fler în tranzacțiile maritime și mă achitam cu cinste de datoria față de Înaltul Judecător. Mă învârteam în anturaje de prinți, judecători și bogătași.

Am cumpărat o casă mică, dar somptuoasă în apropierea reședinței lui Segvord și am chemat neîntârziat meșteri constructori care să o extindă. Mă rugam, așa cum numai cei puternici pot face, în Capela de Piatră și-mi deșertam sufletul renumitului Jidd. Am fost cooptat într-o aleasă societate atletică unde aveam ocazia să-mi etalez îndemânarea la aruncarea suliței cu pene pe stadionul din Manneran. În primăvara care a urmat nunții mele, când am vizitat Salla, împreună cu mireasa mea, Stirron mă primi ca pe un veritabil septarh manneran, conducându-mă cu paradă prin toată capitala, în văzul unei mulțimi care aclama, și ospătându-mă regește la palat. Nu rosti nici un cuvânt despre fuga mea din Salla, însă îmi arătă o bunăvoință protocolară și distantă. Primul meu fiu, născut chiar în toamna aceluiași an, îi purtă numele.

Urmară alți doi fii, Noim și Kinnall, după care mi-au fost dăruite două fiice : Halum și Loimel. Băieții erau bine făcuți și puternici, în timp ce fiicele promiteau să dobândească frumusețea omonimelor lor. Îmi făcea mare plăcere să fiu capul familiei. Mă gândeam cu nerăbdare

la vremea când voi putea să-mi iau fiii la vânătoare prin șesurile pârjolite, sau să înfruntăm împreună curenții și vârtejurile Râului Woyn. Între timp însă mergeam de unul singur la vânătoare și, treptat, coarnele multor vulturi îmi împodobiră casa..

Așa cum am mărturisit deja, Loimel rămase pururi o străină pentru mine. În lumea noastră, nu te poți aștepta să pătrunzi în adâncurile sufletului unei soții la fel cum o faci cu sora jurată, dar în orice caz, cu toate canoanele rezervei și reținerii, între soț și soție se creează, totuși, o anumită comuniune. În afară de trup, n-am pătruns niciodată în vreo zonă care să-i aparțină lui Loimel. Căldura și sinceritatea pe care mi le arătase la prima noastră întâlnire, au dispărut curând lăsând în urmă o femeie la fel de străină ca oricare nevastă cu pântec sterp din Glin.

Odată, pe când făceam dragoste, cuprins de văpaie, am folosit față de ea cuvântul „eu", așa cum făceam uneori cu prostituatele și atunci m-a pălmuit și și-a răsucit șoldurile ca să mă azvârle dintre coapsele ei. Ne-am îndepărtat. Loimel avea viața ei, eu pe a mea. După un timp, nici unul n-a mai făcut vreun efort de a traversa golful ce se căscase între noi. Viața ei se împărțea între muzică, scăldat, plajă și rugăciune, în vreme ce eu îmi petreceam timpul vânând, participând la întreceri, educându-mi fiii și îndeplinindu-mi obligațiile funcției. Loimel își luă amanții, iar eu mi-am găsit amante. Căsnicia noastră aducea cu un îngheț profund. Nu ne certam aproape deloc, pentru că nu eram nici măcar atât de apropiați încât să o facem.

Noim și Halum se aflau însă permanent în preajma mea și mi-au fost întotdeauna sprijin și alinare.

La Tribunal, puterea și autoritatea îmi sporeau an de an. Nu am fost avansat din funcția de consilier al Înaltului Judecător și nici salariul nu mi-a fost mărit. Cu toate acestea, fiecare suflet din Manneran știa că, de fapt, eu eram acela care îndruma toate deciziile lui Segvord, așa că mă bucuram de un venit princiar provenit din „daruri". Treptat, Segvord se retrase, lăsând responsabilitățile sale pe seama mea. Petreceam săptămâni de-a rândul în refugiul pe care și-l construise pe o insulă din Golful Sumar, și în tot acest timp eu aveam autoritatea să emit și

să semnez documente în numele lui. În anul în care eu am împlinit douăzeci și patru de ani, iar el cincizeci, Segvord se retrase cu totul. De vreme ce nu eram născut în Manneran, nu-i puteam lua locul în calitate de Înalt Judecător, în schimb Segvord făcu astfel încât urmașul său să fie o nulitate plină de bunăvoință, un anume Noldo Kalimol, cu condiția ca acesta să nu se atingă de poziția mea.

Ai tot dreptul să-ți închipui, cititorule, că în Manneran n-am făcut decât să duc o viață de lux și putere, în pace și siguranță. Săptămânile se înșiruiau senine una după cealaltă și, cu toate că omului nu îi este dată fericirea perfectă, eu unul aveam prea puține motive de nemulțumire. Acceptam fără să clipesc eșecul căsniciei mele pentru că iubirea profundă dintre soți este un lucru mult prea rar în societatea noastră. Cât despre cealaltă suferință a mea, dragostea fără speranță pentru Halum, mi-o îngropasem adânc în suflet și ori de câte ori se ridica dureros la suprafață, îmi ușuram povara vizitându-l pe decantorul Jidd.

Poate că în acest mod mi-aș fi dus restul zilelor până la moarte, dacă în viața mea n-ar fi apărut pământeanul Schweiz.

28

Pământenii nu poposeau decât rareori pe Borthan. Înaintea lui Schweiz, eu nu mai văzusem decât alți doi : de mult, în vremurile când tata se găsea încă pe tronul de septarh. Primul dintre aceștia fusese un bărbat înalt, cu barbă roșcată, care vizitase Salla pe când eu aveam cinci ani. Era un pelerin ce rătăcea de pe o planetă pe alta pentru propria lui plăcere ; înainte să ajungă în Salla, traversase de unul singur șesurile pârlojite, mergând pe jos. Îmi amintesc și acum că-i cercetam concentrat trăsăturile feței, încercând să detectez semnele distinctive ale originii străine — un al treilea ochi, poate, sau coarne, gheare, tentacule.

Bineînțeles că n-avea nimic din toate astea, așa că eu puneam în mod serios la îndoială povestea că ar fi venit

de pe Pământ. Stirron, care beneficia de doi ani de școală suplimentari, îmi explicase după aceea că toate lumile din univers, inclusiv a noastră, fuseseră colonizate de către oameni de pe Terra și de aceea pământenii nu se deosebeau cu nimic de noi. Cu toate explicațiile lui, câțiva ani mai târziu, când la curte își făcuse apariția un al doilea pământean, eu continuam să caut gheare și tentacule. Acesta din urmă era un bărbat solid și volubil, cu piele ușor cafenie — un cercetător care colecționa formele sălbatice de viață de pe planeta noastră, ca să le expună în nu știu ce universitate dintr-un sector îndepărtat al galaxiei. Tata îl însoți în Șesurile Pârjolite pentru a răpune un vultur cornut. Am implorat să fiu luat și eu, dar pentru impertinența mea am fost biciuit.

Visam la Pământ. Am căutat în cărți și atlase și am găsit fotografia unei planete albastre cu multe continente și cu o lună acoperită de creste, care se învârtea în jurul ei. „De acolo ne tragem cu toții", m-am gândit. Acela a fost începutul a tot ce există". Am citit despre regatele și națiunile de pe bătrânul Pământ, despre războaie și distrugeri, despre monumente și tragedii, despre cucerirea spațiului și a planetelor. Într-o vreme, îmi închipuiam chiar, că eu însumi eram un pământean, născut acolo, pe acea străbună planetă de rătăcitori, și fusesem adus în fragedă pruncie pe Borthan, în schimbul adevăratului fiu al unui septarh. Îmi spuneam că atunci când voi fi mare, voi merge să vizitez Pământul și să rătăcesc prin orașele lui vechi de zeci de mii de ani, parcurgând în sens invers migrațiile care i-au dus pe stră-străbunii mei de pe Terra pe Borthan. Voiam să cumpăr o bucățică din planeta Pământ, un ciob de vas vechi, o așchie de stâncă, o monedă străveche sau orice altceva care ar fi putut constitui o legătură palpabilă cu lumea care se afla la originea rătăcirilor și călătoriilor omului.

Îmi doream cu disperare ca pe Borthan să poposească și un alt pământean, căruia să-i pot cerși pentru mine însumi o bucățică din Terra. N-a mai venit însă nici unul, iar eu am crescut și pe măsură ce înaintam în vârstă, obsesia mea legată de prima planetă a omenirii se estompa.

Apoi, mi-a ieșit în cale Schweiz.

Schweiz se ocupa cu negoțul, așa cum de altfel o făceau mulți pământeni. Atunci când l-am cunoscut eu, se afla deja de câțiva ani pe Borthan, ca reprezentant al

unei firme de comerț, situată într-un sistem solar nu departe de al nostru. Aducea bunuri de larg consum pentru care cerea blănuri și mirodenii la schimb. În răstimpul pe care îl petrecuse în Manneran, intrase într-un conflict cu un importator local în privința unui transport de blănuri de lupi-de-furtună, provenit de pe coasta de nord-est. Negustorul încercase să-i dea blănuri de proastă calitate, la un preț mai mare decât cel înscris în contract, astfel că pământeanul îl acționă în judecată și cazul ajunse la Tribunalul Portului. Faptul s-a petrecut în urmă cu aproximativ trei ani și la mai bine de trei ani după retragerea lui Segvord Helalam.

Datele aflate la dosar nu lăsau nici o îndoială asupra cazului și era limpede care avea să fie verdictul. Unul dintre judecătorii de rang inferior aprobă depoziția lui Schweiz și porunci ca importatorul să respecte întocmai contractul pe care-l semnase cu pământeanul păcălit. În mod normal, n-ar fi fost cazul să mă amestec în acest litigiu. Însă atunci când dosarul cazului a ajuns la Înaltul Judecător Kalimol pentru verificarea de rutină care preceda pronunțarea sentinței, mi-am aruncat o privire asupra lui și am văzut că reclamantul era un pământean.

Ispita m-a străpuns ca o lance. Fascinația mea pentru această rasă — iluzia acelor gheare, tentacule și colțuri, al celui de-al treilea ochi — puse încă o dată stăpânire pe mine. Trebuia neapărat să-i vorbesc. Ce speram că-mi va spune? Voiam răspuns la întrebările din copilărie? Voiam să-mi explice natura acelor forțe care-l împinseseră pe om să călătorească spre stele? Sau nu-mi doream decât să mă distrez, un moment de relaxare și diversitate într-o lume banală?

I-am cerut lui Schweiz să se prezinte la biroul meu.

Veni aproape în fugă, frenetic, plin de energie în hainele lui extravagante, începând cu stilul și terminând cu nuanțele. Zâmbea abia vizibil și avea o strălucire stranie în ochi. Își lovi puternic palma de a mea în semn de salut, își înfipse încheieturile degetelor în tăblia biroului, după care făcu doi pași înapoi și se porni să măsoare în lung și-n lat încăperea, cu pași mari.

— Să vă țină zeii sănătos și puternic, înălțimea voastră! strigă el.

Mi-am zis că purtarea lui ciudată, neliniștea de care părea cuprins, intensitatea privirii lui sălbatice nu erau

decât rodul fricii pe care i-o inspiram, fiindcă Schweiz ar fi avut toate motivele să se teamă, din moment ce fusese chemat în fața unui puternic și înalt funcționar ca să discute un caz pe care îl credea ca și câștigat. Mai târziu însă, am priceput că manierele lui nu erau altceva decât expresia propriului său temperament vulcanic și nu aveau de-a face cu vreo tensiune de moment.

Era un bărbat de statură medie, foarte bine clădit, fără urmă de grăsime. Avea pielea auriu-arămie, iar părul de culoarea mierii. Pletele îi atârnau drept peste umeri. Ochii lui erau strălucitori si înșelători, zâmbetul scurt și șiret, și din întreaga lui făptură se degaja avântul unui puștan, entuziasmul dinamic al unui adolescent care mă fermecă pe loc, chiar dacă mai târziu se dovedi foarte obositor. Cu toate acestea, nu era un băietan ; pe chip îi puteam distinge primele semne ale vârstei, iar părul, încă bogat, începuse să se rărească în creștet.

— Ia loc ! i-am spus deranjat de neastâmpărul lui.

Nu știam cum să încep această conversație. Cât de multe întrebări îi puteam pune înainte de a invoca Legământul și a-și pecetlui buzele ? Îmi va vorbi, oare, despre el și lumea lui ? Aveam eu dreptul să mă strecor în sufletul unui străin, într-un fel pe care nu l-aș fi îndrăznit cu un borthanan ? Rămânea de văzut. O curiozitate extraordinară îmi dădea ghes.

Din teancul de dosare l-am luat pe acela care conținea cazul lui, pentru că într-acolo i se îndrepta privirea mâhnită, și i l-am întins, spunând :

— Treburile cele mai importante au întâietate. Ți s-a dat câștig de cauză. Astăzi verdictul va fi pecetluit de însuși Kalimol, Înaltul Judecător, iar în răstimp de o perioadă lunară îți vei primi banii înapoi.

— Fericită veste, înălțimea voastră.

— Cu asta am încheiat chestiunile juridice.

— Atât de scurtă să fie, oare, întrevederea ? Nu cred că ar fi fost nevoie de vizita mea pentru o discuție care n-a durat decât o clipă, înălțime.

— Cineva recunoaște că ai fost chemat aici pentru a discuta chestiuni care nu țin de dosarul dumitale juridic, am spus.

— Poftiți, înălțime ?

Pământeanul avea un aer dezorientat și panicat.

— Să vorbim despre Pământ, am grăit. Să adăpăm

curiozitatea gratuită a unui birocrat plictisit de munca lui. E-n regulă ? Ești de acord să stai de vorbă, o vreme, chiar dacă ai fost ademenit aici sub pretextul afacerilor dumitale ? Știi, Schweiz, cineva a fost întotdeauna fascinat de Terra și de locuitorii ei, pământenii.

Ca să pot întinde o punte către el, căci Schweiz continua să fie încruntat și neîncrezător, i-am spus povestea celor doi pământeni care îl precedaseră și pe care, mintea mea de copil, îi zămislise atât de stranii în alcătuire. Se destinse și ascultă cu plăcere, iar mai înainte ca eu să termin, izbucni într-un hohot de râs :

— Gheare ! strigă amuzat. Tentacule !

Își trecu iute palmele peste față.

— Chiar credeați una ca asta, înălțimea voastră ? Credeați că pământenii sunt niște creaturi atât de bizare? Zeii, fie-mi martori, înălțime, tare-aș fi vrut să am ceva straniu în înfățișare, ceva care să vă amuze !

Tresăream de fiecare dată când Schweiz vorbea despre el însuși la persoana întâia. Obscenitățile pe care le presăra ici-colo în conversație destrămau starea pe care mă străduisem să o creez între noi. Deși mă străduiam să par indiferent, Schweiz pricepu într-o clipită gafa și, sărind ca ars, îmi spuse, vizibil încurcat :

— Cer o mie de scuze, luminăția voastră ! Unii mai uită din când în când regulile gramaticale, mai ales când cineva nu prea este obișnuit să...

— Nu e nici o ofensă, am spus iute.

— Trebuie să înțelegeți, înălțime, că obiceiurile înrădăcinate pier greu și, atunc când vă folosește limbajul, cineva mai poate aluneca pentru câteva clipe în vorbirea care îi este naturală, deși...

— Bineînțeles, Schweiz. Este o scăpare scuzabilă.

Tremura din tot trupul.

— Și pe urmă, am adăugat, făcându-i cu ochiul, eu sunt om în toată firea. Crezi că eu aș putea fi atât de lesne șocat ?

Folosisem aceste vulgarități în mod deliberat pentru a-l face să se simtă în largul lui. Tactica dădu roade — pământeanul se liniști și se relaxă. Incidentul îl făcu totuși să nu mai utilizeze limbajul vulgar ; de fapt, și-a dat chiar multă vreme silința să folosească formele gramaticale cele mai agreate de etichetă, până când aceste formalități încetară să mai aibă vreun sens între noi.

I-am cerut apoi să-mi povestească despre Pământ, leagănul tuturor civilizațiilor

— O planetă mică, îmi spuse Schweiz. Teribil de îndepărtată. Suprumată în propriile ei reziduri străvechi. Otrăvurile din peste două mii de ani de neglijență și suprapopulare îi pătează cerurile, apele și continentele. Un loc urât !

— Cu adevărat, e urât ?

— Au mai rămas, totuși, câteva colțișoare frumoase. Nu prea multe, oricum nimic atât de însemnat încât să merite pomenit. Ceva copaci ici-colo, puțină iarbă, un lac, o cascadă, o vale... Cea mai mare parte a planetei este o groapă de gunoi. Pământenii își doresc adesea să-i poată dezgropa pe strămoșii lor și să-i readucă la viață ca să-i sugrume cu mâinile lor ! Și asta pentru egoismul lor. Pentru dezinteresul total față de generațiile care aveau să le urmeze. Au umplut lumea întreagă și au epuizat toate resursele.

— De aceea și-au construit imperii în spațiul cosmic, ca să scape de mizeria de pe propria lor planetă ?

— Da, asta ar fi una dintre explicații, îmi răspunse Schweiz. Trăiau acolo atâtea miliarde de oameni ! Aceia dintre ei care au avut puterea să lase totul în urmă, s-au ridicat și au plecat. Dar n-a fost vorba doar de o evadare, înțelegeți ? Au plecat mânați de foamea de a vedea lucruri stranii, de dorul călătoriilor, din dorința de a putea s-o ia de la început. Voiau lumi noi, mai bune. Voiau o întreagă pleiadă de Terre în univers.

— Dar cei care nu au plecat ? l-am întrebat. Sunt și astăzi cu miliardele pe Pământ ?

Gândul mi-era la Velada Borthan și la cele patruzeci sau cincizeci de milioane pe care le adăpostea.

— A, nu ! Acum e o lume aproape pustie, o planetă-fantomă, cu orașe în ruină și autostrăzi dărăpănate. Puțini mai trăiesc acolo. De fapt, an de an, tot mai puțini se nasc pe Pământ.

— Tu te-ai născut acolo ?

— Da, pe continentul numit Europa, așa este. Cu toate acestea, cineva n-a mai văzut Terra de aproape treizeci de ani. Dè la vârsta de paisprezece ani.

— Nu pari atât de bătrân, am replicat.

— Cineva calculează în ani pământeni, explică Schweiz. După măsura voastră, cineva abia dacă împlinește treizeci de ani.

— Și acesta la fel, am zis. În plus, el și-a părăsit pământul natal înainte de a deveni bărbat.

Vorbeam foarte liber, cu mult mai liber decât s-ar fi cuvenit într-o atare situație, dar nu mă puteam stăpâni. Îl stârnisem pe Schweiz și acum simțeam dorința de a oferi ceva în schimb.

— A plecat din Salla pe când era încă adolescent, ca să-și caute norocul în Glin, apoi, după o vreme, găsind norocul în Manneran, acest om este, ca și tine, un rătăcitor.

— Atunci, între noi există o legătură.

Oare puteam să mă bizui pe o astfel de legătură ?

— De ce ai părăsit Pământul ? am întrebat.

— Pentru aceleași motive ca și toți ceilalți. Ca să trăiesc într-un loc unde aerul este curat și oamenii au șansa să răzbească. Singurii pământeni care își petrec întreaga viață acolo sunt cei care nu au încotro, care nu pot decât să rămână.

— Aceasta să fie planeta la care se închină întreaga galaxie ! am grăit uimit. Lumea populată de mituri ! Visul oricărui băietan ! Centrul universului să nu fie altceva decât o rană infectată, o pungă cu puroi ! ?

— Cum bine ați spus !

— Cu toate acestea, noi pe ea o slăvim.

— Da, sigur, slăviți-o ! strigă Schweiz.

Ochii îi străluceau puternic.

— Temelia umanității ! Vatra din care s-au născut toate speciile ! De ce să n-o slăviți, înălțimea voastră ? Închinați-vă începuturilor curajoase care au fost făcute acolo ! Plecați-vă în fața ambițiilor nemăsurate ce au țâșnit din noroiul acestei planete ! Dar nu uitați să vă cutremurați în fața greșelilor teribile ! Pământul celor vechi a comis greșeală după greșeală, s-a scufundat în propriile-i erori, astfel încât restul civilizațiilor nu vor mai trebui să treacă prin același foc și aceleași chinuri !

Izbucni într-un hohot răgușit.

— Pământul a pierit pentru a mântui de păcate pe voi, civilizațiile stelare. Ce zici de doctrina asta religioasă ? Am putea compune o întreagă liturghie în jurul ei. O abație a Mântuitorului Pământului.

Brusc se aplecă și-mi șopti :

— Sunteți un om credincios, luminăția voastră ?

Întrebarea era atât de personală, încât am fost o clipă descumpănit. Totuși, n-am încercat să parez, să ridic bariere.

— Firește, am răspuns.

— Mergeți la casa de rugăciune, le vorbiți decantorilor și așa mai departe... ?

Mă prinsese. Răspundeam fără să vreau.

— Da, merg. Te miră acest lucru ?

— Deloc. Toți locuitorii de pe Borthan par să fie adevărați credincioși. Ceea ce nu face decât să uimească pe cineva. Știți, excelență, cineva nu este deloc credincios. Încearcă și a încercat întotdeauna, s-a străduit îndelung să se convingă pe sine însuși că există ființe superioare care ne veghează destinele. Unori îi și reușește, înălțimea ta, uneori chiar crede în zei, ajunge la credință, totuși scepticismul îngheață orice urmă de comportament religios. Atunci, cineva își spune : „Nu, nu e posibil ! Așa ceva nu se poate ! Contrazice legile logicii și ale bunului simț ! Logica și bunul simț !"

— Dar cum îți poți duce zilele fără proximitatea unui principiu divin ?

— Marea majorțate a timpului, cineva se descurcă destul de bine. Marea majoritate, așadar.

— Și în rest ?

— Atunci cineva resimte șocul de a ști că e complet singur în univers. Gol, sub cerul liber, iar lumina stelară îi biciuie pielea, i-o arde, cu un foc rece și împrejur nu-i nimeni care să-l adăpostească, nimeni care să-i ofere un ascunziș, nimeni căruia să i se roage, înțelegeți ? Cerul e de gheață, pământul e de gheață și sufletul la rândul lui e de gheață — atunci, cine să le încălzească ? Nu-i nimeni care s-o facă ! Cineva se convinge că nu există nimeni care să-i ofere alinare. Cineva și-ar dori să albă un sistem religios, ar dori să se supună, să îngenuncheze și să se lase guvernat de principii metafizice, înțelegeți ? Să creadă în ceva, să simtă credința. Dar nu poate. Și atunci se instalează groaza. Izvorul secat al lacrimilor se umflă din nou. Nopțile nu mai aduc cu ele somnul.

Fața lui Schweiz era aprinsă și metamorfozată din cauza emoției. Oare omul acesta era în toate mințile ?

Se întinse peste biroul meu și-și încleștă mâna de a mea — un gest care mă împietri de uimire, dar nu mă făcu s-o retrag — și spuse cu voce răgușită :

— Credeți în zei, înălțimea voastră ?

— Firește.

— În adevăratul sens al cuvântului ? Credeți că există un zeu al călătorilor, unul al pescarilor, altul al fermierilor și un alt zeu care veghează asupra septarhilor, și...

— Există o forță, am replicat eu, care conferă formă și structură universului. Această forță se manifestă în diferite moduri și, ca să putem întinde punți peste hăul care se cască între noi și forța respectivă, numim fiecare dintre aceste forme de manifestare cu termenul de „zeu" și ne oferim sufletele uneia dintre ele, după cum ne dictează nevoile. Aceia dintre noi care nu sunt educați îi acceptă pe acești zei în mod literal ca fiind chipuri și personalități distincte. Alții își dau seama însă că zeii nu sunt decât metafore pentru aspectele pe care le îmbracă forța divină, și nu un conclav de spirite atotputernice ce își duc existența undeva deasupra capetelor noastre. Dar nu există suflet pe Velada Borhan care să nege existența acestei forțe în sine.

— Cineva este înfiorător de invidios pe această credință, îmi mărturisi Schweiz. Să fii crescut într-o cultură care are și coerență și structură, să fii atât de sigur de adevărurile ultime ale existenței, să te simți părticică din alcătuirea divină — cât de minunat trebuie să fie ! Să intri într-un sistem al credinței — chiar că ar merita să te străduiești să dai piept cu marile defecte ale acestei societăți, numai pentru a avea acces la astfel de sentimente !

— Defecte ? întrebai, trezindu-mă dintr-odată pe o poziție defensivă. Despre ce defecte este vorba ?

Schweiz își îngustă ochii și-și umezi buzele, cântărind, probabil, cât de jignit sau înfuriat aș putea fi de cele ce avea să-mi spună :

— „Defecte" este poate un cuvânt prea dur, veni răspunsul pământeanului. Se poate spune, în schimb, „limitele" acestei societăți, adică, ăăă, îngustimea vederilor ei. Cineva se referă în acest caz la nevoia de a-ți adăposti sufletul, de a-l ascunde de semenii tăi, o regulă atât de strictă în societatea voastră. Tabuurile care privesc referirea la propria persoană, opunându-se oricărei

discuții sincere și directe, oricărui impuls de a-ți deschide sufletul...

— Oare nu și-a deschis cineva sufletul către tine chiar astăzi și chiar în această încăpere ?

— Ah, replică Schweiz, dar v-ați adresat unui străin, unui om care nu face parte din cultura voastră, unei ființe pe care o bănuiați că ar avea gheare și tentacule ! Ați putea fi la fel de libertin și față de un cetățean din Manneran ?

— Nimeni altcineva din Manneran nu ar fi pus întrebările pe care le-ai pus tu.

— Poate că așa este. Cuiva îi lipsește educația localnicilor și obișnuința de a-și reprima ego-ul. Așadar, aceste întrebări despre filosofia conceptelor religioase sunt considerate o intruziune nedorită în intimitatea existenței personale, înălțimea voastră ? Vi se par o ofensă ?

— Cineva nu are obiecții în ceea ce privește discutarea unor astfel de lucruri, am răspuns, fără prea multă convingere.

— Dar este o conversație interzisă, nu-i așa ? Nu s-au folosit cuvinte necuviincioase, cu excepția acelui moment când i-au scăpat cuiva din neatenție, și cu toate acestea ne învârteam în jurul unor idei necuviincioase, stabilind astfel o relație necuviincioasă. V-ați coborât puțin zidul, nu-i așa ? Lucru pentru care cineva vă este recunoscător. Cineva se află aici de atâta amar de vreme, de ani întregi, și n-a avut până acum ocazia să vorbească liber cu nici un locuitor de pe Borthan ! Astăzi, însă, cineva a simțit că ați fi dornic să vă deschideți sufletul. A fost o experiență extraordinară, luminația voastră.

Pe față îi reveni acel zâmbet straniu. Începu să se plimbe agitat prin birou.

— Nu era în intenția cuiva să critice stilul de viață de aici, se scuză el. De fapt, cineva chiar dorea să laude anumite aspecte ale societății și în același timp să înțeleagă mai bine alte aspecte.

— Pe care dintre ele dorea să le laude și pe care să le înțeleagă ?

— Ar fi dorit să înțeleagă obiceiul vostru de a vă clădi ziduri de nepătruns în jurul propriei ființe. Să laude ușurința cu care acceptați prezența divină în univers. Cineva vă invidiază pentru aceasta. Așa cum vă spunea,

cineva a fost crescut în afara unui sistem religios și este incapabil să se lase cuprins de credință. Capul cuiva este mereu plin de întrebări sceptice și nelalocul lor. Prin formație, cuiva îi este imposibil să accepte ceea ce nu poate vedea sau pipăi, astfel încât trebuie să fie mereu **un unul singur,** așadar colindă în lung și-n lat galaxia pentru a descoperi drumul spre credință, încercând când o religie, când alta, dar îi este imposibil să găsească...

Aici Schweiz făcu o pauză. Se aprinsese la chip și asudase.

— Așa că, vedeți, înălțimea voastră, aveți ceva foarte prețios aici : capacitatea de a vă simți parte dintr-o putere mai vastă. Cineva își dorește să învețe acest lucru de la voi. Sigur, este o chestiune de condiționare culturală : Borthan crede în zei, în vreme ce Pământul i-a depășit de mult. Civilizația pe această planetă este încă tânără. Sunt necesari mii de ani ca instinctul religios să se erodeze.

— În plus, am grăit eu, planeta a fost colonizată de oameni cu puternice sentimente religioase, care au sosit aici tocmai pentru a le conserva. Ei s-au străduit din răsputeri să le inoculeze urmașilor lor.

— Adevărat ! Legământul vostru... Totuși, asta s-a întâmplat acum o mie cinci sute sau două mii de ani, nu-i așa ? Ar fi fost foarte posibil ca întreg sistemul să se năruie între timp, dar asta nu s-a petrecut. E chiar mai puternic ca niciodată. Devotamentul vostru, umilința, negarea de sine...

— Aceia care nu au putut accepta sau transmite idealurile primilor colonizatori, am subliniat eu, nu au mai fost îngăduiți în rândurile lor. Acest lucru a lăsat urme în structura civilizației noastre, întrucât cred că vei fi de acord că trăsături precum rebeliunea și ateismul pot fi extirpate din genele unele rase. Cei care au consimțit au rămas, cei care au respins credința au plecat mai departe.

— Vă referiți la acei exilați care au plecat pe Sumara Borthan ?

— Așadar, cunoști istoria ?

— Firește. Cineva se interesează de istoria planetei pe care se află la un moment dat. Într-adevăr, pe Sumara Borthan... Ați fost vreodată acolo, excelență ?

— Puțini dintre noi vizitează acel continent, am spus.

— V-ați gândit vreodată să călătoriți într-acolo ?

— Niciodată.

— Există, cu toate acestea, oameni care se duc, zise Schweiz, adresându-mi un surâs echivoc.

În clipa când mă pregăteam să-l întreb ce voia să spună, secretara își făcu apariția aducând un teanc de documente și pământeanul se ridică în pripă.

— Cineva nu dorește să risipească prea mult din prețiosul timp al înălțimii voastre. Poate că această conversație ar putea fi continuată la o altă oră.

— Cineva speră că va avea această plăcere, i-am răspuns.

29

După ce Schweiz ieși, am rămas o bună bucată de vreme cu spatele întors spre birou, cu ochii închiși, remomorând cuvânt cu cuvânt ceea ce ne spusesem unul altuia. Cât de ușor îi fusese să-mi străpungă garda ! Cât de iute începuse să discute despre probleme intime ! E drept, venea de pe altă lume și în prezența lui nu mă simțeam cu totul legat de interdicțiile cutumelor noastre. Cu toate acestea, reușise într-un timp extrem de scurt să se apropie periculos de mult. Încă zece minute și am fi ajuns la fel de apropiați precum doi frați jurați. Eram uluit și în același timp mâhnit de ușurința cu care renunțasem la atitudinea ce s-ar fi cuvenit, de rapiditatea cu care mă lăsasem condus înspre o asemenea intimitate cu el.

Oare să fi fost totul numai opera lui ? Eu fusesem cel care trimisese după pământean și tot eu pusesem primul întrebările intime. Eu însumi dădusem tonul. Din toate aceste semne, el îmi intuise o anumită instabilitate, pe care se grăbise s-o fructifice, manevrând conversația în jurul ei, astfel încât eu devenisem subiectul, și el anchetatorul. Iar eu mă complăcusem în această situație. Cu oarecari reticențe, totuși cu voia mea, mă deschisesem în fața lui. Fusesem atras de el, și el de mine. Schweiz,

ispititorul ! Schweiz, exploatatorul slăbiciunilor mele, cele îndelung ascunse, tăinuite până și de mine ! De unde putuse ști că eram pregătit să mă confesez ?

Graiul lui stridcnt și rpezit părea că răsună încă prin încăpere. Întrebări... Întrebări... Întrebări... Și apoi, dezgolirea ! **Credeți în zei ? Credeți în adevăratul sens al cuvântului ? De-aș putea simți credința ! Cât vă invidiez credința ! Totuși defectele societății voastre... Negarea sinelui... Ați putea fi la fel de libertin și față de un cetățean din Manneran ? Vorbiți-mi, înălțimea voastră ! Deschideți-vă înaintea mea ! Am fost singur, aici, atât de multă vreme...**

De unde să fi știut el, din moment ce eu însumi nu știam ?

Astfel s-a născut o prietenie stranie. L-am rugat apoi pe Schweiz să cineze cu mine acasă. Ne-am ospătat și am discutat ; a curs mult vin vinețiu de Salla și auriu de Manneran, iar atunci când băutura ne încălzise îndeajuns, am vorbit din nou despre religie, despre greutățile pe care le întâmpina Schweiz în încercarea de a găsi credința și despre convingerile mele că zeii există cu adevărat. Halum intră și rămase preț de o oră alături de noi, iar mai târziu remarcă puterea pe care o avea Schweiz de a dezlega unora limba.

— Păreai mai beat ca niciodată, Kinnall. Totuși n-ați băut decât trei sticle de vin, deci cred că altceva ți-a făcut ochii să-ți strălucească și cuvintele să-ți curgă așa de ușor pe buze.

Am râs și i-am spus că în prezența pământeanului simțeam un fel de nepăsare ce mă împiedica să respect tradițiile noastre.

La următoarea întâlnire, într-o tavernă din apropierea Tribunalului, Schweiz îmi spuse :

— O iubești pe sora ta jurată, nu-i așa ?

— Firește că cineva își iubește sora jurată

— Cineva voia să spună, o iubești **cu adevărat,** repetă cu o voce de cunoscător.

— Am tresărit, încordat.

— Oare cineva a fost chiar într-atât de ametit, noaptea trecută ? Ce ți-a spus despre ea ?

— Nimic, fu răspunsul. Ei îi spuneai totul, cu ochii tăi, cu zâmbetul. Nici un cuvânt n-a fost rostit.

— N-am putea să discutăm despre altceva ?

— Dacă așa dorește înălțimea voastră !

— Acesta este un subiect delicat și foarte dureros.

— Iertare, atunci, excelență. Cineva nu voia decât să-și confirme intuițiile.

— O asemenea iubire este interzisă printre noi.

— Ceea ce nu înseamnă că uneori ea nu există, așa-i? întrebă Schweiz și ciocni paharul de al meu.

În acea clipă, am luat decizia să nu-l mai întâlnesc niciodată pe pământean. Citea mult prea adânc în mine și vorbea prea deschis despre cele descifrate. Însă patru zile mai târziu, întâlnindu-l din întâmplare pe un ponton, l-am invitat pentru a doua oară să cineze cu mine. Loimel se arătă nemulțumită de această invitație și nici Halum nu ni se alătură, pretextând o întâlnire. La insistențele mele, mărturisi că Schweiz o stingherea. In schimb, Noim se găsea în Manneran, așa că ne ținu companie la masă. Toți trei am băut din belșug, iar conversația a fost formală și impersonală, până în clipa când, fără nici o schimbare sensibilă de intonație, ne-am trezit că-i povestim lui Schweiz despre fuga mea din Salla de teama geloziei lui Stirron. La rândul lui, pământeanul ne-a istorisit cum părăsise Terra.

În seara aceea, când Schweiz plecă spre casa lui. Noim îmi spuse cu o voce în care nu se citea nici pe departe o dezaprobare totală :

— Kinnall, omul acesta ascunde diavoli în suflet.

30

— Acest tabu instituit asupra dezvăluirii sufletului, mă întrebă Schweiz la o altă întâlnire, ar putea fi explicat cuiva, înălțime ?

— Te referi la interdicția de a folosi pronumele „eu" și „mie" ?

— Nu atât regula gramaticală, cât întregul model de gândire care o dictează și care face ca voi să negați existența unor asemenea entități definite prin cele două cuvinte. Porunca este că problemele intime sunt și vor rămâne întotdeauna nemărturisite, orice s-ar

întâmpla, cu excepția relațiilor jurate și a confesiunilor în fața unui decantor. Acest obicei de a ridica ziduri ce îngrădesc eul se reflectă până și în gramatica pe care o folosiți.

— Te referi, așadar, la Legământ ?

— Adevărat, despre Legământ vorbeam. încuviință Schweiz.

— Spuneai că ne cunoști istoria...

— Mare parte din ea, da...

— Știi atunci că strămoșii noștri erau oameni aspri, aparținând unor ținuturi nordice, obișnuiți cu asprimele vieții și neîncrezători în privința luxului și relaxării. Ei au venit pe Borthan pentru a evita ceea ce considerau decadența molipsitoare a lumii pe care se născuseră.

— Așa să fi fost ? Din câte știa cineva, niște exilați care fugeau de persecuțiile religioase.

— Se refugiau din calea delăsării și păcatului, am replicat. Sosind aici, pe Borthan, ei au întocmit un cod comportamental care să-i protejeze pe copiii copiilor lor de ispită și corupere.

— Legământul.

— Da, Legământul. Jurământul pe care l-au făcut unul altuia și pe care îl facem cu toții către semenii noștri în Ziua Numirii noastre. Atunci, jurăm să nu ne împovărăm niciodată semenul cu neliniștile personale, să fim tari în voință și oțeliți în spirit, astfel încât zeii să ne fie mereu favorabili. Suntem crescuți în spiritul extirpării acestui demon care este sinele.

— Demon ?

— Noi așa îl considerăm. Un demon al ispitei, care ne împinge să ne folosim de alții, în loc să ne bazăm pe propriile noastre forțe.

— Acolo unde nu există dragoste pentru sine, nu există nici prietenie și nici bucuria împărtășirii, spuse Schweiz

— Poate că așa este.

— In acest caz, nu există nici încredere.

— Responsabilitățile noastre sunt reglementate prin contracte, i-am explicat. Nu este nevoie să cunoști sufletul altuia pentru că peste toți domnește legea. Iar pe Velada Borthan nimeni nu pune la îndoială atotputernicia ei.

— Spuneai că extirpați sinele, reveni Schweiz. Se pare că mai curând îl glorificați.

— Cum așa ?

— Pentru că trăiți departe unul de altul, fiecare izolat în propriul său turn de fildeș. Sunteți mândri. Neplecați. Semeți. Nepăsători. Domnia eului și nicidecum negarea lui !

— Tu vezi lucrurile într-un mod bizar, i-am răspuns. Ne inversezi obiceiurile, le întorci pe dos și-ți închipui că grăiești înțelept.

— Întotdeauna a fost așa, încă de la începutul colonizării pe Velada Borthan ?

— Firește, am încuviințat. Excepție nu au făcut decât nemulțumiții despre care ai aflat și care s-au refugiat în continentul sudic. Cei care au rămas se supun cu toții Legământului. Iar obiceiurile noastre se înăspresc odată cu trecerea timpului : astfel, nu ne este permis să vorbim despre noi înșine la persoana întâia singular, pentru că ar însemna dezgolirea sufletului, însă în era medievală acest lucru era acceptat. Pe de altă parte, sunt și reguli care s-au îmblânzit. Au existat vremuri când ne era interzis să ne spunem numele străinilor și vorbeam doar dacă era absolut necesar. Acum, manifestăm mai multă încredere.

— Dar nu cine știe ce.

— Nu cine știe ce, am recunoscut eu.

— Și asta nu-ți stârnește durere ? Fiecare om să rămână un secret absolut pentru semenii lui ? Nu vă gândiți niciodată, în forul vostru interior, că trebuie să existe și un alt mod de viață, mai ferice, pentru oameni ?

— Ne supunem cu totul Legământului.

— Cu ușurință sau cu greu ?

— Cu ușurință, am răspuns. Durerea nu este atât de mare dacă ici în considerare faptul că avem frați jurați, iar relația cu ei face o excepție de la regula negării sinelui. Același lucru se întâmplă și cu decantorii.

— Cu toate acestea, altora nu vă este permis să vă confesați, nu puteți deșerta povara unui suflet chinuit, nu puteți căuta un sfat, nu aveți voie să vă exprimați dorințele și nevoile, nu puteți vorbi despre vise, imaginație ori dragoste. Aveți dreptul să vorbiți numai despre lucruri reci și impersonale.

Aici Schweiz se cutremură.

— Iertare, excelență, dar cineva consideră acest mod de viață mult prea aspru. Căutările sale s-au îndreptat întotdeauna către căldura sufletească, dragoste și legături umane, spre bucuria de a împărtăși, de a te deschide, ori lumea aceasta pare să proslăvească tocmai opusul acestor sentimente.

— Ai avut noroc până acum, l-am întrebat, în căutarea căldurii dragostei și înțelegerii umane ?

Pământeanul ridică din umeri :

— Nu întotdeauna a fost un drum lesnicios.

— Pentru noi nu există singurătate, fiindcă există frații și surorile jurați. Cu Halum, cu Noim sau cu alții asemenea lor, ce nevoie mai ai de o întreagă lume de străini ?

— Și ce se întâmplă când frații jurați nu se găsesc în preajma ta ? Dacă cineva rătăcește departe de ei, să zicem, în zăpezile din Glin ?

— Atunci acel cineva suferă iar spiritul său se întărește. Dar aceasta este o situație excepțională, Schweiz, se prea poate ca sistemul nostru să ne constrângă la izolare, totuși el ne garantează iubirea.

— Nu însă iubirea unui soț pentru soția sa. Nu iubirea tatălui pentru fiu.

— Poate că nu.

— Până și dragostea unui frate jurat este restrânsă, limitată. Tu însuți ai recunoscut că simți o atracție pentru Halum, care nu poate fi...

Replica mea i-a retezat scurt vorba :

— Discută despre altceva !

Obrajii mi-au devenit purpurii și pielea mi s-a încins dintr-o dată.

Schweiz încuviință din cap cu un zâmbet abia reținut:

— Iertare, excelență. Conversația noastră devenise puțin cam aprinsă. Cineva și-a pierdut controlul, dar n-a avut intenția de a jigni.

— Prea bine.

— Discuția devenise mult prea personală. Cineva se simte vinovat.

— N-ai avut intenția de a răni pe cineva, am spus, simțindu-mă vinovat de izbucnirea mea, conștient că-mi atinsese un punct sensibil și că reacția mea fusese exacerbată de mușcătura adevărului. Am turnat vin în pahare. O vreme am băut amândoi în tăcere.

Apoi, Schwez rosti :

— Este permis cuiva să facă o propunere, excelență ? Poate cineva să te invite să participi la un experiment care s-ar putea dovedi interesant și valoros pentru tine ?

— Dă-i drumul ! am zis, încruntat și fără să mă simt cu totul în apele mele.

— După cum știți, începu pământeanul, există cineva care s-a simțit multă vreme singur în univers și a căutat fără succes să înțeleagă relația dintre univers și ființa sa. Pentru voi, soluția se numește credința religioasă, însă cineva n-a reușit să descopere această cale a credinței din cauza nefericitei sale atracții către raționalism. Cuiva nu-i va fi posibil să descopere numai pe calea cuvintelor sentimentul **apartenenței**, sau doar pe calea rugăciunii și a ritualului. Acest lucru vă stă în putință voua și pentru aceasta sunteți invidiați. Cineva se simte ca prins în cursă, izolat, închis în turnul său de fildeș, condamnat la singurătate metafizică : un om singur cu sine însuși, îngrădit. Cuiva nu-i este deloc plăcută această stare lipsită de divin și nu dorește s-o păstreze. Voi, cei de pe Borthan, sunteți capabili să suportați genul acesta de izolare emoțională pe care v-o impuneți tocmai pentru că vi se oferă consolarea prin religia voastră. Aveți la dispoziție decantori și alte legături cu zeitățile pe care vi le conferă ritualul deșertării sufletului. Dar cel care vă vorbește în clipa de față nu se poate bucura de asemenea avantaje.

— Toate astea le-am mai discutat de nenumărate ori, am replicat. Spuneai ceva de o propunere, de un experiment.

— Răbdare, excelență. Este nevoie ca să explice cineva chestiunea pe de-a-ntregul, pas cu pas.

Schweiz arboră cel mai fermecător zâmbet și mă ațiti cu ochi în care luceau planuri vizionare. Mâinile lui vâsleau prin aer grăitor, ca și când ar fi descris o dramă invizibilă, în vreme ce-mi spunea :

— Probabil că luminăția voastră are știință că există anumite substanțe chimice — droguri, da chiar așa le spunem — care permit cuiva să se deschidă spre infinit, sau, cel puțin, să trăiască iluzia unei astfel de deschideri, obținând un moment scurt, dar ispititor de consonanță cu tărâmurile mistice ale imaginarului. Drogurile acestea sunt cunoscute de mii de ani și erau folosite încă de

pe vremea când pământenii nu-și părăsiseră planeta pentru a călători spre stele. Jucau un rol important în vechile ritualuri religioase. Alții se foloseau de ele ca de un substitut al religiei, ca de un mijloc secundar de regăsire a credinței. O poartă spre infinit pentru cei precum acesta, căruia orice altă cale îi este închisă.

— Asemenea droguri sunt interzise pe Velada Borthan, am zis.

— Firește, firește ! Aici ele nu reprezintă decât o modalitate de a ocoli ritualul religios. De ce ar mai fi nevoie să-ți pierzi timpul la un decantor dacă-ți poți extinde sufletul prin simpla înghițire a unei pastile ? Legea voastră se dovedește a fi foarte înțeleaptă în această privință. Legământul nu ar putea rezista dacă ați îngădui aici astfel de chimicale.

— Să revenim la propunerea ta, Schweiz, am rostit.

— Mai întâi, cineva trebuie să vă mărturisească folosirea acestor droguri, pe care nu le-a găsit întru totul mulțumitoare. Este adevărat că ele îți deschid infinitul. Este adevărat că îți creează comuniunea cu divinitatea. Dar acest lucru se petrece numai într-un interval foarte scurt, care durează cel mult câteva ore. Iar după aceea, cineva se simte la fel de singur ca și înainte. Este doar iluzia că-ți deschizi sufletul, nu o adevărată deschidere. În vreme ce această planetă produce drogul care conferă deschiderea reală.

— Ce spui ?

— În Sumara Borthan, continuă Schweiz, trăiesc cei care au fugit de autoritatea Legământului. Cuiva i s-a spus că ei sunt sălbatici, că umblă goi și se hrănesc cu rădăcini și semințe de plante. Învelișul de civilizație a pierit de pe ei și s-au întors la barbarism. Așa a aflat cineva de la un călător care a vizitat nu demult acel continent. A mai auzit că în Sumara Borthan se folosește un drog făcut dintr-o rădăcină ce are puterea de a deschide o minte către alta, astfel încât fiecare îi poate citi celuilalt cele mai ascunse gânduri. Așa ceva însă este întocmai opusul doctrinei Legământului. Oamenii aceia se cunosc între ei în cele mai mici amănunte datorită acestui drog pe care îl consumă.

— Cuiva i-au ajuns la ureche poveștile despre sălbăticia acelor ființe, am spus.

Schweiz își apropie fața de a mea :

— Cineva mărturisește că este foarte tentat de acest drog din Sumara. Cineva își pune toate speranțele că, dacă va reuși să pătrundă în mintea altcuiva, va descoperi acea comuniune a sufletului pe care o caută de atâta amar de vreme. Ar putea fi puntea spre infinitul care-l caută, către transformarea lui spirituală. Ce zici? În căutarea revelației, cineva a încercat multe substanțe. De ce n-ar încerca-o și pe aceasta ?

— Dacă există cu adevărat.

— Există, înălțimea voastră. Călătorul care s-a întors din Sumara Borthan a adus cu el o anumită cantitate din acel drog și i-a vândut puțin și curiosului pământean.

Spunând acestea, scoase la iveală dintr-un buzunar un plic mic și strălucitor pe care mi-l întinse. Conținea puțin praf alb, care ar fi putut foarte bine să fie zahăr.

— Iată-l ! îmi zise pământeanul.

Mă holbam la acel plic de parcă îmi pusese sub ochi un flacon cu otravă.

— Care e propunerea ? l-am somat din nou. Care este experimentul tău, Schweiz ?

— Să luăm împreună drogul venit de pe Sumara, răspunse.

31

Aș fi putut să-l plesnesc peste mâna în care ținea drogul și să ordon să fie arestat. I-aș fi putut porunci să plece din fața mea și să nu mai revină niciodată. Aș fi putut, cel puțin, să strig că era imposibil să ating vreodată acea substanță. Dar n-am făcut nimic din toate acestea. În schimb, am ales atitudinea indiferentă a intelectualului, arătând o curiozitate de convenință. Am rămas calm și am continuat să conversez cu el în șarade; astfel, l-am încurajat să mă tragă și mai adânc în nisipurile mișcătoare.

I-am răspuns :

— Crezi că cineva este atât de nerăbdător să încalce Legământul ?

— Cineva crede că ești un om cu o voință puternică și o minte cercetătoare care nu va rata această ocazie de a-și spori cunoștințele.

— În mod ilegal ?

— Toate revelațiile adevărate sunt mai întâi ilegale, în contextul în care se produc. La fel s-a întâmplat și cu religia Legământului ; oare n-au fost strămoșii voștri siliți să părăsească alte lumi din pricina credinței lor ?

— O atare analogie nu pare veridică. Aici nu e vorba de religie, ci de un drog periculos. Tu ceri cuiva să ignore educația de o viață și să ți se deschidă așa cum n-a făcut-o niciodată, nici măcar față de un frate jurat, sau față de un decantor.

— Da.

— Și îți închipui că cineva și-ar putea dori o astfel de experiență ?

— Cineva își închipuie că ai putea să ieși purificat și transformat din această experiență, dacă, bineînțeles, vei ajunge să ți-o asumi.

— Se prea poate ca acel cineva să rămână marcat pentru totdeauna.

— Îndoielnic... Cunoașterea nu vătămează niciodată sufletul. Nu face decât să curețe ceea ce-l îngrădește și sugrumă.

— Cât de șiret ești, Schweiz ! Ia aminte, totuși ! Cum crezi tu că ar putea cineva să-și împărtășească cele mai ascunse secrete către un străin, un locuitor al altei lumi ?

— Dar de ce nu ? E mai bine să o faci față de un străin decât față de un prieten. Preferabil să fie pământean, decât un compatriot. Astfel, nici nu ar exista motive de teamă : pământeanul nu va încerca niciodată să te judece cu măsura unui locuitor de pe Borthan. Nu ai avea de înfruntat nici un fel de critici, sau gesturi reprobatoare la adresa gândurilor pe care le nutrești. Oricum, pământeanul va părăsi peste un an-doi această planetă, îmbarcându-se într-o călătorie de sute de ani-lumină și atunci ce importanță va mai avea faptul că mintea ta și a lui au fost, cândva, una singură ?

— De ce ești așa de nerăbdător să realizezi această comuniune ?

— Se împlinesc opt perioade lunare de când drogul se află în buzunarul cuiva, și în tot acest timp el a căutat cu disperare pe omul cu care să împărtășească a-

ceastă experiență. La un moment dat, părea că toată căutarea va fi în van. Apoi, te-a întâlnit și a citit întreg potențialul pe care îl ascunzi — puterea ta, revolta care mocnește în tine...

— Cuiva i se pare că nu există nici un fel de revoltă, Schweiz. Cineva își acceptă în întregime lumea din care face parte.

— Este permis cuiva să aducă în discuție problema delicată a atitudini tale față de sora ta jurată ? Acesta pare un simptom de nemulțumire profundă față de restricțiile impuse de societatea voastră.

— Poate că da, poate că nu.

— Nu vei putea să știi cu siguranță decât după ce vei fi experimentat drogul din Sumatra. Vei avea atunci mai puține semne de întrebare și mai multe certitudini...

— Cum poți spune așa ceva, dacă tu însuți nu ai testat acest drog ?

— Așa i se pare cuiva.

— E imposibil, am spus.

— Nu e decât un experiment. O înțelegere secretă. Nu va ști nimeni, niciodată.

— Imposibil.

— Să fie din cauză că te temi să-ți împărtășești sufletul altcuiva ?

— Unii au fost crescuți în credința că o asemenea împărtășire este impură.

— Învățăturile pot greși, replică pământeanul. N-ai simțit niciodată tentația, ispita ? Nu ți s-a întâmplat niciodată să simți un asemenea fior de extaz în timpul unei confesiuni încât să-ți dorești aceeași experiență și cu o persoană iubită ?

Îmi atinsese din nou un punct vulnerabil.

— Uneori cineva a avut, într-adevăr, aceste sentimente, am recunoscut. Stând în fața unui decantor pocit, mi-aș fi dorit ca în locul lui să fie Noim, sau Halum și aș fi vrut ca procesul confesării să se producă în ambele sensuri...

— Asta înseamnă că-ți dorești deja acest drog, fără să-ți dai seama !

— Nu ! Nu !

— Poate că te stânjenește ideea de a te deschide în fața unui străin, și nu conceptul de a te confesa, sugeră Schweiz. Poate că ai prefera să iei drogul împreună cu

altcineva decât pământeanul... Cu fratele tău jurat, poate ? Sau cu sora ta jurată ?

Un timp am cântărit această posibilitate. Eu și Noim, așezați unul lângă celălalt, cu Noim care era un al doilea eu pentru mine și căruia i-aș fi putut pătrunde în zone ale minții care nu-mi fuseseră niciodată până atunci deschise, iar el, la rândul lui, putea cutreiera în voie gândurile mele. Sau cu Halum... oh !... cu Halum...

Ah, Schweiz, ispititorule !

După ce îmi lăsă un scurt răgaz de gândire, pământeanul grăi din nou :

— Te atrage ideea ? Atunci, poftim ! Cineva renunță la experiența cu drogul. Ia-l, folosește-l, împărtășește această experiență cu o ființă pe care o iubești.

Îmi apăsă plicul în palmă. Atingerea mă înspăimântă. I-am dat drumul pe masă de parcă m-ar fi ars.

— Dar acest lucru îți va răpi ție mult sperata împlinire prin credință, am reușit să îngaim.

— Nu contează. Cineva poate să mai facă rost de drog. Cineva va găsi, poate, un alt partener pentru experiment. Între timp însă înălțimea voastră va fi cunoscut extazul. Chiar și un pământean poate fi altruist. Ia-l, înălțimea ta ! Hai, ia-l !

L-am privit cu ochi întunecați :

— Nu cumva, Schweiz, te-ai prefăcut doar că ai vrea să înghiți drogul ? Nu cumva urmăreai să găsești un voluntar gata să-l experimenteze pe pielea lui, astfel încât să fii sigur că drogul nu prezintă riscuri pentru propria-ți persoană ?

— Ai înțeles greșit, excelență.

— Poate că nu. Poate că, de fapt, aici vroiai să ajungi încă de la bun început.

În acea clipă mă zăream pe mine însumi administrându-i drogul lui Noim și apoi, în vreme ce mă pregăteam să-mi iau porția, Noim cădea, zvârcolindu-se în chinuri groaznice sub ochii mei.

Am împins plicul înapoi către Schweiz.

— Nu. Oferta este refuzată. Generozitatea îți este apreciată, dar cineva nu vrea să experimenteze pe o ființă iubită.

Fața pământeanului se făcu roșie.

— Insinuarea nu are nici o bază reală, înălțimea voastră. Oferta de a renunța la partea de drog ce reve-

nea cuiva era făcută cu bunăcredință și-i răsturna cuiva multe planuri. Dar de vreme ce o respingi, să ne întoarcem la prima propunere. Să testăm noi doi drogul, în taină, pentru a-i experimenta posibilitățile. Hai să descoperim împreună care-i pot fi puterile și ce uși este în stare să deschidă pentru noi. Cineva este convins că din această aventură am avea multe de câștigat amândoi.

— Se vede clar ce ai avea tu de câștigat, am replicat. Dar care este motivul care m-ar împinge pe mine să...

— Să iei drogul ? chicoti Schweiz, apoi mă prinse definitiv în cârlig. Înălțimea ta, consimțind la acest experiment, te vei convinge că drogul nu este periculos, vei descoperi dozajul cel mai potrivit și vei pierde teama de a-ți deschide sufletul și mintea. Apoi, mai târziu, după ce o să mai obții o altă cantitate de drog, vei fi pregătit să-l folosești pentru un scop de la care acum te reții temerile. Vei putea să împarți drogul cu unica persoană pe care o iubești cu adevărat. Îl vei putea folosi ca să-ți deschizi mintea și inima către sora ta jurată, Halum, și pentru ca a să se deschidă către tine.

32

Există o poveste care li se spune copiilor la vârsta la care abia deprind dogma Legământului, o poveste despre vremurile când zeii încă mai umblau pe pământ sub înfățișări umane și primul om încă nu pusese piciorul pe Borthan. Zeii din acele timpuri nu-și cunoșteau natura divină, fiindcă printre ei nu se afla nici un singur muritor cu care să se poată compara, astfel încât își duceau viața ca ființe inocente, inconștiente de puterile pe care le aveau, trăind simplu. Ei sălășluiau în Manneran (de aici și pretențiile acestei regiuni la statutul de tărâm sfânt, din cauza legendei care spune că acolo a fost cândva casa zeilor) și se hrăneau cu fructe și cu frunze, și nu purtau veșminte decât în timpul iernilor blânde, când aruncau peste umeri fâșii de blană de pe spinările animalelor. Nimic din înfățișarea lor nu părea zeiesc.

Într-o bună zi, doi dintre acești zei s-au hotărât să plece în călătorie, ca să vadă lumea. Ideea îi venise mai întâi zeului al cărui nume secret este Kinnall, și care acum este zeul ocrotitor al călătoriilor. (Adică cel al cărui nume îl port și eu.) Zeul Kinnall o invită pe zeița Thirga să i se alăture, iar această zeiță este astăzi protectoarea celor ce se iubesc. Thirga era cuprinsă de același neastâmpăr ca și Kinnall, așa că duși au fost.

Din Manneran, au pornit spre vest, de-a lungul coastei sudice, până când au apuns pe țărmul golfului Sumar. Apoi, s-au îndreptat înspre nord și au traversat trecătoarea Stroin, exact în locul în care se sfârșesc munții Huishtor. Au pătruns în Șesurile Umede, pe care nu le-au găsit pe placul lor și, în cele din urmă, s-au aventurat până în Șesurile Înghețate, au fost cât pe ce să se prăpădească de frig .Așadar, au pornit din nou spre sud și de această dată s-au trezit față în față cu versanții continentali ai munților Threishtor. Nu părea să existe nici un loc prin care ei doi să poată traversa culmile semețe. Au urmat conturul dealurilor aflate la poalele munților, ținând-o către sud, însă nu au reușit să iasă din șesurile pârjolite, și au avut de suferit acolo, până când au descoperit Poarta Threish și s-au strecurat prin acea trecătoare îngrozitoare până în provincia rece și cețoasă Thereish.

În prima lor zi în Threish, cei doi zei au găsit un pârâu ce izvora dintr-un deal. Deschizătura din coasta dealului, de unde ieșea izvorul, avea nouă laturi, iar stânca aflată de jur-împrejurul deschizăturii era întra-tât de strălucitoare încât îți lua ochii. Sclipea, iriza și lucea în lumină, modificându-și mereu culoarea, clipind intermitent și modificându-se din verde în roșu, apoi în violet, izvoriu și turcoaz și multe alte culori. Iar apa care curgea peste piatră avea și ea aceleași culori schimbătoare, conținând întrânsa toate nuanțele ce se văzuseră vreodată pe lume. Pârâiașul curgea astfel pe o distanță mică, pentru ca mai jos să se piardă în șuvoaiele unei viituri cu mult mai mari unde culorile dispăreau ca și când n-ar fi fost.

Atunci Kinnall grăi :

— Am rătăcit vreme îndelungată prin Șesurile Pârjolite și ni-s gâtlejurile arse de sete. Nu vrei să bem ?

— Da, hai să bem, i-a răspuns Thirga și a îngenunchiat lângă deschizătura din coasta dealului.

Făcându-și palmele căuș, ea le-a umplut cu apa strălucitoare și a sorbit-o, iar Kinnall a băut la rândul lui, și apa aceea era atât de dulce încât amândoi și-au îngropat fețele în șuvoi și au băut cât au putut de mult.

După ce au făcut acest lucru, trupurile și minți'e le-au fost încercate de senzații stranii. Kinnall a privit-o pe Thirga și și-a dat seama că-i poate citit în suflet, iar acolo vede gânduri de dragoste pentru el, La rândul ei, Thirga s-a uitat spre zeu și i-a citit și ea gândurile.

— Acum suntem altfel, a spus Kinnall și nici măcar nu i-au trebuit cuvinte pentru a-și împărtăși gândul, căci zeița îl înțelegea de-ndată ce ideile lui începeau să se înfiripe. Atunci ea a răspuns :

— Nu, nu suntem altfel, ci suntem doar în stare să pricepem rostul darurilor cu care am fost înzestrați dintotdeauna.

Acest lucru era adevărat. Pentru că multe le erau darurile și niciodată până atunci nu le folosiseră. Se puteau ridica în aer și zbura asemeni păsărilor. Își puteau schimba forma trupurilor, puteau traversa Șesurile Pârjolite sau pe cele Înghețate fără să simtă vreo neplăcere. Puteau trăi fără să se hrănească. Puteau opri îmbătrânirea trupurilor și puteau fi oricât de tineri doreau. Puteau să vorbească fără să rostească cuvinte. Toate acestea le putuseră face și mai înainte să sosească la izvor, numai că nu știuseră cum, iar acum erau capabil să se folosească de toate înzestrările cu care se născuseră. Sorbind din apa izvorului strălucitor, ei învățaseră să fie zei.

Chiar și așa, încă nu știau că sunt zei.

După o vreme își amintiră și de ceilalți, care trăiau în Manneran, și zburară la ei ca să le spună despre izvor. Călătoria înapoi nu le luă decât o clipită. Toți prietenii se înghesuiau împrejurul lor, în vreme ce Kinnall și Thirga le vorbeau despre minunea izvorului și le demonstrau noile puteri pe care le dobândiseră. Când terminară de povestit, toți cei din Manneran hotărâră că trebuie să meargă la izvor și se înșiruiră într-o procesiune lungă, care străbătu trecătoarea Stroin și Șesurile Umede, urcând apoi crestele munților Threishtor la pasul Threish. Kinnall și Thirga zburau deasupra lor, arătându-le drumul. În cele din urmă, ajunseră cu toții la izvor și băură, pentru ca apoi, unul câte unul, să se transforme în zei. După aceasta, s-au împrăștiat, unii s-au întors în Manneran, alții au mers în Salla, sau către Sumara Borthan ori chiar continentele îndepărtate Umbis, Dabis și Tibis. Acum, când toți erau zei, viteza cu care călătoreau nu avea limite, iar ei își doreau să viziteze acele locuri stranii. Însă Kinnall și Thirga se stabiliră în apropierea izvorului, în estul provinciei Threish și se mulțumiră să-și exploreze sufletele.

Mulți ani trecură până când, într-o zi, nava spațială a străbunilor noștri asoliză în Threish, lângă țărmul vestic. Oamenii ajunseseră în sfârșit pe Bortnah. Ridicară un orășel și porniră să caute de mâncare. Un bărbat, pe nume Digant, care făcea parte dintre ei, se aventură ceva mai adânc în pădure, încercând să găsească animale cu carne comestibilă și, astfel, se rătăci. Merse în neștire până când descoperi locul unde trăiau Kinnall și Thirga. Nu mai văzuse în viața lui creaturi care să le semene celor doi și nici ei nu mai văzuseră vreo ființă ca el.

— Ce fel de făpturi sunteți voi ? întrebă omul.

Kinnall îi răspunse :

— Cândva eram ființe obișnuite, dar acum e cu mult mai bine, pentru că nu îmbătrânim, putem să zburăm mai iute decât orice pasăre și sufletele noastre sunt deschise. Putem lua orice formă dorim.

— Ah, păi atunci înseamnă că sunteți zei ! strigă Digant.

— Zei ? Ce este acela un zeu ?

Atunci Digant le-a explicat că el era om și nu avea puteri care să se compare cu ale lor, pentru că oamenii sunt nevoiți să se folosească de cuvinte ca să comunice și nu pot să zboare, ori să-și schimbe forma. În plus, ei îmbătrânesc cu fiecare călătorie pe care lumea o

face în jurul, soarelui, până când, într-o zi, vine clipa morții. Kinnall și Thirga l-au ascultat cu atenție, comparându-se cu Digant și când acesta termină de vorbit, cei doi știau deja că li se spusese adevărul : el era om, iar ei erau zei.

— Cândva, noi înșine am fost asemeni oamenilor, recunoscu Thirga. Ne era foame, îmbătrâneam, nu comunicam decât prin cuvinte și dacă vroiam să ne deplasăm dintr-un loc într-altul eram nevoiți să ne mișcăm picioarele. Trăiam precum oamenii în ignoranță, pentru că nu ne cunoșteam puterîle. Dar pe urmă lucrurile s-au schimbat.

— Și ce anume le-a schimbat ? întrebă Digant.

— Păi, răspunse Kinnal cu toată inocența, am băut din acel izvor strălucitor, și apa lui ne-a deschis ochii asupra puterilor noastre și ne-a făcut să devenim zei. Asta a fost tot.

Atunci, sufletul lui Digant tresări de încântare, pentru că își spuse că putea să bea și el din acel izvor și să devină zeu alături de cei doi. După aceea, urma să păstreze secretul izvorului numai pentru sine, întorcându-se printre coloniștii de pe coastă, care aveau să-l slăvească și să i se supună, pentru ca să nu-i distrugă. Totuși, Digant nu îndrăzni să-i roage pe Kinnall și Thirga să-l lase să bea din izvor, pentru că se temeae că aceștia îl vor refuza, geloși pe un al treilea zeu. Așadar, urzi un plan care să-i îndepărteze pe cei doi de izvorul fermecat.

— E adevărat, îi întrebă el, că puteți să călătoriți atât de iute încât să vizitați într-o singură zi toate colțurile acestei lumi ?

Kinnall îl asigură că era adevărat.

— Pare totuși greu de crezut, spuse Digant.

— Îți vom da o dovadă, spuse Thirga și-l prinse de mână pe Kinnall, după care cei doi își luară zborul. Urcară până pe cele mai înalte creste ale munților Threishtor și adunară acolo flori-de-gheață. Coborâră apoi în Șesurile Pâjolite și luară în căușul palmelor pământ roșu. În Șesurile Umede culeseseră ierburi. Din Golful Sumar, luară o băutură care țâșnea dintr-un copac-de-carne. Pe țărmurile Golfului Polar, desprinseseră o bucată de gheață din calota veșnică. Apoi

trecură repede dincolo de acoperișul lumii, în înghețatul Tibis și-și începură călătoria prin continentele îndepărtate, astfel încât să-i poată aduce neîncrezătorului Digant câte ceva din fiecare colț al lumii.

Din clipa în care Kinnall și Thirga plecară, Digant se repezi la izvorul miraculos. Ajuns acolo, șovăi puțin, de teamă ca zeii să nu se întoarcă pe neașteptate și să-l răpună pentru îndrăzneala lui. Dar ei nu-și făcură apariția și atunci Digant își cufundă fața în șuvoiul de apă și bău din răsputeri, gândindu-se : „Acum voi fi și eu un zeu". Își umplu pântecul cu apa strălucitoare și se clătină, ametit, până când căzu la pământ... „Oare aceasta să fie starea divină ?" se întrebă el. Încercă să zboare, dar îi fu cu neputință. Se strădui să-și schimbe forma, însă nu reuși. Dădu greș în toate aceste încercări pentru că fusese de la bun început om și nu zeu, ori izvorul nu-l putea preschimba pe om în zeu, ci putea doar să ajute un zeu să-și vadă puterile adevărate.

Izvorul îi dădu, totuși, lui Digant un dar aparte. Îi dădu puterea de a pătrunde în mințile celorlalți oameni care se stabiliseră în Threish. Așa cum zăcea el, întins pe pământ, năucit de dezamăgire, auzi mai întâi un murmur slab, undeva, în mijlocul minții, pe care urmărindu-l cu atenție, își dădu seama că provenea dinspre gândurile prietenilor lui. Găsi în cele din urmă și o cale de a amplifica sunetul, astfel încât să poată percepe totul cu claritate : da, iată, aceasta era mintea soției lui, iar aceasta a surorii lui, și o a treia a soțului acestei surori, astfel încât Digant putea acum să citească în mințile oricăruia dintre ei, ba chiar și în ale altora, distingând până și cele mai ascunse gânduri. „Aceasta trebuie să fie starea divină", își spuse el. Apoi, sondă în profunzime mințile, răscolindu-le toate secretele. Treptat, își sporea puterea de percepție, până când simultan toate mințile oamenilor, au fost conectate cu creierul său. Din mințile lor, Digant se hrăni cu toate intimitățile, până când, îmbătat de noua lui putere, împăunându-se cu mândria divinității, trimise un mesaj către toate rațiunile acelea :

„ASCULTAȚI VOCEA LUI DIGANT ! DIGANT ESTE ZEUL PE CARE TREBUIE SĂ-L PREASLĂVIȚI ! !"

În clipa când această voce înspăimântătoare explodă în mințile lor, mulți dintre coloniștii din Threish căzură la pământ uciși de șoc, sau înnebuniseră, iar alții începuseră să alerge în toate părțile îngroziți, strigând :

— Digant ne-a invadat mințile ! Digant ne stăpânește mințile !

Iar valurile de durere și groază pe care le emanau erau atât de intense, încât însuși Digant avu enorm de suferit. Fu lovit de paralizie, totuși mintea lui continua să emită : „ASCULTAȚI VOCEA LUI DIGANT ! DIGANT ESTE ZEUL PE CARE TREBUIE SĂ-L PREASLĂVIȚI ! !".

Ori de câte ori răsuna acest urlet înfricoșător, mureau alți coloniști și tot mai mulți își pierdeau mințile, în vreme ce Digant, răspunzând tumulturilor mintale pe care le stârnise, se zvârcolea și tremura cuprins de agonie, cu totul incapabil să mai controleze puterile creierului său.

Când se întâmplau acestea, Kinnall și Thirga se găseau în Dabis, culegând dintr-o mlaștină un vierme cu trei capete pe care voiau să i-l arate lui Digant. Strigătele emise de mintea pământeanului se răspândiră în jurul lumii, ajungând până în Dabis. La auzul lor, Kinnall și Thirga abandonară totul și se întoarseră în grabă în Threish.

Îl găsiră pe Digant aproape mort. cu creierul ars în întregime, iar pe coloniștii din Treish fie morți, fie nebuni. Într-o clipă, își dădură seama cum se întâmplase nenorocirea. Puseră capăt pe dată vieții lui Digant, ca să se facă liniște în Threish. Apoi se pogorâră printre victimile pretinsului zeu și înviară morții și-i vindecară pe bolnavi. În cele din urmă, avură grijă să pecetluiască izvorul, pentru că le era clar că din el nu trebuia să guste nici un om, ci numai zeii. Oamenii din Threish căzură în genunchi în fața celor doi și întrebară plini de venerație :

— Cine sunteți voi ?

Iar Kinnal și Thirga le răspunseră :

— Noi suntem zei, iar voi nu sunteți decât oameni.

Și atunci a început sfârșitul inocenței zeilor.

De-atunci încoace le-a fost interzis oamenilor să încerce să afle modalități prin care o minte să se adreseze alteia, și asta din cauza nenorocirilor provocate de Digant. În Legământ s-a scris că omul trebuie să-și ferească sufletul de sufletul celorlalți, pentru că numai zeii pot să amestece sufletele fără să le distrugă, iar noi nu suntem zei.

33

Bineînțeles că am găsit multe motive care să amâne momentul când voi purcede la experimentul cu drogul din Sumara. Mai întâi, Înaltul Judecător a plecat într-o călătorie de vânătoare și i-am spus lui Schweiz că dublarea sarcinilor mele pe durata absenței lui Kalimol mă punea în imposibilitatea de a testa drogul. După întoarcerea lui Kalimol, Halum se îmbolnăvi. Îngrijorarea mea în legătură cu sănătatea ei a fost următoarea scuză. Halum se însănătoși, dar apoi Noim ne invită pe Loimel și pe mine să petrecem o vacanță la reședința lui din sudul Sallei. Când ne-am întors, a izbucnit războiul între Salla și Glin, aducând complicate probleme comerciale la Tribunalul Portului. Săptămânile se scurgeau una după alta, Schweiz deveni nerăbdător. Aveam de gând să iau drogul până la urmă ? Nu i-am putut răspunde. Nu știam ce voiam să fac cu adevărat. Mă temeam. Simțeam însă permanent cum mă mistuie ispita pe care Schweiz o sădise în inima mea. Să pot pătrunde, asemenea unu zeu, în mintea lui Halum...

M-am dus la Capela de Piatră, am așteptat până când Jidd m-a zărit și mi-am descărcat tot ce aveam pe suflet. Nu i-am spus însă nimic despre Schweiz și drogul său, temându-mă să dau în vileag faptul că-mi petreceam timpul cu astfel de jocuri periculoase. Așadar, confesiunea fu un eșec, de vreme ce nu-mi deschisesem cu totul sufletul față de decantor. Când am părăsit Capela de Piatră mă simțeam încordat, nemulțumit și angoasat. Îmi dădeam seama că trebuia neapărat să-i cedez lui Schweiz, că oferta lui reprezenta o încercare pe care trebuia să o cunosc, căci nu mai aveam

scăpare din calea ei. Mă ghicise perfect. Sub pojghița de pioșenie, nu eram decât un potențial trădător al preceptelor Legământului. M-am dus eu însumi la pământean.

— Astăzi, i-am spus. Acum !

34

Aveam nevoie de singurătate și izolare. Tribunalul Portului are propria sa casă de vacanță în regiunea deluroasă ce se întinde la două ore de mers în nord-vestul Mannerandului. Aici sunt aduși demnitarii care ne vizitează pentru a fi distrați, și tot aici se negociază tratatele de comerț. Știam că în acel moment nu era folosită, așa că mi-am rezervat-o pentru un sejur de trei zile. La amiază, l-am luat pe Schweiz într-o mașină de serviciu și am ieșit iute din oraș. Cabana era deservită de trei servitori : un bucătar, o cameristă și un grădinar. I-am avertizat că urma să avem discuții extrem de delicate și că nu trebuiau să ne întrerupă sau distragă sub nici un motiv. Apoi, Schweiz și cu mine ne-am încuiat în apartamentul oficial.

— Ar fi mai bine, sugeră el, să nu mâncăm nimic în seara aceasta. De asemenea, se recomandă ca trupul să fie cât se poate de curat.

Cabana era înzestrată cu o excelentă baie de aburi Ne-am frecat îndelung, iar la ieșire ne-am înveșmântat în halate din mătase, ușoare și plăcute. Ochii lui Schweiiz căpătaseră deja acea strălucire de sticlă specifică momentelor sale de emoție. Eu mă simțeam stingherit și încolțit de teamă și începusem să-mi închipui că aș putea suferi o vătămare teribilă de pe urma acelei seri. In acele clipe, mă consideram un pacient care trebuie să se suie pe masa de operație pentru o intervenție, în urma căreia șansele de însănătoșire sunt minime. Starea mea de spirit era una de resemnare posomorâtă. Îmi doream experiența, veniscm la cabană ca să o în-

făptuiesc, eram nerăbdător să termin cât mai repede cu ea.

— Ultima șansă, rânji Schweiz. Mai poți, încă, să te retragi.

— Nu.

— Înțelegi, totuși, că există și riscuri ? Amândoi suntem la fel de neexperimentați. Sunt unele pericole.

— Am înțeles, i-am retezat-o.

— De asemenea, se înțelege de la sine că participi la acest experiment în mod voluntar și fără nici o presiune dinafară.

— Ce-i cu amânarea asta, Schweiz ? i-am spus. Scoate la iveală substanța !

— Cineva voia doar să se asigure că înălțimea voastră este pregătită să facă față oricăror consecințe.

I-am replicat cu un sarcasm cât mai pronunțat :

— Atunci, poate că e nevoie să semnăm un contract, așa cum se obișnuiește, ca să te absolv de orice vină în caz că mai târziu cineva s-ar gândi să te dea în judecată pentru prejudicii aduse persoanei sale...

— Dacă așa dorește, înălțimea voastră... Cuiva nu i se pare necesară o astfel de măsură.

— Cineva nu vorbea cu toată seriozitatea, am explicat, ci încerca doar să fie ironic. Oare și tu ești puțin emoționat, Schweiz ? Ai și tu dubiile tale ?

— Facem un pas îndrăzneț.

— Atunci, haide să-l facem până când nu-i trece timpul. Adu praful, Schweiz ! Scoate-l la iveală !

— Da, spuse el, privindu-mă îndelung și pocnindu-și palmele cu o bucurie copilărească,

Slobozi un hohot de râs triumfător. Acum vedeam cum mă manipulase. Ajunsesem să-l implor să-mi dea drogul ! Ah, diavolul, diavolul !

Din geanta sa de voiaj, scoase pachetul cu pudră albă. Îmi spuse să aduc vin, și am comandat două butelci cu vin auriu de Manneran, frapate. Apoi Schweiz goli jumătate din conținutul pachetului în vinul meu și jumătate în al său. Praful se dizolvă aproape instantaneu ; preț de o clipă lăsă în urmă un norișor cenușiu, apoi dispăru și acela. Ne-am luat paharele. Îmi amintesc că am aruncat o privire peste masă, înspre Schweiz, zâmbindu-i scurt, mai târziu, mi l-a descris drept surâ-

sul palid și dureros al unei virgine timide, înainte de a-și desface picioarele.

— Trebuie băut tot, dintr-o sorbire! zise Schweiz și înghiți tot vinul lui.

Am dat paharul peste cap, după care m-am așezat, așteptând lovitura imediată a drogului. Simțeam o amețeală ușoară, dar nu era decât vinul care își croia drum prin stomacul meu gol.

— Cât timp trece până își face efectul? am întrebat.

Schweiz ridică din umeri:

— Mai durează...

Am așteptat amândoi în tăcere. Am început să-mi testez reacțiile, forțându-mi mintea să se avânte spre a lui Schweiz. Nu se petrecu însă nimic. Sunetele încăperii se amplificară: scârțâitul podelelor, scârțâitul insectelor de cealaltă parte a geamurilor, zumzetul slab al luminii electrice.

— Poți să-mi explici cum ar trebui să funcționeze acest drog? am întrebat cu voce răgușită...

— Cineva nu poate repeta decât ceea ce i s-a spus. Și anume: capacitatea de a ne lega două minți între ele este porțelanul cu care ne naștem cu toții, numai că trupurile noastre au produs între timp o substanță chimică, o componentă a sângelui ce împiedică procesul firesc despre care vorbim. Foarte puțini oameni se nasc fără acest factor inhibitor și ei au darul de a pătrunde în mințile altora, însă cei mai mulți dintre noi rămân blocați în imposibilitatea de a comunica fără cuvinte. Sunt totuși și cazuri când, dintr-un motiv sau altul, producerea acestui horman încetează de la sine și atunci mințile ni se deschid dintr-o dată. Când în organismul cuiva se petrece așa ceva, cel mai adesea este confundat cu nebunia.Se spune că drogul neutralizează acel inhibitor natural pe care-l avem în sânge, sau cel puțin o face pentru o scurtă perioadă de timp, permițându-ne să inițiem contacte normale în absența substanței inhibitive. Asta este ceea ce i s-a spus cuiva.

— Așadar, am putea cu toții să fim niște supraoameni, dar glandele noastre ne creează un handicap?

— Poate că există motive biologice bine întemeiate pentru dezvoltarea unui asemenea sistem de protecție împotriva propriilor capacități native, răspunse

Schweiz, gesticulând grandios. Ce zici? Sau, poate că nu-i așa!

Izbucni în râs. Se înroșise teribil

L-am întrebat dacă într-adevăr credea toată istoria asta cu hormonul inhibitiv și drogul anti-inhibitiv și-mi răspunse că nu avea criteriile necesare unei judecăți corecte.

— Simți ceva? am mai întrebat.

— Doar vinul, răspunse pământeanul.

Așteptarăm. Poate că nu se va întâpla nimic, mă gândeam, și eu voi fi grațiat.

Am continuat să așteptăm. Într-un sfârșit, Schweiz îmi spuse:

— Pare că acum începe.

35

La început, am devenit extrem de conștient de funcțiile biologice ale propriului meu organism: bubuiturile inimii, vuietul sângelui lovindu-se de pereții arterelor, mișcările unor fluide undeva, în adâncul urechilor, deplasare unor corpusculi în câmpul meu ocular. Apoi mi s-a amplificat receptivitatea la stimulii exteriori: pale de aer îmi izbeau obrazul, o cută a halatului mi se lipise de coapsă, iar pe toată suprafața tălpii simțeam presiunea podelei. Am auzit un zgomot neobișnuit, ca acela al unui râu rostogolindu-se prin niște chei îndepărtate. Am pierdut contactul cu realitatea imediată, pentru că, pe măsură ce percepția mi se intensifica, spectrul senzațiilor se îngusta, până când m-am trezit că nu pot distinge forma încăperii; nu mai zăream cu claritate nimic din jurul meu, cu excepția lui Schweiz, aflat la capătul unui tunel îngust. Dincolo de acest tunel, vedeam doar o pâclă. Acum începusem să mă tem și m-am străduit să-mi clătesc mintea, așa cum încerci să faci după ce ai băut prea mult vin. Dar cu cât mă străduiam mai mult să revin la o percepție normală, cu atât se accelera mai abitir ritmul schimbărilor.

Am trecut apoi într-o stare de beție luminoasă, în care fâșii strălucitoare de lumină colorată îmi treceau prin față, și am fost convins că băusem din izvorul lui Digant. Am simțit un vâjâit ca acela al vântului pe lângă urechi. Am distins un țiuit ascuțit, de abia auzibil la început, dar care treptat a crescut în amploare până ce a căpătat materialitate și a părut că umple încăperea fără însă a fi dureros. Scaunul de sub mine zvâcnea și se zbătea cu un ritm constant care părea armonizat cu o pulsație lentă și tainică a planetei însești.

După aceea, fără senzație certă de a fi trecut un prag, mi-am dat seama că de o bună bucată de vreme percepțiile mele erau duble : simțeam acum bătăile unei a doua inimi, zvâcnetul altui sânge în artere, un al doilea geamăt al intestinelor. Totuși, acestea nu constituiau o simplă duplicare, fiindcă ritmurile pe care le percepeam difereau de ale mele, intrând într-o rezonanță simfonică de mare complexitate cu propriile mele ritmuri organice. Se creau astfel combinații rezonante și atât de alambicate încât simțeam cum fibrele minții se topesc în încercarea de a le urmări. Am început să mă legăn în cadența acestor pulsații, să-mi lovesc palmele de coapse, să pocnesc din degete și, privind în jos, de-a lungul tunelului, am văzut că și Schweitz făcea la fel — se legăna, își lovea coapsele și-și pocnea degetele. Atunci mi-am dat seama cui aparțineau celelalte ritmuri interioare pe care le percepeam. Eram înlănțuiți unul de celălalt.

Cu greu mai puteam deosebi bătăile inimilor noastre și, uneori, când priveam peste masă la Schweiz, îmi zăream propria față, roșie și deformată. Realitatea părea să se lichefieze cu totul, ca și când zidurile se dărâmau, iar constrângerile dispăreau. Curând n-am mai putut să-mi păstrez percepția sinelui, a lui Kinnall Darival ca entitate distinctă. Nu mai gândeam în termenii legați de „eu" și „el", ci foloseam „noi". Nu-mi pierdusem doar identitatea, ci și conceptul de sine.

Acest nivel s-a păstrat constant vreme îndelungată, până când am crezut că efectul drogului se dentrăma Culorile deveniră mai puțin strălucitoare ca inainte, percepeam încăperea mult mai convențional și puteam din nou să disting trupul și mintea lui Schweiz ca fiind desprinse de ale mele. Totuși, în loc să mă simt ușurat

că trecuse ce era mai greu, mă încerca dezamăgirea faptului că nu atinsesem acea stare a contopirii conștiințelor pe care mi-o promisese Schweiz.

Dar mă înșelam.

Într-adevăr, primul val sălbatic al drogului trecuse, însă noi abia acum intrăm în adevărata comuniune. Schweiz și cu mine eram două entități distincte și cu toate acestea, înlănțuite. Aceasta era adevărata dezgolire-de-sine. I-am văzut sufletul desfășurat în fața ochilor mei de parcă ar fi fost întins pe o masă. Mă puteam apropia cât doream, examinând tot ce se afla acolo, ridicând un tacâm, mutând o farfurie, cercetând un ornament cu toată atenția de care eram în stare.

Iată fața mamei lui Schweitz. Iată un sân plin și palid, vârstat de vene albăstrii și purtând un sfârc enorm și tare. Mai încolo se zăreau zburdălniciile copilăriei. Aici erau amintirile despre Terra. Prin ochii lui Schweiz am putut vedea cum arată mama tuturor lumilor de azi : încătușată și schilodită, desfigurată și decolorată. Frumusețea se mai ițea pe alocuri prin crusta de urâțenie. Acesta era locul nașterii lui, acest oraș devastat. Iată și autostrăzile, vechi de zeci de mii de ani, și ruinele templurilor antice. Mugurul primei lui iubiri... Apoi, dezamăgiri și plecări. Trădările, aici. Dincoace, secretele împărtășite. Maturizarea și transformarea. Declinul și disperarea. Călătoriile. Eșecurile. Aventurile amoroase. Confidențele. Am văzut sorii a peste o sută de planete.

Astfel am străbătut, strat după strat, sufletul lui Schweitz; cercetând învelișurile nisipoase ale lăcomiei, stâncile înșelăciunii, pungile uleioase ale maliției, mâlurîle putrefacte ale oportunismului. Era pur și simplu încarnarea eu-lui : un om care trăise întotdeauna numai pentru binele său personal.

Cu toate acestea, întunericul din sufletul lui Schweiz nu m-a făcut să dau înapoi.

Am văzut dincolo de lucrurile acelea. Am zărit tânjirea, ființa însetată de divinitate, pe Schweiz, singur, pe o câmpie selenară, cu picioarele proptite pe o stâncă neagră sub un cer purpuriu, cu brațele ridicate, chinuindu-se să prindă ceva, fără să reușească. Șiret și oportunist, de acord, însă în același timp vulnerabil, pasio-

nal, cinstit, sub aparența de ticăloșie. Nu-l puteam judeca aspru. El devenise eu însumi. Eu eram el însuși. Valurile celor două eu-ri ne cuprinseseră pe amândoi. Dacă aș fi vrut să-l dărâm pe Schweiz, trebuia să-l dărâm în același timp și pe Kinnall Darival. Sufletul îmi era inundat de căldură pentru pământean.

L-am simțit și pe Schweiz, cercetându-mă la rândul lui. Nu am ridicat nici o barieră, când l-am simțit apropiindu-se. Și, prin ochii lui, am observat ce vedea el în mine. Teama de tatăl meu. Venerația pe care i-o purtam lui Stirron. Dragostea pentru Halum. Fuga mea în Glin. Alegerea lui Loimel. Micile mele greșeli și micile virtuți. Totul, Schweiz, totul ! Privește, privește, privește, privește ! Iar toate acele imagini se reflectau în sufletul lui, întorcându-se la mine, fără să-mi stârnească cea mai mică suferință. Dragostea pentru ceilalți începe cu dragostea pentru tine însuți, mi-am spus dintr-o dată.

În acea clipă, poruncile Legământului se prăbușiră cutremurate în interiorul meu.

Treptat, Schweiz și cu mine ne-am retras fiecare în sine, deși contactul nostru se mai prelungi o vreme, puterea legăturii slăbind constant. Când, în cele din urmă, se rupse, am simțit o vibrație puternică, de parcă ar fi plesnit o coardă. Am rămas tăcuți. Țineam ochii închiși. Încercam o senzație de greață și devenisem conștient, așa cum nu mai fusesem niciodată până atunci, de prăpastia care ne condamnă pe toți la singurătate. După un timp, am privit către Schweiz.

Mă privea, așteptând. Purta expresia lui demonică, cu rânjetul sălbatic și strălucirea metalică a ochilor, doar că acum toate acestea mi se păreau mai puțin semne de nebunie, cât expresia unei bucurii interioare. Părea mai tânăr. Fața îi era încă îmbujorată.

— Eu te iubesc, spuse încet.

Cuvintele acestea neașteptate m-au lovit ca un baros. Mi-am acoperit ochii cu încheieturile mâinilor, întorcând palmele în afară, încercând să mă apăr.

— Ce anume te tulbură atât de tare ? mă întrebă Schweiz. Forma gramaticală, sau înțelesul cuvintelor pe care le-am rostit ?

— Și una și cealaltă.

— Oare este chiar așa de îngrozitor să spui **Eu te iubesc ?**

— Cineva n-a făcut niciodată... cineva nu știe cum să...

— Cum să reacționeze ? Ce să răspundă ? râse Schweiz. Nu vreau să spun că te iubesc în înțelesul fizic al cuvântului. Ca și când un asemenea sentiment ar fi din cale-afară de hidos ! Totuși, nu. Nu asta am vrut să spun. Să știi că sunt sincer, Kinnall. Am fost jeste tot în mintea ta și mi-a plăcut ce-am văzut acolo. Te iubesc.

— Vorbești cu pronumele „eu", i-am reamintit.

— Și de ce nu ? Oare trebuie să-mi neg eul chiar și în aceste momente ? Haide, Kinnall ! Eliberează-te ! Știu că asta vrei. Crezi că ceea ce ți-am spus este o obscenitate ?

— Este o declarație atât de stranie...

— Pe lumea mea, aceste cuvinte au o stranietate sfântă, spuse pământeanul. Aici, ele sunt abominabile. Să n-ai voie niciodată să spui: **„eu te iubesc" ?** O planetă întreagă care își refuză această mică plăcere ! O, nu, Kinnall, nu, nu, nu !

— Te rog, am murmurat. Cineva încă nu s-a adaptat pe deplin la schimbările pe care le-a adus cu sine drogul. Când strigi la cineva în felul acesta...

El nu voia totuși să cedeze.

— Și tu ai fost în mintea mea, îmi zise. Ce ai găsit acolo ? Am fost chiar atât de respingător ? Hai, spune-o, Kinnall ! De-acum încolo tu nu mai ai secrete față de mine. Spune adevărul ! Adevărul !

— Știi prea bine că cineva te-a găsit mai încântător decât se aștepta să fii.

Schweiz chicoti :

— Și mie mi s-a întâmplat la fel. Atunci, de ce ne temem unul de altul acum, Kinnall ? Ți-am spus : TE IUBESC ! Am intrat în comuniune. Am descoperit că există zone de încredere. Acum trebuie să ne schimbăm, Kinnall ! Tu, mai mult decât mine, pentru că ai un drum lung de parcurs. Haide, haide ! Dă inimii tale cuvintele pe care le cere ! Spune-o !

— Cineva nu poate.

— Spune „eu" !

— Cât de greu este !

— Spune-o ! Nu ca pe o obscenitate. Spune-o ca și când te-ai iubi pe tine însuți.

— Te implor...

— Spune !

— Eu..., am îngăimat.

— A fost chiar așa de groaznic ? Acum, hai, spune-mi ce simți pentru mine. Adevărul. Spune-o din străfundurile sufletului tău.

— Un sentiment cald, de afecțiune... de încredere...

— De iubire ?

— De iubire, da..., am recunoscut.

— Atunci, exprimă acel sentiment !

— Iubire...

— Nu asta voiam să aud de la tine.

— Ce anume, atunci ?

— Ceva ce nu s-a rostit timp de două mii de ani pe planeta asta, Kinnall. Și acum, spune-o. Eu...

— Eu...

— Te iubesc.

— Te iubesc.

— EU TE IUBESC !

— Eu... te... iubesc...

— E un început bun, spuse Schweiz.

Sudoarea se prelingea pe obrajii lui, ca și pe ai mei, de altfel.

— Începem prin a lua cunoștință de faptul că putem iubi. Începem prin constatarea că avem sufletele **capabile** de iubire. Mai apoi, începem să iubim. Ce zici ? Începem să iubim. Ce zici ? Începem să iubim !

36

Ceva mai târziu, l-am întrebat pe Schweiz :

— Ai obținut prin drog ceea ce căutai ?

— În parte.

— Cum adică, în parte ?

— Eu îl căutam pe Dumnezeu și nu l-am găsit, dar mi-am dat seama unde să-l caut cu mai mult succes.

Am descoperit, totuși, cum să nu mai fiu singur de acum înainte. Cum să-mi deschid cu totul mintea către altcineva. Acesta este primul pas pe drumul pe care vreau să pornesc.

— Cineva se bucură pentru tine, Schweiz.

— Chiar trebuie să-mi vorbești mereu în limbajul persoanei a treia ?

— Nu mă pot abține, am spus.

Eram extenuat și începeam să mă tem iarăși de Schweiz. Iubirea pe care i-o purtam rămăsese în suflet însă acum suspiciunea se strecura înapoi. Nu cumva mă exploata ? Nu cumva își satisfăcea micile și murdarele lui plăceri prin această deschidere reciprocă a sufletelor noastre ? Mă forțase să devin un de-sine-dezgolitor. Insistența lui ca să rostesc pronumele interzise era oare zălogul eliberării mele, ceva frumos și pur, așa cum pretindea el, sau doar o tăvălire în mocirlă ? Totul era prea nou pentru mine. Nu puteam să-mi păstrez calmul în vreme ce un bărbat îmi spunea : „Te iubesc" !

— Exersează ! zise Schweiz. Eu, eu, eu, eu...

— Oprește-te ! Te rog.

— E chiar atât de dureros ?

— Este o senzație nouă și stranie pentru mine. Am nevoie... — vezi ? — am nevoie de o trecere treptată.

— Atunci, ia-o încet. Nu mă lăsa să te grăbesc. Dar nici nu bate pasul pe loc !

— Cineva își va da silința. Voi încerca, am spus.

— Perfect.

După o clipă, pământeanul mă întrebă :

— Ai să mai folosești vreodată drogul ?

— Cu tine ?

— Nu, cu mine nu cred că mai e nevoie. Vroiam să spun cu sora ta jurată, de pildă. Dacă ți-aș mai oferi, l-ai folosi împreună cu ea ?

— Nu știu.

— Acum te mai temi de drog ?

Am scuturat din cap.

— Nu mi-e foarte ușor să-ți răspund. Am nevoie de timp ca să îmi clarific întreaga experiență și să reflectez la ceea ce s-a întâmplat, mai înainte de a fi pregătit să o mai iau o dată de la capăt.

— Ai gustat din plin efectul drogului. Ai văzut că nu-ți aduce decât bine.

— Poate că da, poate că ai dreptate.

— Nu încape îndoială !

Avea fervoarea unui apostol. Zelul lui mă ispiti încă o dată.

Precaut, am spus :

— Dacă aș avea drogul la îndemână, m-aș gândi foarte serios la posibilitatea de a-l încerca încă o dată. Chiar cu Halum, poate.

— Perfect !

— Nu imediat, dar poate, cu timpul... Peste două, trei sau chiar patru perioade lunare.

— Va trebui să treacă mai mult de-atât până la următoarea experiență.

— De ce ?

— Astăzi am folosit toată rezerva mea de drog. Nu mai am nici un fir.

— Dar ai putea să mai procuri, dacă ai mai încerca ?

— A, da, bineînțeles !

— De unde ?

— Din Sumara Borthan, îmi răspunse pământeanul.

37

Când ești novice într-ale plăcerii, nu-i de mirare că, după primele momente, te cuprind sentimente de vină și remușcare. La fel s-a întâmplat și cu mine. În dimineața celei de-a doua zile pe care am petrecut-o la cabană, m-am trezit dintr-un somn zbuciumat într-atât de cuprins de rușine, încât mă rugam pământului să mă înghită. Ce îndrăznisem să fac ? De ce-l lăsasem pe Schweiz să mă târască într-o asemenea nebunie ? Dezgolirea-de-sine ! Stătusem de vorbă cu el toată noaptea, rostind în neștire „eu", și „mie", și iar „mie", și iar „eu" felicitându-mă pentru libertatea pe care o dobândisem, pentru evadarea de sub brațul de fier al convenienţelor ! Zorile aduseră cu ele îndoiala : oare, fusese posibil ca să mă fi dezvăluit într-un așa hal ? Da, probabil că așa se întâmplase, de vreme ce acum găseam în mine amintiri din trecutul lui Schweiz pe care nu avusesem cum să le cunosc înainte. Deci și eu eram acum în sufletul lu. M-am rugat să mi se arate un mod de a anula tot ceea ce făcusem în ajun. Simțeam că pierdusem ceva din mine din cauză că renunțasem la izolarea mea. Înțelegi, cititorule, printre noi a fi un de-sine-dezgolitor nu este deloc un lucru plăcut și aceia care se expun pe ei înșiși nu obțin decât o plăcere murdară, ca un fel de extaz trăit pe furiș. Îmi tot repetam că eu nu făcusem așa ceva, ci mă îmbarcasem într-o călătorie spirituală. Totuși, expresia mi se părea falsă și ipocrită, o mască transparentă menită să-mi acopere motivele îndoielnice. Iar eu mă simțeam rușinat în fața mea și a fiilor mei, a tatălui meu de viță regală și a tuturor strămoșilor lui septarhi ; umilit că mă putusem coborî atât de jos. Cred că declarația de dragoste a lui Schweiz mă cufundase în acest abis al regretelor, mai mult decât oricare altceva din decursul serii, căci eul meu cel vechi privea aceste cuvinte ca pe o dublă obscenitate, chiar dacă noul sine care se străduia să iasă la lumină pretinde că pământeanul nu avusese intenția să mă jignească, nici cu „eu" și nici cu „te iubesc". Însă eu respingeam propriile mele argumentații și mă lăsam copleșit de sentimentul vinovăției. Oare ce se întâmplase cu mine de ajunsesem să fac schimb de dulcegării cu un alt bărbat, un pământean, un nebun, un comerciant ? Cum de putusem să-mi deschid sufletul în fața lui ? Ce avea să se aleagă de mine acum, când eram într-atât de vulnerabil pentru el ? O clipă m-am gândit să-l ucid pe Schweiz, ca să-mi pot recâștiga intimitatea. M-am dus la el în cameră pe când dormea, i-am văzut zâmbetul întipărit pe față și nu l-am putut urî.

Ziua aceea am petrecut-o mai mult de unul singur. M-am plimbat în pădure și m-am scăldat într-un iaz cu apă rece. Apoi am îngenunchiat în fața unui copac-de-foc și m-am prefăcut că era un decantor, ca să mă pot confesa în șoaptă. După aceea, m-am întors la cabană traversând o porțiune de pădure plină de arbuști și am ajuns înapoi zgâriat și sfâșiat de țepi. Schweiz mă întrebă dacă nu mă simțeam bine. Nici vorbă, i-am răspuns, totul era în regulă. N-am spus prea multe în seara aceea, mulțumindu-mă să mă cuibăresc într-un balansoar. Pă-

mânteanul, mai vorbăreț ca niciodată, se lansă în planificarea amănunțită a unei expediții în Sumara Borthan care avea să se soldeze cu saci întregi de drog, îndeajuns ca să convertească fiecare suflet din Manneran. Îl ascultam fără să comentez, pentru că în jurul meu totul devenise dintr-o dată ireal, iar proiectul lui nu părea mai tangibil decât restul realității.

Sperasem că durerea din suflet mi se va atenua odată întors în Manneran, la biroul meu din Tribunal. Dar n-a fost așa. Am intrat în casa mea, unde am găsit-o pe Halum ținându-i tovărășie lui Loimel. Verișoarele făceau schimb de straie. Când am dat cu ochii de ele, aproape că am făcut cale întoarsă ca s-o iau la fugă.

Îmi zâmbiră cald și feminin, cu acele surâsuri discrete care erau zălogul legături cimentate între ele vreme de mulți ani de zile. Priveam disperat, când la soția mea, când la sora mea jurată, îmi plimbam privirile de la o verișoară la alta, resimțind frumusețile gemene ca pe un pumnal cu două tăișuri ce-mi era implântat în stomac. Ah, surâsurile acelea! Ochii aceia pătrunzători și atoateștiutori! Nu aveau nevoie de nici un drog ca să-mi smulgă adevărul din adâncul sufletului

Unde ai fost, Kinnall?

La o cabană ascunsă în pădure, unde m-am jucat de-a dezgolirea sufletului cu pământeanul Schweiz.

I-ai arătat sufletul tău?

Da, și el mi l-a arătat pe al lui.

Și pe urmă?

Pe urmă am vorbit despre iubire. El a spus te iubesc, și cineva i-a răspuns, te iubesc.

Ce copil rău ești, Kinnall!

Da, da! Unde s-ar putea ascunde de rușine cineva?

Acest dialog tăcut îmi fulgeră prin minte preț de o fracțiune de secundă în timp ce mă apropiam de ele, așezate lângă havuzul din curte. Le-am îmbrățișat pe amândouă, ferindu-mi însă privirea de ochii lor, întratât de acută îmi era rușinea. La fel se întâmplă și în biroul Tribunalului. Ocheadele subordonaților mi se păreau priviri acuzatoare

Iată-l pe Kinnall Darival care i-a dezvăluit pământeanului Schweiz toate misterele noastre. Priviți-l pe de-sine-dezgolitorul din Salla cum se furișează printre noi! Cum își poate suporta propria duhoare?

Păstrând tăcere, m-am apucat de treabă, fără prea mare succes. Un document privitor la niște tranzacții ale lui Schweiz îmi trecu prin mâini, demoralizându-mă. Gândul de a-l revedea pe pământean mă îngrozea. Nu era mare lucru să-i revoc permisul de rezidență în Manneran, folosindu-mă de autoritatea Înaltului Judecător. Ar fi fost o reacție meschină față de încrederea pe care mi-o acordase, dar am fost cât pe ce să o fac; m-a oprit doar teama de rușine, chiar mai copleșitoare decât cea pe care o resimțeam deja.

După trei zile de la întoarcerea acasă, când până și copiii mei începuseră să se întrebe ce se întâmpla cu mine, m-am dus la Capela de Piatră ca să-mi caut liniștea la decantorul Jidd.

Era o zi cu umezeală și o canicula apăsătoare. Cerul acoperit de nori pufoși părea că târnă deasupra Mannerănului în falduri vălătucite și totul era învelit în nenumărate mărgele de rouă strălucitoare. Lumina soarelui avea o reflecție ciudată, aproape albă, iar străvechile blocuri de piatră neagră ale sfintei case de rugăciune răspândeau împrejur reflexii orbitoare ca și cum ar fi fost placate cu prisme de sticlă. Înăuntru însă, sălile erau întunecate, răcoroase și tăcute.

Fiind una privilegiată, chilia lui Jidd se afla amplasată în absidă, în spatele marelui altar. Mă aștepta deja îmbrăcat în roba sa. Îmi rezervasem întrevederea cu câteva ore înainte. Contractul era și el pregătit. L-am semnat în grabă și i-am dat banii. Jidd nu era cu nimic mai arătos decât ceilalți decantori, dar în ziua aceea eram aproape fericit de urâțenia lui. Nasul îi era noduros și coroiat, buzele subțiri, iar lobii urechilor atârnau bălăngănindu-se. Ce rost are să-ți bați joc de chipul unui om? Și-ar fi ales cu siguranță altul, dacă ar fi putut. Eram dispus să mă port bine cu el, întrucât speram că o să mă vindece. Vindecătorii de suflete erau oameni sfinți.

Dă-mi ceea ce-mi trebuie, Jidd, și-ți voi binecuvânta chipul pocit!

— Sub auspiciile cărui zeu te vei descărca? întrebă Jidd.

— Ale zeului iertării.

Decantorul atinse un buton. Lumânările erau prea banale pentru unul ca Jidd. Lumina iertării, de culoarea

chihlimbarului, provenea de la un ajutaj de gaz și inundă încăperea. Jidd îmi îndreptă atenția asupra oglinzii, îndemnându-mă să-mi privesc fața și să mă uit în proprii mei ochi. Din oglindă, ochii unui străin mă fixau. Picături de sudoare se broboneau la rădăcina bărbii mele, acolo unde pielea obrazului ieșea la lumină.

Te iubesc ! i-am spus în tăcere feței străine din oglindă.

Iubirea pentru alții începe cu iubirea de sine. Capela mă apăsa. Eram înspăimântat că aș fi putut fi strivit sub blocurile de piatră ale tavanului. Jidd rostea cuvintele preliminare. Nu era nici urmă de dragoste în ele. Îmi ordonă apoi să-mi deschid baierele sufletului către el.

Mă bâlbâiam. Limba mi se împletici și se înnodă. Am închis gura. Mă sufocam. Mi-am aplecat capul și l-am lipit de podeaua rece. Jidd îmi atinsese umărul și murmură formulele de relaxare până ce m-am destins.

Am reluat ritualul. De această dată, am trecut mai lesne prin preliminarii, iar în clipa când Jidd îmi ceru să-i vorbesc, am început să grăiesc de parcă recitam niște versuri scrise de altcineva :

— Cu câteva zile în urmă, cineva a mers cu altcineva într-un loc de taină și a împărțit cu acela un drog venit din Sumara Borthan care descătușează sufletul și aceia doi și-au împărtășit sufletele unul altuia. Acum cineva regretă păcatul comis și cere iertare.

Lui Jidd i se tăie răsuflarea, deși nu e ușor să șochezi un decantor. Icnetul acela aproape că-mi reteză dorința de a mă confesa, însă Jidd recâștigă controlul cu îndemânare, convingându-mă să continui, rostind cuvinte blânde, preoțești, până când, după câteva momente de ezitare, gura mi s-a descleștat și am vărsat totul din mine.

Am relatat primele mele discuții cu Schweiz, referitoare la drog. (N-am destăinuit numele pământeanului. Aveam încredere că Jidd va păstra secretul decantării, totuși nu vedeam ce folos aș fi avut dezvăluind numele partenerului meu întru păcat). I-am spus cum luasem drogul în cabana ferită. Ce senzații trăisem când acesta își făcuse efectul. Cum explorasem sufletul lui Schweiz și cum pământeanul pătrunsese în sufletul meu... Văpaia

afecțiunii reciproce, pe măsură ce comuniunea noastră spirituală se aprofundase. Sentimentul de înstrăinare față de Legământ, convingerea că negarea sinelui practicată de noi reprezintă o teribilă eroare culturală. Intuiția că ar trebui să abolim solitudinea și izolarea și să încercăm să traversăm prăpăstiile dintre noi și ceilalți, în loc să preaslăvim singurătatea.

Am recunoscut și că mă bălăcisem în mocirla drogului în speranța de a ajunge la sufletul lui Halum. Dorința mea mistuitoare pentru sora jurată era deja un lucru bine știut de Jidd. Apoi i-am vorbit de schimbările prin care trecusem după ieșirea din transă : vinovăția, rușinea, îndoiala. În cele din urmă am amuțit.

Acolo, în fața mea, ca un glob sclipind palid în beznă, pluteau faptele mele păcătoase, expuse și palpabile și deja mă simțeam mai curat pentru că le deșertasem. Îmi doream să fiu adus iarăși pe cale Legământului. Voiam să fiu purificat de comportamentul meu aberant și de păcatul auto-dezgolirii. Eram însetat de penitență, pentru a-mi putea relua viața normală. Doream tămăduirea. Imploram iertarea și revenire în sânul comunității. Nu simțeam însă prezența zeului. Cu ochii ațintiți în oglindă, doar fața mea încercănată și pământie, și barba care ar fi trebuit pieptănată.

Când Jidd începu să recite formulele de iertare, mi s-au părut doar niște cuvinte golite de sens și sufletul nu mi se înălță. Eram rupt de orice credință. Ironia acestui fapt mă scoase din minți : tocmai Schweiz care mă invidia pentru smerenia mea și căutase prin intermediul drogului să înțeleagă misterul subordonării noastre față de supranatural, fusese cel care-mi retezase accesul spre zei. Am îngenuncheat acolo — genunchi de piatră pe dale de piatră —, inventând fraze goale și dorindu-mi ca Jidd să fi luat drogul împreună cu mine, astfel încât între noi să existe o comuniune adevărată. Atunci am înțeles că eram pierdut.

— Pacea zeilor fie cu tine, spuse Jidd.

— Pacea zeilor va fi alături de cineva.

— Nu mai căuta fățarnice substitute, ci păstrează sufletul pentru tine însuți, căci celelalte căi nu duc decât la rușinare și stricăciune !

— Cineva nu va mai căuta alte căi !

— Îți sunt dați un frate și o soră jurați. Un decantor îți este hărăzit. Ai mila zeilor. Nu-ți trebuie nimic mai mult.

— Cuiva nu-i trebuie nimic mai mult.

— Mergi, deci, în pace.

Am plecat, dar nu în pace; căci decantarea fusese moartă, lipsită de sens și golită de esență. Jidd nu reușise să mă reconcilieze cu Legământul, ci îmi demonstrase cât de rupt eram de acesta. Deși neafectat de decantare, am părăsit Capela de Piatră purificat de vinovăție. Nu mai regretam dezgolirea-de-sine. Poate că reprezenta un efect secundar al decantării, inversarea impulsului care mă împinsese către Jidd, dar n-am încercat să analizez situația în profunzime.

Acum schimbarea mea era totală. Schweiz îmi răpise credința, dar îmi dăruise o alta în schimb.

38

În aceeași după-amiază se iviră câteva complicații legate de o navă din Threish, care avea permise de navigație falsificate, așa că am mers la docuri ca să le verific. Din întâmplare, l-am întâlnit pe Schweiz. De când mă despărțisem de el, în urmă cu câteva zile, mă simțisem înfricoșat să-l revăd. Gândeam că mi-ar fi fost imposibil, să-l privesc în ochi pe omul care îmi văzuse întregul suflet. Doar ținându-mă departe de el, aș fi reușit să mă amăgesc pe mine însumi că, de fapt, nu făcusem nimic.

Și deodată l-am zărit lângă mine pe dig. Într-o mână ținea un vraf de facturi, iar cu cealaltă gesticula furios spre un negustor cu ochi apoși, învesmântat în straie din Glin. Spre mirarea mea, nu simțeam stânjeneala pe care o anticipasem, ci doar căldură și plăcerea de a-l revedea. M-am apropiat de el Mă bătu pe umăr și i-am răspuns în același fel.

— Pari ceva mai voios acum, îmi spuse.

— Cu mult.

— Stai numai să-mi termin socotelile cu ticălosul ăsta și mergem să bem un clondir de vin auriu, ce zici ?

— De acord, am răspuns.

După vreo oră, când ne găseam într-o tavernă din zona docurilor, i-am zis :

— Cât de repede ne putem îmbarca pentru Sumara Borthan ?

39

Voiajul spre continentul sudic s-a desfășurat ca într-un vis. Nu m-am întrebat nici o clipă dacă această expediție era lucru chibzuit și nici nu mi-am acordat răgazul de a cugeta dacă prezența mea era necesară sau ar fi fost de-ajuns să meargă numai Schweiz, ori vreun angajat al lui care ar fi putut căuta drogul pentru noi. M-am apucat, pur și simplu, să fac demersurile necesare pentru călătoria noastră.

Nu există o linie maritimă comercială care să lege Velanda Borthan de Sumara Borthan. Cei care doresc să ajungă pe continentul din sud trebuie să închirieze un vas. Așa am și făcut, prin intermediul Tribunalului Portului, folosindu-ne de intermediari și identități false. Nava pe care am ales-o nu aparținea Manneran-ului, căci nu-mi doream să fiu recunoscut în timpul călătoriei, ci provenea din provincia vestică Velis, o ambarcațiune sechestrată în port de aproape un an de zile în urma unei citații judecătorești. Se părea că era o dispută asupra proprietății, în portul de origine, iar hotărârile judecătorești și recursurile făcuseră imposibilă plecarea vasului din Manneran.

Căpitanul și echipajul erau revoltați de această întârziere și înaintaseră deja un protest Tribunalului, dar Înaltul Judecător nu putea lua hotărâri în cazul unui proces ce se desfășura aproape integral în Velis și, de aceea, nava era blocată până ce situația proprietății se clarifica. Știind toate acestea, am emis un decret în numele Înaltului Judecător care permitea vasului să poată

călători „între fluviul Woyn și țărmul estic al golfului Sumar". În mod normal, acest lucru însemna accesul în orice punct de pe coasta Manneranului, dar actul mai specifica faptul că ambarcația putea fi închiriată pentru voiajuri către coasta nordică a Sumarei Borthan. Fără îndoială, această clauză îl lăsă perplex pe bietul căpitan, cu atât mai mult cu cât, la câteva zile după emiterea decretului, a fost contactat de agenții mei care i-au cerut să facă un drum chiar acolo.

Nici Loimel și nici Halum sau Noim, de fapt absolut nimeni nu-mi cunoștea destinația. Spusesem doar că Tribunalul mă solicitase să plec pentru scurt timp peste hotare. Celor de la Tribunal le dezvăluisem și mai puțin ; cerusem un concediu, care mi se acordase imediat, pentru ca apoi să-l informez în ultimul moment pe Înaltul Judecător că aveam să lipsesc în perioada imediat următoare.

Pentru a evita orice complicație cu vameșii, sau cu alții, am ales ca port de plecare Hilminor, un oraș aflat în sud-vestul Manneranului, în golful Sumar. Este o așezare de dimensiuni mijlocii, ai cărei locuitori trăiesc în întregime de pe urma pescuitului, dar care mai servește și drept escală pentru vasele aflate în tranzit între Manneran și provinciile de vest. Am stabilit întâlnirea cu căpitanul în Hilminor. El s-a îndreptat într-acolo pe mare, iar eu și Schweiz am pornit pe uscat cu un vehicul de teren.

Hilminor se afla la două zile distanță, mergând pe autostrada de coastă, cea care parcurgea o zonă tropicală tot mai luxuriantă pe măsură ce ne apropiam de Golful Sumar. Atât eu cât și Schweiz eram bine dispuși. Vorbeam între noi numai la persoana întâia. Pentru el nu reprezenta mare lucru, desigur, însă eu mă simțeam asemenea unui copil obraznic care șoptește „EU" la urechea tovorășului de joacă. Speculam în legătură cu cantitatea de drog pe care aveam să o obținem și ce vom face cu ea. Nu mai era vorba doar de puțină pulbere, destinată mie și lui Halum. Acum se discuta de cantități necesare pentru a face prozeliți, peste tot în Velada, pentru a aduce eliberarea completă a compatrioților mei auto-inhibați. Această abordare apostolică își făcuse treptat loc în planurile noastre și devenise, fără ca eu să bag de seamă, dominantă.

Am ajuns în Hilminor într-o zi atât de caldă încât cerul însuși părea opărit. O cupolă tremurătoare de aer canicular acoperea totul, iar Golful Sumar care se întindea în fața ochilor noștri era aurit de lumina puternică a soarelui.

Helminor este mărginit de un lanț de dealuri puțin înalte, acoperite de păduri dese în partea dinspre mare și aride pe versanții dinspre interiorul continentului. Autostrada șerpuia printre dealurile acestea și la un moment dat am oprit ca să-i arăt lui Schweiz copăcii-de-carne ce acopereau pantele pârjolite dinspre uscat. O duzină de asemenea arbori erau strânși într-un pâlc și ca să ajungem până la ei am fost nevoiți să ne strecurăm printre tufe uscate ca iasca. Copacii erau cât de două ori înălțimea unui om, cu ramuri răsucite și coajă groasă, deschisă la culoare. La atingere, scoarța părea buretoasă, precum pielea femeilor bătrâne. Arborii purtau cicatrici provenite de la extragerile repetate de sevă, ceea ce îi făcea să arate și mai respingător.

— Putem gusta lichidul ? întrebă Schweiz

Nu aveam uneltele necesare inciziei, dar chiar atunci dinspre oraș își făcu apariția o fetiță. Avea vreo zece ani, era pe jumătate dezbrăcată și atât de bronzată încât nu i se mai zărea murdăria de pe trup. Purta cu ea un burghiu și o sticlă ; în mod evident fusese trimisă de părinți ca să colecteze seva copacului. Ne privi cu acreală. Eu i-am aruncat o monedă, zicându-i :

— Cineva dorește să-i arate însoțitorului său gustul copacului-de-carne.

Căutătura ei rămase la fel de morocănoasă. Totuși, implântă burghiul în cel mai apropiat copac, cu o forță surprinzătoare, îl răsuci, apoi îl retrase, și captă jetul de lichid gros, incolor. Cu același aer ursuz, întinse sticla spre Schweiz. Acesta mirosi și gustă cu precauție, după care luă o gură întreagă și plescăi încântat.

— De ce nu se vinde băutura aceasta în toată Velada Borthan ?

— Întreaga cantitate provine de pe o suprafață mică, zona de coastă a golfului, i-am explicat eu. Majoritatea se consumă pe plan local, iar o parte importantă este trimisă în Threish, unde locuitorii au devenit aproape dependenți, astfel că nu mai rămâne cine știe ce pentru

restul continentului. Poți s-o cumperi și în Manneran, desigur, doar că trebuie să știi unde să o cauți.

— Știi ce mi-ar plăcea mie să fac, Kinnall ? să cumpăr o plantație de copaci-de-carne, să-i cresc cu miile și să îmbuteliez îndeajuns de mult suc din acesta, încât să-l putem vinde nu numai în toată Velanda Borthan, ci să-l și exportăm. Eu...

— **Diavolul !** strigă fetița, adăugând apoi ceva de neînțeles în dialectul de pe coastă și-i smulse sticla din mână. O luă la goană, ridicând coatele și genunchii în timpul alergării. Mai privi înapoi de câteva ori, făcând semnul de sfidare cu degetele ambelor mâini.

Înmărmurit, Schweiz clătină din cap :

— E nebună ? întrebă.

— Ai pronunțat de trei ori pronumele interzise, i-am spus. Câtă neglijență !

— M-am nărăvit, tot stând de vorbă cu tine. Dar oare a spune „eu" și „mie" este un lucru chiar atât de murdar?

— Mai josnic decât îți poți imagina. Fetița se va grăbi probabil să le spună, fraților săi despre bătrânul care a împroșcat-o cu obscenități pe deal. Să mergem. Să intrăm în oraș mai înainte ca gloata să se adune în jurul nostru !

— Eu, bătrân obscen ? murmură Schweiz.

L-am împins înapoi în mașină și am plecat în trombă spre portul Hilminor.

40

Nava noastră se găsea la ancoră. Era un vas mic și lătăreț, cu două elici, velă auxiliară și copastia vopsită în albastru și auriu. Ne-am înfățișat căpitanului, pe nume Khrisch, care ne salută politicos, folosind numele pe care ni le luasem. După-amiaza târziu, am pornit pe mare. Niciodată în timpul călătoriei n-am fost întrebați de către căpitan sau de cei zece membri ai echipajului despre scopul voiajului. Desigur, mureau de curiozitate să afle motivele cuiva care se îndrepta către Sumara Borthan, dar erau atât de recunoscători că scăpaseră de consemnare, chiar și pentru o croazieră atât de scurtă, încât aveau mare grijă să nu-și jignească patronii cu o insistență prea mare.

Coasta Veladei Borthan se pierdu în spatele nostru, iar în față ni se deschise marele braț al strâmtorii Sumar. Nu se zărea uscatul nicăieri, nici înainte, nici înapoi. Acest lucru avu darul să mă înspăimânte. În scurta mea carieră de marinar, nu mă îndepărtasem niciodată de țărm, iar în timpul furtunilor mă mângâiasem cu gândul că aș fi putut oricând înota până la mal dacă ne-am fi scufundat. Aici însă întregul univers părea făcut din apă. La lăsarea serii, un amurg gri-albăstrui ne înghiți cu totul, lipind marea de cer și situația se înrăutăți pentru mine. Acum nu mai exista decât micuța noastră carapace, extrem de vulnerabilă în acest vid fără coordonate și fără limite, în această anti-lume tremurătoare, în care toate locurile se contopeau într-un gigantic niciunde.

Nu mă așteptasem ca strâmtoarea să fie atât de largă. Doar cu câteva zile în urmă, văzusem pe o hartă a Tribunalului că nu depășea lățimea degetului meu mic. Mă gândisem că stâncile Sumarei Borthan vor fi vizibile din chiar primele ore de călătorie, totuși aici ne aflam în mijlocul nemărginiri. M-am împleticit până în cabină și, aruncându-mă pe cușetă, am rămas acolo, implorându-i pe zeii călătorilor să mă aibă în pază. Puțin câte puțin, am început să mă disprețuiesc pentru această slăbiciune. Mi-am reamintit că sunt fiu de septarh, frate de septarh și văr al altui septarh ! În plus, aveam un cuvânt greu de spus în Manneran, eram cap de familie și un veritabil ucigaș de vulturi cornuți. Toate acestea nu mi-au ameliorat cu nimic suferința. La cei mai folosește genealogia unuia care se înecă ? La ce folosesc umerii lați, mușchii puternici, și știința înotului, când până și pământul fusese înghițit de ape, astfel că un înotător nu ar fi avut nici o destinație ? M-am cutremurat. Cred că am și plâns. Simțeam că mă dizolv în neantul gri-albăstrui. Apoi, o mână ușoară mi se așeză pe umăr. Era Schweiz.

— Vaporul este solid, îmi șopti. Traversarea va fi scurtă. Liniștește-te ! Nu se va întâmpla nimic rău.

Dacă m-ar fi găsit altcineva în această stare, orice alt om, cu excepția poate a lui Noim, l-aș fi ucis sau m-aș fi sinucis pentru a îngropa secretul rușinii mele.

— Dacă așa arată traversarea Strâmtorii Sumar, cum poate cineva să călătorească printre stele fără să-și piardă mințile ?

— Te obișnuiești călătorind

— Spaima... Vidul..

— Haide pe punte ! Noaptea e magnifică.

Nu mințise. Se lăsase noaptea și deasupra noastră se așternuse o cupolă neagră împodobită cu pietre prețioase strălucitoare. Într-adevăr, admirasem cerurile în toată splendoarea lor atunci când vânasem prin șesurile Pârjolite, dar pe atunci nu înțelegeam cele văzute. Acum Schweiz și căpitanul Khrisch stăteau alături de mine pe punte, spunând, pe rând, numele stelelor și constelațiilor, luându-se la întrecere, care mai de care, să-și arate bogăția de cunoștințe. Fiecare îmi șoptea la ureche partea lui din astronomie, de parcă aș fi fost un copil înspăimântat pe care numai vorbele fără răgaz îl puteau împiedica să țipe. Vezi ? Vezi acolo ? Și acolo ? Vedeam. Vedeam și grupul format din sorii cei mai apropiați de noi, vedeam și patru sau cinci planete din sistemul nostru, ba chiar și o cometă rătăcită pe cer în în acea noapte. Ceea ce m-au învățat ei atunci n-am uitat niciodată

Acum aș putea ieși din coliba mea, din Șesurile Pârjolite și să recunosc stelele, rostindu-le numele, asa cum au făcut Schweiz și căpitanul la bordul vasului în strâmtoarea Sumar. Câte nopți voi mai fi liber să privesc stelele ?

Dimineața puse capăt fricii. Soarele strălucea, cerul era presărat de norișori, apele strâmtorii erau calme și nu-mi mai păsa că uscatul nu putea fi zărit.

Navigam spre Sumara Borthan într-o alunecare aproape imperceptibilă. Trebuia să privesc suprafața mării cu cu multă atenție ca să-mi amintesc că ne deplasăm. O zi, o noapte, o zi, o noapte, o zi și apoi o dungă verde încolti la orizont, acolo unde se găsea Sumara Borthan. În sfârșit, un punct fix pe care-l puteam folosi drept reper, doar că aveam impresia că noi stăteam locului, iar Sumara Borthan se îndrepta către noi. Se apropie în mod constant, până ce am văzut un lanț de stânci golașe,

galben-verzui, întinzându-se de la est la vest. Vârful lor era încununat de o vegetație luxuriantă. Copacii foarte înalți, legați unul de altul prin liane groase, formau o boltă compactă, dedesuptul căreia se îngrămădeau arbuști cioturoși. Toate acestea se zăreau ca tăiate în secțiune, pe marginea stâncilor.

La vederea junglei nu am simțit teamă, ci doar curiozitate. Știam că nici unul dintre acești arbori nu creștea în Velada Borthan. Fiarele, șerpii și insectele nu erau cele de pe continentul meu natal. Tot ceea ce se afla înaintea noastră era străin și, poate, ostil ; o lume virgină, așteptând primul picior de om. Într-un vârtej de imagini închipuite, m-am lăsat să alunec în tunelul timpului și m-am văzut pe mine însumi în postura unui explorator care înlătură învelișul de mister al unei planete abia descoperite. Stâncile, toți acei copaci subțiri cu coroane înalte, lianele șerpuitoare, toate erau creațiile unui suflu misterios, primar, elementar, ieșite direct din pântecul evoluției, iar eu mă pregăteam acum să le pătrund secretele.

Îmi spuneam că jungla întunecată reprezenta poarta către ceva straniu și înspăimântător, totuși nu eram înfricoșat, ci mai degrabă emoționat la vederea stâncilor ascuțite și a potecilor șerpuite. Așa trebuie să fi fost lumea înainte de venirea omului. Așa arăta planeta când nu existau case de rugăciune, decantori sau Tribunale, ci doar cărările acoperite de frunze și râurile care săpaseră văile, iazurile nedrenate și frunzele, lungi și grele care luceau umezite de transpirația junglei, doar creaturile preistorice, prefăcându-se în nămol după moarte, precum și fâpturile înaripate care nu cunoșteau frica... Nu existau pe atunci decât pășunile înverzite și filoanele de metale prețioase, o lume virgină peste care se simțea prezența zeilor, a zeului în așteptarea adepților săi. Zeii singuratici care nu știau că sunt divini, încă, Zeul singuratic...

Desigur, realitatea nu era la fel de romantică. Într-un loc, stâncile coborau până la nivelul mării, lăsând loc unui golfuleț în formă de semilună. Aici se găsea o așezare mizeră, alcătuită din cocioabele câtorva zeci de sumarieni care își aleseseră această poziție pentru a putea face negoț cu vasele care veneau, la răstimpuri, din continentul nordic.

Crezusem că toți sumarienii trăiau în interiorul continentul, despuiați și organizați în triburi, grupați în jurul conului vulcanic Vashnir, și că va trebui să ne croim drum prin acea imensitate apocaliptică, bâjbâind fără călăuză până vom găsi ceea ce trecea drept civilizație și vom fi luat contactul cu cei ce ne-ar fi putut oferi drogul căutat.

În schimb, căpitanul Khrisch își aduse la mal vasul, ancorându-l lângă un ponton de lemn șubred, și, pe când coboram, o mică delegație de sumarieni veni să ne ofere un salut posac.

Îmi cunoști, cititorule, închipuirile fantastice legate de pământenii care au gheare și colți. La fel, instinctiv, mă așteptasem ca acești locuitori ai continentului sudic să fie în vreun fel stranii. Știam că nu era logic — la urma urmelor se trăgeau din aceeași semințe ca și cetățenii din Salla sau Glin. Dar, oare, aceste secole petrecute în junglă nu-i schimbaseră? Oare abjurarea Legământului nu-i lăsase expuși tuturor marasmelor pădurii, care îi metamorfozaseră în ființe ne-umane?

Nu, cu siguranță nu. Îmi păreau asemeni țăranilor din orice provincie. Într-adevăr, purtau podoabe ciudate, așa cum nu mai văzusem în Velada, dar în rest, nimic altceva nu-i deosebea de oamenii pe care îi știam.

Erau opt sau nouă. Doi dintre ei — evident, conducătorii — cunoșteau dialectul din Manneran, deși îl vorbeau cu un accent ciudat. Ceilalți nu păreau să înțeleagă limbile nordice, dar flecăreau între ei într-o limbă plină de mârâituri. Lui Schweiz îi fu mai ușor să comunice decât mie și se angajă într-o lungă conversație, pe care o urmăream atât de greu încât în cele din urmă am încetat să-i mai dau atenție.

Am pornit să inspectez cătunul și copiii sumarieni mă cercetară la rândul lor, holbându-se la mine. Fetele de aici umblau dezbrăcate chiar și după ce treceau de vârsta la care sânii începuseră să le crească. Când m-am întors, Schweiz mi-a spus:

— Totul este aranjat.

— Ce anume este aranjat?

— În noaptea asta dormim aici. Mâine ne vor conduce la un sat care produce drogul. Nu garantează că ni se va permite să-l cumpărăm.

— Se vinde numai în anumite locuri?

— Bineînțeles. Ei jură că nu se găsește deloc pe aici.

— Cât de lungă va fi călătoria?

— Cinci zile de mers pe jos. Îți place jungla, Kinnall?

— Nu știu încă.

— Vei ști curând, mai adăugă Schweiz.

Pământeanul se întoarse apoi să discute cu Khrisch, care plănuia o expediție pe cont propriu de-a lungul coastei sumariene. Schweiz stabili ca la întoarcerea noastră să fim așteptați de vapor. Oamenii căpitanului ne descărcară bagajele — în special mărfuri de schimb, oglinzi, cuțite și alte fleacuri, sumarienii neavând ce face cu banii din Velada — și se îmbarcară din nou pentru a ridica ancora înainte de înserare.

Schweiz și cu mine am fost găzduiți într-o colibă aflată pe o stâncă ce supraveghea întregul golf. Saltele din frunze, pături din blănuri de animale, o fereastră strâmbă și nici urmă de toaletă. Iată ce aduseseră miile de ani de călătorii interstelare ale omului. Ne-am târguit în privința prețului și, în cele din urmă, am căzut la o înțelegere pentru câteva cuțite și încălzitoare, iar la apusul soarelui ni s-a oferit și cina. Era o tocană surprinzător de gustoasă, gătită din carne și mirodenii, la care se alăturaseră o farfurie de legume pe jumătate coapte și un castron de ceea ce părea a fi lapte fermentat. Am mâncat totul, ba chiar ne-a plăcut mai mult decât ne-am fi așteptat, deși glumeam despre bolile pe care le-am fi putut contacta astfel.

Mai mult din obișnuință decât din convingere, am mulțumit călătorilor. Schweiz mă întrebă dacă mai cred încă în zei. I-am răspuns că nu aveam nici un motiv să n-o fac, deși încrederea în învățăturile oamenilor îmi fusese mult diminuată.

Fiind atât de aproape de ecuator, întunericul coborî rapid, precum o bruscă cortină neagră. Am rămas afară încă puțin, Schweiz oferindu-mi alte cunoștințe astronomice și testând ceea ce învățasem. Apoi m-am culcat. După mai puțin de o oră, două făpturi intrară în colibă. Eram încă treaz și m-am ridicat imediat, imaginându-mi că sunt asasini sau hoți. În vreme ce dibuiam după o armă, o rază de lună îmi dezvălui profilul unuia dintre intruși și am văzut niște sâni mari legănându-se.

Dintr-un colț întunecat al camerei, Schweiz spuse :
— Cred că sunt incluse în prețul pentru această noapte

În clipa următoare, un trup cald și gol îl atinse pe al meu. Am simțit un miros înțepător și am pipăit o pulpă grasă, unsă cu ulei aromat. După cum aveam să aflu mai târziu, era un produs cosmetic sumarian. În mine se dădea o luptă între curiozitate și precauție.

Când eram băiețandru, rămâneam mai multă vreme în Glain, mi-era frică să nu iau vreo boală dintre coapsele femeilor de rase ciudate. Dar, oare, puteam rata experiența iubirii din sud ?

Din direcția lui Schweiz, auzeam contactul trupurilor, râsete și sărutări înfocate. Fata de lângă mine se încolăci nerăbdătoare. Desfăcându-i coapsele cărnoase, am explorat-o, m-am simțit stârnit și am pătruns-o. Ea se foi astfel încât să ajungă în poziția pe care am presupus-o a fi cea preferată de localnici : așezându-se pe o parte, cu fața către mine și cu un picior aruncat peste trupul meu. Călcâiul ei îmi apăsa puternic fesele.

Nu mai avusesem o femeie din noaptea în care părăsisem Manneranul. Acest lucru, precum și vechea mea problemă îmi jucară festa ; m-am descărcat în obișnuitele zvâcnituri precoce. Femeia strigă ceva, probabil râzând pe seama bărbăției mele, către prietena ei aflată în colțul lui Schweiz și primi un chicot drept răspuns. Înfuriat la culme, m-am străduit să-mi revin și, împingând mai întâi încet, apoi fără milă, am pornit să o răscolesc, cu toate că miasma respirației sale aproape mă paralizase, iar sudoarea, amestecată cu uleiul de mirodenii, se încleiase într-un compus grețos.

În cele din urmă, am târât-o în abisurile plăcerii, dar efortul îmi fusese cu totul lipsit de satisfacție și mă doborâse. Când totul se sfârși, femeia îmi mușcă cotul cu dinții, într-un sărut sumarian, cred. Recunoscătoare. Umilă. La urma-urmei, o tratasem pe cinste.

Dimineața, am cercetat femeile din sat, întrebându-mă ce codană mă onorase cu mângâierile ei. Toate erau știrbe, cu sânii pungiți și ochi de pește. Speram ca partenera mea să nu fi fost una din ele. Preț de mai multe zile după acea noapte, mi-am supravegheat neliniștit mădularul, așteptându-mă în fiecare dimineață să-l văd plin

de pete roșii s-au umflat, dar tot ce am luat de la acea femeie a fost doar repulsia pentru stilul sumarian de a face dragoste.

41

Cinci zile. De fapt, șase ; ori Schweiz nu înțelesese prea bine, ori șeful sumarian nu știa să numere. Aveam o călăuză și trei cărăuși. Nu mai mersesem niciodată atât de mult pe jos, începând de la răsăritul soarelui și până se lăsa seara, cu pământul afundându-se sau tresăltând sub pașii mei. Jungla ridica ziduri verzi de fiecare parte a cărării. Umiditatea era incredibilă, așa că înotam prin aer. Era mai teribil decât în cea mai rea zi din Manneran.

Insectele aveau ochii colorați și clești înspăimântători. Animale târâtoare, cu multe picioare, fugeau pe lângă noi. Încleștări și urlete teribile se auzeau din tufișuri, dar nu se zărea nimic. Soarele, pogorând în fâșii pestrițe, abia reușea să străpungă bolta înaltă a copacilor. Florile explodau pe trunchiurile acestora. Paraziți, îmi spusese Schweiz. Una dintre ele, galbenă și pufoasă, avea o față omenească : ochi holbați și o gură mânjită de polen. O alta era mai bizară, pentru că din mijlocul petalelor sale roșii și negre se ridica o parodie de organ genital, un falus cărnos, înzestrat cu două testicule care se bălăbăneau.

Chicotind încântat, Schweiz o apucă pe aceasta din urmă, o strânse în palmă, mozolind-o în chip obscen și o mângâie. Sumarienii bodogăniră ceva. Poate se întrebau dacă nu greșiseră când ne trimiseseră femei în colibă.

Ne-am cocoțat pe șira continentului, ieșind din junglă pentru o zi și jumătate, ca să ne cățărăm pe un munte înalt, apoi am revenit în junglă de partea cealaltă a muntelui.

Pământeanul întrebă călăuza de ce escaladasem muntele în loc să-l ocolim și i se răspunse că aceea era singura cale, întrucât furnicile otrăvitoare împânziseră toată zona. Foarte încurajator. Dincolo de munte se întindea

o salbă de lacuri, torente și mlaștini, multe dintre ele pline de boturi gri cu dinți ascuțiți, abia ițite la suprafața apelor. Totul mi se părea ireal.

La numai câteva zile de navigat spre nord, se găsea Velada Borthan, cu băncile ei, vehiculele, vameșii și casele de rugăciune. Acela era un continent îmblânzit, exceptând interiorul nelocuit. Omul nu-și lăsase însă deloc amprenta prin aceste locuri pe care le străbăteam acum. Sălbăticia și haosul din jur mă apăsau: aerul greu, sunetele nopții, conversațiile neinteligibile ale însoțitorilor noștri.

În cea de-a șasea zi am ajuns la destinație : un sătuc alcătuit din vreo trei sute de colibe din lemn, împrăștiate într-o luncă largă, la confluența a două râuri de mărime modestă. Am avut impresia că aici existase cândva un oraș, poate chiar o metropolă, pentru că la marginea așezării se zăreau movile și delușoare acoperite de iarbă, toate posibil foste ruine. Putea fi o iluzie. Aveam oare, atât de multă nevoie să cred că sumarienii regresaseră de când părăsiseră continentul nostru, încât să mi se năzărească peste tot urmele declinului ?

Sătenii ne înconjurară, nu ostili, ci animați de curiozitate. Nordicii reprezentau o apariție inedită în acele locuri. Câțiva dintre ei se apropiară ca să mă atingă, o bătaie ușoară pe brat, o strângere timidă a încheieturii, urmate invariabil de un zâmbet fugar. Acești oameni ai junglei nu păreau să aibă mina posacă a celor care trăiau în cocioabele de pe țărm. Erau mai prietenoși, mai deschiși, mai copilăroși. Puțina influență a civilizației veldane reușise să-i afecteze pe locuitorii coastei, întunecându-le spiritele. Aici lucrurile nu stăteau la fel, deoarece contactele cu nordicii nu erau frecvente.

O discuție interminabilă se înjghebă între Schweiz, călăuză și trei dintre bătrânii satului. După primele minute de parlamentare, Schweiz fu depășit de conversație. Călăuza noastră se lansă în cascade prelungi de înfloriturl verbale, presărate cu gesturi frenetice, părând să explice de mai multe ori același lucru. La rândul lor, sătenii pronunțau în mod repetat un set identic de replici. Nici eu și nici Schweiz nu înțelegeam măcar o silabă.

În cele din urmă, călăuza se întoarse agitată către Schweitz și deșertă un șuvoi de cuvinte în limba mannerană, cu un puternic accent sumarian ; o exprimare pe care eu o găseam cu totul de neînțeles, dar pe care Schweiz, cu calitățile lui de negustor obișnuit să comunice cu străinii, o putea pricepe. După o vreme, pământeanul îmi spuse :

— Sunt de acord să ne vândă drogul. Cu condiția de a dovedi că suntem demni de el.

— Cum le putem dovedi asta ?

— Consumându-l împreună cu ei, în cadrul unui ritual al iubirii care va avea loc diseară. Călăuza a încercat să-i convingă să renunțe, dar n-a fost chip. Fără comuniune nu primim marfa.

— Există riscuri ?

Schweiz clătină din cap.

— Mie nu mi se pare, răspunse el. Călăuza însă are impresia că noi urmărim doar profitul de pe urma drogului. Că nu intenționăm să-l folosim asupra noastră, ci să-l vindem în Manneram pentru multe oglinzi, încălzitoare și cuțite. Fiindcă bănuia că nu folosim drogul, încerca să ne protejeze. Sătenii gândesc și ei la fel și nu vor să dea nici măcar un dram de drog oricui ar încerca să-l comercializeze. Nu-l oferă decât credincioșilor adevărați.

— Dar noi **suntem** credincioși adevărați ! am spus.

— Eu știu, dar pe omul nostru nu-l putem convinge de asta. Cunoaște destule despre nordici ca să-și dea seama că ei își păstrează întotdeauna mințile și sufletele închise, deci dorește să ne vindece de această boală a sinelui. Voi mai încerca o dată să-i conving.

Începu să discute cu călăuza, în vreme ce șefii satului ședeau tăcuți. Adoptând gesturile și chiar accentul ghidului, astfel eu nu mai pricepeam absolut nimic, pământeanul insistă la nesfârșit, dar călăuza se încăpățână să-și păstreze poziția. Mă cuprinse un val de disperare și am fost gata să propun să renunțăm, și să ne întoarcem cu mâinile goale în Manneran, când Schweiz reuși cumva să-și convingă interlocutorul. Călăuza era încă suspicioasă și-l întrebă dacă într-adevăr doream ceea ce pretindeam, iar Schweiz încuviință apăsat.

Încă sceptic, ghidul nostru reveni la săteni. După o conversație mult mai scurtă, adresă câteva cuvinte pământeanului.

— S-a aranjat, îmi zise Schweiz. Diseară, vom lua drogul împreună cu ei.

Se întinse către mine şi-mi atinse cotul.

— Trebuie să nu uiţi un lucru ! Când intri în transă, fii iubitor. Dacă nu-i iubeşti, totul e pierdut.

M-am simţit aproape ofensat de acest avertisment al lui.

42

La asfinţit, zece membri ai tribului veniră să ne ia şi ne conduseră în pădure, în partea de răsărit a satului. Printre ei se numărau cei trei şefi şi alţi doi bătrâni, împreună cu doi bărbaţi tineri şi trei femei. Una dintre ele era frumoasă, a doua nu avea nimic deosebit, iar a treia era mai vârstnică. Călăuza nu ne însoţi. Nu ştiu dacă acest lucru se datora faptului că nu fusese invitată, sau pur şi simplu nu dorise să ia parte la ceremonial.

Am parcurs o bucată bună de drum. Nu se mai auzeau chiotele copiilor din sat, nici larma animalelor domestice. Locul în care ne-am oprit era o poiană izolată, unde sute de arbori fuseseră tăiaţi, iar butucii formau cinci rânduri de scaune, dispuse ca un amfiteatru pentagonal. În mijlocul luminişului, se găsea un cuptor săpat în pământ căptuşit cu argilă şi o stivă de lemne îngrijit aranjate. De îndată ce am ajuns, cei doi tineri se apucară să clădească un rug înalt. De cealaltă parte a cuptorului se zărea o altă groapă, lată cât două staturi de om. Cobora oblic în sol şi părea o intrare, un tunel, oferind acces către măruntaiele pământului.

La lumina focului, am încercat să privesc în adâncurile lui, dar din locul în care mă găseam, nu am văzut nimic interesant.

Prin semne, sumarienii ne arătară unde trebuia să ne aşezăm, mai exact, la baza pentagonului. Fata cea anostă şedea lângă noi. În stânga, lângă intrarea în tunel, se postaseră cei trei şefi. În dreapta, în preajma focului, se găseau cei doi tineri. În colţul drept îndepărtat, se aflau bătrâna şi unul dintre săteni în vârstă. Celălalt bătrân şi fata mai frumoasă merseră în colţul din stânga.

În răstimpul de care avusesem nevoie pentru a ne organiza, întunericul se lăsase cu totul. Sumarienii îşi scoaseră bucăţile de pânză care-i acopereau şi ne făcură semn să facem întocmai. Schweiz şi cu mine ne-am dezbrăcat, punându-ne hainele pe butucii din spate. La semnalul unuia dintre şefi, fata drăguţă se apropie de foc şi scormoni cu o creangă în jar, până îşi făcu o torţă. Apoi, înaintă până la gura tunelului şi se strecură înăuntru, destul de stângaci, cu picioarele înainte şi ridicând torţa. Dispăru destul de repede din vedere. O vreme am mai zărit sclipirile făcliei, dar apoi se stinseră şi acestea, lăsând în urmă o dâră de fum gros, negru. Imediat fata reapăru fără torţă. Într-o mână ţinea un vas roşu cu buza groasă, iar în cealaltă, un clondir prelung, din sticlă verde. Cei doi bătrâni — să fi fost preoţi ? — îşi părăsiră locurile şi-i luară recipientele. Începură o incantaţie lipsită de muzicalitate, după care unul dintre ei scoase din vas un pumn de praf : drogul ! — şi-l turnă în butelcă. Celălalt scutură sticla, agitând-o într-o parte şi alta, amestecându-i conţinutul. În acelaşi timp, bătrâna — şi ea o preoteasă ? — se prosternase în faţa tunelului şi începuse să psalmodieze pe un ton diferit, cu ritm şuierat, tremurător. Tinerii întreţeau în continuare focul.

Descântecul continuă multe minute. Fata care coborâse în tunel — de fapt o femeiuşcă zveltă, cu sâni obraznici şi păr roşcat, mătăsos — luă sticla de la bătrâni şi o aduse în partea noastră, unde cealaltă fată o primi pios, cu ambele mâini. Solemn, o purtă către cei trei şefi şi o întinse către ei. Aceştia începură să cânte, pentru prima oară. Ceea ce denumisem în gând Ritualul Oferirii continuă multă vreme. La început, eram fascinat, încântându-mă stranietatea ceremonialului, dar în curând m-am plictisit şi a trebuit să mă amuz inventând un conţinut spirtual celor ce se petreceau sub ochii mei.

Am decis că tunelul simboliza deschiderea genitală a mamei-pământ, calea către pântecul ei, unde putea fi obţinut drogul — făcut dintr-o rădăcină de plantă subterană. Am elaborat o întreagă structură metaforică, incluzând cultul maternităţii, sensul simbolic al introducerii unei torţe aprinse în uterul mamei-lume, folosirea fetei frumoase şi a celei urâte pentru a reprezenta universalitatea feminităţii, cei doi tineri, ca purtători ai potenţei

sexuale a șefilor și multe alte asemenea ficțiuni. Nu erau decât aiureli, totuși le închegasem într-un ansamblu destul de impresionant pentru un birocrat ca mine, lipsit de mari calități intelectuale.

Plăcerea meditațiilor mi se spulberă brusc, când am înțeles cât de superior mă credeam. Îi tratam pe sumarieni ca pe niște sălbatici caraghioși ale căror incantații și ritualuri prezentau un oarecare interes, dar nu puteau avea un conținut serios. Cine mă credeam de adoptam această atitudine disprețuitoare? La urma urmei, veneram la ei ca să le cer drogul ce luminează, drogul după care tânjea sufletul meu. Care dintre noi era atunci ființa superioară? M-am mustrat amarnic pentru snobismul de care dădusem dovadă. **Fii iubitor!** Îndepărtează din inimă condescendența sofisticatului. Integrează-te ritualului lor, dacă îți stă în putință și, cel puțin nu afișa dispreț nu simți dispreț, nu **fi disprețuitor! Fii iubitor!**

Șefii băuseră deja, luând fiecare câte o înghițitură și înapoind clondirul fetei urâțele, care pornise să dea ocol, aducând recipientul mai întâi bătrânilor și femeii în vârstă, apoi frumoasei și tinerilor de la foc, în cele din urmă lui Schweiz și mie. Când îmi întinse sticla, îmi zâmbi. În lumina tremurândă a focului, fata mi se păru deodată frumoasă. Recipientul conținea un vin gros și cald, care aproape mă înecă. Totuși, am băut.

Drogul îmi pătrunse în stomac și de acolo porni către sufletul meu.

43

Cu toții am devenit unul singur. Ei zece și noi doi. La început, au existat senzații de înălțare, de ascuțire a percepției, de rătăcire, viziuni populate de lumini ceteste și sunete misterioase, apoi am început să simt bătăile inimilor și ritmurile biologice ale celorlalți în mine însumi, dublarea urmată de suprapunerea conștiințelor. În urmă se produse dizolvarea sinelui și deveniram un tot.

Am fost aruncat într-un ocean de suflete, în care am dispărut, înghițit în Centrul Tuturor Lucrurilor. Nu pu-

team ști dacă eram eu, Kinnall, fiul septarhului, sau Schweiz cel sosit de pe bătrânul Pământ, unul dintre tinerii de lângă foc, șefii de trib, preoții, sau chiar o femeie, fiindcă toți eram contopiți în mine și eu în ei.

Oceanul sufletelor era unul al iubirii. Cum putea fi altceva? Ne suprapuneam. Dragostea de sine ne unea pe toți. Iubirea de sine este iubirea pentru alții; iubirea pentru alții este iubire de sine. Iar eu iubeam. Acum înțelegeam mai limpede ca oricând de ce Schweiz îmi spusese **eu te iubesc,** atunci când ieșisem prima oară de sub influența drogului — acea propoziție ciudată, considerată atât de obscenă pe Borthan, atât de nepotrivită în relațiile dintre doi bărbați.

Le-am spus celor zece sumarieni că-i iubesc, dar nu în cuvinte, pentru că nu aveam cuvinte pe care ei să le priceapă și, chiar dacă le-aș fi vorbit în propria-mi limbă și ar fi înțeles, ar fi resimțit falsitatea lor, fiindcă printre semenii mei „te iubesc" reprezintă obscenitate și acest lucru nu poate fi schimbat.

Vă iubesc! O spuneam din tot sufletul, iar ei îmi acceptară darul iubirii. Eu făceam parte din ei. Eu, cel care îi considerasem cu puțină vreme înainte niște primitivi caraghioși, prosternându-se în fața rugului! Prin ei, am simțit sunetele junglei, legănatul mareei și, de ce nu, dragostea plină de îndurare a mamei-lumi care suspină și oftează sub tălpile noastre și care pogorâse asupra noastră vraja drogului, pentru a ne vindeca sufletele despărțite.

Am aflat ce înseamnă să fii sumarian și să trăiești simplu la confluența a două râulețe. Am descoperit cum te poți lipsi de vehicule și bănci comerciale, continuând totuși să aparții unei comunități umane civilizate. Am înțeles cum oamenii din Velada Borthan și-au ciuntit sufletele în numele unui principiu sacru și cât de întreg poți fi dacă urmezi calea sumarienilor. Lucrurile acestea nu mi-au parvenit prin cuvinte și nici printr-o succesiune de imagini, ci printr-un vârtej de cunoștințe necunoscute până atunci, care au pătruns în mine devenindu-mi parte integrantă într-o manieră ce n-o pot descrie sau explica.

Îmi pare, cititorule, că mă crezi fie mincinos, fie leneș pentru că îți ofer atât de puține detalii despre experiența trăită. Am să-ți răspund că nimeni nu poate îmbrăca în cuvinte ceea ce n-a existat niciodată în cuvinte. Pot doar-

aproxima, dar oricât m-aș strădui, nu pot decât să denaturez și să alterez adevărul. Aceasta pentru că ar trebui să transform senzații în cuvinte și să le transcriu după cum îmi permite îndemânarea mea, iar apoi tu să-mi culegi cuvintele și să le convertești într-un sistem de percepții folosit în mod obișnuit de mintea ta. Însă la fiecare etapă a acestei conversi, se va pierde câte un grad de intensitate, până când nu vei rămâne decât cu umbra a ceea ce mi s-a întâmplat în poiana din Sumara Borthan.

Cum ți-aș putea explica ? Eram dizolvați unul într-altul. Eram dizolvați în iubire. Deși nu aveam un limbaj comun, atinsesem o înțelegere perfectă a sufletelor noastre luate în parte. Când, în cele din urmă, drogul își pierdu puterea asupra noastră, o parte din mine rămase în ei și o parte a lor rămase în mine. Dacă ai ști mai mult de-atât, dacă ai avea o idee despre cele ce vor fi descătușate din temnița creierului tău, dacă ai gusta dragostea pentru prima dată în viață, ascultă-mă : nu căuta o explicație ce poate fi exprimată prin cuvinte! Du, pur și simplu, clondirul la gură ! Soarbe din el !

Trecusem testul cu bine. Aveau să ne dea ceea ce doream. După împărtășirea iubirii, urmară negocierile. Am revenit în sat, iar dimineață cărăușii ne aduseră lăzile conținând mărfurile de schimb. La rândul lor, șefii aduseră trei ulcele de lut umplute cu pudră albă. Am înălțat o piramidă de cuțite, oglinzi și încălzitoare, iar ei turnară cu grijă praf în altă ulcea. Schweiz se ocupă în întregime de negociere. Călăuza cu care venisem de pe coastă nu ne era de ajutor pentru că, deși cunoștea limba localnicilor, nu vorbise niciodată sufletelor lor. Trocul se inversă de la sine, căci Schweiz adăuga tot felul de nimicuri în grămadă, iar șefii, drept răspuns, turnau și mai mult praf în ulcica noastră. Toată lumea râdea oarecum isteric, în vreme ce concursul de generozitate devenea aproape delirant. În cele din urmă le am

dat sătenilor tot ce aveam, păstrând doar câteva lucruri ca să le dăruim călăuzei și cărăușilor, iar sătenii ne-au oferit îndeajuns drog pentru a captura mințile a mii de oameni.

Când am ajuns la țărm, căpitanul Khrisch ne aștepta.

— Cineva observă că ați avut succes, remarcă el.

— E chiar atât de vizibil ? am întrebat.

— Erați tulburați când ați plecat și v-ați întors fericiți. Da, este evident că ați avut succes.

În prima noapte a drumului de înapoiere în Manneran, Schweiz mă chemă la el în cabină. Scosese vasul cu praf alb și rupsese sigiliul. L-am privit cum toarnă grijuliu drogul în pachețele mici, ca acela în care se găsise prima doză. Lucră în tăcere, rareori privindu-mă și umplu șaptezeci sau optzeci de pachete. Când termină, numără o duzină din ele și, arătându-mi-le pe celelalte, spuse :

— Astea sunt pentru tine. Ascunde-le bine printre bagaje, altfel vei avea nevoie de toate relațiile tale în Tribunalul Portului pentru a le trece cu bine de vameși.

— Mi-ai dat de cinci ori mai mult decât ai păstrat pentru tine însuți, am protestat eu.

— Ai mai multă nevoie, îmi răspunse Schweiz.

Am înțeles ce a vrut să spună abia după ce am sosit în Manneran. Am acostat în Hilminor, i-am plătit căpitanului Khrisch, am trecut printr-un control superficial (Cât de puțin suspicioși erau ofițerii portuari cu puțin timp în urmă !) și ne-am îndreptat spre capitală cu un vehicul de teren.

Intrând în Manneran prin autostrada Sumar, am traversat un cartier aglomerat, înțesat de piețe și vânzători ambulanți, unde mii de oameni se înghesuiau, se îmbrânceau, se ciorovăiau și se ciondăneau. I-am văzut, conducându-și agresiv negocierile și scoțând la iveală contracte pentru a-și încheia afacerile. Le-am zărit fețele încruntate, retrase, ochii întunecați și lipsiți de dra-

goste. M-am gândit la drogul pe care îl purtam cu mine și mi-am spus, **De le-aș putea schimba sufletele înghețate !**

Mi-am imaginat că mă plimb printre ei, că acostez necunoscuți, că iau deoparte pe câte unul și-i șoptesc :

„Eu sunt prinț de Salla și înalt dregător al Tribunalului Portului, dar am lăsat deoparte aceste lucruri meschine pentru a aduce fericirea omenirii. Îți voi arăta și ție cum să găsești fericirea prin dezgolirea sufletului. Ai încredere în mine ! Te iubesc !"

Cu siguranță că mulți ar fi fugit după primele mele cuvinte, înspăimântați de vulgaritatea expresiei „eu sunt". Alții ar fi ascultat până la capăt și apoi m-ar fi scuipat, spunându-mi că-s nebun, iar alții ar fi chemat poliția. Totuși, poate că ar fi fost și câțiva care m-ar fi crezut și simțindu-se tentați, ar fi venit cu mine într-o cămăruță din zona docurilor ca să luăm împreună drogul sumarian.

Aș fi deschis sufletele, rând pe rând, până ar fi fost în Manneran vreo zece asemeni mie — douăzeci, apoi... O sută ! O societate secretă a de-sine-dezgolitorilor, recunoscându-se între ei prin căldura și dragostea din priviri, netemându-se să le vorbească inițiaților cu „eu", sau „pe mine", fără formulele gramaticale ale etichetei, fără toate acele otrăvite negări ale iubirii de sine pe care le implică această gramatică. După aceea, l-aș fi angajat pe căpitanul Khrisch pentru un alt voiaj în Sumara Borthan, de unde m-aș fi întors încărcat cu pachețele de praf alb și mi-aș fi continuat munca în Manneran împreună cu cei care deveniseră asemeni mie. Zâmbitori, strălucitori, ne-am fi apropiat de oameni și le-am fi zis :

— Eu îți voi arăta calea fericirii prin dezgolirea sufletului ! Crede-mă, te iubesc !

Schweiz nu juca nici un rol în această viziune. Aceasta nu era planeta lui. Nu avea un loc aparte în transformarea ei. Pe el nu-l interesau decât nevoile sale spirituale, intime, setea de a ajunge să se simtă zeu. Începuse deja și putea să continue de unul singur. Schweiz nu trebuia să se furișeze prin oraș pentru a seduce necunoscuți. De aceea îmi și dăduse cea mai mare parte din cantitatea de drog. Eu eram apostolul,

noul profet, Mesia al schimbării, iar Schweiz înțelesese acest lucru înaintea mea. Până acum, el fusese conducătorul ; îmi inspirase încredere, mă convinsese să încerc drogul, mă ispitise să-l însoțesc în Sumara Borthan și, folosindu-se de influența pe care o aveam în Tribunal, mă ținuse în preajma lui pe post de companion și protector. Stătusem în umbra lui tot timpul. Acum înceta să mă mai eclipseze. Înarmat cu pachețele de drog, voi lansa de unul singur campania de schimbare a lumii mele.

Îmi asumam cu plăcere rolul acela. Toată viața fusesem în umbra câte unui bărbat, astfel încât, în pofida puterii mele fizice și a capacității mintale, începusem să mă simt un nimic. Poate că era un defect firesc, decurgând automat din faptul că fusesem al doilea fiu al septarhului.

În viața mea existase mai întâi tata, a cărui autoritate, agilitate și putere nu speram să le egalez vreodată. Urmase apoi Stirron, a cărui înscăunare îmi adusese exilul. Pe urmă, patronul tăietorilor de lemne din Glin, urmat de Segvord Helalam și, în sfârșit, de Schweiz.

Cu toții erau oameni hotărâți, cu prestanță, care își cunoșteau locul în lume și îl păstrau. Acum, la jumătatea vieții, puteam și eu, în sfârșit, să mă afirm, să ies la lumină. Aveam un țel. Cei ce învârteau roata destinului mă aduseseră aici, mă transformaseră în ceea ce eram, mă pregătiseră pentru această încercare. Iar eu le acceptam, fericit, porunca.

46

Aveam o femeiușcă pe care o păstram pentru propriul meu amuzament, într-un apartament din sudul Manneranului, în labirintul de străduțe vechi dinapoia Capelei de Piatră. Ea pretindea că este fiica nelegitimă a Ducelui de Kongoroi, zămislită pe când acesta se găsea într-o vizită diplomatică în Manneran, pe vremea domniei tatălui meu. Poate că povestea era adevărată.

Cu siguranță, ea așa credea. Îmi făcusem un obicei din a o vizita de două sau trei ori într-o perioadă lunară, ca să-mi ofer o oră de plăcere, de fiecare dată când mă simțeam sufocat de rutina vieții, sau când mă strangula gheara plictiselii

Ea era o ființa simplă, dar pasională : senzuală, mereu disponibilă, fără pretenții. Nu-mi ascunsesem identitatea, însă nici nu-i împărtășisem nimic din sufletul meu, iar ea procedase la fel. Discutam foarte puțin și nu se putea vorbi de vreo dragoste între noi.

În schimbul chiriei pe care o plăteam pentru apartamentul ei, îmi dădea voie să-i folosesc trupul. Și tranzacția nu era cu nimic mai complexă — doar atingerea epidermelor. Ea a fost prima căreia i-am dat drogul. L-am dizolvat în vin auriu.

— Vom bea asta, i-am zis

Când m-a întrebat de ce, i-am răspuns că ne va apropia mai mult. Fără prea multa insistență, s-a interesat ce efect avea să producă asupra noastră.

— Ne va deschide sufletele, făcând zidurile să devină transparente.

N-a protestat deloc, n-a spus nici o vorbă despre Legământ, nu s-a văicărit pe tema intimității ei și nu mi-a ținut predici despre pericolul care ne pândește dacă ne dezgolim sufletele. Făcu întocmai cum i se spusese, convinsă că nu i se va întâmpla nimic rău.

Am luat doza și ne-am întins pe pat, așteptând să-și facă efectul. Eu am început să-i mângâi coapsele călduțe, să-i sărut sfârcurile și să-i muşc în joacă lobii urechilor. Curând se auzi acel vuiet interior și aerul se învolbură, iar fiecare dintre noi am putut auzi bătăile inimii și pulsul celuilalt.

— Ah ! spuse ea. Ah, cineva se simte atât de straniu!

Totuși nu se sperie. Sufletele noastre se uniră și se topiră în lumina albă, clară, care izvora din Miezul Tuturor Lucrurilor. Am descoperit cum era să ai doar o despicătură între coapse, cum e să-ți clatini umerii iar sânii grei să se lovească între ei și mi-am simțit ovulele pulsând în ovare. În punctul culminant, ne-am unit trupurile. Mi-am simțit mădularul intrându-mi în vagin. M-am simțit împingându-mă în mine. Am tresărit de extaz, valul oceanic al orgasmului ridicându-se de

undeva din interiorul meu, întunecat, umed și fierbinte. Usturimea caldă a orgasmului iminent, jucându-mi de-a lungul mădularului, mi-am simțit pieptul acoperit de păr apăsându-mi sânii rotunzi și sensibili, am simțit buze pe buzele mele, limbă pe limba mea, suflet în sufletul meu.

Această comuniune a corpurilor noastre păru să dureze ore în șir. În tot ocest timp, sufletul meu fusese deschis pentru ea, astfel că putuse să vadă orice dorea. Copilăria mea petrecută în Salla, fuga în Glin, căsătoria, dragostea pentru sora jurată, slăbiciunile mele, decepțiile. Eu am privit-o la rându-mi și i-am zărit dulceața și frivolitatea, momentul când descoperise pentru prima dată sângele pe coapse, celălalt sânge de mai târziu, imaginea lui Kinnall Darivall pe care o purta în minte, porîncile vagi și lipsite de formalitate ale Legământului și toate celelalte lucruri ce-i mobilau sufletul.

După aceea am fost înghițiți de torentul simțurilor noastre. Am simțit orgasmul ei și al meu, al meu și al ei, dubla coloană a extazului, care era în fapt una singură, spasmele și ejacularea, împingerile și contrele reciproce, piscurile și coborâșurile.

Am rămas întinși, transpirați, lipicioși și extenuați. Drogul continua să fulgere prin mințile noastre împreunate. Am deschis ochii și i-am văzut pe ai ei, pierduți, cu pupilele dilatate. Îmi zâmbi strâmb :

— Eu... eu... eu... grăi ea. EU !

Miracolul acestui cuvânt păru să o descumpănească.

— EU ! EU ! EU !

Am sărutat-o între sâni și am simțit atingerea buzelor asupra mea.

— Te iubesc ! am spus.

47

La Tribunalul Portului exista un funcționar, un oarecare Ulman, pe care îl simpatizam. Avea doar pe jumătate din vârsta mea, dar promitea mult, fără îndo-

ială. Îmi cunoștea originea nobilă și era conștient de puterea pe care o dețineam, însă nu pentru asta îmi arăta respect, ci pentru iscusința mea în a evalua și rezolva problemele legislative. Într-o zi, l-am reținut mai târziu decât de obicei și l-am chemat la mine când toți ceilalți plecaseră deja.

— În Sumara Borthan, există un drog care permite unei minți să pătrundă nestingherită într-o alta, am rostit eu.

Zâmbi și spuse că într-adevăr auzise despre acel drog, greu de obținut și periculos.

— Nu există nici un pericol, am răspuns. Cât despre dificultatea de a-l obține...

Am scos la iveală unul dintre pachețele. Zâmbetul nu-i dispăru, deși acum obrajii i se împurpuraseră. Am împărțit drogul în biroul meu.

Câteva ore mai târziu, când am plecat către casă, i-am dat puțină pulbere, ca s-o ia împreună cu soția lui.

48

În Capela de Piatră am îndrăznit să abordez un străin, un omuleț îndesat, îmbrăcat în haine princiare, poate chiar membru al familiei septarhului. Avea privirea senină a unui om de bună credință și echilibrul interior al unuia care își cercetase sufletul și nu fusese dezamăgit de ceea ce găsise acolo. Totuși, când i-am vorbit, mă împinse cât colo și mă înjură cu o asemenea obidă, încât furia lui deveni contagioasă. Iritat de cuvintele lui, am fost gata să-l pleznesc.

— De sine-dezgolitorul ! De sine-dezgolitorul !

Strigătul lui răsună în întregul locaș sfânt și oamenii se iviră din chiliile de meditație ca să se holbeze la mine. Era cea mai mare rușine pe care o suportasem de ani buni încoace.

Misiunea mea mi se înfățișă sub o altă perspectivă; mi se păru murdară, iar eu de-a dreptul demn de milă: o târâtură, îndemnat de cine știe ce instinct, să-și expună sufletul amărât străinilor. Locul mâniei a fost luat imediat de frică. Alunecând în umbra zidurilor, am ieșit pe o ușă lăturalnică, îngrozit de posibilitatea de a fi arestat.

O săptămână întreagă după acest incident, am mers cu precauție, uitându-mă mereu peste umăr. Nu mă urmărea însă nimeni, doar propriile-mi mustrări de conștiință.

49

Momentul de nesiguranță trecu. Misiunea mea îmi reapăru nobilă și am recunoscut valoarea faptelor pe care mă jurasem să le înfăptuiesc, simțind milă pentru cel care îmi refuzase darul în Capela de Piatră.

Într-o singură săptămână, am găsit trei necunoscuți care luară drogul cu mine. M-am întrebat cum de putusem vreodată să mă îndoiesc de mine însumi. Mă așteptau însă alte clipe de neîncredere.

50

Am încercat să confer o bază teoretică folosirii drogului. M-am străduit să construiesc o nouă teologie a iubirii și deschiderii sufletelor. Am început să studiez Legământul și multele comentarii făcute pe marginea lui, căutând să descopăr de ce primii locuitori ai Veladei Borthan găsiseră necesar să zeifice neîncrederea în semeni și tăinuirea. De ce anume se temuseră ? Ce încercaseră să protejeze ? Oameni întunecați în vremuri întunecate, în mințile cărora viermii gândurile se târau pe sub tâmple. Cu tot efortul depus, n-am reușit să-i înțeleg. Ei erau pătrunși de propria lor virtute. Acționaseră astfel încât totul să fie bine. „Să nu prăvălești po-

vara sinelui asupra semenilor tău ! Să nu te străduiești în van să pătrunzi nevoile sufletului tău păcătos ! Să nu-ți îngădui nicicând plăcerile ușuratice ale confesunilor intime ! Să te înfățișezi de unul singur în fața zeilor tăi !"

Așa trăisem noi preț de câteva sute de ani, fără să punem întrebări, ascultători, obedienți, păstrând sfinţenia Legământului. Poate că acum nimic nu mai ţine Legământul în viață pentru cei mai mulți dintre noi, exceptând simpla politețe ; nu dorim să-i stânjenim pe ceilalți dezgolindu-ne sufletele, așa că ne ducem zilele închistați. Rănile supurează în vreme ce noi continuăm să fim curtenitori și să folosim persoana a treia.

Oare sosise timpul unui nou Legământ ? O legătură a iubirii, un testament al împărtășirii ? Ascuns în camera mea de acasă, m-am luptat să astern unul pe hârtie. Ce-aș fi putut spune ca să fiu crezut ? Că vechile percepte ne îndrumaseră foarte bine, însă sufletele noastre avuseseră de suferit ? Că trecuse vremea pericolelor ce ne pândeau în vremea primelor așezări, iar unele obiceiuri, devenite între timp mai degrabă handicapuri decât câștiguri, puteau fi înlăturate ? Că orice societate trebuie să evolueze, dacă nu vrea să decadă ? Că dragostea este mai bună decât ura, iar încrederea mai bună decât suspiciunea ?

Totuși, puține din cele scrise avură darul de a mă convinge pe mine însumi. De ce mă ridicam împotriva ordinii prestabilite a lucrurilor ? O făceam din convingere, sau nu urmăream decât plăceri perverse ? Eram un exponent al epocii mele, un om adânc încastrat în stânca dură a tradiției în care fusesem crescut, indiferent cât de tare mă zbăteam să transform acea stâncă în nisip. Sfâșiat de tensiunea dintre vechile principii și noile mele convingeri încă neformate, pendulam zilnic de mii de ori de la un pol la celălalt, de la rușine la exaltare.

Într-o seară, pe când munceam la acest Nou Legământ, sora mea jurată intră pe neașteptate în birou

— Ce scrii ? mă întrebă ea curioasă.

Am acoperit foile. Stinghereala mi se zugrăvise, probabil, pe față, căci chipul lui Halum exprima părerea de rău pentru că mă deranjase.

— Niște rapoarte oficiale, am răspuns. Prostii... Fleacuri birocratice...

În noaptea aceea, am ars tot ceea ce scrisesem într-un acces paroxistic de dispreț față de mine însumi.

51

În săptămânile scurse de la întoarcerea mea, efectuasem cu ajutorul drogului mai multe explorări ale unor teritorii până atunci necunoscute. Prieteni, străini, cunoștințe întâmplătoare, o amantă, toți aceștia îmi fuseseră tovarăși într-o suită de stranii călătorii.

Lui Halum, însă, nu-i destăinuisem nimic despre drog în aceste prime faze ale schimbărilor mele. Țelul meu inițial, visul care îmi adusese drogul la buze fusese comuniunea cu ea. Totuși, îmi era teamă să i-o propun. Mă oprea lașitatea : dacă va înceta să mă iubească, după ce mă va cunoaște atât de profund ?

52

De mai multe ori mă găsisem pe punctul de a aborda subiectul cu Halum. Mă abținusem de fiecare dată. Nu îndrăzneam să mă apropii de ea. N-ai decât să-mi judeci sinceritatea după ezitările mele, dacă așa dorești, cititorule. Cât de pur era acest nou crez al deschiderii, te-ai putea întreba, din moment ce consideram că sora mea jurată avea să fie mai presus de această comuniune ? Nu voi pretinde că gândurile respective căpătaseră încă de pe atunci o consistență. Eliberarea mea de sub interdicția dezgolirii de sine a fost un act de voință, nu rezultatul unei evoluții firești, pentru că eu a trebuit să mă războiesc în permanență cu vechile obiceiuri.

Deși în prezența lui Schweiz și a altora cu care împărțisem drogul foloseam pronumele „eu" și „pe mine", nu mă simțeam niciodată în largul meu vorbind așa. Vestigiile tradiției încălcate continuau încă să mă încătușeze.

O priveam pe Haum, știam că o iubesc și-mi spuneam că singura cale de împlinire a acestei iubiri era contopirea sufletelor noastre, iar praful care ne putea uni se găsea în mâinile mele. Totuși, nu îndrăzneam. Nu aveam curajul.

53

Cea de-a douăsprezecea persoană cu care am împărțit drogul sumarian a fost fratele meu jurat, Noim. Se afla în Manneran ca să petreacă o săptămână cu mine.

Venise iarna, aducând zăpadă în Glin, ploi nesfârșite în Salla și doar ceață în Manneran, așa încât nordicilor nu le trebuia vreun îndemn special ca să vină în provincia noastră caldă.

Pe Noim nu-l mai văzusem din vara trecută, când vânasem împreună în munții Huishtor. În utimul an ne îndepărtasem unul de celălalt. Într-un fel, Schweiz îi luase locul în viața mea și nu mai aveam aceeași nevoie de fratele jurat.

Noim era unul dintre latifundiarii Sallei, căci moștenise atât averea familiei Condorit, cât și pământurile ce aparținuseră familiei soției sale. Maturitatea îl împlinise, fără să-l îngrașe excesiv. Istețimea și șiretenia lui nu erau ascunse de noile straturi de carne. Avea un aspect mieros și binevoitor pielea brună și curată, buze pline, respirând bunăvoință și ochi rotunzi, sardonici. Puține lucruri scăpau spiritului său de observație.

Când sosi la mine acasă, mă cercetă cu mare atenție, ca și cum ar fi vrut să-mi numere dinții și ridurile din jurul ochilor, apoi după ce am schimbat cuvenitul salut frățesc, după ce mi-a prezentat cadoul lui și pe acela trimis de Stirron, și după ce am semnat obișnuitul contract dintre gazdă și oaspete, spuse pe neașteptate :

— Kinnall, ai necazuri ?

— De ce mă întrebi așa ceva ?

— Ești tras la față. Ai slăbit. Gura ta are un surâs straniu, care trădează un om neliniștit. Ochii îți sunt injectați și nu îndrăznesc să privesc direct în ochii altora. S-a întâmplat ceva ?

— Ultimele luni au fost cele mai fericite din viața cuiva, am replicat pe un ton poate puțin prea vehement.

Noim nu luă în seamă răspunsul meu.

— Ai probleme cu Loimel ?

— Ea merge pe drumul ei, cineva merge pe al său.

— Atunci, încurcături la Tribunal ?

— Te rog, Noim, de ce nu vrei să crezi că...

— Chipul tău are întipărite schimbări pe el, îmi spuse. Vrei să spui că nu s-au produs schimbări în viața ta ?

Am ridicat din umeri.

— Și dacă ar fi așa ?

— Schimbări în rău ?

— Cineva nu crede asta.

— Ești evaziv, Kinnall. Hai, la ce bun un frate jurat, dacă nu pentru a-ți împărtăși problemele ?

— Nu e vorba despre nici o problemă, am insistat.

— Foarte bine.

Noim abandonă discuția, dar l-am văzut cum mă urmări cu privirea în seara aceea și în dimineața următoare, în timpul mesei, cercetându-mă și sondându-mă din ochi. Nu i-aș fi putut ascunde nimic.

Ne-am așezat la un clondir de vin vinețiu, discutând despre recolta din Salla, despre noul program al lui Stirron, de reformă a impozitelor, despre reînnoirea tensiunilor dintre Salla și Glin, despre raidurile sângeroase din zona de frontieră cărora de curând le căzuse victimă una dintre surorile mele. În tot acest timp, Noim mă studia.

Halum cină cu noi și am depănat amintiri din copilărie, iar Noim nu încetă să mă supravegheze. Flirtă cu Loimel, dar ochii lui nu se desprinseră de pe fața mea. Profunzimea și intensitateo grijii lui mă învăluiau. Curând ar fi început probabil să-i întrebe și pe alții, încercând să afle de la Halum și Loimel ce anume mă frământa, ori acest lucru putea stârni în jurul meu o curiozitate care m-ar fi pus în pericol. Nu puteam să-i ascund experiența capitală care se găsea acum în centrul vieții fratelui său jurat.

Noaptea târziu, în cea de-a doua seară a șederii lui, la ora când toată lumea se retrăsese la culcare, l-am dus pe Noim în biroul meu și am deschis ascunzătoarea în care țineam praful alb. L-am întrebat dacă știa despre

drogul Sumarei. Pretinde că nu auzise de așa ceva. I-am descris pe scurt efectele acestuia. Fața i se întunecă și păru să se retragă în sine.

— Îl folosești des ? mă întrebă.

— De unsprezece ori până acum.

— De unsprezece ori... ? Dar de ce, Kinnall ?

— Pentru a înțelege natura sufletului cuiva prin împărtășirea acestui suflet cu al altora.

Noim izbucni într-un râs exploziv, aducând mai degrabă cu un pufnet.

— Dezgolire-de-sine, Kinnall ?

— Odată cu vârsta, cineva căpătă obiceiuri bizare.

— Și cu cine te-ai angrenat în jocul acesta ?

— Numele lor nu contează, am spus. Nu cunoști pe nici unul dintre ei. Sunt oameni din Manneran, ființe cu simțul aventurii, care sunt gata oricând să-și asume riscuri

— Loimel ?

A fost rândul meu să râd.

— Nici gând ! Ea nu știe absolut nimic despre toate acestea !

— Atunci, Halum ?

Am clătinat din cap :

— Cineva și-ar dori foarte mult să aibă curajul de a încerca drogul cu Halum. Până acum totul i-a fost ascuns surorii jurate. Cineva se teme că ea este prea pură și ar fi lesne șocată. E trist, nu-i așa, Noim, când cineva trebuie să ascundă un lucru atât de fascinant de încântător de propria-i soră jurată ?

— Ba chiar și de propriul frate jurat, remarcă el morocănos

— Ți s-ar fi spus la momentul potrivit. Ți s-ar fi oferit și ocazia de a experimenta comuniunea.

Ochii lui Noim aruncară flăcări.

— Crezi că eu aș accepta ?

Vulgaritatea pe care o rostise în mod deliberat a fost răsplătită doar cu un surâs slab din partea mea.

— Cineva speră că fratele său jurat îi va împărtăși toate experiențele. În această clipă, drogul a săpat o prăpastie între noi. Cineva a vizitat de multe ori un loc în care tu n-ai fost niciodată, înțelegi, Noim ?

Înțelegea foarte bine. Se simțea ademenit. Oscila pe buza abisului. Își mușcă buzele și-și ciupi lobii urechilor. Tot ceea ce se petrecea în mintea lui era pentru mine la fel de transparent ca și când noi doi am fi împărțit deja drogul sumarian. Pentru binele meu se lăsa Noim așa de greu, știa cât mă îndepărtasem de Legământ și cât de mare era pericolul care mă păștea, atât din punct de vedere legal, cât și intim. Dar de dragul lui însuși, Noim era împins de curiozitate. Dezgolirea sufletului față de un frate jurat nu reprezenta un păcat prea mare, ori el dorea să afle ce fel de comuniune se poate simți sub influența drogului. De asemenea, avea în ochi o licărire de gelozie pentru că vedea că eu înțelegeam toate aceste lucruri încă de-atunci, deși sentimentul acela mi s-a confirmat abia mai târziu, atunci când sufletul lui Noim mi se deschise.

Nu am mai vorbit despre asta în zilele următoare. M-a însoțit la birou și m-a urmărit plin de admirație cum rezolvam probleme de importanță națională. I-a văzut pe funcționari plecându-se în fața mea și i-a văzut și pe Ulman, cel căruia îi dădusem drogul și a cărui familiaritate față de mine a stârnit în Noim valuri de suspiciune. L-am vizitat și pe Schweiz, în casa căruia am băut mult vin bun și am discutat pe teme religioase, într-o manieră deschisă, onestă, de bărbați încinși de băutură. („Toată viața mea", spusese Schweiz, „a fost o căutare a unor motive raționale pentru a crede în ceea ce știam că este irațional".) Noim observă că pământul nu folosea întotdeauna regulile gramaticale recomandate de etichetă.

Într-o altă seară, am cinat cu un grup de nobili din Manneran, într-o reședință superbă, amplasată pe dealurile ce dominau orașul. Bărbați micuți, împopoțonați din cale-afară, extrem de agitați și însoțiți de tinere neveste mult mai înalte și arătoase. Noim a fost dezgustat de acești duci și baroni decadenți și de discuțiile lor despre comerț și bijuterii, iar iritarea îi spori când conversațiile abordară zvonul despre drogul ce elibera mințile și care acum putea fi procurat din capitală. Auzind pălăvrăgelile lor, m-am mulțumit să scot niște exclamații politicoase de surpriză.

Noim îmi aruncă o privire nimicitoare, înfierându-mi ipocrizia, ba chiar refuză un pahar de lichior dulce de Manneran, într-atât de încordați îi erau nervii.

A doua zi am descins împreună la Capela de Piatră, dar nu pentru decantare, ci ca să privim relicvele, fiind-

că Noim devenise interesat de antichități. Jidd, decantorul, tocmai trecea pe sub arcade, în drum spre îndatoririle sale și, când mă văzu, îmi zâmbi straniu. Imediat l-am simțit pe Noim cum cântărește posibilitatea ca drogul să-l fi convertit și pe preot.

În toate acele zile, o tensiune clocotitoare se acumula în fratele meu jurat; ar fi dorit să mai discutăm despre drog, însă nu se putea hotărî să o facă. În cele din urmă, în ajunul întoarcerii în Salla, nu mai rezistă

— Drogul acela al tău..., începu el răgușit.

Îmi spuse că nu m-ar mai putea considera ca un adevărat frate jurat dacă nu ar încerca și el drogul. Aceste cuvinte fuseseră pronunțate cu mare greutate. Hainele lui elegante se mototoliseră din pricina agitației și broboane fine de sudoare îi apăruseră pe buza superioară.

Am intrat într-o odaie unde nu ne putea deranja nimeni și eu am pregătit poțiunea. Când luă cupa, Noim îmi aruncă surâsul lui atât de familiar, îndrăzneț, plin de șiretenie și hotărâre, totuși mâna îi tremura atât de tare, încât aproape vărsă băutura.

Drogul își făcu imediat efectul. Era o noapte umedă și o ceață densă și unsuroasă acoperea orașul și suburbiile. Mi se părea că pâcla își întindea degetele în cameră prin fereastra deschisă. Am văzut cum fuioare strălucitoare de ceață ne atingeau, se unduiau și dansau între noi. Primele senzații provocate de drog îl descumpăniră pe Noim, dar eu i-am explicat că totul era absolut normal: bătăile îngemănate ale inimilor noastre, amețeala, țiuiturile ascuțite care păreau că traversează văzduhul.

Acum eram deschiși unul altuia. Am privit în interiorul lui Noim și am văzut nu numai sufletul său, ci și imaginea pe care și-o crease despre sine, încrustată cu rușine și autodispreț. În el exista o nemulțumire feroce pentru imperfecțiunile imaginare pe care și le reproșa; iar acestea erau multe. Se acuza de lene, indisciplină și ambiție, de sfidarea religiei străbune, de dezinteres pentru chestiunile esențiale, se înfiera pentru slăbiciunea lui fizică și morală. Nu puteam înțelege de ce anume avea impresia asta despre sine pentru că adevăratul Noim era cu totul altfel: un om cu un caracter puternic, loial celor pe care îi iubea neînduplecat în a judeca

prostia, un ins cu vederi largi, pasional și plin de energie. Contrastul dintre imaginea lui Noim despre sine și realitate mi se părea surprinzătoare, ca și cum fratele meu jurat ar fi fost capabil să evalueze totul corect, mai puțin pe el însuși. În experiențele cu drogul, mai văzusem astfel de nepotriviri. De fapt, ele existau în noi toți, cu excepția lui Schweiz, care nu fusese crescut de mic în tradiția negării sinelui, și totuși la Noim erau mai pronunțate decât la oricare altul.

De asemenea, am zărit, reflectat în sensibilitatea lui Noim, ceva ce observasem și înainte: un Kinnall Darival mult mai nobil decât cel pe care-l cunoșteam eu însumi. Mă idealiza! Eram tot ce își dorea el să fie, un om curajos, de acțiune, un artizan al puterii, un inamic al frivolității și superficialității, un practicant al celei mai riguroase discipline și devoțiuni. Totuși, această imagine purta urmele unui strat recent de culoare diferită căci nu mă dovedisem eu, oare, de-sine-dezgolitorul care abjurase Legământul laolaltă cu unsprezece străini și care acum își ademenise fratele jurat, făcându-l părtaș la acest experiment criminal?

În plus, Noim descoperi în mine adevăratele sentimente de dragoste pentru Halum și, văzând acest lucru care nu făcea decât să-i confirme suspiciunile mai vechi, imaginea lui despre mine se schimbă din nou, și nu în bine.

Între timp, i-am arătat cum îl văzusem eu dintotdeauna: iute, isteț și capabil. Apoi i l-am prezentat pe Noim cel creat de el, alături de cel definit la modul obiectiv, în vreme ce el îmi oferi imaginea sufletului meu, așa cum îl distingea acum, alături de Kinnall cel idealizat.

Explorările noastre reciproce au durat mult timp. Gândeam că ele aveau o valoare inestimabilă din moment ce numai cu Noim aș fi putut atinge profunzimea necesară unei perspective complete, acea paralaxă potrivită a caracterului. La rândul său, el nu o putea reuși decât alături de mine.

Noi doi ne bucuram de multe avantaje, față de doi străini care se întâlneau pentru prima oară prin intermediul drogului. Când vraja poțiunii începu să se destrame, m-am simțit epuizat de intensitatea comuniunii noastre dar în același timp înnobilat, exaltat, transformat.

Lucrurile stăteau altfel însă în privința lui Noim. Părea golit de sentimente și înghețat. Cu greu îmi putea înfrunta privirea. Atitudinea lui era atât de rece încât n-am încercat să o pătrund, ci am rămas nemișcat, așteptând ca el să-și revină. După o vreme, întrebă :

— S-a terminat ?

— Da.

— Trebuie să-mi promiți un lucru, Kinnall. Îmi promiți ?

— Spune, Noim.

— Promite-mi că n-ai să faci asta cu Halum ! Îmi promiți ? Îmi promiți, Kinnall ? Să n-o faci niciodată !

54

La câteva zile după plecarea lui Noim, un sentiment de vinovăție mi-a purtat pașii către Capela de Piatră. Ca să-mi ocup timpul până când Jidd avea să mă primească, am cutreierat sălile și coridoarele întunecatei clădiri, oprindu-mă înaintea altarelor, închinându-mă umil în fața cărturarilor pe jumătate orbi care se adunaseră pentru dezbateri scolastice într-o curticică interioară, și îndepărtându-i pe decantorii minori și ambițioși care, recunoscându-mă, îmi ofereau contracte.

Tot ceea ce mă înconjura aparținea zeilor, totuși nu reușeam să detectez prezența divină. Poate că Schweiz descoperise dumnezeirea prin sufletele altora, dar eu, bălăcindu-mă în dezgolirea sinelui, pierdusem cumva acea credință și nu-mi păsa... Știam că treptat, cu timpul, aveam să găsesc drumul către divinitate, sub auspiciile iubirii și încrederii pe care speram să le ofer. Așa că bântuiam prin cea mai renumită casă de rugăciuni ca un simplu turist.

M-am înfățișat lui Jidd. Nu mă mai decantasem din vremea când Schweiz îmi dăduse pentru prima oară drogul. Omulețul cu nas încovoiat sublinie acest lucru în timp ce am luat contractul. Problemele acumulate la Tribunal, i-am explicat lui Jidd, iar acesta scuturâ din cap, mormăind mustrător :

— Probabil că ești plin până la refuz.

Nu i-am răspuns, ci m-am postat în fața oglinzii pentru a privi chipul scofâlcit și nefamiliar de acolo. Mă întrebă ce zeu voiam și i-am răspuns că mă voi închina zeului inocenței. Când auzi dorința mea, Jidd îmi aruncă o privire stranie. Luminile sfinte se aprinseră. Cu îndemnuri blânde, decantorul mă introduse în starea de semitransă a confesiunii. Ce puteam spune ? Că-mi ignorasem jurământul de credință și împărtișem licoarea dezgolirii sufletelor cu oricine fusese de acord să o facă ? Tăceam. Jidd mă îndemnă din nou la destăinuire.

Apoi făcu un lucru pe care nu știam să-l mai fi făcut vreodată un decantor : reveni asupra unei decantări anterioare și-mi ceru să vorbesc despre drogul pe care îl pomenisem mai de mult. Îl mai folosisem ?

Mi-am apropiat fața de oglindă, aburind-o cu răsuflarea. Da. Da, îl mai folosisem. Cineva era un păcătos mizerabil și-și dovedise slăbiciunea încă o dată. După aceea, Jidd mă întrebă cum obținusem drogul și i-am spus că-l luasem pentru prima oară în compania cuiva care îl cumpărase de la un om din Sumara Borthan.

Da, încuviință Jidd, dar cum îl cheamă pe acest tovarăș de drog ? Interesul lui brusc mă puse în gardă. Mi se păru că întrebarea depășea necesitățile unei decantări și nu avea nici o relevanță pentru situația actuală. Ca atare, am refuzat să-i destăinui numele lui Schweiz, ceea ce-l făcu pe decantor să mă întrebe cu asprime în glas dacă nu cumva mă temeam că el va încălca secretul ritualului.

Oare mă temeam ? Rareori ascunsesem ceva decantorilor și atunci o făcusem din rușine, iar nu de frica trădării. Cât de naiv eram și ce încredere totală aveam în etica acestor case de rugăciuni ! Abia acum, devenit dintr-o dată suspicios, suspiciune plantată de însuși Jidd, mi-am pierdut încrederea în decantor și în toți cei din tagma lui. De ce voia să știe ? Ce informație căuta să obțină ? Ce puteam câștiga eu, sau el din dezvăluirea sursei drogului ? I-am răspuns încordat :

— Cineva caută iertarea numai pentru sine, ori cum poate numirea tovarășului său de păcat să-i aducă iertarea ? Lasă-l pe acela să se descarce singur.

Desigur, nici nu se putea pune problema ca Schweiz să ajungă la vreun decantor. Iată-mă așadar argumen-

tând cu Jidd ! Întreaga esență a decantării se evaporase, lăsând în urmă doar o coajă lipsită de conținut.

— Dacă dorești ca pacea zeilor să pogoare asupra ta, trebuie să te destăinuiești pe deplin !

Cum aș fi putut face una ca asta ? Să mărturisesc că am corupt unsprezece persoane să-și dezgolească sufletul ? Nu aveam nevoie de iertarea lui Jidd. Nu aveam încredere în bunele lui intenții.

M-am ridicat brusc în picioare, ușor amețit de statul în genunchi pe întuneric, clătinându-mă puțin și aproape împiedicându-mă.

Răsunetul unei incantații îndepărtate îmi trecu pe la urechi și am simțit urma vagă a prețioasei tămâi obținută dintr-o plantă ce crește în șesurile umede.

— Cineva nu se simte astăzi pregătit pentru decantare, i-am spus lui Jidd. Cineva trebuie să-și examineze sufletul mai îndeaproape.

M-am împleticit către ușă. Jidd se uită uluit la banii pe care îi dădusem.

— E onorariul ? strigă în urma mea.

I-am răspuns că putea să-i păstreze.

55

Zilele îmi păreau niște odăi pustii care despărțeau între ele momentele de folosință a drogului. Pluteam indiferent și detașat prin toate îndatoririle mele, fără să observ nimic dimprejur, animat doar cu gândul următoarei comuniuni. Lumea reală își pierduse consistența. Nu mă mai interesau sexul, vinurile, hrana, problemele Tribunalului, tensiunile dintre provinciile Veladei Borthan, ori alte lucruri asemănătoare, care acum îmi păreau doar umbre ale unor umbre.

Probabil că foloseam drogul prea des. Slăbisem și trăiam într-o ceață continuă, străbătută de o lumină difuză. Adormeam cu greu și mă perpeleam ore întregi în aerul tropical sufocant care mă pironea pe pat ; supt la față aidoma unui somnambul cu dureri de ochi și nisip sub pleoape. Îmi târam zilele ostenit, iar serile moțăiam.

Rareori schimbam o vorbă cu Loimel. Nu mă atingeam nici de ea și nici de vreo altă femeie. Odată am adormit în mijlocul zilei pe când luam masa cu Halum. L-am scandalizat pe Înaltul Judecător Kalimol, răspunzându-i la una dintre întrebări cu fraza : „Mie mi se pare...“

Bătrânul Segvord Helalam îmi spuse că aveam un aer bolnav și îmi sugeră să plec la vânătoare cu fii mei în șesurile Pârjolite. În orice caz, drogul avea puterea de a mă readuce la viață. Am căutat noi adepți și am constatat că eram mult mai ușor de contactat, întrucât adesea mi-i aduceau unii din inițiați. Formau un grup extrem de pestriț : doi duci, un marchiz, o prostituată, un paznic al arhivelor regale, un căpitan de vas din Glin, favorita unui septarh, un director al Băncii de Comerț a Navigatorlor din Manneran, un poet, un avocat din Velis sosit aici ca să discute cu căpitanul Khrisch, și mulți alții. Cercul de-sine-dezgolitorilor se lărgea. Rezerva mea de drog era pe terminate și printre noii mei prieteni se vorbea despre organizarea unei noi expediții în Sumara Borthan. Erau deja vreo cincizeci.

Schimbarea devenise molipsitoare. În Manneran devenise o adevărată epidemie.

56

Uneori, pe neașteptate, în perioada aceea nedefinită dintre două comuniuni, mă confruntam cu o ciudată confuzie a eului. O serie de amintiri împrumutate, pe care le înmagazinasem în adâncurile întunecate ale minții mele, se puteau elibera, plutind către nivelurile superioare ale conștiinței și pătrunzându-mi în identitate. Eram în continuare conștient că sunt Kinnall Darival, fiul septarhului din Salla, și totuși, deodată, printre amintirile mele apăreau fragmente din eul lui Noim, al lui Schweiz, al unuia dintre sumarieni, ori al altcuiva dintre cei cu care împărțisem drogul.

Pe durata acelei dedublări a identității — o secundă, o oră, o jumătate de zi — trecutul îmi devenea neclar; nu puteam determina dacă vreun eveniment pe care îl aveam proaspăt în minte mi se întâmplase cu adevărat, sau îmi parvenise prin intermediul drogului. Faptul era tulburător, dar nu cu adevărat înspăimântător, exceptând primele două-trei ocazii când mi se întâmplase.

În cele din urmă, am învățat să fac distincția între aceste amintiri dobândite și cele ce aparțineau efectiv trecutului meu, familiarizându-mă cu structura fiecărei conștiințe din mine. Am înțeles că drogul mă transformase în mai mulți oameni. Nu era oare preferabil să fii mai mulți decât chiar nici unul?

57

La începutul primăverii, o căldură înnebunitoare pogorî peste Manneran, combinată cu ploi atât de dese încât vegetația orașului explodă, și ar fi înghițit cu siguranță străzile dacă n-ar fi fost tăiată zilnic. Totul era verde, verde, verde! Pâclă verde în văzduh, ploaie verde din cer, raze verzi de soare frunze verzi, strălucitoare desfăcându-se în fiecare balcon, în fiece grădină. Până și sufletul îți putea mucegăi. Tot verzi erau și acoperișurile de pe strada cu prăvăliile negustorilor de mirodenii

Loimel îmi dăduse o listă lungă de lucruri pe care trebuia să le cumpăr — delicatese din Threish, din Velis și din șesurile umede — iar eu, ascultător, am plecat să le obțin, mai ales că strada mironiilor se găsea la mică distanță de Tribunal. Soția mea organiza o mare petrecere cu ocazia Zilei Numirii a fiicei noastre mai mari, cea care avea să primească în sfârșit numele de adult pe care i-l destinasem — Loimel.

Toți mai marii Manneranului fuseseră invitați să asiste la festivitate. Printre oaspeți se numărau câțiva

Am străbătut verdeața, până la cele mai bune magazine. Ploaia tocmai încetase, iar cerul părea o placă verde așezată pe vârfurile acoperișurilor. Arome delicioase, dulci, picante, nori de gusturi înțepătoare ajunseră până la mine. Deodată, pete negre îmi invadară creierul și pentru o clipă am fost Schweiz, târguindu-mă pe chei cu un căpitan de vas care tocmai adusese un transport de produse scumpe din Golful Sumar. M-am oprit ca să mă pot bucura de această împletire a identităților. Schweiz dispăru.

Prin intermediul minții lui Noim am inhalat parfumul fânului proaspăt cosit din Condorit, sub un soare mângâietor de sfârșit de vară; apoi, surprinzător, am devenit directorul băncii, cu mâna lipită de organul sexual al unui alt bărbat. Nu-ți pot explica impactul pe care l-a avut asupra mea această ultimă fulgerare de experiență transferată, scurtă și arzătoare. Luasem drogul împreună cu directorul de bancă nu cu mult timp în urmă, dar pe-atunci nu citisem nimic în sufletul său despre atracția către propriul sex. Nu era genul de lucruri pe care să-l fi trecut cu vederea. Ori creasem eu însumi această imagine în mod gratuit, ori el își protejase cumva acea parte a sinelui, păstrându-și afinitățile ferecate până când se produsese această breșă. Era oare posibilă o astfel de izolare parțială? Crezusem că mințile se deschideau în întregime. Nu mă tulbura natura dorințelor sale trupești, ci incapacitatea mea de a pune de acord ceea ce tocmai simțisem cu ceea ce îmi parvenise de la el în momentul transei. Dar n-am avut vreme să cântăresc problema, căci, în timp ce stăteam pe gânduri în fața prăvăliei, o mână subțire mă atinse și o voce șopti:

— Eu trebuie să-ți vorbesc între patru ochi, Kinnall. EU!

Cuvântul mă smulse din visare.

Lângă mine se găsea Androg Mihan, arhivarul întâiului septarh de Manneran. Era un omuleț ascuțit și cărunt, aparent ultima făptură în căutare de plăceri interzise. Mi-l adusese ducele de Sumar, una dintre primele mele cuceriri.

— Unde am putea merge? am întrebat.

Mihan îmi indică o casă de rugăciune cu o reputație îndoielnică, situată peste drum. Decantorul ei trândăvea

pe-afară, încercând să-și atragă clienți. Nu-mi puteam închipui cum se poate discuta fără martori într-un astfel de loc, totuși l-am urmat pe arhivar.

Odată intrați în lăcaș, Mihan îi ceru decantorului să aducă formularele de contract. După ce acesta plecă, Mihan se aplecă și-mi spuse :

— Poliția se îndreptă către casa ta. Diseară, când te vei întoarce acasă, vei fi arestat și întemnițat pe una dintre insulele Golfului Sumar.

— De unde ai aflat asta ?

— Ordinul a fost semnat azi dimineață și mi-a fost dat spre îndosariere.

— Care e acuzația ? am întrebat.

— Dezgolirea sufletului, învinuire adusă de agenți ai Capelei de Piatră. Mai există și o altă incriminare : folosirea și distribuirea de droguri ilegale. Te-au descoperit, Kinnall !

— Cine e informatorul ?

— Un anume Jidd, decantor la Capela de Piatră. Ai lăsat să-ți fie drenată povestea cu drogul ?

— Da. În inocența mea, am mărturisit. Sanctitatea casei de rugăciune...

— Sanctitatea casei de gunoaie ! replică Androg Mihan cu vehemență. Acum trebuie să dispari ! Întreaga putere a guvernului este concentrată împotriva ta.

— Unde să mă duc ?

— Ducele de Sumar te va adăposti în noaptea asta, dar după aceea... nu știu.

Decantorul se întoarse cu un set de contracte. Ne zâmbi adecvat, spunând :

— Deci, domnilor, care dintre dumneavoastră dorește să fie primul ?

— Cineva și-a amintit că are o altă întâlnire, spuse Mihan.

— Cineva nu se simte bine, am zis și eu.

Am aruncat decantorului mirat o monedă mare și am părăsit clădirea. Afară, Mihan se prefăcu a nu mă cunoaște și ne-am despărțit fără un cuvânt.

Nu am pus nici o clipă la îndoială veridicitatea acestui avertisment. Trebuia să fug. Loimel avea să-și cumpere singură mirodenii. Am oprit o mașină și m-am îndreptat imediat către vila ducelui de Sumar.

Ducele era unul dintre cei mai bogați oameni din Manneran, stăpân al unor terenuri întinse de-a lungul golfului și în zona dealurilor Huishtor, precum și al unei splendide reședințe în capitală, așezată în mijlocul unui parc demn de un palat imperial. El moștenea funcția de vameș al trecătorii Stroin, sursa opulenței familiei sale, căci de mai multe secole ei reținea o cotă parte din tot ce se aducea spre zânzare din Șesurile Umede.

Ca înfățișare, acest duce este o incredibilă urâțenie, sau de o remarcabilă frumusețe — nu sunt sigur. Are un cap plat, de formă triunghiulară, buze subțiri, nas proeminent și un păr des și cârlionțat, lipit precum o machetă de craniul său. Părul îi este în întregime alb, totuși fața îi e lipsită de riduri. Ochii îi sunt imenși, întunecați și intenși. Obrajii sunt scofâlciți. Este un chip de ascet, care mie îmi părea când sfânt, când grotesc și, uneori, amândouă simultan.

Ne împrietenisem încă de la sosirea mea în Manneran, în urmă cu mulți ani. Îl ajutase pe Seivord Helalam să devină influent și fusese legătură-de-suflet pentru Loimel la căsătoria noastră.

Când începusem să folosesc drogul sumarian, ducele îl detectase ca prin telepatie și, într-o discuție de o extraordinară subtilitate, aflase de la mine că dețineam drogul și aranjă să-l luăm împreună. De atunci, de la sfârșitul iernii, luna răsărise de patru ori.

Ajungând la el acasă, am găsit în plină desfășurare o dezbatere tensionată. Erau de față majoritatea bărbaților influenți pe care-i cooptasem ca de-sine-dezgolitori. Ducele de Mannerangu Smor, marchizul de Woyn, directorul băncii, Împuternicitul Visteriei și fratele său, procurorul-general al Manneranului, șeful frontierelor și alți șase sau șapte care dețineau funcții de importanță similară. Arhivarul Mihan sosi la scurt timp după mine.

— Suntem cu toții laolaltă, spuse ducele de Mannerangu Smor. Ne-ar putea înhăța dintr-o singură lovitură. Împrejurimile sunt bine păzite ?

— Nimeni nu ne va ataca, replică ducele de Sumar, zâmbind glacial, vizibil ofensat de ideea că poliția ar putea pătrunde pe domeniul său.

Își întoarse ochii imenși stranii asupra mea :

— Kinnall, aceasta va fi ultima ta noapte în Manneran. N-ai încotro. Tu vei fi țapul ispășitor.

— Cine a hotărât astfel ?

— Nu noi, răspunse ducele.

Îmi explică apoi că în cursul acelei zile în Manneran avusese loc o lovitură de stat: o revoltă a funcționarilor inferiori împotriva stăpânilor lor. Motivul îl constituise faptul că eu recunoscusem în fața lui Jidd că folosisem drogul sumarian.

În jurul mesei, fețele se posomorâră. Deși nimeni n-o spuse cu glas tare, concluzia era că greșisem, încrezându-mă într-un decantor, iar acum trebuia să plătesc pentru prostia mea. Eu nu fusesem atât de sofisticat ca oamenii aceștia. Se părea că Jidd se asociase cu un grup de foști funcționari, care luptau pentru a reveni la putere. Întrucât era decantorul majorității oamenilor importanți din Manneran, Jidd se afla într-o poziție foarte avantajoasă pentru a-i ajuta pe ambițioși, trădând secretele celor puternici. De ce hotărâse decantorul să-și încalce jurământul nu se știa încă. Ducele de Sumar credea că după ce mulți ani de-a rândul Jidd ascultase destăinuirile melancolice ale influenților săi clienți, încopuse să-i fie silă de ei. Exasperat de confesiunile lor, găsise cu cale să le grăbească distrugerea

Acest scenariu îmi conferi o idee nouă despre cum trebuia să arate sufletul unui decantor. Așadar, de câteva luni, Jidd dezvăluia lucruri folositoare acestor funcționari obscuri, care își amenințau cu ele stăpânii, uneori cu efecte considerabile. Recunoscând că folosisem drogul, eu devenisem vulnerabil, iar el mă vânduse unor slujbași din Tribunal care doreau să mă îndepărteze.

— Absurd ! am strigat. Singura dovadă împotriva mea este protejată de sanctitatea casei de rugăciune ! Cum poate Jidd să depună o plângere bazată pe confesiunea pe care i-am făcut-o ? Îl voi acuza de violarea contractului !

— Există și alte dovezi, spuse trist marchizul de Woyn.

— Altele ?

— Folosind cele auzite la tine, adăugă marchizul, Jidd le-a putut oferi inamicilor tăi piste de investigație.

Ei au descoperit o anumită femeie care a recunoscut că i-ai dat o băutură stranie care i-a deschis ochii...

— Câinii !

— În plus, spuse ducele de Sumar, au reușit să facă o legătură între tine și câțiva dintre noi. Nu toți, dar destui. Azi dimineață unora dintre noi ni s-a cerut să demisionăm din funcțiile pe care le deținem în caz contrar urmând să fim demascați. Am rezistat cu fermitate acestor șantaje, iar autorii lor se află acum în închisoare. Nu știm însă cât de mulți și cât de importanți sunt aliații lor. Este posibil ca la următorul răsărit de lună să fim deja răsturnați din posturile noastre, pentru ca alții să preia puterea. Cu toate acestea, cred, că nu va fi așa, întrucât din câte ne dăm seama singura dovadă clară este declarația târfei și aceea te implică numai pe tine, Kinnall. Acuzațiile lui Jidd nu vor fi admise, desigur, dar pot aduce necazuri.

— Putem distruge credibilitatea prostituatei, am spus. Voi declara că n-am văzut-o în viața mea. Și am să...

— E prea târziu, vorbi procurorul general. Depoziția ei a fost deja înregistrată. Am avut o copie din dosarele Judelui Suprem. Nu va putea fi infirmată. Ești implicat fără șanse de scăpare.

— Ce se va întâmpla ? am întrebat.

— Vom strivi ambițiile șantajiștilor, zise ducele de Sumar, și-i vom zvârli în sărăcie. Îl vom discredita pe Jidd și-l vom alunga de la Capela de Piatră. Vom nega orice acuzație de dezgolire a sufletelor. Tu, însă trebuie să părăsești Manneranul.

— De ce ? L-am privit perplex pe duce. Nici eu nu sunt lipsit de influență. Dacă voi puteți rezista acuzațiilor, eu de ce să nu pot ?

— Vina ta este deja atestată, explică ducele de Manneranga Smor. Dacă fugi, se poate susține că numai tu și fata pe care ai corupt-o erați implicați, în vreme ce restul a fost doar născocirea unor slugi în încercarea de a și răsturna stăpânii. Dacă rămâi să lupți pentru o cauză fără speranță, ne vei trage și pe noi după tine în timpul interogatoriului.

Acum totul îmi devenise clar.

Reprezentam un pericol pentru ei. Puteam fi înge-nuncheat în fața curții de justiție, demascându-i astfel

pe ei. Până în acea clipă eram singurul inculpat și singurul vulnerabil în fața justiției din Manneran. Ei erau vulnerabili numai datorită mie ; dacă eu plecam, justiția nu-i mai putea ajunge. Siguranța majorității cerea cu necesitate plecarea mea. În plus, încrederea-mi naivă în lăcașul de rugăciune, încredere care mă determinase să mă confesez lui Jidd, stârnise această furtună care altfel ar fi putut fi evitată.

Eu eram cauza tuturor problemelor, eu trebuia să plec !

Ducele de Sumar mai adăugă :

— Vei rămâne cu noi până se întunecă, după care masina mea, escortată de gărzi — ca și cum eu însumi aș fi cel care călătorește — te va transporta la proprietatea marchizului de Woyn. Acolo te va aștepta o barcă. Până în zorii zilei, vei fi traversat râul Woyn, găsindu-te pe pământul tău natal, Salla. Fie ca zeii să te însoțească în această călătorie !

59

Iată-mă încă o dată refugiat. Într-o singură zi, toată puterea pe care o acumulasem timp de cincisprezece ani în Manneran se spulberase. Nici originea nobilă, nici relațiile suspuse nu mă puteau salva. Deși aveam legături de rudenie, de dragoste, sau poltice cu jumătate dintre mai-marii Manneranului, aceștia nu mă puteau salva.

Ți-am descris plecarea mea, cititorule, ca pe un exil la care mă împinseseră doar ca să-și salveze pielea, dar în realitate nu a fost așa. Plecarea mea fusese necesară, însă îi îndurera și pe ei la fel de mult

Avuția mi se limita la îmbrăcămintea pe care o purtam. Garderoba, armele, bijuteriile, averea întreagă trebuiau să rămână în Manneran. Pe vremea când fugisem din Salla în Glin, avusesem inspirația să transfer niște fonduri înaintea plecării, dar acum eram cu totul izolat. Bunurile mele urmau să fie sechestrate, iar fiii mei săraciți. Nu avusesem răgazul pentru pregătiri.

Aici, cel puțin, mă ajutaseră prietenii. Procurorul, fiind aproape de aceeași talie cu mine, îmi adusese mai multe rânduri de haine elegante. Împuternicitul Visteriei îmi făcuse rost de o mică avere în monedă de Salla. Ducele de Mannerangu Smor îmi oferi două inele și un pandantiv, ca să nu mă întorc neîmpodobit pe pământul natal. Marchizul de Woyn îmi dădu un pumnal de ceremonie și bastonul său termic, a cărui gardă era încrustată cu pietre prețioase. Mihan îmi promise că va vorbi cu Segvord Helalam, ca să-i ofere detalii despre căderea mea în dizgrație. Segvord avea să înțeleagă, credea arhivarul, și-mi va proteja fiii cu influența sa, ferindu-i de inculparea tatălui lor.

Ultimul dintre ei, ducele de Sumar, veni la mine la ceasul cel mai întunecat al nopții, în timp ce ședeam amărât la masă, pentru că nu avusesem vreme să cinez până atunci, și-mi înmână o casetă din aur strălucitor, împodobită cu nestemate, ca acelea în care se păstrează medicamentele.

— Deschide-o cu grijă, mi-a spus.

Urmându-i îndemnu-l, am descoperit că e plină cu praful alb. Uluit, l-am întrebat de unde îl obținuse.

Mi-a răspuns că trimisese agenți, în secret, spre Sumara Borthan și aceștia se întorseseră cu o modestă cantitate de drog. Pretindea că are mai mult, însă eu cred că mi-l oferise pe tot.

— Trebuie să pleci peste o oră, adăugă ducele ca să-mi domolească izbucnirea de recunoștință.

I-am cerut să-mi permită să dau un telefon.

— Segvord îi va explica totul soției tale, zise el.

— Cineva nu se gândea la soție. Cineva dorea să vorbească surorii jurate.

Vorbind despre Halum, îmi venea greu să folosesc formele gramaticale pe care noi, cei de-sine-dezgolitori, le schimbasem.

— Cineva n-a avut vreme să-și ia la revedere.

Ducele îmi înțelegea suferința, pentru că se aflase cândva în interiorul sufletului meu, dar nu-mi permise să telefonez. Probabil că liniile erau interceptate și nu-și putea asuma acest risc.

Mi-am dat seama în ce poziție delicată se afla el însuși, așa încât n-am mai insistat. Aș fi putut să o sun

pe Halum a doua zi, după trecerea râului Woyn, când m-aș fi aflat în siguranță, în Salla.

În scurt timp sosi și momentul plecării. Prietenii mei plecaseră deja de câteva ore. Doar ducele mă conduse. Mașina sa impozantă mă aștepta, escortată de gărzi pe motociclete.

Ducele mă îmbrățișă.

Am suit în mașină si m-am lăsat pe spate, rezemându-mă de perne. Șoferul opaciză geamurile, astfel încât să fiu ferit de priviri din exterior, eu, în schimb, continuând să văd totul. Mașina porni silențios, luă viteză și se cufundă în noapte, însoțită de șase motociclete care zumzăiau asemenea unor insecte.

Mi s-au părut că au trecut câteva ore până să ajungem la poarta principală a proprietății, apoi am intrat pe autostradă. Ședeam ca o figură cioplită din gheață, abia gândindu-mă la cele ce mi se întâmplaseră. Ne îndreptam către nord și călătoream atât de repede, încât soarele încă nu se ridicase atunci când am ajuns la moșia marchizului de Woyn, la granița dintre Manneran și Salla.

Poarta se deschise și noi intrarăm. Drumul trecea printr-o pădure deasă, în care am zărit, la lumina lunii, liane parazite, asemeni unor frânghii care prindeau un copac de altul. Brusc am ieșit într-o poiană și am întrezărit malurile fluviului Woyn.

Mașina se opri. Cineva, îmbrăcat în haine întunecate, mă ajută să cobor, de parcă aș fi fost un bătrân ramolit și mă conduse pe malul spongios, până la un ponton lung și îngust, de abia vizibil din cauza cetei dense izvorâtă din mijlocul apei.

Acolo era ancorată o barcă nu prea mare, cu puțin mai largă decât o obișnuită barcă de salvare. Cu toate acestea, traversă foarte repede cursul larg și repezit al Woynului. Eu mă simțeam asemeni unui soldat al cărui picior fusese retezat din coapsă de un obuz și care zace chircit, privindu-și ciotul, fără să încerce vreo durere

Durerea avea să vină, cu timpul.

Zorile erau aproape. Țărmul Sallei se deslușea în fața mea. Am tras la un debarcader ce ieșea din malul acoperit de iarbă. Probabil că era proprietatea vreunui nobil.

Pentru prima oară am intrat în panică. Unde mă voi găsi de-ndată ce voi pune piciorul acolo ? Cum voi face ca să ajung într-o zonă populată ? Mu mai eram adolescent ca să pot face autostopul.

Toate aceste amănunte fuseseră însă aranjate dinainte. Când șalupa atinse marginea docului, o umbră se ivi din întuneric și-mi atinse brațul. Noim ! Mă trase spre el și mă prinse într-o îmbrățișare strânsă.

— Știu ce s-a întâmplat, spuse. Vei sta la mine.

Cuprins de emoție, Noim lăsase la o parte formulele de politețe, pentru prima dată din copilărie.

60

La amiază, de pe proprietatea lui, aflată în sud-vestul Sallei, i-am telefonat ducelui de Sumar pentru a-i confirma că ajunsesem cu bine. Fără îndoială că el aranjase ca fratele meu jurat să mă aștepte la graniță. După acest prim telefon, am sunat-o pe Halum. Sewvord tocmai îi explicase motivul dispariției mele.

— Ce veste ciudată, îmi spuse ea. Nu ai vorbit niciodată despre drog. Totuși, era într-atât de important pentru tine, încât ai riscat totul ca să-l folosești. Cum putea să aibă un asemenea rol în existența ta și să nu-i destăinuiești nimic surorii tale jurate ?

I-am explicat că nu îndrăznisem să-i pomenesc de această preocupare a mea, pentru a nu fi tentat să-i ofer și ei drogul.

Atunci Halum îmi spuse :

— Este, oare, un păcat atât de îngrozitor să-ți deschizi sufletul față de propria-ți soră jurată ?

Noim mă tratâ cu foarte multă amabilitate, arătându-mi că pot rămâne la el oricât doream : săptămâni, luni sau chiar ani. Bănuiam că prietenii mei din Manneran vor reuși până la urmă să-mi elibereze o parte din bunuri de sub sechestru, astfel încât să-mi pot cumpăra pământ în Salla și să duc o viață de bogătaș provincial.

Poate că Segvord și ducele de Sumar, împreună cu alți oameni influenți, vor reuși să anuleze acuzația astfel încât să pot reveni în provincia din sud. Până atunci, îmi zise Noim, casa lui era și casa mea.

Simțeam totuși o oarecare răceală în purtarea lui, ca și cum îmi oferea ospitalitatea doar din respect pentru legământul existent între noi. Abia după câteva zile sursa acestei rețineri ieși la iveală. După cină, rămâneam în sala de oaspeți și rememoram anii copilăriei și adolescenței — tema noastră principală de conversație, mult mai sigură decât orice comentariu asupra evenimentelor recente — când Noim spuse dintr-odată :

— Drogul tău dă oamenilor coșmaruri ?

— Cineva nu a auzit de astfel de efecte, Noim.

— Iată un astfel de caz, atunci. Cineva s-a trezit scăldat în sudoare rece, noapte de noapte, preț de mai multe săptămâni după ce am împărțit drogul în Manneram. Cineva credea că își va pierde mințile.

— Ce fel de vise ? am întrebat.

— Lucruri groaznice. Monștri... Fălci... Colți... O senzație de a nu ști cine ești, fragmentele altor minți plutind în derivă prin spiritul cuiva.

Dădu vinul peste cap și continuă :

— Tu iei drogul de plăcere, Kinnall ?

— Îl iau pentru a cunoaște.

— Ce anume să cunoști ?

— Pentru a cunoaște sinele propriu și pe al altora.

— Atunci, cineva preferă ignoranța.

Noim se înfioră.

— Știi, Kinnall, cineva n-a fost niciodată o persoană evlavioasă. Cineva păcătuia și se strâmba la decantori, cineva râdea de poveștile religioase pe care aceștia le spuneau, nu-i așa ? Cu drogul acesta, aproape că ai

transformat pe cineva într-un credincios. Spaima dezvăluirii minții, groaza de a ști că cineva nu are nici un mod de apărare, că tu poți pătrunde în sinele cuiva și că o și faci,.. această frică este imposibil de suportat.

— Imposibil pentru tine, am replicat. Alții se bucură de toate acestea.

— Cineva și-a descoperit o înclinație către Legământ, zise Noim. Intimitatea este sacră. Sufletul cuiva îi aparține în întregime acelei persoane. Dezgolirea lui este o plăcere nervoasă.

— Nu e o dezgolire, ci o împărtășire a sufletului.

— Sună mai bine așa ? Prea bine, împărtășirea sufletului este o plăcere perversă, Kinnall. Chiar și dacă suntem frați jurați. Ultima oară când cineva s-a despărțit de tine se simțea înmânjit. Sufletul îi era încărcat de nisip și pietriș. Asta este ceea ce dorești tu pentru toată lumea ? Să ne faci să ne simțim murdari de vinovăție ?

— Nu trebuie să existe sentiment de vinovăție, Noim Unul oferă, celălalt primește, iar în urma aceste experiențe devii mai bun decât înainte...

— Mai murdar !

— Mai clarvăzător, mai puternic, mai milos. De ce nu-i întrebi și pe alții care au încercat drogul ?

— Cum să nu ! Am să-i întreb atunci când se vor năpusti cu toții din Manneran, refugiați fără țară. Cineva o să-i descoasă atunci despre frumusețile și minunile dezvoltării sufletului. Pardon, ale împărtășirii sufletului.

I-am citit în priviri suferința. Dorea încă să mă iubească, dar drogul sumarian îi dezvăluise ceva — despre el, poate chiar și despre mine — care îl făcuse să-l urască pe cel ce i-l dăduse. Era unul dintre aceia pentru care zidurile sunt o necesitate, iar eu nu înțelesesem acest lucru până acum. Cum de reușisem să-mi transform fratele jurat într-un dușman ? Poate dacă am fi luat împreună drogul pentru a doua oară, aș fi reușit să-i clarific unele lucruri... Totuși nu, nu mai era nici o speranță. Pe Noim îl înspăimânta intimitatea. Îmi transformasem fratele blastemic într-un om devotat Legământului. Nu mai aveau nimic de adăugat.

După o scurtă tăcere, Noim grăi din nou :

— Cineva trebuie să-ți ceară ceva, Kinnall.

— Orice !

— Cineva ezită să impună condiții unui oaspete, dar dacă ai adus vreun pic de drog din Manneran, dacă îl ascunzi pe undeva prin încăperile tale aruncă-l imediat. Ai înțeles ? Nu trebuie să existe nici urmă de drog în casa aceasta. Scapă de el, Kinnall !

Niciodată în viață nu-mi mințisem fratele jurat. Niciodată !

Cu acea casetă prețioasă oferită de ducele de Sumar arzându-mi pieptul, am grăit solemn :

— Nu ai de ce să te temi.

62

Peste numai câteva zile, vestea dizgrației mele a fost făcută publică în Manneran și, fulgerător, ajunse și în Salla. Noim îmi prezentă toate declarațiile și comentariile. Eram descris ca fiind consilierul principal al Înaltului Judecător al Portului și ca un om deosebit de influent în Manneran, care, în plus, avea legături de sânge cu septarhii din Salla și Glin ; totuși, în pofida acestor privilegii, mă îndepărtasem de credință și luasem calea ilegală a dezgolirii sufletului. Încălcasem nu numai buna cuviință și eticheta, ci și legile din Manneran, folosind nu anume drog din Sumara Borthan care dizolva barierele instituite de zei între suflete. Abuzând de funcția mea înaltă, se mai spunea, întreprinsesem o călătorie în continentul de sud. (Bietul căpitan Khrisch ! Oare fusese și el arestat ?) Din Sumara Borthan mă întorsesem cu o mare cantitate de drog, apoi o silisem pe o femeie cu reputație îndoielnică să-l consume laolaltă cu mine. De asemenea, introdusesem drogul și în rândul unor membri ai nobilimii, ale căror nume erau tăinuite datorită faptului că demnitarii aceia se căiseră.

— În ajunul arestării, fugisem în Salla și avusesem norocul să scap, căci dacă aș fi încercat să mă întorc în Manneran, aș fi fost prins și închis pe dată. Între timp, aveam să fiu judecat în contumacie și, după cum declarase Judele Suprem, verdictul era clar. Pentru a repara paguba adusă stabilității sociale, toate terenurile și bunurile mele aveau să fie confiscate, în afara unei părți ce urma să fie păstrată pentru întreținerea soției și fiilor mei nevinovați. (Segvord Helalam reușise măcar atât !)

Pentru ca nu cumva prietenii să-mi transfere averea în Salla înainte de judecarea procesului, tot ceea ce dețineam fusese deja sechestrat, anticipându-se stabilirea vinovăției de către Judele Suprem. Astfel grăia legea. Aceia ce vor să se transforme în monștri de-sine-dezgolitori să ia aminte și să se cutremure !

63

Nu țineam în secret adăpostul meu din Salla, pentru că nu mai aveam un motiv să mă tem de gelozia lui Stirron. Poate că atunci când fusese doar un adolescent de abia întronat, putuse fi convins să mă elimine ca pe un potențial rival, dar bărbatul care domnise mai bine de șaptesprezece ani n-avea să facă asta ! El devenise un adevărat simbol în Salla, era iubit și văzut ca parte integrantă din viața fiecărui cetățean, în vreme ce eu nu eram decât un străin pe care doar vârstnicii și-l mai aminteau, fiind complet necunoscut tinerilor, un străin cu accent din Manneran, care era stigmatizat de rușinea dezgolirii sineului.

Chiar să fi vrut să-l răstorn pe Stirron, unde mi-aș fi putut găsi adepți ? Ca să spun drept, mi-era dor să-mi văd fratele. În vremuri de restriște, fiecare om se întoarce către tovarășii săi mai vechi. Noim se îndepărtase de mine, iar Halum se găsea dincolo de Woyn. Numai Stirron îmi rămăsese.

Nu regretasem niciodată că trebuise să fug din Salla din cauza lui, întrucât știam că dacă vârstele noastre ar fi fost inversate, el ar fi fost sugarul. Dacă relațiile noastre se răciseră, acest lucru se datora numai lui, conștiința sa vinovată născând această distanță.

Trecuseră câțiva ani buni de la ultima mea vizită în capitală. Poate că necazurile prin care treceam aveau să-i deschidă inima. I-am scris o epistolă lui Stirron, solicitând în mod oficial azil în Salla. După legea locului, trebuia să fiu primit pentru că eram unul dintre supușii săi și nu comisesem nici o infracțiune în Salla. Totuși, am considerat că era mai bine să procedez legal. În scrisoare, recunoșteam că acuzațiile Judelui Suprem din Manneran erau adevărate și ofeream o scurtă și — speram — elocventă justificare a abaterii mele de la litera și spiritul Legământului. Încheiam scrisoarea, exprimându-mi dragostea nealterată pentru Stirron și adăugând câteva amintiri din vremurile fericite pe care le trăiserm înainte ca răspunderea septarhiei să se lase greu asupra lui.

Mă așteptam ca Stirron să mă invite să-l vizitez în capitală, ca să audă din gura mea explicația faptelor ciudate pe care le săvârșisem în Manneran. O întâlnire frățească era chiar probabilă. Totuși nu sosi nici o chemare în capitală. De fiecare dată când suna telefonul, alergam, sperând că Stirron m-ar putea căuta, însă el n-o făcu.

Trecură astfel mai multe săptămâni de tensiune și mâhnire. Mi-am petrecut timpul la vânătoare, înotând, citind, încercând să redactez Noul Legământ al iubirii. Noim mă evita. Unica sa experiență cu drogul împărtășirii sufletului îl împinsese într-o asemenea stânjeneală, încât rareori îndrăznea să dea ochii cu mine, de vreme ce eu eram implicat și amestecat în sufletul său. Acest fapt deveni ca un zid între noi.

Într-un sfârșit, sosi un plic purtând sigiliul împunător al septarhului. Conținea o scrisoare iscălită de Stirron, dar m-am rugat fierbinte să fi fost vreun ministru inflexibil și nu fratele meu cel ce compusese acel mesaj meschin. În mai puțin de zece rânduri, septarhul mă anunța că cererea mea de azil în Salla fusese acceptată, cu condiția de a renega viciile deprinse în sud. Dacă eram prins răspândind drogul dezgolirii sufletului, aveam să fiu arestat și exilat.

Asta era tot ce găsise cu cale să-mi spună fratele meu! Nici o silabă de bunătate. Nici o urmă de simpatie. Nici un singur atom de căldură sufletească.

Pe la mijlocul verii, Halum sosi pe neașteptate să ne viziteze. În ziua când sosi, eu plecasem pe domeniile lui Noim, luând urma unui lup-de-furtună care scăpase din țarc. Orgoliul îl făcuse pe Noim să-și procure o haită de astfel de mamifere rele, cu blană extrem de prețioasă, deși ele nu trăiau în Salla și le mergea rău aici.

Noim ținea douăzeci—treizeci de asemenea lupi — animale cu gheare și colți imenși, și cu ochi sălbatici, galbeni — sperând să le înmulțească și să câștige de pe urma lor.

Am urmărit masculul evadat prin păduri și câmpii, de dimineață și până la amiază, urându-l din ce în ce mai mult cu fiecare oră scursă, pentru că lăsa în urma lui un șir de cadavre sfâșiate ale unor animale inofensive. Aceste creaturi omoară din simplă plăcere, înfruptându-se doar o dată sau de două ori din carne și abandonând restul vulturilor. Până la urmă, l-am încolțit într-un canion.

— Paralizează-l și adu-l înapoi întreg, îmi spusese Noim, conștient de valoarea animalului.

Numai că, odată încolțit, lupul se repezi spre mine cu atâta ferocitate, încât am tras toată încărcătura, ucigându-l satisfăcut. De dragul lui Noim, m-am chinuit să-i jupoi blana prețioasă. Apoi, epuizat și deprimat am făcut cale întoarsă fără să mai opresc până acasă.

În fața ei era parcată o mașină ciudată, iar lângă ea, se găsea Halum.

— Știi cum sunt verile în Manneran, îmi explică ea. Cineva plănuise să se ducă pe insulă, apoi a gândit că ar fi bine să-și petreacă vacanța în Salla, cu Noim și Kinnall.

De abia împlinise treizeci de ani. Femeile noastre se căsătoresc între paisprezece și șaisprezece ani, pe la douăzeci si doi — douăzeci și trei de ani au terminat de adus pe lume copii, iar la treizeci încep să alunece către vârsta mijloce. Timpul însă o lăsase neatinsă pe Halum. Fără a fi cunoscut furtunile căsătoriei și greutățile maternității, fără să-și fi consumat energia în încleștările patului conjugal sau în chinurile nașterii, ea avea corpul suplu

al unei fete : fără grăsime ori cute, fără vene sparte sau vreo urmă de îngroșare a trunchiului. Un singur lucru se schimbase ; în ultimii ani, părul ei negru devenise argintiu. Era oricum o evoluție în bine, căci acum strălucea de-ți lua ochii, contrastând plăcut cu tenul bronzat al feței sale tinerești.

Printre bagajele lui Halum se găsea și un pachet de scrisori aduse din Manneran pentru mine : mesaje de la duce, de la Segvord, de la fiii mei, Noim, Stirron și Kinnall, de la fiicele mele, Ualum și Loimel, de la arhivarul Mihan și multe altele. Cei ce-mi scriseseră o făcuseră într-un stil tensionat și precaut. Păreau niște epistole ce se adresau unui om mort, față de care te simți vinovat că i-ai supraviețuit. Cu toate acestea, mă bucuram să primesc vești din viața mea trecută. Am repretat absența vreunui mesaj din partea lui Schweiz. Halum îmi explică atunci că nu mai auzise nimic de el, încă dinaintea incriminării mele, astfel încât era posibil să fi părăsit planeta. De asemenea, nu exsita nici o scrisoare de la soția mea.

— Loimel este prea ocupată pentru a scrie un rând sau două ? am întrebat.

Vizibil jenată, Halum răspunse că Liomel nu vorbea deloc despre mine.

— Pare să fi uitat că a fost vreodată căsătorită.

Sora mea jurată îmi adusese și cadouri de la prietenii de dincolo de Woyn. Darurile surprindeau prin opulență : ciorchini masivi de metale prețioase, coliere din nestemate rare.

— Semne ale dragostei lor, zise Halum, fără să reușească să mă amăgească.

Cu această mică avere aș fi putut cumpăra moșii întinse. Cei ce mă iubeau nu doreau să mă umilească, transferând banii în contul meu din Salla, de aceea îmi ofereau aceste splendori, așa cum se obișnuiește între prieteni, pentru a mă folosi de ele după nevoile mele.

— A fost grea pentru tine această dezrădăcinare, această plecare în exil, nu-i așa ? întrebă Halum.

— Cuiva nu-i este străin exilul, am răspuns. Cineva încă îl are pe Noim, care să-l iubească și să-i țină companie.

— Știind că te-ar costa, te-ai mai aventura încă o dată cu drogul, dacă ai putea să te întorci în timp cu un an ?

— Fără nici o îndoială.

— A meritat pierderea căminului, familiei și prietenilor ?

— Merită chiar și pierderea vieții, i-am zis, dacă asta ar putea fi garanția că de a doua zi întreaga Velanda Borthan ar gusta drogul.

Răspunsul meu păru să o înspăimânte. Făcu un pas înapoi și își acoperi buzele cu vârfurile degetelor, înțelegând, probabil, pentru prima oară, profunzimea nebuniei de care fusese cuprins fratele ei jurat. Nu rostisem o simplă retorică, și se vede treaba că ceva din convingerea mea o atinsese pe Halum. Înțelesese că eu credeam în noul Legământ și, văzând hotărârea cu care mă angajasem pe acest drum, se temea pentru mine.

Noim își petrecu zilele următoare departe de casă, călătorind către orașul Salla, unde avea de rezolvat câteva probleme de familie, iar apoi spre câmpia Nand, ca să inspecteze unele terenuri pe care dorea să le cumpere. În lipsa lui, eu eram stăpânul proprietății, iar servitorii, orice ar fi gândit despre viața mea personală, nu îndrăzneau să-mi conteste pe față autoritatea.

Zilnic ieșeam la plimbare călare, pentru a-i supraveghea pe muncitorii agricoli, iar Halum mă însoțea. De fapt, nu aveam prea multe de supravegheat, căci ne găseam între semănat și cules astfel că holdele își purtau singure de grijă. Călăream mai degrabă de plăcere, oprindu-ne la răstimpuri pentru a înota, ori pentru a mânca la marginea pădurii. I-am arătat lui Halum țarcurile cu lupi-de-furtună, care nu-i plăcură, și am purtat-o printre rumegătoarele blajine de pe pășuni, care o împunseră jucăușe cu boturile.

Aceste lungi plimbări ne oferiră ore întregi de discuții. Din copilărie nu mai petrecusem atâta timp cu Halum, așa că ne-am apropiat și mai mult unul de altul. La început, amândoi eram precauți, pentru că nu doream să ne punem întrebări indiscrete. dar în scurtă vreme, vorbeam ca niște adevărați frați juranți.

Am întrebat-o de ce nu se căsătorise, iar ea îmi răspunse cu simplitate :

— Cineva nu a întâlnit bărbatul potrivit.

— Regreți că n-ai un soț și copii ?

— Nu, nu regret nimic, fiindcă viața mi-a fost liniștită și plină de satisfacții.

Cu toate acestea, în ton nu i se ghicea calmul. N-am cutezat să insist mai mult. La rândul ei, se interesă de drogul sumarian, încercând să afle ce calități avea, încât mă determinase să-mi asum asemenea riscuri. Mă amuza felul în care își formula întrebările : încerca să fie onestă, înțelegătoare și obiectivă, dar nu reușea să-și ascundă oroarea față de ceea ce făcusem. Era ca și cum fratele ei jurat, cuprins de nebunie, ar fi măcelărit două zeci de oameni în piața publică, iar acum ea dorea să descopere, prin întrebări joviale și binevoitoare, pe ce baze filozofice ajunsesem la genocid. Eu încercam să-mi păstrez un ton temperat și neutru, ca să n-o covârșesc cu intensitatea convingerilor mele, după cum făcusem anterior. Am evitat orice fel de încercare de convertire și i-am explicat cât mai calm și sobru efectele drogului, foloasele pe care mi le adusese, precum și motivele pentru care respinsesem izolarea împietrită a sufletului impusă prin Legământ. În scurtă vreme, atât atitudinea ei, cât și a mea se transformară în mod straniu.

Halum nu mai era o distinsă doamnă bine intenționată care se străduiește să-l înțeleagă pe criminal, ci mai degrabă o studentă, încercând să perceapă misterele dezvăluite de un maestru inițiat. La rândul meu, din reporterul care descrie, devenisem profetul unei noi religii. Vorbeam însuflețit de avânt liric despre extazul împărtășirii sinelui. I-am descris minunația stranie a primelor senzații, când sufletul se deschide și de momentul strălucitor al uniunii cu o altă conștiință umană. Am zugrăvit experiența dezvăluirii ca pe ceva mai intim de cât întâlnirea sufletelor a doi frați jurați sau decât vizitarea unui decantor.

Conversațiile noastre se transformară în monologuri. Mă pierdusem în extaze verbale, din care ieșeam la răstimpuri, ca s-o văd pe Halum, cu părul ei argintiu și veșnic tânără, cu ochii strălucitori și buzele întredeschise, exprimând o fascinație totală.

Urmarea era inevitabilă. Într-o după-amiază fierbinte, în vreme ce ne plimbam agale printre rândurile unui

lan de cereale, care îi veneau lui Halum până la piept, sora mea jurată rosti pe neașteptate :

—Dacă ai drogul cu tine, este posibil ca sora ta jurată să-l împartă cu tine ?

O convertisem.

65

În seara aceea, am dizolvat puțină pudră în două cupe de vin. Halum părea nesigură atunci când i-am oferit una dintre ele, iar nesiguranța ei se răsfrânse și asupra mea, așa încât am ezitat să continui. Halum însă surâse cu o tandrețe magică și-și deșertă paharul.

— N-are nici un gust, spuse ea când am imitat-o.

Ne aflam în sala trofeelor, împodobită cu coarne de vultur și tapetată cu blănuri de lup-de-furtună și, pe măsură ce drogul își făcea efectul, Halum începu să tremure.

Am luat de pe perete o blană groasă și i-am așezat-o pe umeri. Cât timp a ținut frisonul, am ținut-o în brațe.

Oare totul avea să decurgă cu bine ? În pofida propagandei pe care o făcusem, eram speriat. În viața fiecărui bărbat există un lucru pe care este tentat să-l facă, ceva care îi apasă inima atâta vreme cât rămâne nerealizat. Și totuși, atunci când se apropie de momenul îndeplinirii lucrului respectiv, bărbatul va cunoaște frica, probabil pentru că transpunerea în viață a obsesiei îi va aduce mai multă durere decât plăcere. Așa se petrecea cu mine, cu Halum și drogul sumarian.

Spaima dispăru însă pe măsură ce drogul își făcea efectul. Halum zâmbea Halum îmi zâmbea.

Zidul dintre sufletele noastre deveni o membrană pe care o puteam străbate cu ușurință. Halum trecu prima dincolo de ea. Eu am șovăit, paralizat de pudicitate, gândind chiar și în acele clipe că ar fi o imixtiune în virginitatea surorii mele jurate și o violare a poruncii privind intimitatea dintre frații de legământ.

Am pendulat astfel în această capcană absurdă de contradicții, prea inhibat ca să-mi practic propria credință, deși ultimele bariere căzuseră. În același timp, înțelegând că nimic nu-i mai stătea în cale, Halum alunecă fără ezitare înlăuntrul meu. Reacția mea imediată a fost una de protejare. Nu voiam să descopere anumite lucruri, și mai cu seamă să afle despre dorința mea, fizică pentru ea. După un moment de agitație stânjenită, am renunțat să-mi mai ascund sufletul și am pătruns în Halum, permițând adevăratei comuniuni să înceapă împletirea inextricabilă a sufletelor.

M-am pomenit — sau mai bine spus, m-am rătăcit — în coridoare cu pardoseli de cleștar și pereți argintați, prin care se juca o lumină plăcută și strălucitoare, asemeni lucirii cristaline pe care o reflectă nisipul alb de pe fundul unui golf tropical puțin adânc.

Acesta era interiorul virgin al lui Halum. În niște orânduite de-a lungul coridoarelor se aflau factorii modelatori ai vieții ei: amintiri, imagini, mirosuri, gusturi, viziuni, fantezii, dezamăgiri și plăceri. Totul era guvernat de puritate. Nu am văzut acolo nici o urmă a extazului sau a pasiunilor carnale.

Nu pot să spun dacă Halum își protejase din sfială zona sexualității, ori o îndepărtase atât de mult de conștiință, încât n-o puteam detecta.

Mă întâmpină fără frică și se contopi fericită cu mine. N-am nici o îndoială în această privință. Când sufletele noastre se unire, comuniunea a devenit completă, fără rezerve, fără nume. Înotam prin adâncurile ei strălucitoare, iar murdăria și praful din sufletul meu dispărură: ea mă vindeca, mă curăța. Oare eu o pătam în vreme ce mă purifica? Nu știu. Nu pot să spun.

Ne-am înconjurat și ne-am cuprins reciproc, sprijinindu-ne și pătrunzându-ne unul pe celălalt. Aici amestecându-se cu mine, se găsea sufletul lui Halum, care toată viața reprezentase pentru mine sprijinul și curajul, idealul și scopul, această incoruptibilă și pură încarnare a frumuseții. Probabil în timp ce sinele meu corupt câștiga în inocență, prima urmă corozivă încolți pe nevinovăția ei. Nu pot spune cu siguranță. Eu m-am apropiat de ea și ea se apropie de mine. La un moment dat, în călătoria aceasta prin suflet, am întâlnit o zonă ciudată, unde ceva părea răsucit și înnodat. Mi-am amintit acel moment din tinerețea mea când plecam din Salla pentru a mă refugia în Glin, când Halum mă îmbrățișase în casa lui Noim, iar mie mi se păruse că surprind în îmbrățișarea ei o vibrație de pasiune abia stăpânită, o pâlpâire de forme trupească. Pasiune pentru mine Și am crezut că am redescoperit acea frântură de patimă, doar că, atunci când am privit-o mai atent, dispăru și n-am mai văzut decât suprafața pură lucind metalic a sufletului ei. Poate că atât prima mea percepție, cât și cea de-acum nu fuseseră decât născociri ale dorințelor mele proiectate asupra ei. Nu știu.

Sufletele ne erau îngemănate. Nu știam unde mă terminam eu și unde începea Halum.

Am ieșit din transă. Trecuse de miezul nopții. Am clipit și ne-am scuturat capetele amețite, zâmbind tulburați. Întotdeauna există acest moment direct de intimitatea oferită de drog, când te simți stânjenit, când consideri că ai dezvăluit prea mult și dorești să retragi ceea ce ai oferit. Din fericire, momentul nu durează prea mult.

Am privit-o pe Halum și mi-am simțit trupul aprins de o iubire sfântă, o dragoste care nu era numai trupească. Am început să-i spun, așa cum Schweiz îmi spusese odată, Eu te iubesc. Cuvintele însă mi se învălmășeau în gură. „Eu" se înțepenise între dinți asemenea unui pește în năvod. Eu. Eu. Eu. Eu. Eu te iubesc, Halum!

De-aș fi putut, barem, să rostesc aceste cuvinte! Dar mi-era imposibil. Sentimentul se găsea acolo, totuși nu putea trece de buze. I-am luat palmele într-ale mele, iar ea îmi zâmbi senin și ar fi fost atât de ușor atunci să dau drumul vorbelor numai că ceva le reținea. Eu. Eu

Cum i-aș fi putut vorbi lui Halum despre iubire, folosind acest limbaj vulgar? Am crezut că nu va înțelege, că obscenitatea mea va distruge totul. Ce neghiobie! Sufletele noastre formaseră unul singur; cum putea o frază să strice așa ceva? Trebuie să o spun! Să spun TE IUBESC!

Tremurător, am îngăimat:

— Există... o așa de mare iubire în cineva... pentru tine... o atât de mare iubire...

Halum clătină din cap, ca și când ar fi spus: „Nu

vorbi ! Cuvintele tale stângace pot rupe vraja... ! Da, există în cineva o iubire la fel de mare pentru tine, Kinnall !..." Ca și cum ar fi spus : „Te iubesc, Kinnall". Se ridică apoi încetișor și se apropie de fereastră. Lumina rece răspândită de luna de vară învăluia grădina casei. Tufișurile și arborii păreau încremeniți. Am venit lângă Halum și am atins-o ușor pe umeri. Se răsuci, gemând ușor ca un tors de pisică. Am crezut că totul era în regulă cu ea. Eram sigur de acest lucru.

N-am discutat deloc ce se întâmplase între noi doi în acea noapte. Așa ceva putea să amenințe starea noastră de spirit. Puteam vorbi despre transă a doua zi și în toate zilele care urmau.

Am mers cu Halum până la camera ei, aflată nu departe de a mea, și am sărutat-o timid pe obraz, iar ea mă sărută frățește. Îmi zâmbi iarăși și închise ușa în urma ei.

Întors la mine în odaie, am rămas treaz, rememorându-mi tot ce se întâmplase. Fervoarea misionarului se reaprinse în mine. Mi-am jurat să devin un mesia activ ; mergând prin Salla, voi răspândi crezul iubirii. Nu mă voi mai ascunde în casa fratelui jurat, într-un exil fără speranță în propria mea țară. Avertismentul lui Stirron nu însemna nimic pentru mine. Cum m-ar fi putut el alunga din Salla ? Într-o săptămână, aveam să-mi fac o sută de adepți. O mie. Zece mii ! Îi voi da drogul lui Stirrron însuși și-l voi lăsa pe septarh să proclame noua religie chiar de pe tron ! Halum adusese cu sine inspirația ! De dimineață, voi pleca să-mi caut discipoli.

În curte se auzi un sunet. Am privit pe geam și am zărit o mașină. Noim se întorsese din călătoria de afaceri. Intră în casă și l-am auzit pe hol, trecând pe lângă camera mea. Apoi se auzi o bătaie în ușă. Am privit de-a lungul coridorului. Se oprise la ușa lui Halum și vorbea cu ea. Eu nu o puteam vedea. Ce să fi fost ? Se dusese la Halum, care nu-i era decât prietenă, fără să-și salute fratele jurat Tot soiul de bănuieli meschine îmi trecură prin minte — acuzații lipsite de o bază reală. Le-am alungat. Conversația se încheie ; ușa lui Halum se închise, iar Noim, fără să mă observe, își continuă drumul către dormitorul lui.

Nu reușeam să adorm. Am scris câteva pagini, dar nu aveau nici o valoare ; în zori, am pornit să hoinăresc prin ceturile cenușii. La un moment dat, mi s-a părut că aud un strigăt îndepărtat. Vreun animal care își chema partenerul de rut. Vreo fiară, bântuind înainte de răsăritul soarelui.

66

La micul dejun am fost singur. Faptul era neobișnuit, dar nu cu totul surprinzător. Întorcându-se la miezul nopții, după un drum lung, Noim voise probabil să doarmă până mai târziu, iar pe Halum drogul o obosise fără îndoială.

Mi-era o foame de lup, așa că mâncai cât pentru toți trei la un loc, imaginându-mi planuri de înlăturare a Legământului. În vreme ce îmi sorbeam ceaiul, unul dintre valeții lui Noim năvăli în sufragerie. Obrajii îi ardeau, iar nările îi erau dilatate, de parcă alergase prea mult și se găsea în pragul leșinului.

— Săriiți ! strigă el cu răsuflarea tăiată Luupiii !

Mă luă de braț și mă smuci de pe scaun. M-am repezit după el. Se afla deja departe, pe cărarea care ducea la țarcurile fiarelor. L-am urmat, întrebându-mă dacă nu cumva monștrii scăpaseră în timpul nopții și trebuia să-mi petrec toată ziua urmărindu-i. Apropiindu-mă, am văzut însă că nu există semne de evadare. Gardurile nu fuseseră rupte și nu se zăreau urme de gheare. Valetul se lipise de țarcul cel mare, în care se găseau nouă sau zece lupi-de-furtună.

Am privit înăuntru. Cu colții și blana mânjite de sânge, fioroasele creaturi stăteau adunat în jurul unei fălci de carne sfâșiate. Mârâiau și se înfruptau pentru ospățul risipit pe sol. Oare vreun nefericit animal domestic se rătăcise noaptea printre acești ucigași ? Cum se putuse întâmpla așa ceva ? Și de ce găsise cu cale valetul să mă smulgă de la micul dejun, pentru a-mi arăta tocmai mie toate acestea ?

L-am prins de braț și l-am întrebat :

— Ce ți se pare atât de ciudat ? Niște lupi-de-furtună care își devorează prada...

Valetul își întoarse chipul desfigurat de groază către mine și se bâlbâi cu glas sugrumat :

— E doamna... E doamna... !

67

Noim se purtă brutal cu mine :

— Ai mințit ! îmi spuse. Ai zis că n-ai drogul la tine, dar ai mințit ! I l-ai dat și ei azi noapte ! Așa-i ? Așa-i ? Spune ! Să nu-l ascunzi nimic, Kinnall ! I l-ai dat și lui Halum !

— Doar ai vorbit cu ea, i-am zis găsindu-mi cu greu cuvintele. Ce ți-a spus ?

— Cineva s-a oprit la ușa ei, pentru că i s-a părut că aude hohote de plâns, îmi răspunse Noim. Cineva a întrebat-o dacă se simte bine. A ieșit din cameră : fața îi era tare ciudată, plină de vise, cu ochii goi ca niște bucăți de metal lustruit. Într-adevăr, plânsese. Cineva a întrebat-o ce se întâmplase, dacă avusese vreun necaz. A răspuns că nu, că totul era bine. A mai zis că voi doi ați discutat toată seara. Atunci, de ce plângea Halum ? Mi-a zâmbit, a ridicat din umeri și a închis ușa. Dar în ochii ei... în ochii ei se vedea drogul, Kinnall ! În ciuda jurămintelor tale, i-ai dat drogul ! Iar acum... acum...

— Te rog, am îngăimat moale.

El însă continuă să strige, împroșcându-mă cu acuzații la care nu puteam răspunde. Servitorii reconstituiseră totul.

Găsiră urmele pașilor lui Halum pe nisipul umed al cărării. Ușa de acces spre tarcurile lupilor-de-furtună era întredeschisă. Poarta pe unde erau hrănite fiarele fusese forțată. Helum pătrunsese pe acolo, închizând cu grijă poarta după ea, pentru ca animalele să nu scape afară. Apoi se oferise ghearelor care o așteptau.

Toate acestea se petrecuseră la îngemânarea dintre noapte și zori, poate, chiar pe când eu hoinăream într-o altă parte a domeniului. Strigătul acela auzit din neguri...

De ce ?... De ce ?... De ce ?.. De ce ?

68

Pe la începutul după-amiezii, puținele mele bunuri erau deja împachetate. I-am cerut lui Noim să-mi împrumute mașina, iar el aprobă cu un gest neglijent din degete. Nu se mai punea problema să rămân acolo. Amintirile lui Halum răsăreau la tot pasul, iar eu însumi simțeam nevoia să plec undeva unde să pot medita în liniște și să examinez tot ceea ce făcusem și mai aveam de făcut. În plus, nu doream să fiu de față când poliția comitatului urma să înceapă ancheta asupra împrejurărilor în care murise Halum.

Oare nu suportase să mă mai întâlnească a doua zi după ce își dezvăluise sufletul ? Acceptase cu plăcere împărtășirea reciprocă a spiritului. După aceea însă, în acel vârtej al reevaluării vinovăției care adesea urmează primei deschideri sufletești, poate că simțise altfel : vechile obicciuri ale reticenței și izolării se reafirmaseră și un puternic sentiment de oroare față de ceea ce făcuse pusese stăpânire pe ea. Decizia ireversibilă, cărora înghețată spre țarcuri, fatala depășire a ultimei porți, clipa de regret când fiarele se năpustiseră, iar ea înțelesese că împinsese mult prea departe căința... Așa să fi fost ? Nu-mi puteam explica acest salt de la liniștea sufletească la disperare, decât printr-o răzgândire, printr-un șoc ce o împinsese către pieire. Astfel rămăsesem fără soră jurată, și-mi pierdusem și fratele jurat, pentru că ochii lui Noim deveniseră nemiloși atunci când mă priveau.

Oare asta dorisem atunci când visam să deschid sufletele ?

— Unde te vei duce ? mă întrebă Noim. În Manneran, te vor azvârli în închisoare. Dacă apari cu drogul în

Glin, vei fi jupuit de viu. Stirron te va izgoni din Salla. Unde, deci, Kinnall ? În Threish, în Velis, sau poate în Umbis sau Dabis ? A, nu ! Alegerea ta va fi Sumara Borthan, nu-i așa ? Printre sălbatici, vei avea parte de oricâtă dezgolire-de-sine poftești, nu-i așa ?

I-am răspuns cu voce scăzută :

— Uiți că mai există Șesurile Pârjolite. O colibă în deșert, un loc de meditație și pace... Sunt așa de multe lucrurile pe care cineva trebuie să încerce să le înțeleagă...

— Șesurile Pârjolite ? Da, e perfect, Kinnall. Să te duci în Șesurile Pârlojite în mijlocul verii. Va fi o purificare fierbinte pentru sufletul tău. Da, du-te într-acolo ! Du-te !

69

Am plecat singur, îndreptându-mă către nord, de-a lungul munților Huishtor, apoi am cotit spre vest, pe autostrada care duce la Kongoroi și Poarta Sallei. De multe ori m-am simțit tentat să răsucesc volanul și să trec cu mașina dincolo de parapet sfârșind astfel totul. De multe ori, când lumina soarelui îmi deschidea ochii într-un han mărginaș, m-am gândit la Halum și a trebuit să mă silesc ca să mă scol din pat, deși părea mai simplu să dorm în continuare.

Zi, noapte, zi, noapte, zi și alte câteva zile trecură ; ajunsesem în vestul Sallei, și eram gata să urc munții și să străbat Poarta. Într-o seară, când poposisem într-un oraș din mijlocul zonei deluroase, am aflat că se emisese un ordin de arestare pe numele meu. Kinnall Darival, fiul septarhului, în vârstă de treizeci de ani, înălțime... caracteristici... fratele lordului Strirron, era urmărit pentru teribile nelegiuiri : de-sine-dezgolirea și folosirea unu drog periculos pe care, în profida ordinelor septarhului, îl oferea celor imprudenți. Cu ajutorul acestui drog, Darival provocase nebunia propriei sale surori jurate, care sfârșise în chip groaznic. Toți cetățenii din

Salla erau chemați să-l prindă pe răufăcător, pentru a cărui captare se oferea o recompensă consistentă

Dacă Stirron știa cum murise Halum, atunci înseamnă că Noim îi povestise totul. Eram pierdut. Când voi ajunge la Poarta Sallei, voi fi așteptat de poliție, întrucât destinația îmi era cunoscută. În cazul acesta, de ce nu se anunțase că mă îndreptam către Șesurile Pârjolite ? Poate că Noim nu spusese tot ce știa, tocmai pentru ca eu să scap.

Nu puteam decât să merg înainte. Mi-ar fi luat câteva zile să ajung pe coastă și atunci porturile vor fi fost deja alertate. Chiar dacă m-aș fi strecurat la bordul unui vas, unde să mă duc ? În Glin ? În Manneran ? De asemenea, nu aveam nici o șansă să traversez Huishul sau Woynul, ca să ajung în provinciile vecine ; eram proscris în Manneran și, fără îndoială, că în Glin n-aveau să mă primească cu brațele deschise. Îmi mai rămâneau doar Șesurile Pârjolite.

Voi rămâne acolo o vreme, după care voi încerca să-mi croiesc drum printr-o trecătoare a munților Threishtor, pentru a începe o nouă viață pe coasta vestică. Poate !

De la o prăvălie specială, destinată vânătorilor ce pătrund în Șesurile Pârjolite, am cumpărat alimente dezhidratate, niște arme și apă condensată ; administrate cu grijă, proviziile mi-ar fi ajuns pentru câteva perioade lunare. În vreme ce făceam cumpărăturile, mi se părea că oamenii mă priveau ciudat. Îl recunoscuseră oare pe prințul desfrânat, pe care-l căuta septarhul ? Nimeni nu încercă să mă prindă. Știau probabil că Poarta Sallei era păzită și nu voiau să-și asume nici un risc cu o asemenea brută, când poliția m-ar fi arestat oricum în vârful munților Kongoroi. Oricare ar fi fost motivul, am părăsit fără probleme orașul și am pornit pe ultimul segment al autostrăzii.

Altădată veneam pe-aici numai iarna, când zăpada se așternea în troiene înalte. Chiar și acum existau petice alb-murdare prin cotloanele umbrite. Pe măsură ce șoseaua urca, stratul de omăt sporea până ce, în apropierea piscurilor gemene ale Kongoroiului, ea acoperea totul. Calculându-mi timpul cu grijă, am făcut în așa fel încât să ajung în trecătoare după apusul soarelui,

sperând că întunericul mă va proteja dacă șoseaua ar fi fost blocată. Poarta era însă părăsită. Cu farurile stinse, am străbătut ultima porțiune până la trecătoare. Mă așteptam să mă prăbușesc în prăpastie în orice moment, dar în cele din urmă am executat binecunoscutul viraj la stânga care mă aduse în fața Porții Sallei.

Nici aici nu se zărea nimeni. Stirron nu avusese timp să închidă frontiera vestică, sau poate nu se gândise că aș fi atât de nebun încât să fug într-acolo. Am străbătut trecătoarea și am coborât încetișor pe serpentinele de pe versantul vestic al muntelui. Când se iviră zorile, mă găseam în Șesurile Pârjolite, sufocându-mă de căldură, dar în siguranță.

70

Am găsit cabana acolo unde mi-o aminteam, în preajma cuibului vulturului corunt. Nu avea toaletă și nici pereții nu erau întregi, dar mergea. Da, mergea! Căldura teribilă din aceste locuri urma să mă purifice. M-am instalat înăuntru, despachetându-mi lucrurile și hârtia cumpărată pentru a-mi consemna viața și faptele. Am așezat caseta conținând ultimele rămășițe de drog într-un colț oceprind-o cu îmbrăcăminte. Am măturat nisipul roșu de pe podea.

Prima zi mi-am petrecut-o camuflând mașina, astfel să nu-mi trădeze prezența. Am dus-o într-o râpă puțin adâncă, astfel încât numai vârful capotei i se zărea deasupra nivelului solului, și am acoperit-o cu plante lemnoase, peste care am aruncat nisip. După ce încheiasem treaba, doar un ochi versat putea s-o mai observe.

Mi-am notat cu grijă locul, ca să o pot găsi atunci când aș fi fost pregătit să plec.

Câteva zile m-am plimbat pur și simplu prin deșert, meditând. Am mers în locul unde vulturul corunt îl doborâse pe tata, fără să mă tem de păsările care dădeau ocoluri în văzduh. N-aveau decât să mă omoare și pe mine! Cântărind evenimentele ce se derulaseră în vremea

schimbărlor mele, m-am întrebat: Asta voiai să obții? Asta-i ceea ce doreai să aduci oamenilor? Ești mulțumit, acum?

Am retrăit fiecare împărtășire a sufetului, de la cea cu Schweiz la cea cu Halum, întrebându-mă dacă fusese bine ceea ce făcusem, dacă existaseră greșeli pe care le-aș fi putut evita, dacă pierdusem sau câștigasem prin ceea ce întreprinsesem.

Concluziile arătau că ieșisem în câștig, chiar dacă pierderile fuseseră cumplite. Singurele mele regrete se refereau la greșelile tactice, nu la erorile de principiu. Dacă aș fi rămas cu Halum până ce nesiguranța i-ar fi dispărut, poate că n-ar fi cedat rușinii care o distrusese. Dacă aș fi fost mai deschis față de Noim... dacă aș fi rămas în Manneran ca să-mi înfrunt inamicii... Dacă... Dacă... Dacă... Nu regretam totuși că optasem pentru această schimbare, ci doar că înfăptuisem prost revoluția sufletului. Eram convins de nedreptatea Legământului și a felului nostru de viață. A felului tău de viață, cititorule. Faptul că Halum găsise cu cale să se sinucidă după două ore de experimentare a iubirii umane constituia cea mai clară incriminare a Legământului.

Într-un sfârșit — acum câteva zile — am început să scriu ceea ce ai citit. Ușurința de exprimare m-a surprins. Poate că mă îndoiesem până și de această fluență, chiar dacă la început mi-a fost greu să folosesc gramatica pe care mi-o impusesem.

Eu sunt Kinnall Darival și intenționez să vă dezvălui totul despre mine. Așa mi-am început memoriile? Am spus, oare, adevărul în întregime? Am ascuns ceva?

Zi după zi, stiloul meu a zgâriat hârtia și v-am așternut totul despre mine, fără să înfrumusețez în vreun fel faptele. Mi-am dezgolit sufletul în această saună care este coliba mea.

Între timp, n-am mai avut nici un contact cu lumea dinafară, exceptând câteva indicii, poate doar imaginate de mine, că agenții lui Stirron scotocesc Șesurile Pârjolite, căutându-mă. Bănuiesc că la trecerile spre Salla, Glin și Manneran au fost postate santinele. Probabil că s-a procedat la fel în trecătorile vestice și în Stroin Gap, în caz că aș fi încercat să ajung în Golful Sumar traversând Șesurile Umede. Până acum, norocul m-a ajutat, dar în curând mă vor descoperi. Să-i aștept? Sau

să plec mai departe, încrezător în șansa mea, sperând să găsesc o ieșire nepăzită? Am acest manuscris gros pe care acum îl prețuiesc mai mult decât viața însăși. Dacă l-ați putea citi, dacă ați putea vedea cum am luptat ca să ajung la cunoașterea sufletului, dacă ați putea să percepeți din aceste pagini vibrațiile minții mele...

Cred că am cuprins totul în această autobiografie, în această dovadă grăitoare despre sufletul meu, în acest document unic în istoria Veladei Borthan. Dacă voi fi prins aici, cartea mea va fi capturată odată cu mine, iar Stirron o va arde.

Trebuie, așadar, să plec! Dar...

Un sunet? Motoare?

O mașină se apropia rapid de coliba mea, traversând ținutul roșu, neted.

M-au descoperit. S-a sfârșit. Cel puțin am apucat să scriu atât...

71

Au trecut cinci zile de când n-am mai scris și mă aflu tot aici. Mașina fusese a lui Noim. Nu venise să m-aresteze, ci să mă salveze. Precaut, ca și cum s-ar fi așteptat să-l împușc, se apropiase de cabană, strigându-mă:

— Kinnall!! Kiiinnaaaall!

Ieșisem dinăuntru. El încercase să-mi zâmbească, dar era mult prea încordat ca să reușească.

— Cineva s-a gândit că trebuie să fii pe undeva pe-aici, Cuibul vulturului... încă te mai bântuie, nu-i așa?

— Ce dorești?

— Patrulele lui Stirron te caută, Kinnall. Urma ta a fost luată până la Poarta Sallei. Ei știu că te afli în Șesurile Pârjolite. Dacă Stirron te-ar fi cunoscut tot atât de bine ca fratele tău jurat, și-ar fi trimis trupele direct aici. Ei însă te caută prin sud, presupunând că vrei să traversezi Șesurile Umede, să ajungi în Golful

Sumar, și de-acolo să iei un vas către Sumara Borthan. Dar e clar că vor veni să te caute și pe-aici, odată ce descoperă că s-au înșelat.

— Și apoi?

— Vei fi arestat, judecat, condamnat, azvârlit în închisoare sau executat. Stirron crede că ești cel mai periculos om din Velada Borthan.

— Chiar sunt! spusesem.

Noim arătase spre mașină.

— Urcă. Vom trece cumva prin blocadă. Mergem în Salla de Vest, și de acolo către Woyn. Ducele de Sumar te va pune pe un vapor, spre Sumara Borthan. Până la următorul răsărit de lună, vei fi ajuns deja.

— De ce mă ajuți, Noim? De ce-ți mai bați capul? Am văzut ura din ochii tăi când te-am părăsit.

— Ură? Ură? Nu, Kinnall, nu ură, ci tristețe. Cineva îți este încă...

Făcuse o pauză și, cu un efort, adăugă:

— Eu sunt încă fratele tău jurat. Sunt devotat binelui tău. Cum îl pot lăsa pe Stirron să te vâneze ca pe o sălbăticiune? Hai! Te scot eu de aici.

— Nu.

— Nu??

— Vom fi prinși mai mult ca sigur. Stirron te va pedepsi și pe tine pentru că ai ajutat un fugar. Îți va confisca pământurile și-ți va lua rangul. Nu face un sacrificiu inutil, Noim.

— Am venit până în Șesurile Pârjolite ca să te aduc pe tine. Dacă ai impresia o să mă întorc fără...

— Hai să nu ne certăm, îi zisesem. Chiar dacă aș scăpa, ce mă așteaptă? Să-mi petrec restul vieții ascunzându-mă în junglele din Sumara Borthan, printre oameni a căror limbă n-o pot vorbi, și ale căror obiceiuri îmi sunt străine? Nu. Nu! M-am săturat de exil. Lasă-l pe Stirron să mă prindă!

Nu fusese prea ușor să-l conving să mă lase aici. Discutasem sub soarele arzător al amiezii preț de câteva minute, care mi se păruseră o eternitate. El era decis să ducă la bun sfârșit această salvare eroică, în pofida posibilității — aproape sigure — de a fi capturați. O făcea dintr-un sentiment al datoriei, iar nu din dragoste, întrucât vedeam că încă mă considera răspunzător pentru moartea lui Halum. Nu voiam ca pedeapsa ce plana

deasupra mea să se răsfrângă și asupra lui, așa încât i-am spus că gestul lui era foarte nobil însă eu nu-l puteam însoți. Până la urmă a început să bată în retragere, dar numai după ce jurasem că voi face cel puțin efortul de a mă salva.

I-am promis că mă voi îndrepta spre munții din vest, în loc să rămân aici, unde Stirron m-ar fi găsit lesne. Dacă reușeam să ajung cu bine în Velis sau Threish, aveam să-i dau de știre în vreun fel ca să nu-și mai facă griji în legătură cu soarta mea. Apoi adăugasem :

— Poți să faci ceva pentru mine ?

Am adus din colibă manuscrisul — un maldăr de foi grosolane, acoperite cu litere roșii. I-am explicat că acolo urma să găsească întreaga poveste, întregul meu suflet și toate evenimentele ce mă aduseseră în Șesurile Pârjolite. I-am cerut să-l citească și să nu dea vreun verdict înainte de a-l termina.

— Vei găsi în aceste pagini lucruri care te vor îngrozi și te vor dezgusta, i-am atras atenția. Cred totuși că-ți vor deschide inima și sufletul. Citește-le, Noim. Citește-le cu atenție ! Gândește-te la cuvintele mele.

Apoi, în temeiul frăției noastre, i-am cerut să-mi păstreze cartea cu grijă, chiar dacă ar fi fost ispitit să o ardă.

— Aceste pagini conțin sufletul meu. Distruge-le și mă vei distruge și pe mine. Dacă disprețuiești ceea ce citești, ascunde cartea, dar nu-i face nici un rău. Ceea ce te poate șoca acum, s-ar putea să nu te mire peste câțiva ani. Poate într-o zi vei dori să arăți cartea și altora, ca să le poți explica ce fel de bărbat a fost fratele tău jurat și de ce a făcut ceea ce a făcut. „Și să-i schimbi și pe ei, așa cum sper că pe tine te va schimba jurnalul meu", am adăugat în gând.

Noim jură să-și țină promisiunea. Luă teancul de foi și-l puse în mașină. Ne-am îmbrățișat. Mă întrebă din nou dacă nu voiam să plec cu el și l-am refuzat încă o dată. L-am obligat să-mi repete că va citi cartea și va avea grijă de ea. O dată în plus, îmi jură că așa va face, apoi urcă în mașină și se îndepărtă spre est. Eu am intrat în colibă.

Locul unde ținusem manuscrisul era acum gol și am simțit deodată un vid, cred că foarte asemănător cu ceea ce încearcă o femeie care vreme de cele șapte perioade

lunare a purtat un copil în pântece, iar acum își redescoperă netezimea abdomenului. Îmi deșertasem tot sufletul în acele pagini. Acum eu nu mai însemnam nimic, iar cartea era totul.

O va citi, oare, Noim ? Credeam că da.

O va păstra în siguranță ? Mai mult ca sigur, deși probabil că avea s-o ascundă în cel mai întunecat ungher al casei sale.

O va arăta și altora într-o bună zi ? Asta nu mai aveam de unde să știu.

Însă dacă tu ai citit ceea ce am scris, atunci asta se datorează bunăvoinței lui Noim Condorit. Și dacă el te-a lăsat să citești, atunci eu am învins asupra sufletului său în cele din urmă, așa cum sper să înving și asupra sufletului tău.

72

Îi spusesem lui Noim că nu voi mai rămâne în colibă, ci voi porni spre vest, încercând să mă salvez. Totuși, nu vroiam să plec. Cocioaba înnăbușitoare devenise căminul meu.

Am zăbovit o zi, apoi încă una, și o a treia, fără să fac nimic, privind singurătatea strălucitoare a Șesurilor Pârjolite, privind cum se rotește vulturul cornut. În cea de-a cincea zi, după cum probabil puteți vedea, am revenit la obișnuința autobiografiei și m-am așezat acolo unde petrecusem atâta timp în ultima vreme, descriind vizita lui Noim.

După aceea, am lăsat să treacă alte trei zile, spunându-mi că într-a patra îmi voi dezgropa mașina și voi pleca spre vest.

Dar în dimineața celei de-a patra zile, Stirron și oamenii lui îmi descoperiră ascunzătoarea, iar acum este seara acelei zile și eu nu mai am decât o oră sau două de scris, grație bunăvoinței lordului Stirron. Iar când voi fi terminat rândul acesta, nu voi mai scrie niciodată...

Veniseră în șase mașini blindate și-mi înconjuraseră colíba, strigându-mi prin megafon să mă predau. N-aveam nici o șansă să opun rezistență și nici nu doream așa ceva. Calm — de ce m-aș fi temut ? — m-am arătat în ușă, cu mâinile ridicate. Au coborât din mașini și am fost mirat să-l văd pe însuși Stirron printre ei, smuls din palatul său și descins în Șesurile Pârjolite pentru o partidă de vânătoare în afara sezonului, cu fratele său drept vânat.

Purta toate podoabele funcției lui. Încet, se apropie de mine. Nu-l văzusem de foarte mulți ani și am fost îngrozit de urmele pe care timpul le lăsase asupra sa : umerii gârboviți, capul aplecat înainte, părul rărit, fața adânc ridată, ochii îngălbeniți și întunecați. Avantajele unei vieți investite cu puterea supremă. Ne-am privit în tăcere ca doi străini care încearcă să stabilească un contact. Am încercat să regăsesc băiețelul, tovarășul de joacă, fratele mai mare pe care-l iubisem și-l pierdusem de atâta vreme. Am văzut doar un bătrân încruntat și cu buzele tremurânde.

Un septarh este educat să-și ascundă sentimentele, totuși Stirron nu putea să țină secret față de mine și nici să păstreze o expresie constantă. I-am privit fața. Expresiile se succedau, semn al furiei imperiale, al consternării, al tristeții și disprețului, și încă ceva, despre care eu am crezut că era o iubire reprimată.

Am deschis primul discuția invitându-l în colibă ca să vorbim. A ezitat, gândindu-se poate că voiam să-l asasinez, dar după un moment a acceptat ca un adevărat rege, făcându-i semn gărzii sale de corp să aștepte afară.

Când am rămas singuri înăuntru, se așternu iarăși tăcerea. De data asta, el sparse gheața.

— Cineva n-a simțit niciodată o asemenea durere, Kinnall. Cuiva nu-i vine să creadă cele auzite despre tine. De ce vrei să întinezi amintirea tatălui nostru ?

— Este oare o pată, Stăpâne Septarh ?

— Să nesocotești Legământul ? Să-i corupi pe nevinovați... sora ta jurată printre victime ? Ce-ai făcut, Kinnall ? **Ce-ai făcut ?**

O oboseală teribilă mă cuprinsese și am închis ochii, neștiind de unde să încep cu erplicațiile. După un moment, mi-am regăsit puterea. M-am apropiat de el, zâmbind, și luându-l de mână i-am zis :

— Eu te iubesc, Stirron !

— Ești nebun !

— Pentru că vorbesc de iubire ? Ne tragem din aceeași mamă ! Oare nu am dreptul să te iubesc ?

— Așa vorbești acum, numai cu obscenități ?

— Vorbesc după cum îmi poruncește inima.

— Nu ești doar nebun, ci și dezgustător.

Stirron se întoarse și scuipă pe podeaua prăfuită. Îmi părea un îndepărtat personaj medieval, prizonier înapoia expresiei dure a unui rege, claustrat între bijuteriile și veșmintele funcției sale, vorbind pe un ton sever și distant. Oare cum puteam ajunge până la el ?

— Stirron, încearcă drogul summaran împreună cu mine. Mai am puțin. Îl voi prepara și-l voi bea împreună cu tine. Într-o oră sau două, sufletele noastre vor fi unul singur și atunci vei înțelege. Ucide-mă după aceea, dacă vei mai dori, dar mai întâi ia drogul.

Am început să mă agit, pregătind poțiunea. Stirron mă prinse de încheietură și mă opri. Scuturâ din cap cu încetineala unuia covârșit de o tristețe uriașă.

— Nu, vorbi el E imposibil.

— De ce ?

— Nu vei zăpăci mintea primului septarh.

— Vreau să **ating** mintea fratelui meu, Stirron !

— Ca frate, cineva dorește doar să te vindeci. Ca prim septarh, cineva trebuie să se ferească de pericole, pentru că cineva aparține poporului său.

— Drogul e inofensiv, Stirron.

— Așa a fost și pentru Halum Helalam ?

— Ești cumva o fecioară speriată ? Am oferit drogul câtorva zeci de oameni. Halum este singura care a reacționat negativ — la fel și Noim, bănuiesc, dar el a depășit acea perioadă. Și...

— Da, cei doi oameni care-ți erau cei mai apropiați pe lume, zise Stirron. Drogul le-a făcut rău la amândoi. Acum îl oferi fratelui tău ?

Era zadarnic. I-am cerut iarăși, de mai multe ori, să riște un experiment cu drogul, dar nici n-a vrut să se atingă de el. Și chiar dacă ar fi vrut, m-ar fi ajutat,

oare, cu ceva ? Aș fi descoperit un suflet de oțel.

— Ce se va întâmpla cu mine, acum ? am întrebat.

— Un proces corect, urmat de o sentință dreaptă.

— Și care va fi acea sentință ? Execuția ? Închisoarea pe viață ? Exilul ?

— Tribunalul va decide. Consideri pe cineva tiran ?

— Stirron, de ce te sperie drogul într-atât ? Cum să te fac să pricepi că aduce doar iubire și înțelegere ? Nu trebuie să trăim ca niște străini, cu inimile ascunse. Putem să ne exprimăm. Putem să ne extindem. Putem spune „eu" fără să fie nevoie să ne cerem scuze pentru că avem suflet. **Eu, eu, eu** Putem spune ce anume ne aduce durerea și să ne ajutăm reciproc să scăpăm de suferință.

Chipul lui se întunecă. Bănuiesc că era încredințat că sunt nebun. M-am îndreptat către locul unde lăsasem drogul și amestecându-l repede, i-am oferit o cupă. Sub un impuls de moment, l-am băut dintr-o înghițitură și i-am întins iarăși recipientul.

— Dă-i drumul, am zis. Bea. Bea ! Nu-și va face efectul pentru o vreme. Ia-l, acum, astfel încât să ne deschidem sufletele în același timp. Te rog, Stirron !

— Eu te-aș omorî cu mâna mea, fără să mai aștept judecata.

— Da ! Spune, Stirron ! **Eu ! Mâna mea** ! Repetă Stirron !

— De-sine-dezgolitor mizerabil ce ești ! Fiul tatălui meu ! Dacă vorbesc în fața ta cu „eu", Kinnall, o fac pentru că nu ești demn decât de scârba mea !

— Nu trebuie să simți dispreț ! Bea și vei înțelege !

— Niciodată !

— De ce te opui, Stirron ? Ce te înspăimântă ?

— Legământul este sacru, rosti el. A pune Legământul la îndoială înseamnă a nega întreaga noastră ordine socială ! Răspândește acest drog și vei vedea cum rațiunea va cădea, iar stabilitatea va fi pierdută. Tu crezi că străbunii noștri erau răi ? Crezi că erau nebuni ? Kinnall, ei au știut cum să creeze o societate durabilă. Unde sunt orașele Sumarei Borthan ? De ce acolo se mai trăiește încă în colibe, prin junglă, în vreme ce noi am clădit atâtea ?! Ne-ai duce pe urmele lor, Kinnall ! Ai mătura deosebirile între drept și nedrept, între bine și rău, așa încât în scurt timp legea însăși ar fi uitată și orice om

ar ridica mâna asupra semenului său. Unde vor mai fi atunci dragostea și înțelegerea universală pe care le predici ? Nu, Kinnall ! Păstrează-ți drogul ! Cineva preferă, încă, Legământul !

— Stirron...

— Ajunge ! Căldura e insuportabilă. Ești arestat. Să mergem !

74

Pentru că drogul era deja în mine, Stirron a fost de-acord să mă lase singur câteva ore, înainte să pornim către Salla, astfel încât să nu fiu vulnerabil la senzații exterioare. Un semn al milei lordului septarh !

Postă doi soldați la ușa colibei și porni la vânătoare de vulturi până la căderea serii.

Niciodată nu mai luasem drogul fără un partener. Ciudățenii de tot felul se abătură asupra mea, iar eu eram singur, ascultând pulsațiile, țiuiturile și vuietul vârtejurilor de aer, iar după aceea, când zidurile îmi dispărură din suflet, nu mai exista nimeni ca să mi-l pătrundă și în al cărui suflet să pătrund la rândul meu. Totuși, puteam detecta sufletele paznicilor — dure, închise, metalice — și am simțit că doar cu puțin efort puteam chiar să ajung în ei. N-am făcut-o însă pentru că mă lansasem într-un voiaj miraculos, Sufletul mi se întinse în zbor până ce înglobă întreaga noastră planetă, și toate sufletele omenirii se amestecară cu al meu. O viziune minunată îmi apăru. Se făcea că Noim întocmea cópii după manuscrisul meu și le împărțea celor în care avea încredere, iar aceștia le duplicau la rândul lor, răspândindu-le prin întreaga Velada Borthan.

Din ținuturile sudice veneau transporturi de praf alb, dorite nu numai de aristocrație și de elită, nu numai de ducele de Sumar și marchizul de Woyn, ci și de mii de oameni obișnuiți, însetați de iubire, care văzuseră Legământul transformându-se în cenușă și do-

reau să intre în contact cu sufletele celorlalți. Păzitorii vechii orânduiri făceau tot ce puteau ca să oprească această mișcare, dar nimic nu o putea zădărnici.

Fosta credință se destrăma, iar acum era clar că dragostea și fericirea nu mai puteau fi reprimate. În cele din urmă, se formă o rețea de comunicații, de filamente senzoriale strălucitoare, care uneau toți oamenii între ei. În final, până și septarhii și judecătorii fură înghițiți de valul eliberării, și toată lumea se contopi într-o comuniune perfectă. Fiecare dintre noi era deschis către toți ceilalți.

Vremea schimbării se instalase definitiv. Noua credință era fondată. Am văzut toate acestea din căbănuța mea amărâtă din Șesurile Pârjolite. Am văzut aura, înconjurând planeta, pâlpâind strălucnd și câștigând putere, căpătând culoare. Am zărit zidurile năruindu-se și văpaia purpurie a iubirii universale. Am văzut fețe noi, schimbate și exaltate. Mâinile atingeau mâini, sufletele atingeau suflete. Această viziune îmi lumină sufletul timp de o jumătate de zi, umplându-mă de o fericire pe care n-o mai încercasem niciodată, iar sufletul meu plutea într-o lume a viselor.

Abia când drogul începu să se retragă, am înțeles că nu fusese decât un vis.

Poate că nu va fi întotdeauna doar un vis. Poate că Noim va găsi cititori pentru ceea ce scrisesem și, poate, unii dintre ei vor fi convinși să-mi urmeze calea, până ce vor exista destui asemeni mie, iar schimbarea universală va fi iminentă. Se mai întâmplase.

Eu voi muri, eu înaintemergătorul, eu profetul martirizat. Dar cele scrise vor trăi, vor dăinui și datorită mie tu vei fi transformat. S-ar putea să nu fie un vis deșert.

Această ultimă pagină a fost așternută pe hârtie în timp ce se lasă umbrele înserării. Soarele se grăbește către munții Huishtor. În curând, în calitate de prizonier al lui Stirron, îl voi urma. Voi lua cu mine aceste pagini, ascunzându-le pe undeva, și, cu puțin noroc, voi găsi o cale să i le dau lui Noim, ca să le alăture celorlalte. Nu știu dacă voi reuși ; nu știu ce se va întâmpla cu mine și cu cartea mea, iar tu, cititorule, îmi ești necunoscut. Un lucru însă cunosc cu siguranță : dacă

cele două părți ale manuscrisului au fost unite și-l vei citi în întregime, poți fi sigur că mi-am atins ținta. Din această minune pot izvorî numai schimbări pentru Velada Borthan, schimbări pentru voi toți.

Dacă ai citit până aici, atunci înseamnă că mă porți în suflet, așa că-ți spun ție, cititorule necunoscut, că TE IUBESC și că îmi întind mâna către tine, eu care am fost Kinnall Darival, eu care ți-am deschis sufletul, eu care am promis să-ți povestesc totul despre mine, și care acum pot spune că promisiunea a fost îndeplinită. Du-te și caută. Du-te și atinge. Du-te și iubește. Du-te și deschide-ți sufletul, du-te și vindecă-te !

ROBERT SILVERBERG

TIMP AL SCHIMBARILOR

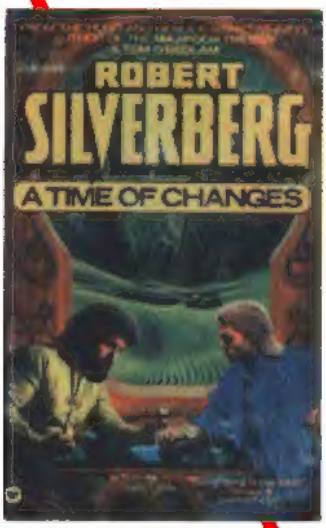

Pe planeta Borthan, pentru a scăpa de fratele său ajuns stăpânitor, mezinul septarhului de Salla se refugiază în provincia vecină. Noua lui viaţă este însă dramatic schimbată de întâlnirea cu un pământean, care-l ademeneşte cu un drog care permite comuniunea cu alte persoane. Crescut în doctrina Legământului, credinţa religioasă ce nu permite spovedania, eroul cedează ispitei.

COPERTA: RIESS WALTER

ISBN 973 - 9207 - 09 - X

Cyborg

"Un roman zguduitor despre religie, mântuire şi comuniune sufletească, pe fundalul unei planete exotice, dar extrem de minuţios realizată!"

Publishers Weekly

"Cel mai prolific scriitor de SF din ultimele decenii."

Brian Stapleton

"Silverberg urmăreşte temele moderniste ale anxietăţii şi alienării, îndreptând SF-ul spre teme neabordate până în acel moment... Ideile sciente fiction sunt utilizate pentru a dramatiza situaţii de alienare extremă."

Russel Leton

"Puţini scriitori de SF din trecut sau prezent au avut cariere atât de variate, dramatice şi contradictorii."

George R. R. Martin

"Fără doar şi poate, este unul din cei câţiva titani ai science fictionului."

Jeffrey Elliott

3137 lei
63 lei TL
3200 lei